

OSNOVE BIBLIJE

PRIRUČNIK ZA PROUČAVANJE

**KOJI OTKRIVA RADOST I MIR
ISTINSKOG HRIŠĆANSTVA**

DUNCAN HEASTER

Carelinks, PO Box 152 Menai NSW 2234 AUSTRALIA
www.carelinks.net info@carelinks.net

UVOD

Sva ljudska bića koja su prihvatila da *ima* Boga i da je Biblija njegovo otkrivenje ljudima, moraju se ozbiljno posvetiti da nađu njenu osnovnu poruku. Mnogi od onih koji nazivaju sebe "hrišćanima" pri tome čine bedan poduhvat – nekoliko stihova iz Novog zaveta nedeljno, Biblija negde u kući koja nije nikad otvorena, blede sećanje šačice biblijskih priča. Nije ni čudo s takvim ležernim stavom za Božiju moćnu Reč istine, da ima toliko zbuđenosti i nesigurnosti u životima i umovima mnogih.

S druge strane, ima onih s malom hrišćanskom pozadinom koji odluče pokušati pronaći biblijsku poruku ali otkriju da im svako kome priđu pokuša ponuditi nagodbu doktrine i ljudske filozofije koje *netemeljno* održavaju reči Biblije.

Namera "Osnove Biblije" je da raščlani biblijsku poruku na poslovno sistemski način. Oblikovana je da se čita kao knjiga, ili da se koristi kao dopisni tečaj. Odgovore na pitanja na kraju svakog studija se mogu poslati na adresu navedenu na kraju uvoda; tvoji odgovori će se predati ličnom tutoru koji će se zatim dopisivati s tobom tokom daljnjeg napredovanja kroz studije. Uočeno je da će neki čitatelji zazirati od ideje da odgovaraju na pitanja, ali bi radije sami *pitali* o sferama gde im je nešto nejasno, ili se ne slažu s tumačenjem iznetim ovde. Svejedno, ako se takvo dopisivanje usmeri na datu adresu, lični odgovori će biti dati.

Uverenje autora je da je osnovna poruka Biblije kristalno jasna. Međutim uvek će biti nakih pasusa i tema koje se mogu pojaviti u površnom razilaženju sa opštom temom Pisma. Neki od ovih, zajedno s drugim gledištima evanđelja koje mogu zanimati tek neke čitatelje su raspravljani u Osvrtima. Moguće je shvatiti osnovnu biblijsku poruku bez čitanja Osvrta ali se sluti da će mnogo studenata čitati kroz najveći broj njih. Biblijski prevodi uglavnom upotrebljavani u ovim studijama je Stari zavet – Đura Daničić, Novi zavet-Dr.Emilijan M.Čarnić i Bonavntura Duda/Jerko Fućak (D.F.) Međutim, gde god je bilo ikakvih nejasnoća u prevodu, druge verzije su citirane: Karadžić, (u izvorniku) Prevod SPC, The Revised Version (R.V.), New International Version (N.I.V.), Revised Authorized Version (R.A.V.).

Mnogim ljudima odajem zahvalnost za njihovu pomoć u stvaranju ove knjige; naročito sam zadužen Cliveu Riversu za majstorsku seriju fotografija koju je priložio, i onima koji su komentirali nacrtima. Međutim, moj glavni dug leži prema stotinama ljudi u Africi, Karipskim ostrvima, Filipinima i istočnoj Evropi, čija su me pronicljiva pitanja i žeđ za istinom prisilili razmišljanju kroz biblijske osnove opet i iznova. Njihova se lepota i snaga samo povećava gledanjem iz toliko različitih uglova. U prenatrpanim taksijima, otvorenim vagonima i kamionima, od ozbiljnih konferencijskih sala do sparnih hotelskih balkona i šumskih sela obasjanim zvezdama, ove su teme bile raspravljane, obrazlagane i govorene sa studentima Biblije iz svih oblasti života: Moja hristadelfijska braća s kojima sam imao privilegiju raditi u ovome su bili neiscrpn i izvor snage i pomoći.. Materijal mnogih osvrta u ovoj knjizi je često bio "raspredan" između nas po hotelskim sobama, nakon iscrpljujuće sesije s grupom studenata biblijskog dopisnog tečaja. Druženje i prijateljstvo koje nastaje iz zajedničke povezanosti ovim osnovnim naučima biblijske istine sigurno je nenadmašivo ljudsko iskustvo. Tako svim ovim "saradnicima u kraljevstvo Božije" sada iskazujem poštovanje, nadajući se da će oni naći ovu knjigu od pomoći u velikom delu objavljivanja istinskog evanđelja svim narodima.

Shvatajući stvarnu istinu evanđelja kao što je naučavano u stranicama Biblije će uticati na svaki deo našeg života, vodeći ljude širom sveta da ispravno odaju slavu Bogu kao što je On kanio, sada i za večnost. Svako ko nađe istinu nalazi "skupoceni biser", i upoznaće lično, osećaje Jeremije: "Kad se nađoše riječi tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu"(Jer.15:16). Da se ovo postigne, pomoli se za Božiju pomoć za razumevanje reči pre no se latiš svakog od ovih studija. "I sada vas predajem Bogu i njegovoj blagodatnoj reči, koja može da nazida i omogući nasledstvo među svim osvećenima. (Dela 20:32).D.H. dh@heaster.org

Skraćenice upotrebljavane u ovim studijima za knjige Biblije

1,Moj.-1 Mojsijeva	Dan.-Danijel	Mt.-Matej
Sud.-Sudije	Os.-Osija	Mk.-Marko
1Sam.-1 Samuilova	Mih.-Mihej	Lk.-Luka
1Car.-1 Carevima	Av.-Avakum	Jv.-Jovan
1Dnev.-1 Dnevnika	Zah.-Zaharija	Rim.-Rimljanima
Nem.-Nemija	Mal.-Malahija	1 Kor.-1 Korinćanima
Ps.-Psalmi	Gal.-Galaćanima	Jev.-Jevrejima
Pri.-Priče	Ef.-Efežanima	Jak.-Jakov
Pro.-Propovednik	Fil.Filipljanima	1Pet.-1Petrova
Is.-Isaija	Kol.-Kološanima	1Jv.-1 Jovanova
Jer.-Jeremija	1.Sol.-1 Solunjanima	Otk.-Okriivenje
Jez.-Jezekija	1Tim.-1 Timoteju	up.-Uporedi

(Podrazumeva se da je 2Moj.2 Mojsijeva, 2 Jv.2 Jovanova itd.)

Uz napomenu da se izrazi kao jevanđelje i evanđelje ili Carstvo i Kraljevstvo i sl. podjednako koriste zbog upotrebe raznih prevoda.

Pitanja na kraju svakog poglavlja su dvovrсна: višestruki izbor (gde se treba odabrati jedan od odgovora navedenih kao ispravan odgovor na pitanje), i obična pitanja koji zahtevaju nekoliko rečenica u odgovor. Napiši svoje odgovore na jednom listu papira, ne zaboravljajući da jasno napišeš svoje ime i adresu.

Možeš poslati svoje odgovore na adresu:

info@carelinks.net

Osnove Biblije

1.Deo:

„Jevanđelje o Carstvu Božijem“

Studij 1:Bog

- 1.1 Božije postojanje
- 1.2 Božija Osobnost
- 1.3 Božije ime i karakter
- 1.4 Anđeli

Osvrt 1 „Bog je duh“

Osvrt 2: Upotreba Božijeg imena

Osvrt 3: Božije objavljivanje

Studij 2: Duh Božiji

- 2.1 Definicija
- 2.2 Nadahnuće
- 2.3 Dari Svetog Duha
- 2.4 Povlačenje Dari
- 2.5 Biblija jedinstveni autoritet

Osvrt 4: Da li je Sveti Duh osoba?

Osvrt 5: Načelo personifikacije

Osvrt 6: Calvinizam

Osvrt 7: „Pa će te primiti dar Duha Svetog“

Osvrt 8: „A ovi znaci će pratiti one koji poveruju“

Studij 3:Božija obećanja

- 3.1 Uvod
- 3.2 Obećanje u Edenu
- 3.3 Obećanje Noju
- 3.4 Obećanje Avramu
- 3.5 Obećanje Davidu

Osvrt 9: Uništenje neba i zemlje

Osvrt 10:Tvrđenje „Britanskog izraelizma“

Studij 4:Bog i smrt

- 4.1 Ljudska priroda
- 4.2 Duša
- 4.3 Duh čoveka
- 4.4 Smrt je nesvesnost
- 4.5 Vaskrsenje
- 4.6 Sud
- 4.7 Mesto nagrade: nebo ili zemlja?
- 4.8 Odgovornost Bogu
- 4.9 Pakao

Osvrt 11:Čistilište

Osvrt 12: Duhovi i reinkarnacija

Osvrt 13: S kakvom prirodom vaskrsavamo ?

Osvrt 14 Ushićenje

Studij 5: Carstvo Božije

- 5.1 Definicija Carstva
- 5.2 Carstvo nije sada uređeno
- 5.3 Carstvo Božije u prošlosti
- 5.4 Carstvo Božije u budućnosti
- 5.5 Hiljadu - godišnjica

Osvrt 15 :Doslovnost Carstva
Osvrt 16:Rezime istorije Izraela

Studij 6:Bog i zlo

- 6.1 Bog i zlo
- 6.2 Đavo i sotona
- 6.3 Demoni

Osvrt 17: Veštičarstvo
Osvrt 18: Šta se dogodilo u Edenu?
Osvrt 19: Lucifer
Osvrt 20: Isusova iskušenja
Osvrt 21: „Rat na nebu“

2.Deo

„O imenu Isusa Hrista“ (Dela 8:12)

Studij 7:Isusovo poreklo

- 7.1 Starozavetna proroštva o Isusu
- 7.2 Devičansko rađanje
- 7.3 Hristovo mesto u Božijem planu
- 7.4 „U početku beše Reč“

Osvrt 22: Istorijski Isus
Osvrt 23: „Siđoh s neba“
Osvrt 24: Da li je Isus stvorio zemlju?
Osvrt 25: „Ja postojim pre no što se Avram rodio“
Osvrt 26: Melhisedek

Studij 8:Isusova priroda

- 8.1 Uvod
 - 8.2 Razlike između Boga i Isusa
 - 8.3 Isusova priroda
 - 8.4 Isusova ljudskost
 - 8.5 Božiji odnos s Isusom
- Osvrt 27: “Bio (je) u obličju Božijem“*

Studij 9:Isusovo delo

- 9.1 Isusova pobeda
- 9.2 Isusova krv
- 9.3 Ponuda za nas i za sebe
- 9.4 Isus kao naš predstavnik
- 9.5 Isus i Mojsijev zakon
- 9.6 Subota

Osvrt 28: Raspeće
Osvrt 29: jel Isus rođen 25 decembra?

Studij 10:Krštenje u Isusu

- 10.1 Bitna važnost krštenja
- 10.2 Kako trebamo biti kršteni?
- 10.3 Značenje krštenja
- 10.4 Krštenje i spasenje

Osvrt 30: Pre-krštavanje
Osvrt 31: Nivo znanja potreban pre krštenja
Osvrt 32: Lopov na krstu
Osvrt 33: Primer: službe krštenja

Studij 11 : Život u Hristu

11.1 Uvod

11.2 Svetost

11.2.1 Upotreba sile

11.2.2 Politika

11.2.3 Svetska zadovoljstva

11.3 Praktičan hrišćanski život

11.3.1 Biblijsko učenje

11.3.2 Molitva

11.3.3 Propoved

11.3.4 Život u ekleziji

11.3.5 Lomljenje hleba

11.4 Brak

11.5 Druženje

DODATAK 1: Zbir osnovnih biblijskih nauka

DODATAK 2: Naš stav o učenju biblijske Istine

DODATAK 3: Blizina Hristova povratka

DODATAK 4: Pravednost Božija

STUDIJ 1

BOG

1.1 Božije postojanje

„Jer ko prilazi Bogu mora verovati da ima Boga i da on uzvraća nagradom onima koji ga traže“(Jev.11.6).Svrha ovih studija je pomoći onima koji žele doći Bogu.prvo poverovavši „da (ga) ima“; stim nećemo se brinuti o dokazima koji potvrđuju veru u Božije postojanje. Ispitujući zamršenu strukturu naših tela (up.Ps.139:14), očevidni oblik cveta, zureći u ogromnom prostranstvu vedre noći,ova i bezbroj drugih pažljivih razmišljanja o životu dakako čine ateizam nemogućim. Verovati da nema nikakvog Boga sigurno zahteva više vere no verovati da On postoji: bez Boga nema nikakvog reda, svrhe ili konačnog objašnjenja u kosmosu. I ovo će se stim odraziti u životu ateista. Imajući ovo na umu, ne iznenađuje da većina ljudskih bića dopuštaju do određenog stepena veru u Boga - čak i u zajednicama gde je materijalizam prevladavajući „bog“ u životima ljudi.

Ali postoje goleme razlike između imanija blede predstave da postoji viša sila i biti zaista siguran šta On nudi za uzvrat verne slube Njemu. Jev.11:6 čini ovu poentu ; mi

„verovati mora(mo) da (Bog) postoji

i

da nagrađuje one koji ga traže“

Veliki deo Biblije je prikaz istorije Božijeg naroda Izraela; opet učinjena misao da njihovo prihvaćanje Božijeg postojanja nije bilo jednako njihovoj veri. Njegova obećanja. Beše im rečeno od njihovog vođe Mojsija „Znak dakle pamti u srcu svome da je Gospod Bog , gore na nebu i dole na zemlji, nema drugoga.i drži uredbe njegove i zapovesti njegove“ (5 Moj.4:39,40).

Tako učinjena ista misao-svesnosti unutar nas da postoji Bog ne znači da smo automatski prihvatljivi Bogu. Ako se ozbiljno složimo da uistinu imamo tvorca, trebamo stoga „držati zapovesti njegove“. Svrha ove serije studija je objasniti koje su to zapovesti i kako ih držati: pretragom u Pismu čineći to, otkrit ćemo da je naša vera u Božije postojanje ojačala:

„Vera dolazi od slušanja, a slušanje rečju Božijom“ (Rim.10:17 izv.grč.tekst) Slično, Izaija 43:9-12 pokazuje kako nas razumevanje Božijih proroštva o budućnosti čini spoznati da „Ja sam Taj“ (Is.43:13 izv.heb. tekst) - tj.da je Božije Ime „Ja sam koji Jesam“ sasvim tačno (2.Moj.3:14)Apostol Pavle je došao u grad zvani Bereja, sada na severu Grčke. Po običaju je propovedao evanđelje (blagovesti) Boga; ali umesto da narod samo prihvati Pavlove reči za to ,“primili su reč (Božiju ne Pavlovu) sa svom spremnošću i danomice istraživali Pisma, dali je to tako: Mnogi od njih stoga poverovaše“ (Dela 17:11,12). Njihovo je verovanje dugovalo njihovoj spremnosti ,redovno(„danomice“) i planski („to tako“) tragati kroz Bibliju. Sticanje istinske vere stoga nije bilo zbog toga što im je Bog odjednom učinio neku vrstu operacije srca nepovezanu sa Božijom reči. Pa kako mogu ljudi sveta koji uđu u sektu Bilya Grahama ili u pentakostalnom sastanku opet izaći kao vernici? Koliko dnevnog istraživanja pisma se odvijalo u ovim slučajevima? Ovo pomanjkanje istinske biblijske-osnovane vere nesumnjivo objašnjava prazninu koju mnogi ovakvi “obraćenici“ nalaze u svom kasnijem hrišćanskom iskustvu i zašto se mnogi od njih udalje od evanđeljskog pokreta.

Cilj ovog studija je da osigura okvir za tvoje lično plansko istraživanje Pisma, pa da i ti isto tako možeš poverovati. Veza između slušanja istinskog evanđelja i imanja istinske vere je često isticana u zapisu evanđeoskog propovedanja:

- „mnogi Korinćani *slušajući* ga prilažahu veri i krštavahu se “(Dela 18:8)
- Da ljudi *“čuju* evanđeosku reč i poveruju” (Dela 15:7)
- "Tako propovedamo i tako ste poverovali " (1 Kor.15:11)
- "Seme" u sejača jeste reč Božija (Lk.8:11); dok kod onog o gorušičinom drvetu jeste vera (Lk.17:6), budući da vera dolazi iz prihvatanja "Reč vere" (Rim.10:8) "reči...vere i dobrog nauka"(1Tim.4:6), sa srcem koje je otvoreno verovanju u Boga i Njegovoj reči (Gal.2:2 up.Heb.4:2)
- Apostol Jovan kaže o napisanom zapisu života našeg Gospodina da on "govori istinu da i vi verujete" (Jv.19:35). I tako je Božija reč nazvana "istinom" (Jv.17:17)-da možemo poverovati.

1.2 Božija osobnost

To je veličanstvena, uzvišena tema Biblije da je Bog otkriven kao stvarna, dodirljiva osoba, s telesnim postojanjem. Takođe osnovno je načelo hrišćanstva da Isus Sin Božiji. Ako Bog nije telesno biće, onda je nemoguće za Njega da ima sina koji beše "odraz njegovoga *bića*"(Jev.1:3). Povrh toga, postaje teško razviti lični, živi odnos s Bogom ako je Bog tek pojam u našem umu svežanj duha negde gore u praznini prostora. Tragično je da većina religija imaju nestvarnu, neopipljivu predodžbu o Bogu.

Da je Bog tako beskrajno uzvišeniji od nas, razumljivo je da je vera mnogih ljudi ustuknula pred jasnim obećanjima da ćemo konačno videti Boga. Izraelu je nedostajala vera da vidi Božiju "pojavu" (Jv.5:37), jasno pokazujući da On zaista ima stvaran oblik. Takva vera dolazi s poznavanjem Boga i verovanjem Njegovoj reči:

"Blaženi su čisti srcem, jer će oni Boga gledati" (Mt.5:8)

"I sluge će mu se (Božije) klanjati i gledati lice njegovo, a ime (Božije ime-Otk.3:12) će im njegovo biti na čelima" (Otk.22:3,4).

Ovakva divna nada, ako stvarno verujemo, imaćemo i praktični učinak u našim životima:

"Težite za mirom sa svima i za osvećenjem-bez čega niko neće videti Gospodina" (Jev.12:14).

Mi se ne trebamo kleti, jer "i koji se zakleo nebom, kune se prestolom Božijim i onim koji na njemu sedi" (Mt.23:22). Ovo je besmislica ako Bog nije telesno biće.

"biti njemu slični, jer ćemo ga gledati onakvog kakav je. I svako, ko ima ovu nadu u njega, sebe posvećuje-kao što je on svet."(1Jv.3:2,3).

U ovom životu naše razumevanje Nebeskog Oca je vrlo nepotpuno, ali možemo gledati napred, kroz zamršeni mrak ovog života, na konačni susret sa Njim.

Naše će fizičko gledanje Njega nesumnjivo biti ravno našem duševnom razumevanju Njega. Tako iz apsolutnih dubina ljudske patnje, Jov se mogao radovati svom ličnom odnosu s Bogom kojeg će potpuno doživeti u poslednjem danu:

"I ako se ova koža moja raščini (tj. umrem), opet ću u telu svom videti Boga. Ja isti videću ga i oči moje gledaće ga a ne druge" (Jov 19:26,27).

I apostol Pavle je uzviknuo iz drugog jednog života patnji i nemira: "sada gledamo kroz ogledalo, u zagonetku, a tada –licem u lice"

STAROZAVETNI DOKAZI

Ova novozavetna obećanja oslanjaju se na znatnu pozadinu starozavetnih dokaza o osobnom, telesnom Bogu. Ne može biti odveć istaknuto da je osnovno shvatiti Božiju prirodu ako ćemo imati ikakvo istinsko razumevanje o tome šta je to biblijski osnovana religija. Stari zavet dosledno govori o Bogu kao osobi; licem u lice odnos s Bogom o kojem govore oboje Stari i Novi zavet je jedinstven istinskoj Hrišćanskoj nadi. Sledeći su silni argumenti u korist osobnog, telesnog Boga:

- "Reče Bog: da načinimo čoveka po svom obličju, kao što smo mi" (1 Moj.1:26). Tako je čovek stvoren po obliku i sličan Bogu, očitovanog u anđelima. Jakovljeva 3:9 govori o "ljudi koji su stvoreni po slici Božijoj". Ove reči se ne mogu odnositi na duševni ljudski oblik, jer po prirodi naši su umovi potpuno udaljeni od Boga i mnogim načinima temeljno suprotni Njegovoj pravednosti: "Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi veli Gospodin; Nego koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli." (Is.55:8,9). Stim oblik i sličnost koju delimo s Bogom mora biti fizički lik. Kada su anđeli bili viđeni na zemlji opisani su da imaju ljudski oblik-pr. Abraham je nehotice ugostio anđele, misleći da su obični ljudi. Naše stvaranje u obliku Boga ustvari znači da možemo nešto zaključiti o stvarnom biću od kojeg smo mi tek odraz jedan. Tako Bog, kojeg odražavamo, nije nešto nejasno koga mi ne možemo zamisliti.

Sami anđeli su Božiji odraz. Tako je Bog mogao reći Mojsiju: "S njim ću govoriti iz usta k ustima, prividno čak...i priliku Gospodnju će on gledati" (4.Moj.12:8 izv. heb. teks). Ovo se odnosi na Mojsija upućivan od anđela koji je nosio Gospodinovo ime (2.Moj.23:20,21). Ako je anđeo bio prilika Gospodinova sledi da je Bog u istom obliku kao i anđeli-tj. U fizičkom ljudskom obliku, premda s neizmerno višom prirodom nego što je krv i meso.- "Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovjek s prijateljem svojim" (2.Moj 33:11;5 Moj.34:10). Gospodin je bio očitovan u Svom anđelu, čije su lice i usta odražavale one od samog Gospodina.

- "Jer (Bog) zna građu našu" (Ps.103:14); On želi da ga zamislimo kao osobno biće, Otac s kojim se možemo povezati. Ovo objašnjava mnoge primere Božije šake, ruke, oči itd. Ako je Bog bio svežanj bivstva negde na nebesima – šta treba biti naša predstava o Bogu ako odbacimo Njegovo osobno bivstvo - onda su ti primeri varljivi i ne služe za pouku.

- Opisi Božijeg mesta boravka jasno pokazuju da Bog ima svoje mesto: "Bog (je) na nebu" (Pro.5:2); "Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju" (Ps.102:19); "Ti čuj s neba iz stana svojega" (1.Car.8:39). Ipak određeniji primer od ovoga mi čitamo da Bog ima "prijesto" (2.Dnev.9:8; Ps.11:4; Is.6:1; 66:1). Ovakav govor je teško primeniti na jedno neodređeno bivstvo koje postoji negde na nebeskom području. O Bogu se govori da "silazi" kada objavljuje Sebe. Ovo objašnjava nebeski smeštaj Boga. Nemoguće je razumeti ideju Božijeg očitovanja bez uviđanja osobne telesne prirode Boga.

-Is.45 je pun Božijih primera Svog ličnog uplitanja u afere Svog naroda: "Ja sam Gospod, i nema drugog...Ja Gospod činim sve to...Ja Gospod stvorih to. Teško onome ko se svađa s tvorcem svojim...Ja sam razapeo nebesa svojim rukama...Pogledajte u mene i spašćete se svi krajevi zemaljski". Poslednja ova rečenica naročito pokazuje osobno postojanje Boga - On želi da Ga ljudi pogledaju, da zamisle Njegovo doslovno postojanje okom vere.

-Bog nam je otkriven kao Bog koji oprašta, koji govori reči ljudima. Ipak opraštanja i govor mogu jedino proisticati iz osobe: to su duševna dela . Tako je David bio čovek po Božijem vlastitom srcu (1.Sam.13:14), pokazujući da Bog ima svest (srce), koje se može replikovati do nekog ograničenog stepena kod čoveka, mada čovek po prirodi nije po Božijem srcu. Pasusi kao: "Pokaja se Gospod što je stvorio čoveka...i bi mu žao u srcu" (1.Moj.6:6), otkrivaju Boga kao osećajno, svesno Biće, umesto kao zamišljeni dašak Duha u atmosferi. Ovo nam pomaže kako da ga cenimo i kako da mu ugodimo, kao što čini dete svom prirodnom ocu.

AKO BOG NIJE OSOBNI...

Ako Bog nije stvarno, osobno biće, onda je pojam duhovnosti težak za razumevanje. Ako je Bog potpuno pravedan ali nije telesno biće onda mi stvarno ne možemo zamisliti Njegovu pravednost odraženu u ljudskim bićima. Oba otpadnika "hrišćanstvo" i judaizam imaju predodžbu da Božija pravednost ulazi u naše živote putem magličastog svetog Duha koji nas na neki način pretvara u Božiji duševni oblik prihvatljiv njemu. Obrnuto, jednom čim shvatimo da postoji osobno biće zvano Bog, onda možemo raditi na našim karakterima, s Njegovom pomoći i uticajem Njegove reči, da odrazimo Božija obeležja u našim bićima.

Božija je namera otkriti Sebe u mnoštvu uzvišenih bića. Njegovo spomen-ime, Jahve Elohim, znači sledeće: (Onaj koji će biti od moćnih pojedinaca, približan prevod). Ako Bog nije telesno biće, onda nagrada pravednicima je da imaju nefizičko postojanje poput Njega. Ali opisi o nagradi vernicima o Božijem dolazećem Carstvu na zemlji pokazuju da će oni imati opipljivo, telesno postojanje, premda ne više podložno slabostima ljudske prirode. Jov je čeznuo za "Pošljedak" kada će dobiti uskrsnuće svog tela (Jov 19:25-27). Abraham mora biti jedan od onih "onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se ...na život večni" (Dan.12:2) kako bi primio obećanje večnog baštinjenja zemlje kananske, Materijalni (fizički) posed na ovoj zemlji (1.Moj.17:8). "Nek se vesele sveci...nek se raduju na posteljama svojim...da se osvete narodima" (Ps.132:16; 149:5,7). Neuspeh Jevreja i ne-Jevreja da shvate pasuse poput ovih, kao i osnovno doslovni, fizički smisao obećanja Abrahamu, je odvelo do pogrešne slike o "besmrtnoj duši" kao stvarni oblik ljudskog postojanja. Ovakva ideja je potpuno lišena Biblijske podrške. Bog je jedno besmrtno, uzvišeno biće i On ostvaruje Svoju nameru da se muškarci i žene mogu pozvati da žive u Njegovom budućem Carstvu na ovoj zemlji, da dele Njegova obeležja, izražena u telesnom obliku.

Vernicima je obećano da će oni baštiniti Božiju prirodu (2:Pet.1:4). Ako Bog nije osobni, onda ovo znači da ćemo živeti večno kao netvarni duhovi. Ali ovo nije Biblijsko učenje. Nama će se dati telo poput onog Isusovog (Fil.3:21), i mi znamo da

će on imati doslovno telo u Carstvu koje će imati ruke, oči i uši (Zah.13:6; Is.11:3). Nauk o Božijoj osobnosti je stoga povezan s evanđeljem Carstva.

Treba biti očito da tu ne može biti nikakvog pojma o poštovanju religije ili ličnog odnosa s Bogom dok se ne uvidi da je Bog osobni, da smo mi u Njegovom obliku, fizički, iako vrlo nesavršenom i da trebamo razvijati Njegov duševni oblik da bi preuzeli punoću njegovog fizičkog oblika u Carstvu Božijem. Tako puno više smisla i utehe se mogu dobiti iz pasusa koji govore o Bogu kao o Ocu koji ljubi, kažnjavajući nas kao što Otac čini svome sinu (5.Moj.8:5). U kontekstu Hristovih patnji mi čitamo da : "Gospodu bi volja da ga bije" (Is.53:10), iako je on "k Bogu svojemu povika(o); on ču ...glas (njegov), i vika (njegova) dođe mu do ušiju" (Ps.18:6). Božije obećanje Davidu o semenu koje će biti Božiji sin je tražilo čudesno rođenje ljudskog bića; ako Bog nije osoban, On nije mogao imati ovakvog sina.

Ispravno razumevanje Boga je ključ koji otvara mnogo drugih važnih oblasti Biblijskih nauka. Ali kao što jedna laž vodi drugoj laži, tako i lažna predodžba o Bogu zamračuje sistem istine koju Pisma nude. Ako si našao ovaj deo uverljivim, ili bar delimično, izranja pitanje: Poznaješ li uistinu Boga? Sada ćemo dalje istraživati biblijsko učenje o Njemu.

1.3 Božije ime i karakter

Ako ima Boga, logično je pomisliti da bi On izmislio nekakva sredstva da nam predstavi Sebe. Mi verujemo da je Biblija Božije otkrivenje čoveku, i da u njoj vidimo otkriveni Božiji karakter. Zato je Božija reč opisna kao Njegovo "seme", (1. Pet.1:23) jer ako reaguje u našoj svesti, oblikuje se novo biće unutar nas koje ima Božija obeležja (Jak.1:18; 2.Kor.5:17). Stoga što se više posvećujemo Božijoj reči i shvatamo odlomke za sebe, postajaćemo "suobličeni(ji) slici Sina njegova" (Rim.8;29) koji je po naravi bio savršena slika Boga (Kol.1:15). U ovom leži vrednost proučavanja istorijskih delova Biblije; ispunjeni su i snabdeveni učenjima o tome kako se Bog odnosio s ljudima i narodima. uvek izlažući ista osnovna obeležja.

Na hebrejskom lično je ime često odažavalo karakter nosioca ili njihov opis. Nekoliko jasnih primera:

"**Isus**" = "Spasitelj" - "jer će on spasti narod svoj od greha njihovih"(Mt.1:21)

"**Abraham**" = "Otac velikom mnoštvu" - "jer sam te učinio ocem mnogih naroda" (1.Moj.17:5)

"**Eva**" = "Živa" - "zato što je ona mati svjema živima" (1.Moj.3:20).

"**Šimun**" = "Sluh" - "Gospod ču da sam prezrena, pa mi dade ovoga"(1.Moj.29:33)

U Jer.48:17, poznavanje naroda Moaba je izjednačeno s poznavanjem imena Moaba. Psalmi često izjednačuju Samog Boga s Njegovim imenom, Njegovim rečima i delima (Ps.103:1;105:1;106:1,2,12,13).

Stim je za očekivati da će nam Božije ime i titule dati mnoga obaveštenja o Njemu samom. Budući da ima tako mnogo pogleda Božijeg karaktera i namera.. On zaista

ima više nego jedno ime. Detaljni studij Božijeg imena se preporučuje nakon baptizma; daljnje razumevanje Božijeg karaktera kakav je izražen u Njegovom imenu je nešto što treba nastaviti tokom celog našeg života u Gospodinu. Ono što sledi je stoga tek jedan uvod.

Kad je Mojsije tražio dublje poznavanje Boga da ojača svoju veru za vreme veoma traumatičnog perioda njegova života, jedan anđeo objavio Gospodinovo ime "Gospod, Gospod Bog, milostiv, sažaljiv, spor na gnev i obilan milosrđem i istinom. Koji čuva milost hiljadama, prašta bezakonja i nepravde i grijehe, koji ne pravda krivog" (2.Moj.34:5-7).

Ovo je jasni dokaz da Božija imena sadržavaju Njegova obeležja. Njegovo posedovanje istih je dokaz da je Bog osobno biće-besmisleno je misliti da dašak duha može imati takvih karakternih crta koji se takođe mogu razviti u nama ljudima.

Bog je izabrao jedno određeno ime po kojem On želi biti poznat i zapamćen od Svojih ljudi ; o je sažetak, epitom, Njegove namere s ljudima.

Izraelci su, bili robovi u Egiptu i trebali podsećanje o Božijoj nameri njima. Mojsiju je bilo rečeno da im kaže Božije ime, kako bi im to pomoglo potaknuti ih da napuste Egipat i započnu putovanje prema obećanoj zemlji (up.1.Kor.10:1). Mi takođe trebamo razumeti osnovna načela u vezi Njegovog imena pre nego što se krstimo i započnemo naše putovanje prema Božijem Carstvu.

Bog je kazao Izraelu da je Njegovo ime bilo JAHVE, sa značenjem "Ja sam onaj koji jest" ili, tačnije prevedeno: "Ja ću biti onaj koji će biti" (2.Moj.3:13-15). Ovo je ime nešto prošireno: "opet (tj. U dopuni) reče Bog Mojsiju:ovako kaži sinovima Izraelovijem ; Gospodin (Jahve) Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi...to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno" (2.Moj.3:15).

Stoga Božije puno ime je "Gospod Bog"

Stari zavet je uglavnom bio pisan na hebrejskom, engleski prevod (kao i srpsko hrvatski) neminovno propušta mnogo detalja kod prevođenja hebrejske reči "Bog". Jedna od hebrejskih reči za "Bog" jeste "Elohim", sa značenjem »moćni pojedinci«. Božiji "spomen", Ime po kojem želi da ga se sećamo, je dakle :

JAHVE ELOHIM

Sa značenjem

ON KOJI ĆE BITI OTKRIVEN U GRUPI MOĆNIH POJEDINACA

Stim Božija je namera da otkrije Svoj karakter i Svoje suštinsko biće u povećoj grupi ljudi. S pokornošću Njegovoj reči možemo razviti neke od Božijih obeležja sada unutar nas, tako da se u vrlo ograničenom smislu Bog otkriva u istinskim vernicima u ovom životu. Ali Božje je Ime proroštvo o budućem vremenu kada će zemlja biti ispunjena ljudima koji će poput Njega, oboje po karakteru i po prirodi (2.Pet.1:4). Ako želimo biti povezani s Božijom namerom i postati poput Boga da ne umiremo više, zauvek živeći u potpuno moralnom savršenstvu, onda se moramo povezati s Njegovim imenom. Način da se to uradi je krštenjem u Ime – tj. Jahve Elohim

(Mt.28:19). Ovo nas takođe čini potomcima ("seme") Abrahama (Gal.3:27-29) kojima je obećana zemlja u večno nasleđstvo (1.Moj.17:8; Rim.4:13) - grupa »moćnih pojedinaca« ("Elohim") u kojoj će proroštvo o Božijem imenu biti ispunjeno. Ovo je detaljnije objašnjeno u Studiju 3.4.

1.4 Anđeli

Sve što smo razmatrali dosada u ovom Studiju je udruženo u razmatranju o anđelima:

- fizička, osobna bića
- koji nose Božije Ime
- sredstva kroz koja Božiji duh radi da izvrši Njegovu volju
- u skladu s Njegovim karakterom i namerom
- i time Ga objavljuju

Mi smo pomenuli Studij 1.3 da jedna od najobičajnijih reči hebrejskih reči prevedenih "Bog " jeste "Elohim", koja u stvari znači "moćni pojedinac"; ovi moćni pojedinci koji nose Božije Ime se mogu delotvorno nazvati "Bog" zbog njihove bliske povezanosti s Njim. Ova bića su anđeli.

Zapis o stvaranju sveta u 1.Moj. nam govori da je Bog izrekao određene zapovesti oko stvaranja, "i bi tako". Anđeli su bili ti koji su izvršavali ove zapovesti:

"Anđeli njegovi, koji ste silni krijepošću izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegove" (Ps.103:20).

Stoga je logično pretpostaviti kad čitamo gde 'Bog' stvara svet, da je ova radnja zaista bila izvršavana od strane anđela . Jov.38:4-7 takođe nagoveštava ovo. Sada je valjano vreme rezimovati događaje stvaranja prema zapisu 1.Moj.1:

Dan 1. "reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost"(s.3)

Dan 2. "reče Bog: neka bude svod (nebeski širi) posred vode, da rastavlja vodu (na zemlji) od vode (u oblacima)...i bi tako"

Dan 3. "reče Bog:neka se sabere voda što je pod nebom...i neka se pokaže suho. I bi tako"(s.9)

Dan 4. "reče Bog :neka budu vidjela na (nebu)...I bi tako" (s.14,15)

Dan 5. "reče Bog:neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete...I stvori Bog...sve žive duše" (s.20,21) -tj. "i bi tako"

Dan 6. "reče Bog:neka zemlja pusti iz sebe duše žive...stoku i sitne životinje...I bi tako" (s.24).

Čovek beše stvoren tog istog šestog dana. Reče"Bog:da načinimo čovjeka po svojem obličju, kao što smo mi"(1.Moj.1:26). Mi smo dali komentar o ovom stihu u Studiju 1.2. Za sada, želimo zabeležiti da se "Bog" ovde ne odnosi na Samoga Boga lično-"da načinimo čovjeka" pokazuje da se 'Bog' odnosi na više nego jedno lice. Hebrejska reč

ovde prevedena 'Bog' je 'Elohim', sa značenjem 'Moćne jedinke', s preporukom na anđele. Činjenica da su nas anđeli stvorili po svom obliku znači da oni imaju istu telesnu pojavu kao i mi. Oni su stoga veoma stvarna, opipljiva, telesna bića koja dele istu prirodu kao i Bog.

'Priroda' se u ovom smislu odnosi na ono što neko u osnovi jeste zbog svoje fizičke strukture. U Bibliji postoje dve prirode; po samom značenju reči nije moguće istovremeno imati obe ove prirode.

Božija priroda ('Božanstvena priroda')

Ne može grešiti (savršen) (Rim.9:14; 6:23 up. Ps.90:2; Mt.5:48; Jak.1:13)

Ne može umreti, tj. besmrtan (1. Tim.6:16)

Pun moći i energije (Is.40:28)

Ovo je priroda Boga i anđela koja je data i Isusu posle uskrsnuća (Dela 13:34; Otk.1:18; Jev.1:3). Ovakva priroda je i nama obećana (Lk.20:35,36; 2.Pet.1:4; Is.40:28; up.s.31).

Ljudska priroda

Iskušavan na greh (Jak.1:13-15) izopačenim naravnim umom (Jer.17:9;

Mk.7:21-23)

Osuđen na smrt, tj. smrtni (Rim.5:12,17; Kor.15:22)

S veoma ograničenom silom i fizički (Is.40.30) i duševno (Jer.10:23).

Ovo je priroda koju svi ljudi, dobri i loši sada poseduju. Kraj te prirode je smrt (Rim.6:23). Tu prirodu Isus ima od svoje smrti (Jev.2:14-18; Rim.8:3; Jv.2:25; Mk.10:18).

Na žalost engleska reč 'priroda' prilično je bleđa; možemo je upotrebiti u rečenici kao 'Jovan je darežljive prirode - naprosto nije mu u prirodi da bude zao; ali može biti prilično ponosan na svoj auto, što je pretpostavljam, tek ljudska narav'. Ovako nećemo upotrebljavati reč 'priroda' u ovim studijima.

ANDEOSKA POJAVLJIVANJA

Pošto su anđeli Božije prirode, moraju biti bezgrešni i stoga ne mogu umreti - budući da greh donosi smrt (Rim.6:23). Oni moraju imati doslovno, fizički oblik postojanja. Iz ovog su razloga anđeli kadgod bi se pojavljivali na zemlji izgledali kao obični ljudi: -Anđeli su došli Abrahamu da mu kažu Božije reči ; oni su opisani kao "tri čoveka", koje je Abraham u početku tretirao kao ljudska bića, pošto im je takva bila pojava: "Da vam donesem malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom" (1.Moj.18:4).

-Dvojica od tih anđela su onda poslala Lotu u gradu Sodoma. Opet, oni su bili prepoznati kao ljudi oboje od Lota i naroda u Sodomi."Dodoše dva anđela u Sodom", koje je Lot pozvao da prenoće kod njega. Ali su ljudi Sodome došli u njegovu kuću, pitajući pretećim načinom "gdje su ljudi što dodoše sinoć k'tebi? ". Lot je preklinjao, "ne dirajte u one ljude". Nadahnuti zapis ih takođe naziva "ljude": "ona dva čovjeka

(anđela) digoše ruke" i spasiše Lota; "Tada ona dva čovjeka rekoše Lotu...Gospod (nas posla) da ...zatremo Sodom" (1.Moj.19:1,5,8,10,12,13).

Novozavetni komentar o ovim događajima potvrđuje da su anđeli u obliku ljudi: "Gostoljublja ne zaboravljajte: njime neki (pr. Abraham i Lot), i ne znajući, ugostiše anđele" (Jev.13:2).

-Jakob se svu noć rvaao s'nepoznatim čovekom (1.Moj.32:24), za kojeg nam se kasnije kaže da je anđeo (Os.12:4).

-Dva čovjeka u blistavoj belojoj odeći bejahu primećena kod uskrsnuća i vaznešenja (Dela 1.10) Isusa . Ovo su očito bili anđeli.

-Uzmi u obzir implikaciju "po mjeri čovečijoj, koja je anđelova" (Otk.21:17 Karadžić).

ANĐELI NE GREŠE

Pošto su anđeli Božije prirode, oni ne mogu umreti. Budući da greh donosi smrt. Sledi da oni ne mogu ni grešiti. Izvorna grčka i hebrejska reč, prevedene 'anđeo' znače 'glasnik'; anđeli su glasnici ili sluge Bogu, pokorni Njemu, stoga je nemoguće razmišljati o njima da su grešni. Tako grčka reč 'angelos' koja je prevedena 'anđeli' takođe znači 'glasnici' kada je reč o ljudskim bićima - pr. Jovan krstitelj (Mt.11:10) i njegovi glasnici (Lk.7:24); Isusovi glasnici (Lk.9:52) i ljudi koji su ulazili u Jerohin (Jak.2:25). Moguće je dakako, da 'anđeli' u smislu *ljudskih* glasnika mogu grešiti.

Sledeći pasusi jasno pokazuju da su svi anđeli (ne samo neki od njih!) po prirodi pokorni Bogu, i s'tim ne mogu grešiti:

"Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada (tj. ne može biti nikakve bune protiv Boga na Nebu). Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krijepošću izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegove. Blagosiljajte Gospoda *sve* vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu" (Ps.103:19,21).

"Hvalite ga, *svi* anđeli njegovi...vojske njegove" (Ps.148:2).

"*Svi* ti (anđeli) zar nisu služnički duhovi što se šalju služiti za one koji imaju baštinu spasenja?" (Jev.1:13,14).

Ponavljajući reč "*svi*" pokazuje da anđeli nisu podijeljeni na dve grupe, jednu dobru a drugu grešnu. Važnost jasnog razumevanja prirode anđela je ta da je nagrada vernicima deliti njihovu prirodu: "oni koji se nadoše dostojni ... niti se žene niti udaju...ni umreti više ne mogu: anđelima su jednaki" (Lk.20:35,36). Ovo je bitna misao za shvaćanje. Anđeli ne mogu umreti: "Smrt...nema vlast nad anđelima" (Jev.2:16 Diaglott margin) . Ako anđeli mogu grešiti, onda oni koji se nađu dostojni nagrade kod Kristovog povratka će takođe još uvek biti kadri grešiti. A budući da greh donosi smrt (Rim.6:23), oni s'tim ne bi imali život večni; ako imamo mogućnost grešiti, imamo sposobnost umreti. Tako kazati da anđeli mogu grešiti čini Božije obećanje večnog života besmislenim, budući da je naša nagrada deliti prirodu anđela.

Preporuka o "anđelima" (Lk.20:36) pokazuje da ne postoji nikakva kategorizacija anđela na dobre i grešne; postoji samo jedna kategorija anđela.

Ako anđeli mogu grešiti, onda je Bog ostavljen nemoćan pravedno delovati u našim životima i aferama sveta, budući da je On objavio da deluje kroz Svoje anđele (Ps.103:19-21). Oni su 'načinjeni Duh' od Boga u smislu da On postiže sve stvari sa Svojim duhom/silom, delujući kroz anđele (Ps.104:4). Da mu oni mogu biti nepokorni je s'tim jedna nemogućnost. Hrišćanin se treba dnevno moliti da Božije Carstvo dođe na zemlju, da se Njegova volja izvršava ovde kao što se to sada čini na nebu (Mt.6:10). Ako su se Božiji anđeli trebali takmičiti s'grešnim anđelima na nebu, onda se Njegova volja nije mogla u potpunosti izvršavati tamo, i s'tim isto bi se stanje zadržalo u Božijem budućem Carstvu. Provesti večnost u svetu koji bi bio neprestano bojište između greha i poslušnosti teško da je jedno ohrabrujuće očekivanje, ali to, dakako, nije slučaj.

ANĐELI I VERNICI

Postoji dobar razlog verovanju da svaki istinski vernik ima anđele - možda jednog posebnog, koji im pomaže u njihovim životima:-

- "Anđeli Gospodnji stanom stoje oko onijeh koji se njega boje, i izbavljaju ih" (Ps.34:7).

- "ovi...najmanji...što vjeruju u mene (tj. slabašni učenici – Zah.13:7 up. (Mt.18:6,10)...anđeli na nebesima stalno gledaju lice moga Oca..."

- Rani su hrišćani jasno verovali da je Petar imao anđela čuvara (Dela12:14,15)

- Narod Izraela je prošao kroz Crveno more, bejahu vođeni anđelom kroz pustinju prema obećanoj zemlji . Prolazak kroz Crveno more predstavlja naš baptizam u vodi (1 Kor.10:1), pa tako nije nerazumno pretpostaviti da smo mi nakon toga, takođe, vođeni i pomagani od anđela kao što putujemo kroz pustinju života ka obećanoj zemlji Božijeg Carstva.

Ako anđeli mogu biti zli u smislu da su grešni, onda ovakva obećanja o anđeoskoj upravi i uticanju u našim životima postaju prokletstvo umesto blagoslov.

Mi smo videli, onda, da su anđeli bića...

- s Božijom večnom prirodom i telesnom pojavom
- koja ne mogu grešiti
- koja uvek izvršavaju Božije zapovesti
- i da su sredstva kroz koja govori i dela Božiji duh/sila (Ps.104:4).

ALI ...?

Mnoge "hrišćanske" crkve imaju predstavu da anđeli mogu grešiti i da sada postoje grešni anđeli koji su odgovorni za greh i poteškoće na zemlji. Mi ćemo raspravljati ovo pogrešno shvatanje potpunije u Studiju 6. Za sada ćemo načiniti sledeću misao:

-Moguće je da je bilo predhodnog stvaranja od našeg, tj. onog zabeleženog u Postanku 1. Takođe je moguće da su neki anđeli došli do spoznaje "šta je dobro a šta zlo" (1.Moj.3:5) bivanjem u sličnom stanju u kakvom smo mi u ovom životu. Da su neka bića koja su živela u to doba grešila se neda odrediti; ali je sve to nagađanje kojem se ljudski umovi vole prepuštati. Biblija nam govori ono što trebamo znati o sadašnjem stanju, koje je da nema nikakvih grešnih anđela; svi su anđeli potpuno pokorni Bogu.

-Ne može biti nikakvih grešnih anđela na nebu, budući da su Božije oči "čiste...da ne može... gledati zla" (Av.1:13). Sličnim stilom, Ps.5:4,5 objašnjava: "u tebe nema mjesta ko je zao. Bezbožnici neće izaći pred oči tvoje" u Božijem nebeskom mestu prebivanja. Ideja o ustanku protiv Boga na nebu od grešnih anđela prilično protivreči utisku koji ovi stihovi daju.

-Grčka reč prevedena "anđeo" znači "glasnik" i može se odnositi i na ljude, kao što smo pokazali. Ovakvi ljudski "glasnici" mogu, svakako, grešiti.

-Da postoje zla, grešna bića koja se mogu okriviti za sve negativne pojave života je jedno od najobičnijih verovanja držanim u paganizmu. Na sličan način paganske ideje koje se tiču Božića koje su ušle u ono što prolazi kao "hrišćanstvo", takođe, imaju to pagansko poreklo.

Postoji samo šačica biblijskih pasusa koji se mogu pogrešno shvatiti za podršku ovoj ideji o grešnim anđelima koji sada postoje. Ovim pasusima se ne može dopustiti da protivreče izobilju biblijskog učenja suprotnosti koje je izneto.

Osvrt 1: "Bog je Duh" (Jv.4:24)

U studiju 2. Tačnije definišemo šta je Božiji Duh. Mi možemo rezimovati rasuđivanje izloženo tamo govoreći da je Božiji Duh njegova sila ili dah s'kojim je njegovo suštinsko ja, Njegovo biće i karakter, otkriveno čoveku kroz dela koja taj Duh ostvaruje. Tako "Bog je Duh", kao u Jv.4:24 treba se ispravno prevesti (vidi R.S.V., N. I.V.), jer njegov duh odražava Njegovu osobnost.

Bog je opisan kao da je mnogo stvari, pr.

"Bog naš je oganj koji proždire" (Jev.12:29)

"Bog je svetlost" (1. Jv.1:5)

"Bog je ljubav" (1.Jv.4:8)

"Bog beše Reč" (grčki 'logos'-plan, namera, ideja) (Jv.1:1)

Tako "Bog je" njegova obeležja. dakako da je pogrešno raspravljati da zamišljeno svojstvo ljubavi jeste 'Bog', samo zato jer čitamo da je "Bog ljubav". Mi možemo nekog nazvati 'sama dobrota', ali to ne znači da je on bez fizičkog postojanja – njegov način doslovnog postojanja je što nam otkriva dobrotu.

Pošto je Duh Božija sila, često čitamo da Bog šalje ili upravlja svojim Duhom da ostvari dela u skladu sa Svojom voljom i karakterom. On je čak opisan gde stvara duh (Amos 4:13 A.V. margin). Kazati da Bog jest Svoj Duh u čisto doslovnom smislu je tautologija – negira Božije postojanje.

Primeri gde Bog upravlja Svojim Duhom su brojni, pokazujući odvojenost Boga i Njegovog Duha.

"Onaj (Bog) što metnu usred njih sveti duh svoj" (Is.63:11)

"Staviću Duh svoj na njega (Isusa)" (Mt.12:18)

"Otac... dati Duha Svetoga"(Lk.11:13)

"video sam Duha kako silazi ... sa neba" (Jv.1:32)

"(Bog) izliću od svog Duha sve ljude" (Dela 2:17).

Zaista, česte preporuke o "Božijem Duhu" trebaju biti siguran dokaz da Duh nije Bog. Ove razlike između Boga i Njegovog Duha su još jedna poteškoća za one koji veruju da je Bog 'trojstvo' u kome je Bog Otac izjednačen s Isusom i Svetim Duhom. Ako bi ovo bilo istina, ako Bog jeste navodno neosoban, onda bi sledilo da Isus nije bio i nije doslovno biće.

Najvažnije, neosobni Bog čini besmislenom molitvu – do stepena gde je molitva razgovor između naše svesti i predodžbe o Bogu koji tek postoji u našoj vlastitoj pameti. Mi smo neprestano podsećani da se molimo Bogu koji je fizički smešten na nebu (Pro.5:2; Mt.6:9;5:16;1; Car.8:30), i da je Isus sada uz desnu ruku Bogu, tamo, da nudi naše molitve (1 Pet.3:21; Jev.9:24). Ako Bog nije osoban, ovakvi pasusi su ispali besmisleni. Ali čim se jednom Bog shvati kao stvarani, Otac koji ljubi, molitva Njemu poslana postaje veoma stvarna, dodirljiva stvar – u stvari govorenje s drugim bićem koje je verujemo vrlo voljno i sposobno odazvati se.

Osvrt 2: Upotreba Božijeg Imena

Mi smo videli da Božije ime i ime Njegovog Sina Isusa imaju vrlo duboko značenje. Kad govorimo o 'Bogu' mi dodirujemo svaki aspekt Njegove čudesne namere ljubavi i istine. Da se Božije Ime upotrebljava uzalud kao blaga kletva ili izraz ozlojađenosti, je stoga jedna od najuvredljivijih stvari koju čovek može učiniti svome Tvorcu. Iz ovog razloga svako ko želi udovoljiti Bogu i ukazati Mu čast će učiniti svaki napor da neupotrebljava olako Božije Ime. U mnogim društvima po svetu takvo huljenje je postalo standardni deo današnjeg govora; prekinuti sa nečim što je možda bila životna navika neće biti lako. Molitva iz srca za Božiju pomoć u ovome sigurno neće proći neopaženo od Njega. Oni koji su u našem području uprave i uticaja, pr. deca, mogu takođe biti podsećana o ozbiljnosti huljenja:"jer neće pred Gospodinom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud" (5 Moj.5:11).

S druge strane ima onih koji insistiraju da stalno upotrebljavamo hebrejske reči Jahve ili Jehova (različiti načini izgovaranja iste reči) kada govorimo o Bogu, onda smo ozbiljno skrenuli s'puta. Najistaknutiji između ovih su društvo kula stražara, koji insistiraju da nazivaju sebe 'Jehovinim svedocima' kao pravi hrišćani u protivnom nema nikakvog odnosa s Bogom.

Čineći ovo, ovakvi ljudi upotrebljavaju Božije sveto divno Ime kao gorivo za neku vrstu duhovnog elitizma, i time preziru druge ljude samo zbog izgovora ili upotrebe jedne reči. Ovo nije da se kaže da je upotreba Božijeg Imena neispravno; osobito je prikladno našim ličnim molitvama, jednom kad smo ispravno baptizirani u to Ime.

Novi zavet, međutim nam ne daje nikakva ukazivanja da je ovo potrebno ili čak zahtevano od Boga. On je nadredio nadahnutost Novog zaveta time što je bio napisan na grčkom upotrebljavajući samo jednu reč za 'Bog' – 'teos', koja znači 'veliki'. Nije u njemu načinjeno kikakve razlike između 'Bog' i 'Jahve', niti ima tamo nekakve posebne zapovedi o tome kako vernici trebaju nazivati sebe ili zajednicu. Petar govori o verniku kao o "hrišćaninu" radije nego kao o 'Jehovinom čoveku' ili nešto slično (1 Pet.4:16). Prenaglašena upotreba imena 'Jehova' vodi ka devalviranju dela i mesta Gospodina Isusa, slično kao što mnogi 'evanđelijski hrišćani' isuviše ističu ime i službu Isusa do zanemarivanja većeg Božijeg mesta.

Druga imena s'kojima su se u ranoj zajednici hrišćanski vernici nazivali ne uključuju ime 'Jehova':

- "Izrailjsko(g) društvo (a)" (Ef.2:12)
- "crkva(i) prvenaca" (Jev.12:23)
- "Crkva Boga živoga, stub i tvrđa istine" (1 Tim.3:15)
- "Dom(u) Božiji (em)"(1 Tim.3:15)

U prolazu, primeti da nisu vernici sebe nazivali 'hrišćanima';ovo je bilo ponižavajući naziv sa značenjem, 'Hristova družina', skovan od njihovih neprijatelja.

Osvrt 3: Božije objavljivanje

Ovo što sledi neće biti lako potpuno shvatiti kod prvog čitanja, ali će važnost teme postati očividnija s napredovanjem tvojih studija. Mi ovo uključujemo kod ove tačke kako bi mogao ostaviti ovaj Studij s potpunim uvidom u osnovnom biblijskom otkrivanju o Samom Bogu.

Božije ime može nositi bilo ko kroz koga On odabere 'objaviti' se ili otkriti Sebe. Tako ljudi i anđeli kao i Isus mogu nositi Božije Ime. Ovo je bitno načelo koje nam otvara toliko toga iz Biblije. Sin pogotovo može nositi ime svoga oca; on ima određenih sličnosti sa svojim ocem, on može imati isto krsno ime – ali nije jedna te ista osoba s ocem . Na sličan način jedan predstavnik kompanije može govoriti u ime kompanije ; on može telefonirati nekome poslovno i reći, 'zdravo, ovde 'Zastava'; on nije g-din Zastava, ali nosi njeno ime jer radi za nju . Tako je bilo i s Isusom.

ANĐELI KOJI NOSE BOŽIJE IME

Nama je rečeno u 2Moj.23:20,21 da je Bog rekao ljudima Izraela da će anđeo ići ispred njih: "moje (je) ime u njemu", bilo im je rečeno. Lično ime Boga je 'Jahve'. Tako je anđeo nosio ime Jahve, i stoga se mogao zvati 'Jahve' prevedena u N. I.V. i A.V. Nama je rečeno u 2Moj.33:20 da nijedan čovek ne može videti Božije lice i ostati živ; ali u 2Moj.33:11 mi čitamo da "Gospod (Jahve) govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovek s prijateljem svojim" – tj. na opušteni, prijateljski način. To nije mogao biti Gospodin, Jahve, lično, koji je govorio s Mojsijem licem k licu, jer nijedan čovek ne može videti Samog Boga. To je bio anđeo koji je nosio Božije Ime; i tako mi čitamo da je gospodin govorio licem k licu s Mojsijem kad je ustvari to uradio anđeo (Dela 7:30-33).

Ima mnogo drugih primera gde se reči 'Bog' i 'Gospodin' odnose na anđele nasuprot Samom Bogu. Jedan jasan primer je 1Moj.1:26 "Potom reče Bog (anđeli): da načinimo čovjeka po svojem obličju".

LJUDI S BOŽIJIM IMENOM

Jedan od pasusa koji je od najveće pomoći u izlaganju svega ovoga je Jv.10:34-36. Ovdje su Jevreji napravili pogrešku koju mnogi takozvani 'hrišćani' čine danas. Oni su mislili da je Isus govorio da je on Sami Bog. Isus ih je ispravio velenjem, "Nije li pisano u vašem Zakonu: ja rekoh: bogovi ste! Ako (On) bogovima nazva one ... kako onda vi (meni)... možete reći : Huliš! – zbog toga što rekoh: sin sam Božiji!" Isus ustvari veli u Starom zavetu ljudi nazvani 'bogovima' ; ja samo kažem da sam Sin Božiji; pa zbog čega se tako uzrujavate?" Isus ustvari citira iz Ps.82, gde su sudije Izraela nazvani 'bogovima'.

Kao što je pokazano, puno Božije ime na hebrejskom je 'Jahve Elohim' sa značenjem 'Ja ću biti otkriven u grupi moćnih pojedinaca'. Istinski vernici su ti mnogi moćni pojedinci, u ograničenom smislu u ovom životu, a biće to potpunije u Carstvu. Sve ovo je sjajno prikazano s upoređenjem Is.64:4 i 1Kor.2:9."Ne ću se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako učinio onima koji ga čekaju". Pavle citira ovo u 1Kor.2:9,10: "pisano onima koji ga ljube. A nama to Bog objavi po Duhu". Paus u Is.64 kaže da 1Kor.2:10 veli da su nam te stvari otkrivene;tako da smo mi u nekom smislu 'Bog': ne Sami Bog lično, nego objavljenje Boga kao ishod našeg bapuzma u Njeegovo ime i poznavanja Istine.

ISUS I BOŽIJE IME

Ne iznenaduje da Isus, kao Sin Božiji i Njegovo vrhovno objavljenje ljudima, treba nositi Božije Ime. On je mogao reći "Ja sam došao u ime Oca svoga" (Jv.5:43). Zbog svoje pokornosti, Isus je uzašao na nebo i Bog "darova mu ime, ime nad svakim imenom" – ime Jahve, Samog Boga (Fil.2:9). Zato mi čitamo da Isus veli u Otk.3:12, "napisat ću na njemu (verniku) ime Boga svoga...i ime moje novo". Kod suda Isus će nam dati Božije Ime; tada ćemo mi u potpunosti nositi Božije ime. On naziva ovo ime, "Ime Moje Novo". Primeti, da je Isus dava knjigu Otkrivenja nekoliko godina nakon svog uzašašća na nebo i pošto mu je dano Božije ime, kao što je objašnjeno u Fil.2:9. Tako on može nazvati Božije ime "ime moje novo"; ime koje mu je bilo skoro dano. Sada mi možemo ispravno shvatiti Is.9:6, gde nam se o Isusu kaže, *ime* (primeti da) će mu biti: divni, savetnik, Bog silni, otac vječni...". Ovo je proroštvo da će Isus nositi sva Božija imena – da će nam on biti potpuno objavljenje ili otkrivenje Boga. U ovom smislu je on bio nazvan 'Emanuel', sa značenjem, 'Bog je s nama', iako nije bio Bog.

STUDIJ 1 : Pitanja

1. Šta će najviše pomoći razvijanju naše vere u Boga?
 - a) Odlazak u crkvu
 - b) Studiranje Biblije s molitvom
 - c) Pričanje sa hrišćanima
 - d) Promatranje prirode.
2. Koja od sledećih definicija Boga je najispravnija?

- a) Samo ideja u našem umu
- b) Deo Duha u atmosferi

- c) Bog ne postoji
- d) Stvarna, telesna osoba .

3. Dali je Bog

- a) Jedinstvo
- b) Trojstvo
- c) Mnogo bogova u jednom
- d) Nemoguće ga je definisati bilo kojim načinom

4. Šta znači Božije Ime 'Jahve Elohim'?

- a) Onaj koji će biti
- b) Onaj koji će biti otkriven u grupi moćnih pojedinaca
- c) Veliki
- d) Snažni.

5. Šta znači reč 'anđeo'?

- a) Poput čoveka
- b) Krilat
- c) Glasnik
- d) Pomoćnik

6. Mogu li anđeli grešiti?

7. Šta te najviše uverava da ima Boga?

STUDIJ 2

DUH BOŽIJI

2.1 Božiji Duh: Definicija

Pošto je Bog stvarno, osobno biće koje stoga ima osećanja i emocije, za očekivanje je da će On imati nekakav način deljenja svojih želja i osećaja s nama, Svojom decom i delovanja u našim životima načinom koji će biti u skladu s Njegovim karakterom. Bog sve ovo čini Svojim "duhom". Ako želimo spoznati Boga i imati aktivan odnos s Njim, trebamo znati šta je "duh Božiji" i kako on deluje.

Nije lako opisati tačno šta reč "duh" znači. Ako si bio na nekoj svadbi, na primer mogao si reći, "tamo je zaista bilo dobrog duha". Ovim si mislio da je atmosfera bila dobra, da je nekako sve u vezi svadbe bilo dobro; svi su bili otmeno odeveni, hrana je bila dobra, ljudi su ljubazno govorili među sobom, mlada je izgledala predivno, itd. Sve te različite stvari činile su "duh" svadbe. Slično, duh Božiji nekako sažima sve oko Njega. Hebrejska reč prevedena "duh" u Starom zavetu striktno znači "dah" ili "moć"; tako Božiji je duh Njegovo "disanje", sama bitnost Božija, koja odražava Njegov um. Mi ćemo dati primere kako je reč "duh" upotrebljavana za nečiju svest ili sklonost u Studiju 4.3. Da se duh ne odnosi tek na голу silu Božiju je očit iz Rim.15:19: "silom Duha Božijeg" (Karadžić).

Uobičajeno biblijsko učenje je da se čovekovo razmišljanje izražava u njegovim delima (Pri.23:7; Mt.12:34); malo razmišljanje o našim vlastitim delima će to potvrditi. Mi mislimo o nečemu i onda to uradimo. Naš 'duh' ili um može odraziti činjenicu da smo gladni i želimo hranu. Mi vidimo raspoloživu bananu u kuhinji; ta se želja 'duha' onda prenosi na delo – posegnemo za bananom, oljuštimo i jedemo. Ovaj jednostavan primer pokazuje zašto hebrejska reč za 'duh' znači oboje dah ili svest, i takođe moć. Naš duh, naša bitnost, se odnosi na naše misli i tim takođe na dela koja preduzimamo da izrazimo te misli ili sklonost unutar nas. Na daleko slavnijoj osnovi, Božiji je duh sličan; on je sila kojom On izlaže Svoje suštinsko biće., Svoju sklonost i nameru. Bog razmišlja i stoga deluje: "biće kako sam smislio i kako sam naumio izvršiće se" (Is.14:24).

BOŽIJA MOĆ

Mnogi pasusi jasno izjednačuju Božiji duh s Njegovom silom. Da bi stvorio svet, "duh Božiji dizaše se nad vodom. I reče Bog: neka bude svetlost. I bi svetlost" (1Moj.1:2,3).

Božiji duh je bio sila s kojom su se stvari, pr. Svetlost, bile načinjene, "Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju" (Jov 26:13). "Rečju Gospodnjom nebesa se stвориše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova" (Ps.33:6). Stim je Božiji duh opisan kao:-

Njegov dah
Njegova reč
Njegova ruka.

Dakle Svojom silom On postiže sve stvari. Tako su vernici iznova rođeni Božijom voljom (Jv.1:13), koja je kroz Njegov duh (Jv.3:3-5). Njegova volja se ostvaruje duhom. Govoreći o čitavom prirodnom stvorenju, mi čitamo: "Pošalješ duh svoj,

postaju, i (time) ponavljaš lice zemlji" (Ps. 104:30). Ovaj duh/moć je takođe nosilac svih stvari, kao i sredstvo njihovog stvaranja. Lako je misliti da se ovaj zlosretni život spotiče dalje bez aktivnog uloga Božijeg duha. Jov, čovek koji je bio izmoren od ovog života, beše opomenut ovim od drugog proroka: kad bi Bog uzeo "k sebi duh njegov i dihanje njegovo; izginulo bi svako telo, i čovek bi se povratio u prah" (Jov 34:14,15). Istrgavši se iz sličnog jarka snuđenosti, David je tražio od Boga da ga nastavi podržavati ovim duhom, tj. da mu sačuva život (Ps.51:12).

Mi ćemo videti u Studiju 4.3 da je duh koji je dan nama i svakom stvorenju ono što održava naš život. Mi imamo "životni dah duha" u nama (1Moj.7:22) koji nam je dan od Boga rođenjem (Ps.104:30; 1Moj.2:7). Ovo Ga čini "Bog(om) duhovima i svakom telu" (4Moj.27:16 up. Jev.12:9). Jer Bog je životna sila koja održava svako stvorenje, Njegov je duh svuda prisutan. David je spoznao da je Svojim Duhom Bog bio stalno prisutan s njim ma gde god išao, i kroz taj duh/silu On je mogao poznavati svaki deo Davidovog uma i misli. Tako je božiji duh sredstvo s kojim je On prisutan svuda, iako je On lično smešten na nebu.

"Ti znaš kad sjednem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka...Kuda bih otišao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao?... (ako se) preselim na kraj mora: I ondje će me ...držati...desnica tvoja (tj. preko duha)" (Ps.139:2,7,9,10).

Ispravno razumevanje ove teme nam otkriva Boga kao moćno, aktivno biće. Mnogi su ljudi odrasli s bledim 'verovanjem' u boga, ali u stvarnosti 'Bog' je tek pojam u njihovoj svesti, crna kutija u delu mozga. Jedno razumevanje o istinskom Bogu i Njegove veoma stvarne prisutnosti svuda oko nas Svojim duhom može potpuno promeniti naše shvatanje života. Mi smo opkoljeni duhom, stalno svedočimo njegovim delima, koji nam otkrivaju Boga. David je našao ohrabrenje svega ovog za potpuno omamljujuće: "Čudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokučim"(Ps.139:6). Ipak odgovornosti dolaze s takvim znanjem; mi moramo prihvatiti da su naše misli i dela potpuno otvorena Bogu na pregled. Ispitujući naš položaj pred Njim, naročito kad razmišljamo o baptizmu, moramo imati to na umu. Božije veličanstvene reči Jeremiji se odnose i na nas: Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? Govori Gospod; ne ispunjam li ja (duhom) nebo i zemlju?"(Jer.23:24).

SVETI DUH

Mi smo vidli da je Božiji duh širok pojam za shvaćanje; on je njegova svest,i sklonost, a takođe i moć s kojom On ostvaruje Svoje misli u delo. "Kako čovjek razmišlja u duši svojoj, takav jest" (Pri.23:7 (izv. hebr. tekst)); tako i Bog jeste Njegove misli, u tom smislu On jest Svoj duh (Jv.4:24), premda ovo ne znači da Bog nije osobni (vidi Osvrt 1). Da nam se pomognme da shvatimo beskrajnost Božijeg duha, mi kadkad čitamo o njegovom "Svetom Duhu".

Ovo je ekvivalent starozavetnim frazama "Duha Božijeg" ili "Duha Gospodnjeg". Ovo jasno iz pasusa kao što je Dela 2, koji beleži izlivanje Svetog Duha na apostole na dan Pedesetnice. Petar je objasnio da je ovo bilo ispunjenje proroštva Joila, u kome je opisano kao izlivanje "Duha (Božijeg) svoga" (Dela 2:127). Ponovo, Lk.4:1 beleži da se Isus "pun Duha Svetoga, vratio s Jordana"; kasnije u istom poglavlju Isus govori

da je ovo ispunjenje Is.61: "Duh je Gospoda Boga na meni". U oba slučaja (i mnogim drugim) Sveti je Duh izjednačen sa starozavetnim terminom "Duh Božiji".
Primeti, takođe, kako je Sveti Duh izjednačen sa silom Božijom u sledećim pasusima:

- "Duh sveti sići će na te (Marija) i sila će te Svevišnjeg osjeniti"
(Lk.1:35).

- "Snagom Duha Svetoga...znamenja i čudesa, snagom Duha (Božijeg (Karadžić))
(Rim.15:13,19).

- "Evandjelje naše (je došlo)...u snazi, u Duhu Svetome" (Sol.1:5).

- O obećanju Svetog Duha učenicima se govori kao o njihovom oblačenju
"u Silu odozgor" (Lk.24:49).

- Sam je Isus bio "pomaza(n) Duhom Svetim i silom"(Dela 10:38).

- Pavle je mogao podupreti svoje propovedanje neospornim izlaganjima Božije
sile: "te moj govor i propoved... beše u...dokazivanju Duha i sile«.(1Kor.2:4).

2.2 Nadahnuće

Mi smo opisali Božiji Duh kao Njegovu silu, misli čud, koje On otkriva delima koja ostvaruje Njegov duh. Spomenuli smo u predhodnom delu kako je Božiji duh viđen na delu u stvaranju: "Duhom je svojim ukrasio nebesa" (Jov 26:13) – Božiji je duh išao nad vodom da izdejstvuje prisutno staranje (1Moj.1:2). Ipak mi takođe čitamo da se "Rečiju Gospodnjom" stvorio svet (Ps.33:6), kako je dokazano primerima pripovedačkog zapisa Postanka da "reče Bog" stvari da budu stvorene, i bivale su. Božiji je duh, stoga, prilično odražen u Njegovoj reči – isto onako kao što naše reči izražavaju naše unutrašnje misli i želje – stvarnog "nas" – prilično tačno. Isus je mudro istaknuo: "iz obilja srca (uma) usta govore" (Mt.12:34). Pa tako ako želimo upravljati našim rečima, moramo prvo raditi na našim mislima. Pravi je blagoslov da imamo u Bibliji zapisane Božije reči kako bi mogli razumeti Božiji duh i um. Bog je postigao ovo čudo izražavanja Svog duha u pisane reči procesom NADAHNUĆA. Ovaj je termin osnovan oko reči "duh":-

NA-DAH-NUĆE

"Duh "sa značenjem "dah" ili disanje, "nadahnuće" znači "udisanje". Ovo znači da su reči koje su napisali ljudi dok su bili pod Božijim "nadahnućem" bejahu reči Božijeg duha. Pavle je ohrabrivao Timoteja da ne dopusti svom poznavanju Biblije da ga odvede da zaboravi čudesnost činjenice da su to reči Božijeg duha, i da stoga osigurava sve što nam treba kako bi imali istinsko poznavanje Boga:-

"Od malena poznaješ Sveta pisma koja su vrsna učiniti te mudrim tebi na spasenje po vjeri, vjeri u Hristu Isusu. Sve pismo je za poučavanje, uvjeravanje, popravljavanje, odgajanje u pravednosti, da čovek Božiji bude vrstan (potpun), za svako dobro djelo podoban ('temeljno opremljen', N. I.V.)" (2 Tim.3:15-17).

Ako nadahnuta Pisma mogu opskrbiti takvu celokupnost znanja, onda nema nikakve potrebe za nekakvo 'unutarnje svetlo' da nam pokazuje istinu o Bogu. Ali koliko puta ljudi govore o svojim ličnim osećajima i iskustvima kao izvoru njihovog znanja o Bogu! Ako jedno prihvaćanje u veri Božije nadahnute reči jeste dovoljno nekog potpuno opremiti u hrišćanskom životu, nema nikakve potrebe za ikakvu drugu silu pravednosti u našim životima. Ako postoji takva potreba, onda Božija reč nas nije potpuno opremila, kao što Pavle obećava. Da držimo Bibliju u našim rukama i verujemo da je zaista reč Božijeg duha potrebno je poprilično vere. Izraelci su bili razumno zainteresovani o tome šta je Božija reč imala kazati, kao i mnogi "hrišćani" danas. Svi moramo pažljivo razmisliti o Jev.4:2:-

"Jer i mi smo čuli radosnu vest kao i oni (Izraelci u pustinji);ali im ne pomože reč koju su čuli, zato što nije bila spojena sa verom kod onih koji su je čuli."

Umesto ustajanja do potpune vere u silu Božijeg duha/reči koja je primljena, daleko je privlačnije uzeti duhovnu prečicu: rasuđivati da sila pravednosti nenadano dolazi na nas, koja će nas napraviti prihvatljive Bogu, radije negoli da se doživi bol svesnog dovođenja naših života u pokornost Božijoj reči i time dopuštati Božijem duhu istinski uticaj na naša srca.

Ova nevoljnost prihvaćanja ogromne duhovne sile koja je u Božijoj reči je odvela mnoge "hrišćane" ka sumnji da li su sva Pisma potpuno nadahnuta od Boga. Oni su sugerisali da mnogo toga šta čitamo u Bibliji je samo lično mišljenje mudrih staraca. Ali Petar delotvorno odbacuje ovakvo neodređeno razmišljanje:-

"I tako imamo čvršću proročku reč, a vi dobro činite što pazite na nju ...Ovo najpre znajte (jer je bitno) da se ni jedno proroštvo Pisma ne može tumačiti kako ko hoće . Jer nikad proroštvo ne bi čovečijom voljom, nego su Duhom Svetim nošeni sveti ljudi govorili od Boga" (2Pet.1:19-21).

Mi moramo "najpre" verovati da je Biblija nadahnuta. Iz ovog razloga mi smo učinili ovo osnovnom klauzulom hristadelfijske Izjave Vere.

PISCI BIBLIJE

Čvrsto verovanje u potpunu nadahnutost Pisma je stoga bitna; ljudi koji su pisali Bibliju su bili neodoljivo poneseni duhom koji ih je nadahnjivao, tako da njihove reči nisu bile njihove vlastite reči. Pošto je Reč Božija istina (Jv.17:17) i opskrbljuje ukorom i popravljanjem (2Tim.3:16,17), ne iznenađuje da je mnogim ljudima neomiljena – jer istina boli. Prorok Jeremija je pretrpeo veliki otpor zbog govorenja reči s kojima ga je Bog nadahnuo, pa je tako odlučio ne zapisivati ili izdavati reči koje su mu bile date. Ali budući da je pisanje Božije Reči ishod Božije volje umesto ljudske želje, on beše "ponesen Svetim Duhom" tako da nije imao izbora po tom pitanju. "na potsmijeh sam svaki dan, svak mi se potsmijeva... I rekoh: neću ga više pominjati, niti ću više govoriti u ime njegovo; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajući ga, i ne mogoh više" (Jer.20:7,9).

Takođe kada je Balam odlučio prokleti Izrael, Božiji ga je duh naterao da umesto toga izreče blagoslov nad njima (4Moj.24:1-13 up. 5Moj.23:5).

Iznenadjujući broj ljudi koje je Bog nadahnuo govorenjem Njegove reči su prošli kroz periode nesklonosti da učine to. Lista je impresivna:-

Mojsije (2Moj.4:10)
Jezekija (Jez.3:14)
Jona (Jona 1:2,3)
Pavle (Dela 18:9)
Timotej (1 Tim.4:6-14)
Balam (4 Moj.22-24)

Sve ovo potvrđuje ono što smo naučili u 2Pet.1:19-21 – da Božija reč nije lično mišljenje ljudi, već ishod ljudi koji bejahu nadahnuti zapisati ono što im je bilo otkriveno. Prorok Amos je rekao: "kad Gospod reče, ko neće prorokovati?" (Amos 3:8). Povremeno je Mojsije gubio smisao svoje vlastite ličnosti, tako silna je bila njegova nadahnutost Bogom: "svijeh ovijeh zapovijesti, koje kaza Gospod Mojsiju (4 Moj.15:22,23); ove reči zaista su bile izrečene od Mojsija (s.17).

Drugi struk dokaza ovome je da su pisci Biblije shvatili da nisu potpuno razumevali stvari koje su pisali. Oni su "istraživali" tačno tumačenje - "bi im objavljeno da ne sebi nego vama poslužuju ono " šta su pisali (1 Pet.1:9-12). Dotične reči koje su zapisivali nisu bile njihovo vlastito tumačenje, budući da je to bilo ono šta su istraživali. Sledeće daje očite primere: Daniel (Dan.12:8-10); Zaharija (Zah.4:4-13); Petar (Dela 10:17).

Ako su ovi ljudi bili samo donekle nadahnuti, mi nemamo pristup istinskoj reči ili duhu Božijem. Ako ono što su pisali uistinu jeste Reč Božija, onda sledi da su oni morali biti potpuno obuzeti Božijim duhom u vreme perioda svoje nadahnutosti – inače proizvod ne bi bio čista Božija Reč. Jedno prihvatanje da Božija Reč jeste potpuno Njegova, opskrbljuje nas s većom pobudom da je čitamo i pokoravamo joj se. "Riječ je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj veoma ljubi" (Ps.119:140).

Tako da su knjige iz biblije delo Božije kroz Njegov duh, prije nego književnost ljudi. Istina o ovome je pokazana u razmatranju kako se Novi zavet odnosi prema starozavetnim pisanjima:-

-Mt.2:5 kaže "ovako piše prorok" – Bog je pisao kroz njih. R.V. margin uvek koristi reč "kroz" kada opisuje kako je Bog pisao kroz proroke.

-"...na usta Davidova proreče Duh Sveti" (Dela 1:16. Ovako je Petar citirao Psalme: up. Jev.3:7).

-"Lijepo Duh Sveti po Izaiji proroku reče" (Dela 28:25- ovako Pavle citira Izaiju). Lk.3:4 govori o "Knjizi *besjeda* Izaije" umesto samo: 'knjiga Izaije'.

Ljudski su autori Biblije bili stoga relativno nevažni ranim hrišćanima; činjenica da su im reči bile nadahnute Duhom Božijim je bila važna.

Mi ćemo zaključiti ovaj deo s listom stihova koji pokazuju da je Božiji Duh otkriven nama kroz Njegovu pisanu reč:-

-Isus je jasno izjavio: "Riječi koje sam vam govorio duh su" (Jv.6:63); on je govorio nadahnut Bogom (Jv.17:8,14:10).

-Mi smo opisani kao nanovo rođeni oboje od duha (Jv.3:3-5) i od reči Božije (1Pet.1:23).

-"...riječi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka" (Zah.7:12).

-"...izasuću vam duh svoj, kazaću vam riječi svoje" (Pri.1:23) povezuje istinsko razumevanje Božije reči s delovanjem Njegovog duha na nas – čitanje Knjige bez razumevanja je bez ikakve koristi, budući da nam se duh/um Božiji ne otkriva.

-Postoje paralele između Božijeg duha i Njegove reči u mnogim pasusima: "duh moj, koji je u tebi, i riječi moje, koje metnuh u usta tvoja"(Is.59:21); "Radi riječi svoje i po srcu (duhu) svojemu"(2Sam.7:21); "duh svoj metnuću u vas (vašem srcu – vidi kontekst)"; "metnuću zavjet svoj...na srcu njihovu" (Jez.36:27; Jer.31:33).

MOĆ BOŽIJE REČI

Božiji se duh odnosi ne samo na Njegovu svest/ćud već takođe na silu s kojom On izražava te misli, za očekivanje je da Njegov duh-reč nije tek iskaz Njegove svesti; postoji takođe pokretna sila u toj reči.

Istinsko razumevanje te sile treba nas učiniti nestrpljivim iskoristiti je; bilo kakvi osećaji stida povezani s činjenjem toga trebaju biti savladani s našim znanjem da će nam pokornost Božijoj reči dati snagu koja nam je potrebna da ubrzamo preko malih stvari ovoga života, k spasenju. Iz velikog iskustva u ovome, Pavle je napisao:-

"Ja se, naime ne stidim evanđelja (reči), jer je ono sila Božija na spasenje"(Rim.1:16).

Lk.1:37 nas vraća na istu temu: "jer je svaka reč Božija moćna"

Studiranje Biblije i primenjivanje toga u našim životima je dakle dinamičan proces. Prilično je nepovezano s hladnim, naučnim prilazom teologa i takođe s'dobrim osećajem' hrišćanstva mnogih crkvi, gde se nekoliko pasusa kratko citiraju, i ne čini se nikakav napor za razumevanje ili njihovo primenjivanje."Živa je, uistinu, Reč Božija i delotvorna"; "snagom reči (Božije) svoje" (Jev.4:12; 1:3). "riječ Božja koja i djeluje u vama vjernicima" (1Sol.2:13). Kroz Reč, Bog delotvorno radi u umovima istinskih vernika, svaki čas dana.

Osnovna poruka evanđelja koju učiš je stim istinska sila Božija; ako joj dopustiš, može delovati u tvom životu da te izmeni u dete Božije, pokazujući duh/um Božiji donekle u ovom životu, pripremajući te za izmenu u Božiju duhovnu prirodu koja će doći za Hristov povratak (2Pet.1:4). Pavlova je propoved bila "u pokazivanju Duha i snage" (1Kor.2:4).

Opkoljeni smo onima koji imaju polu veru u Bibliju kao reč Božiju, uprkos njihovim tvrdnjama o predanosti Hristu. Slično oni tvrde da veruju u Boga, a ipak ne uspevaju prihvatiti da je On stvarna osoba. Poriču potpunu nadahnutost Pisma i njegovu nadmoć nad našim ličnim osećajima i uverenjima, niječu Božiju silu. Reči iz 2Tim.3:5 padaju na pamet: "Imaju obličje pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli", tj. sile reči evanđelja.

Naš je fundamentalizam ismejavan od sveta ("Ne veruješ u to baš tako jel'da?!"), pa tako je bio i onaj od Pavla i njegove skupine: "besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božija" (1Kor. 1:18).

Imajući sve ovo na umu, ne možemo li sad pojedinačno držati Bibliju u svojim rukama s jednom većom merom poštovanja, i čitati je s većom nestrpljivošću da je shvatimo i poslušamo?

STAV BOŽIJIH LJUDI PREMA NJEGOVOJ REČI

Pažljivo čitanje biblijskog zapisa pokazuje da su pisci Biblije ne samo priznavali da su bili nadahnuti, već su takođe tretirali i druge pisce Biblije za nadahnutu. Gospodin se Isus isticao u tome . Kada je Isus citirao iz Davidovih Psalama, on je predgovorio ovo rečima : "David u Duhu..." (Mt.22:43), pokazujući svoje priznavanje činjenice da su Davidove reči bile nadahnutu. Isus je takođe govorio o Mojsijevim "pismima" (Jv.5:45-47), pokazujući da je verovao da je Mojsije doslovno napisao Penteteuh. Takozvani 'odveć kritički' hrišćani sumnjaju da je Mojsije uopšte znao pisati, ali Hristov stav jasno protivreči njihovom nastupu. On je nazvao Mojsijeva pisma "Božiju zapovjed" (Mk.7:8,9). Ista grupa nepoštenih sumnjivaca tvri da je prilično toga os Starog zaveta mit, ali nikad Isus ili Pavle ne tretiraju ga za tako. Isus je govorio o sabskoj kraljici kao o prihvaćenoj istorijskoj činjenici (Mt.12:42); on nije rekao:' kao što već ide priča o kraljici iz Sabe...!.

Stav apostola je bio sličan onom od njihovog Gospoda. Sažeto je od Petra koji je rekao da mu je lično iskustvo slušanja Hristove reči svojim vlastitim ušima bilo zasenuto od "najpouzdaniju proročku reč" (2Pet.1:19-21 Karadžić). Petar je verovao da su Pavlova pisma "Pismo" isto koliko i "ostala Pisma", fraza obično upotrebljavana iz starozavetnih pisanja. Tako je Petar držao Pavlova pisma za merodavna koliko i Stari zavet.

Ima brojnih aluzija u Delima, Poslanicama i Otkrivenju do evanđelja (pr. up. Dela 13:51; Mt.10:14), pokazujući ne samo da su nadahnutu istim Duhom, već da su zapisi evanđelja bili tretirani za nadahnutu od novozavetnih pisaca. Pavle u Tim.5:18 citira oboje 5Moj.25:4 (u Starom zavetu) i Lk.10:7 kao "Pismo". Pavle pravi poentu za nas da je njegova poruka bila od Hrista, ne njegova vlastita (Gal.1:11,12; 1Kor.2:13; 11:23; 15:3). Ovo je bilo priznato od drugih apostola; tako Jakov 4:5 citira Pavlove reči iz Gal.5:17 kao "Pismo".

Bog "progovori nama" u Hristu; Zbog toga nema potrebe za ikakvo daljnje otkrivenje (Jev.1:2). Može se opaziti da Biblija aludira na druga nadahnutu pisanja koja sada nisu dostupna (pr. Knjiga Jašera, Natanova pisanja, Ilije, Pavle Korintu i treća Jovanova poslanica implicira da je Jovan napisao jedno nesačuvano pismo crkvi koje je Diotref odbio poslušati). Zbog čega ova pisanja nisu sačuvana za nas? Očito jer

nisu bila važna za nas. Stim možemo biti uvereni da je Bog sačuvao sve što je važno za nas.

Ponekad se tvrdi da su se novozavetne knjige postupno prihvaćale za nadahnute, ali činjenica da su apostoli tretirali pisanja jedni o drugima za nadahnuta sigurno opovrgava ovo. Postojao je čudesni Duhovni dar dostupan da ispita jesu li slova i reči koje su tvrdile da su nadahnute zaista bile to (1Kor.14:37; 1Jv.4:1; Otk.2:2). Ovo znači da su nadahnuta slova bila trenutno prihvaćena za nadahnuta. Ako je bilo ikakve nevođene ljudske selekcije onog čega je ušlo u Bibliju, onda knjiga ne bi imala autoritet.

2.3 Dari Svetog Duha

U različita vremena u Svom postupanju s ljudima, Bog je poverio upotrebu Svoje moći ("Svetog Duha") ljudima. Međutim, ovo nikada nije bilo u obliku "blanko čeka", kako bi im omogućio činiti ono šta bi poželeli; uvek upotreba Svetog Duha je bila za određenu nameru. Kad bi bila postignuta, dar Svetog Duha se povlačio. Moramo upamtiti da Božiji duh deluje načinom koji predhodi nameri koja Mu je na pameti. Njegova namera često dopušta kratkotrajnu patnju u životima ljudi kako bi postigla Njegovu dugoročnu nameru (vidi Studij 6.1), pa je za očekivanje da se Njegov Sveti Duh neće nužno upotrebiti da olakša ljudsku patnju u ovom životu. Svako slično olakšanje koje ostvari će biti za višu nameru izražavanja Božijeg uma nama.

Ovo je u izrazitoj suprotnosti s narodnim hrišćanskim stavovima danas; ostavlja se utisak da je verovanje u Hrista vredno toga zbog fizičke koristi, pr. Izlečenje bolesti, koje će Sveti Duh navodno dati. Ovo bi objasnilo zašto je u razdorom rasturenim zemljama poput Ugande bilo značajne pojave ljudi koji tvrde da poseduju duhove dara izlečenja i, istorijski, ovakve tvrdnje se često podudaraju s vremenima velike ljudske potrebe. Ovo samo po sebi stavlja sadašnje tvrdnje posedovanja duha pod neku sumnju; ako neko traži iskustvo koje nadmašuje sadašnje ljudsko loše stanje, lako je tvrditi da se pronašlo nešto što će puniti račun.

Mnogi 'hrišćani' danas tvrde da poseduju čudesne duhovne dari, ipak kad su upitani o tome kakva je tačno njihova svrha, imaju značajnu nesigurnost. Bog je uvek davao Sveti duh da postigne određene, ustanovljene ciljeve. Zbog toga, oni koji su stvarno posedovali dari duha znali su tačno zbog čega će ih upotrebiti, zbog toga nisu postizali samo delimičan uspeh u njihovoj upotrebi. Ovo je suprotno mnogim neuspesima i delimičnim ozdravljenjima doživljenih od onih koji tvrde da imaju duhovne dari ozdravljenja danas.

Sledeći primeri svi pokazuju određene razloge i ciljeve za dodeljivanje duhovne dari. U nijednom od ovih slučajeva nije bilo ikakvog ovisnog elementa povezanog s posedovanjem dara, niti su ih posednici mogli upotrebljavati kako bi im se svidelo. Budući da mi govorimo o Božijem duhu, nazamislivo je da bi ljudi mogli upravljati njegovom upotrebom, budući da im je bio dan kako bi izvršavali neke određene želje Boga, umesto one od ljudi koji su imali privremenu upotrebu istog (up. Is.40:13).

-U ranoj istoriji Izraela, bilo im je zapovedano da načine pomno šator ("tabernakul") u kome će čuvati oltar i drugi sveti predmeti; detaljnije upute su

date kako napraviti sve predmete koji će biti potrebni za štovanje Boga. Da bi se ovo postiglo, Bog je dao Svoj duh određenim ljudima. Njih je: "napunio duh(om) mudrosti, *neka* načine haljine Aronu..."itd. (2Moj.28:3).

-Jedan od ovih ljudi, Bezeleil, bio je ispunjen "duh(om) svet(im), mudrosti i razuma i znanja i svake veštine, da...(izrađuje) od zlata i... *da* (reže) kamenje... i svaki posao raditi" (2Moj.31:3-5).

-4 Moj.11:14-17 beleži kako je nešto od duha/moći poverene Mojsiju bilo oduzeto od njega i dano starešinama Izraela, s namerom da se osposobe da ispravno sude pritužbama naroda kako bi imalo manjeg pritiska na Mojsija. Tek pre Mojsijeve smrti, duhovni je dar prenesen iz njega na Isusa da bi on, takođe, mogao ispravno voditi Božiji narod (5Moj.34:9).

-Od vremena kada su ljudi Izraela ušli u svoju zemlju do njihovog prvog kralja (Saula) bili su upravljani ljudima nazvanim sudijama. Za vreme ovog perioda oni su često bili tlačeni od svojih neprijatelja, ali knjiga o Sudijama beleži kako je duh Božiji došao nad neke od sudija kako bi čudesno izbavio Izrael od svog napadača- Gotonil (Sud.3:10), Gedeon (Sud.6:34) i Jeftaj (Sud.11:29) su primeri za to.

-Drugom jednom sucu, Samsonu, bio je dan duh kako bi ubio lava (Sud.14:5,6); da ubije 30 ljudi (Sud.14:19) i da bi raskinuo užad s kojima je bio vezan (Sud.15:14). Ovakav "Sveti Duh"prema tome nije bio stalno posedovan od Samsomna – dolazio je nad njim da postigne određene stvari i zatim je bio povučen.

-Kada je Bog imao određenu poruku za Svoj narod, duh bi nadahnuo nekog da govori Božiju reč. Kada bi poruka završila, duhovni dar govorenja izravno u Božije ime bivao je povučen i reči te osobe bi opet bile njegove vlastite, umesto one od Boga. Jedan od mnogih primera:-

"Dođe duh Gospodnji na Zahariju...i reče im (narodu): ovako veli Bog: zašto prestupate zapovijesti Gospodnje?" (2Dnev.24:20)

Vidi 2 Dnev.15:1,2 i Lk.4:18,19 za druge primere.

Iz ovog treba biti jasno da dobijanje dara upotrebe Božijeg duha za ličnu nameru nije bilo

- Jamstvo za spasenje
- Nešto što je trajalo čitavog života osobe
- Tajanstvena sila unutar njih
- Nešto stečeno pomamnim 'ličnim iskustvom'.

Mora se reći da postoji veoma mutno rasuđivanje o darima Svetog Duha. Ljudi tvrde da su 'primili Svetog Duha', i u mnogim evandeoskim dvoranama propovednik maše mrkvom ' primanja duhovnih dara' ispred onih koji razmišljaju 'prihvatiti Isusa'. Ali pitanje se mora postaviti Kojih dara? Nezamislivo je da ljudi ne znaju tačno koji dar poseduju. Samsonu je bio dan duhovni dar da ubije lava (Sud.14:5,6); kako se suočio

s rikom životinje on bi tačno znao zbog čega mu bi dan duh. Nije moglo biti sumnje u njegovom umu. Ovo stoji u oštroj suprotnosti s onima koji danas tvrde da imaju Svetog Duha, ali ne mogu izvesti nikakva određena dela; niti znaju koji dar navodno trebaju imati.

Sigurno nema druge alternative nego zaključiti da su ovakvi ljudi imali dramatičnog duševnog iskustva povezanog s hrišćanstvom i kasniji zaokret u njihovom stavu prema životu ih je ostavio s čudnim osećajem novine unutar njih. Svesni ovoga, oni su se uhvatili za biblijske pasuse o darima Svetog Duha i zaključili, 'Ovo mora biti ono što doživljavam!' i njihov ih radosni župnik potapše po leđima i veli: 'Tako je! Hvali Boga!' i upotrebljava ovakve slučajeve kao 'dokaz' kada pokušava uveriti druge da prime Svetog Duha. Glavni razlog ove travestije leži u nedostatku razumevanja Biblije koje je osoba imala prije svog navodnog 'obraćenja'.

Boreći se protiv varljivosti naših vlastitih osećaja (Jer.17:9), mi moramo čvrsto stajati nogama na solidnu stenu biblijskih načela. Ni u što nije ova potreba očividnija nego u studiju kako Božiji duh deluje. Svi mi želimo misliti da Božija sila deluje s nama u našim životima. Ali kako i zbog čega On to radi? Da li uistinu mi posedujemo duhovne dari kao ljudi iz biblijskog zapisa? Ako zaista želimo poznati Boga i imati životni odnos s Njim, mi ćemo spoznati hitnost ispravnog razumevanja ovih stvari.

RAZLOZI ZA DARI PRVOG VEKA

Podsećajući se osnovnih načela koja smo već naučili o darima Božijeg duha, sada dolazimo do novozavetnog zapisa o duhovnim darima koji su bili posedovani u ranoj crkvi (tj. grupama vernika koji su živeli u naraštaju nakon Isusovog vremena).

Hristova zadnja zapovest je bila da apostoli idu u svet i propovedaju evanđelje (Mk.16:15,16). Oni su to učinili, s temom Hristove smrti i uskrsnuća najprije u svojoj poruci. Ali seti se da onda nije bilo nikakvog Novog zaveta kakvog mi znamo. Kako su stajali na trgovima i u sinagogama govoreći o tom čoveku Isusu iz Nazareta, njihova je priča mogla zvučati čudno – drvodelja iz Izraela koji je bio savršen, koji je umro i bio onda uskrsnut po tačnom ispunjenju starozavetnih proročanstava i koji je sada tražio od njih da se krste i slede njegov primer.

U tim danima su i drugi ljudi takođe pokušavali razviti kult sledbeništva. Morao je postojati nekakav način dokazivanja svetu da je poruka propovedana od hrišćana bila od Samog Boga, umesto da je bila filozofija grupe ribara sa severa Izraela.

U naše vreme mi se pozivamo na zapise Novog zaveta o delu i nauci Isusa kako bi dokazali da je naša poruka od Boga; ali u tim je danima, pre nego što je bio napisan i dostupan, Bog dopustio propovednicima upotrebu Svoga Svetog Duha kako bi potvrdili istinu onog o čemu su govorili. Ovo je bio određeni razlog za upotrebu dari na očigled svetu; odsutnost napisanog Novog zaveta bi takođe otežalo novim grupama vernika da rastu u svojoj veri. Brojni praktični problemi koji su iskrslili između njih ne bi imali nikakvog jasnog rešenja; imali bi malo sredstva za njihovo vođenje da rastu u svojoj veri u Hristu. Pa iz ovih su razloga dari Svetog Duha napravljeni dostupni za vođenje ranih vernika kroz nadahnute poruke, sve dok zapis Novog zaveta o tim porukama i nauk Isusa nije bio napisan i zaokružen.

Kao i uvek, ovi razlozi za dodeljivanje Svetog Duha su načinjeni obilno jasni:-

- "Pope se na visinu (Isus) ...dade (duhovne) darove ljudima...da se sveti pripreve za delo službe, za izgradnju Hristova tela,"tj. vernike (Ef.4:8,12).

- Pa tako je Pavle napisao vernicima u Rimu: "da vam udelim kakav duhovni dar za vaše učvršćenje" (Rim.1:11).

O upotrebi dara da potvrde propovedanje evanđelja, mi čitamo:-

- "Evanđelje naše nije k vama došlo samo u riječi nego i u snazi, u Duhu Svetome i mnogostrukoj punini" kroz delovanje čudesa (1Sol.1:5 up. 1Kor.1:5,6).

- Pavle je mogao govoriti o "nečemu što Krist riječju i djelom, snagom znamenja i čudesa, snagom Duha (Božjega)...je po meni učinio da k poslušnosti privede pogane" (Rim.15:18,19).

- O propovednicima evanđelja čitamo: "Bog (je) posvedočio čudnim znacima i čudesima i raznim silama i razdeljivanjem Duha Svetoga po svojoj volji" (Jev.2:4)

- Kampanja propovedanja evanđelja na Cipru je bila podržana čudesima, tako da : "tada prokonzul, videvši šta se dogodilo, poverova, zadivljen naukom Gospodnjom."(Dela 13:12)

Tako su ga čudesa odvela da uistinu ceni nauku učenih. Takođe u Ikoniju Gospodin: "koji je svedočio za reč svoje blagodati i omogućavao da njihove ruke čine znake i čuda" (Dela 14:3)

Sve je ovo sažeto komentaram o apostolskoj pokornosti zapovesti da propovedaju: "Oni pak izišavši objaviše svuda, a Gospod je potpomagao i potvrđivao reč znacima koji su je pratili." (Mk.16:20).

ODREĐENE STVARI U ODREĐENA VREMENA

Ovi dari duha bejahu stoga dani kako bi se izvršile određene stvari u određena vremena. Ovo pokazuje zabludu tvrdnje da je čudesno posedovanje dara trajno iskustvo kroz ceo život osobe. Apostoli, uključujući i Petra, "Tada se svi ispuniše Duhom Svetim" za blagdana Pedesetnice, uskoro nakon Isusova uzašća (Dela 2:4). Oni su stoga mogli govoriti stranim jezicima kako bi započeli propovedanje hrišćanskog evanđelja ličnim načinom. Kad su vlasti pokušale izvršiti pritisak na njih: "Petar pun Duha Svetog" mogao im je uverljivo odgovoriti (Dela 4:8). Kod ovog otpuštanja iz zatvora bejahu osposobljeni darima da nastave s propovedanjem _ "svi se napuniše Duha Svetoga te stanu navješćivati riječ Božju smelo" (Dela 4:31).

Pažljivi će čitatelj uočiti da se ne govori da "su oni, već bili puni duha" i učinili te stvari. Oni su bili ispunjeni duhom da izvrše određene stvari, ali su morali biti iznova ispunjeni da postignu sledeći predmet Božijeg plana. Slično je Pavle bio ispunjen

Svetim Duhom kod njegovog krštenja, ali godinama nakon toga je trebao opet biti "pun Duha Svetog" kako bi kaznio opakog čoveka slepilom (Dela 9:17; 13:9).

Govoreći o čudesnim darima, Pavle je napisao da su ih rani vernici posedovali "po meri dara Hristova" (Ef.4:7). Grčka reč za "mjeru" znači "ograničenu porciju ili stepen" (Strong's Concordance). Jedino je Isus imao dare neograničeno, tj. potpunu slobodu upotrebljavati ih po volji (Jv.3:34).

Sada ćemo definisati te duhovne dari koji izgleda da se najviše pominju da su bili posedovani u prvom veku.

DUHOVNI DARI PRVOG VEKA

PRORICANJE

Grčka reč za 'proroka' znači neko koji izgovara Božiju reč – tj. svaka osoba nadahnuta da govori Božije reči što je kadkad uključivalo pretkazivanje budućih događaja (vidi 2Pet.1:19-21). Tako "proroci" – oni s darom proricanja: "U te dane proroci iz Jerusalima siđoše u Antiohiju. I usta jedan od njih po imenu Agav, i objavi Duhom da će biti velika glad po celom svetu, koja i bi za vreme Klaudija. Na to učenici odlučiše da svaki od njih, koliko je ko mogao, pošalje pomoć braći koja su živela u Judeji." (Dela 11:27-29). Ova vrsta vrlo određenog proroštva, koje je imalo jasno ispunjenje za nekoliko godina, potpuno nedostaje između onih koji sada tvrde da poseduju dari proricanja; u stvari, tako sigurni su bili u ranoj crkvi da je ovaj dar uistinu posedovan između njih, da su dali svoje vreme i novac za olakšavanje teškoće koja je bila predkazana. Malo ovakvih primera se moglo naći u današnjim takozvanim 'duhom ispunjenim' crkvama.

IZLEČENJE

Budući da su apostoli propovedali blagovest (evanđelje) Božijeg dolazećeg Carstva savršenosti na zemlji, valjalo je da oni potvrde svoju poruku čineći čuda koja su dala predukus tome čemu će ličiti to vreme, kada "će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvoriće se. Tada će hromac skakati" (Is.35:5,6). Za više o uslovima Božijeg Carstva, vidi Studij 5. Kada Božije Carstvo bude uređeno na zemlji, ovakva obećanja neće biti polovično ispunjena, niti će biti sumnje o tome da li je Carstvo ovde ili ne. Stim je Božije čudesno potvrđivanje poruke tog Carstva bilo u zaključnom, jasnom obliku koji se nije mogao poricati; iz ovog razloga mnogo čudesnih izlečenja izvršenih od ranih hrišćana bili su na očigled sveopšte publike.

Klasičan primer je nađen u Petrovom izlečenju hromog prosjaka koji je bio polagan svakog jutra kod vrata hrama. Dela 3:2 spominje da su ga polagali tamo dnevno – kako bi postao poznat prizor. Izlečen Petrovom upšotrebom duhovnog dara: "skoči, stade i hodaše, pa uđe s njima u hram idući i skačući,...Video ga je sav narod kako ide i hvali Boga. prepoznali su ga – da je bio taj što je radi milostinje sedeo kod »Lepih« hramovnih vrata – i zadiviše se, i behu van sebe zbog onoga što mu se dogodilo. Ali kako se on držao Petra...okupi se sav zaprepašćen narod oko njih u tremu ..." (Dela 3:7-11).

Petar je onda odmah počeo na otvorenom govoriti o uskrsnuću Hrista. Imajući nesumnjiv i neosporan dokaz pred njima u obliku tog izlečenog prosjaka, možemo biti sigurni da su oni uzeli Petrove reči za Božije. Vrata hrama u taj "molitveni čas" (Dela 3:1) bila su zakrčena ljudima, poput pijace subotom u jutro. Na ovakvom mestu Bog je izabrao potvrditi propovedanje Svoje reči takvim jasnim čudom. Slično u Delima 5:12 čitamo "Preko apostolskih ruku zbivali su se mnogi znaci i čuda u narodu...".

Uobičajene tvrdnje načinjene od 'pentekostalskih' vidara i njima sličnim događaju se oko stvari koje su nastale u crkvama koje se nalaze u sporednim ulicama umesto na ulicama, i pred publikom 'vernika' udruženim u duhu očekivanja da nastane 'čudo', umesto ispred tvrdokorne sveopšte publike.

Neka bude spomenuto da je sadašnji pisac imao priličnog iskustva razgovarajući o ovim temama sa sadašnjim tvrditeljima o posedovanju duha, i takođe u svedočenju mnogim tvrdnjama o posedovanju duha. Ipak moje 'lično svedočenje' gledanja mnogih nepotpunih 'izlečenja', i kod najboljih delimičnih ozdravljenja, ne treba naročito razglabanja; bilo koji čestiti član ovih crkvi će priznati da se puno toga događa. U mnogim prilikama izložio sam mojim dobronamernim pentakostalnim prijateljima: "Nisam nevoljan verovati da vi možda imate ove velike moći. Ali Bog je uvek jasno pokazivao ko ima Njegovu moć a ko nema; pa nije nerazumno za mene da zatražim od vas da mi dokažete činjenicu – i onda ću možda biti naklonjeniji da prihvatim vaše naučno mišljenje, koje sada jednostavno ne mogu uskladiti s Pismom". Nikada mi nije bila jasna "demonstracija duha i sile".

Suprotno mom stavu, pravoverni Jevreji prvog veka su imali zatvoreno mišljenje za mogućnost da hrišćani poseduju Božije čudesne dari duha. Ipak čak su i oni morali priznati: "Ovaj čovjek čini mnoga znamenja" (Jv.11:47) i, "Jasno je da su učinili poznato čudo za koje znaju svi stanovnici Jerusalima, i ne možemo da poreknemo." (Dela 4:16). Tako i oni koji su slušali apostole da govore jezicima su se smeli (Dela 2:6). To se ne događa danas u odgovor pentakostalskom brbljanju. Činjenica da su ljudi skloniji premeštati se ka modernim 'pentakostalcima' može logično opovrgnuti da oni zaista postižu čudesna, i sigurno jeste značajna poenta u ovoj raspravi. Ako se samo jedno čudo nađe na naslovnim stranama duž Jerusalima, nije li logično sugerisati da ako se istinsko čudo učinilo u londonskom Trafalgar Squareu ili Nuaharuru parku u Najrobiju, da bi onda imalo po čitavom svetu spoznanje da se Božiji čudesni dari duha danas mogu posedovati? Umesto toga, pentakostanci očekuju da svet uhvati na sledećim vrstama 'dokaza' kao razlozi njihovom verovanju u to:-

- Izlečenje (eventualno) stomačnih čireva; proces ozdravljenja navodno započinje nakon sastanka vernika.
- Izobličeni udovi se ispravljaju
- Poboljšanje vida ili sluha, iako često se vraćaju predhodnom stanju
- Odstranjivanje depresije

Ovim se primerima mora dodati činjenica da su bolničkim kolima dovedeni pacijenti T. i O. Osbornovom krstaškom lečenju u Najrobiju, Kenija; vozači, suočeni s etičkom dilemom da ostanu ili se vrate, ostali su – i svejedno, jer pacienici nisu dobili nikakvo izlečenje.

Ipak poziv saziva iz mnogih javnih oglasa za ovakve sastanke: "Dođi očekujemo čudo". Psihološka pozornica je postavljena za sva vrsta autosugestija i tome slično.

Nigde u Novom zavetu nema ni najmanjeg nagoveštaja da je ovakvo psihološko doterivanje bilo potrebno pre pojavljivanja čuda. Očito je da neki od onih izlečenih u prvom veku nisu imali vere – neko nije znao ko je bio Isus (Jv.5:13; 9:36).

Slično bombardovanje psihe se postiže ponavljanjem molitvi, ritmom bubnjeva i poticajnom muzikom koja iskrivljuje svest. Nema nikakve sumnje da bilo kakva razborita svesnost o Bogu – i bilo šta dugo – biva izbrisana od svega ovoga. Pisac se može priseliti prisustvovanju nekoliko, ovakvim sastancima u različitim mestima, i svaki put doživljavajući praskajuću glavobolju od napora da zadrži razboritu, uravnoteženu, biblijsku svest suočen s iskušenjem da se izgubi u ritmu bubnjeva i tapšanjem ruku. Da se sve ovo čini potrebnim kao uvod u pentakostalnom 'čudu' je dovoljan dokaz su 'ozdravljenja' ishod emotivne i psihološke uslovljenosti, više nego direktno delovanje Božijeg duha. Suprotno tome, Petar je mogao upotrebljavati istinski dar ču□ Á™ Ъ & ı □ È 切

Ako iko tvrdi da je duhovno obdaren, on mora prihvatiti da su sledeće zapovesti o upotrebi dara nadahnute od Boga. Bilo ko da se danas ne pokorava tim zapovestima stoga otvoreno priznaje da vidi za pogodnim prezirati Božije nadahnute reči. Stihovi 11-17:-

"Ako dakle, ne znam značenje govora, biću tuđin onome što govori, i govornik će meni biti tuđin.

Tako i vi, pošto pokazujete revnost za duhovne darove, nastojte da u njima obilujete na uzdizanje crkve.

Stoga ko govori čudnim jezikom neka se moli Bogu- da ga može protumačiti.

Jer ako se molim Bogu čudnim jezikom, duh moj se moli, a moj um ostaje bez ploda.

Šta to znači? Moliću se Bogu duhom, ali moliću se i umom: pevaću hvalu duhom, ali pevaću i umom.

Jer ako ti blagosiljaš duhom, kako će onaj koji zauzima mesto neposvećenog reći amin na tvoje zahvaljivanje, kad ne zna šta govoriš.

Ti doduše lepo zahvaljuješ, ali se drugi ne uzdiže."

Govoriti jezikom koji prisutni ne razumeju je stoga besmileno. Upotreba 'mrmljanja-brbljanja' govora je isključena – jer kako može jedno istinsko "Amen" biti rečeno na kraju "molitve" sastavljene od nerazumljivog blebetanja? Zapamti da "Amen" znači 'Tako neka bude', tj. 'Potpuno se slažem s onim šta je rečeno u ovoj molitvi'. Govoreći jezikom koji je nerazumljiv našoj braći ne poučava ih, veli Pavle.

Sećam se deljenja traktata pored krstaškog govora Billy Grahama, tražeći od ljudi da se vrte biblijskim osnovanijem prilazu hrišćanstva. Jedna uzbuđena žena pokušala me uveriti da je moj hristadelfijski nauk bio "đavolom vođen" besmislenim "jezicima" brbljanjem 10 minuta. Ni kojim načinom nisam mogao biti "poučen" time; ovo je sigurno tačno ono što Pavle zapoveda da činimo.

Stih 18:-

"Zahvaljujem Bogu što govorim čudnim jezicima više od svih vas"

Zbog svojih širokih putovanja u propovedanju Hrista, Pavlu je bio potreban dar jezika više nego ostalima.

Stih 19:-

"ali u Crkvi ću radije reći pet reči svojim umom – da i druge poučim, nego hiljade reči čudnim jezikom."

Ovo je vrlo jasno. Kratka rečenica o Hristu na srpsko-hrvatskom će mi više poslužiti nego sati propovedanja stranim jezikom – ili 'mrmljanje-brbljanje'.

Stih 22:-

"Na taj način čudni jezici nisu čudni znak za verujuće, nego za nevernike..."

Upotreba jezika je stoga bilo uglavnom zbog upotrebe u vanjskom propovedanju evanđelja. Ipak danas mnoge tvrdnje o posedovanju 'jezika' nastaju između grupe 'vernika' ili (očito) u njihovom pojedinom, ličnom iskustvu, dok su sami. Postoji hronična oskudica primera da ovakvi ljudi mogu čudesno govoriti stranim jezicima da

bi šiorile evanđelje. U ranim 1990 im vrata mogućnosti su se otvorila u propovedanju Hrista u istočnoj Evropi, ali (takozvane) 'evanđelijske' crkve su morale dostaviti svoju literaturu na engleskom zbog jezičkih barijera! Sigurno je dar jezika trebao biti upotrebljen ako je bio u posedu? I veliki evangelista mise Reinhardt Seiber, dok je tvrdio izvanredno posedivanje Duha, još uvek je morao govoriti masama u Kampali (Uganda) preko prevodilaca.

Stih 23:-

"Ako se, dakle, sva Crkva okupi na jedno mesto, i svi budu govorili čudnim jezicima, pa uđu neposvećeni ili nevernici, neće li reći da ste ljudi?"

Ovo je upravo ono šta se i dogodilo. Muslimani i pagani jednako su ismejavali čudno ponašanje onih koji su tvrdili da imaju dar jezika duž cele zapadne Afrike. Čak i razuman hrišćanin zatečen na pentakostalskom sastanku bi će u iskušenju pomisliti da su članovi poludeli.

Stih 27:-

"Ako ko govori čudnim jezikom, neka to čine po dvojica ili najviše trojica, i to redom, a jedan neka tumači."

Tek dvoje ili troje ljudi biše potrebni da govore jezicima u toku neke službe. Nije verovatno da bi bilo više od tri različita jezika govoreni od ikoje publike. Služba bi ubrzo izgubila svu skladnost ako se svaka rečenica govornika mora prevoditi više no dva puta. Ako bi dar jezika bio posedovan na sastanku u centralnom Londonu, na kom prisustvuju Englezi, s nekoliko francuskih i nemačkih turista, govornici mogu početi:-

Župnik: *Dobro veče*

Prvi – 'jezik govornik': *Bon Soir* (francuski)

Drugi – 'jezik govornik': *Guten abend* (nemački)

Ali naravno oni moraju govoriti "po redu", jedan za drugim. Sledila bi pometnja od njihovog simultanog govora; ipak, zbog osnovne ljudske prirode sadašnjeg 'govorenja jezicima', pojava nastaje iz ustiju mnogih ljudi istovremeno. Uvedeo sam da čim jedna osoba počne, ostali su odmah potstaknuti da čine isto.

Dar jezika je bio često upotrebljivan u spoju sa onim za proricanje, tako da je nadahnuta Božija poruka mogla biti izrečena (darom proricanja) na jezik stran govorniku (darom jezika). Jedan primer ovakve upotrebe oba dara se može naći u Delima 19:6. Međutim, ako na sastanku u Londonu na kome prisustvuju Englezi i nekoliko francuskih turista, govornik govori francuski, prisutni Englezi neće biti "poučeni". Stoga dar tumačenja jezika treba biti prisutan, kako bi svi razumeli – u našem primeru, da prevode sa francuskog na engleski. Isto tako ako bi se pitanje postavilo od nekog od onih koji govore francuski, govornik neće biti u stanju razumeti ga nepotpomognut, premda je imao dara govoriti francuski bez ličnog poznavanja istog. Dar tumačenja će stoga biti prisutan da pomogne u tome.

Bez prisustva nekog sa darom tumačenja kada je bilo potrebno, dar jezika nije se trebao ni upotrebljavati: "jedan neka tumači. Ako pak nema tumača, neka ćuti u Crkvi" (1Kor.14:27,28). Činjenica da mnogi današnji tvrditelji 'jezika' govore

'jezikom' koji je nerazumljiv za bilo koga, i bez prevodilaca, sigurno je slučaj direktne nepokornosti ovim zapovestima.

Stihovi 32,33:-

"I proročki duhovi pokoravaju se prorocima; jer Bog nije Bog nereda, nego mira."

Posedovanje dara Svetog Duha ne treba se stoga povezivati sa jednim iskustvom koje vodi osobu izvan područija normalne svesnosti; duh je podložan upravljanju korisnika, umesto da je sila koja ih obuzima tako da oni deluju nedobrovoljno. Često se pogrešno tvrdi da demoni ili 'zli duhovi' poseduju 'nespašene' (vidi Studij 6.3), ali da Sveti Duh ispunjava vernike. Ali duhovna sila o kojoj se govori u 1Kor.14.32 beše podložna posednikovom upravljanju zbog određenih ciljeva; ona nije bila živahna sila dobra nasuprot sile zla koja je u ljudskoj prirodi. Osim toga, pokazali smo ranije da su ove moći Svetog Duha dolazile apostolima u određenim vremenima da izvrše određene stvari, umesto da su bile trajno prisutne u njima.

Zahtev posednicima dara da ih upotrebljavaju na način koji pristaje Božijoj ljubavi za mir i mržnju nereda (v.33), izgleda da nailazi na gluve uši u 'pentakostalnim' crkvama danas.

Stih 34

"Žene vaše da ćute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što zakon govori" (Karadžić)

U ovom kontekstu upotrebe duhovnih dari, neosporno se izlaže da ih žena ne treba upotrebljavati za vreme crkvene službe. Opšte nepoštovanje ovoga bi se očekivalo ako sadašnja pojava govora 'mrmljanja-brbljanja' je objašnjiva u govoru emotivnog uzbuđenja koje prolazi s jedne osobe na drugu u jednoj publici. Žene, deca – zaista svako sa svesnim umom – može biti pogođen ovakvim poticajem, i stoga da čini zanesena izricanja, koja prolaze kao 'jezici'.

Isticanje žena u navodnom 'govorenju jezicima' i 'proricanju' u modernim crkvama se naprosto ne mogu uskladiti sa jasnom zapovešću ovog stiha. Besmislen, očajan argument da je Pavle bio ženomrzac je poništen nekoliko stihova kasnije: "Ako ko misli da je prorok ili da je nadahnut, neka razabere da je Gospodnja naredba ovo što vam pišem." (1Kor.14:37) – a ne lično Pavlova.

Bilo koji vernik u nadahnutu Bibliju mora stoga prihvatiti da ove zapovesti iz 1Kor.14 se moraju uzeti za ozbiljno; otvoreno ih ismejavati može samo pokazati nedostatak verovanja potpunog nadahnuća Pisma – ili – samoizjava da neko nije duhovno obdaren, budući da će neko ko nema dare nekati da su zapovesti iz 1Kor.14 Božije zapovesti nama. Logičnost ovog argumenta kazuje, uistinu razara. U tom svetlu, kako možeš ostati član ove crkve, ili biti voljan družiti se s njima?

Kao fusnota ovom delu, veoma je značajno da one sekte koje tvrde da govore jezicima (što je naučno dokazano) imaju veći stepen depresije u poređenju sa ljudima iz drugih sredina. Keith Meador, profesor psihijatrije u Vanderbilt University, U.S.A., preduzeo je povećanje ispitivanje odnosa između depresivnosti i religije. Njegov rezultat je bio sledeći : pentakostalni hrišćani 5,4% u odnosu na celu grupu od 1,7% onih koji

imaju ozbiljnu depresiju. Rezultat njegovog rada objavljen u žurnalu: 'Hospital and Community Psychiatry' iz Dec.1992.

Jedan zanimljiv članak, koji je došao do istog zaključka, pojavio se u International Herald Tribune, Feb.11, 1993; naslov govori za sebe: "Pentakostanci na vrhu liste kada dođe do potištenosti". Zašto je to tako? Sigurno je povezano s činjenicom da 'iskustvo' imanjanja duha, kojeg tvrde pentakostanci (i drugi), nije ništa više do bolna psihološka prevara.

2.4 Povlačenje dari

Čudesni dari Božijeg duha će biti nanovo upotrebljeni od vernika da promene sadašnji svet u Božije Carstvo, nakon Hristovog povratka. Stoga su dari nazvani "snage budućeg sveta (doba)" (Jev.6:4,5); i Joil 2:26-29 opisuje veliko izlivanje duhovnih dari nakon pokajanja Izraela. Sama činjenica da će se ovi dari dani vernicima o Hristovom povratku je dovoljan dokaz da nisu sada u posedu – budući da svakom hrišćaninu otvorenih očiju na oboje :Pismu i svetskim događajima, Gospodinov povratak mora uskoro biti (vidi Dodatak 3).

Postoje jasna biblijska predkazanja da u neko vreme između 1 veka, kada su dari bili posedovane i drugog dolaska, dari su trebale biti povučene:-

"Ako je dar proroštva – biće okončan, ako je dar jezika – prestaće, ako je znanje – nestaće. Jer delimično saznajemo i delimično prorokujemo; kada pak dođe ono savršeno, prestaće ono delimično. (1Kor.13:8-10) Dari »su privremeni« (G.N.B.)

Duhovni dari posedovani u 1. veku trebali su biti povučeni "kada dođe ono savršeno". Ovo ne može biti o drugom Hristovom dolasku, budući da će se tada dari opet dati. Grčka reč prevedena "savršeno" striktno znači 'ono što je ispunjeno ili potpuno'; ne znači nužno nešto bezgrešno.

Ta potpuna stvar zameni će delimično znanje koje su imali rani hrišćani kao ishod dara proricanja. Seti se da je proricanje bilo dar govorenja nadahnute reči Božije; napisani zapis ovakvih reči sačinjava Bibliju.

U 1. Veku, prosečan vernik je znao samo deo Novog zaveta kakvog ga mi znamo. Čuo je neke reči proroštva od starešina svoje crkve o raznim praktičnim temama; znao je opšte crte Isusovog života i možda je čuo čitanja iz jednog ili dva Pavlova pisma. Ali jednom čim je napisani zapis reči proroštva bio završen i zaokružen, nije bilo nikakve potrebe da dar proricanja ostane još uvek u posedu. To što beše ispunjeno, i koje je s tim zamenilo službu duhovnih dari, je dakle bio završeni Novi zavet:-

"Sve Pismo je bogonadahnuo i korisno za pouku, za karanje, za popravljjanje, za odgajanje u pravednosi, da Božiji čovek bude savršen, pripravljen za svako dobro delo." (2Tim.3:16,17)

To što čini savršenim, ili potpunim, je "sve Pismo"; tako čim je jednom "sve Pismo" bilo nadahnuo i napisano, "ono savršeno" je došlo, i čudesne dari bejahu povučene.

Efežanima 4:8-14 sada lepo dolazi na svoje mesto da dovrši slagalicu:-

Isus "Pope se na visinu (na nebesa)... dade (duhovne) darove ljudima... za izgradnju hristova tela, dok svi ne dođemo do jedinstva u veri i poznanju Sina Božijeg, do savršenog čoveka... da nebudemo više nejak i koji ljulja i nosi svaki vetar nauke ..."
Dari 1. veka trebale su biti davane dotle dok se ne dođe do savršena, ili zrelog čoveka, i 1Tim.3:16,17 kaže "da čovek bude savršen" kroz prihvatanje vodstva 'svog Pisma'. Kol.1:28 takođe uči da 'savršenost' dolazi iz odazova na Božiju Reč. Jednom čim je svo Pismo u posedu, nema više nikakva stvarna razloga smetenošću s brojnim naukama ponuđenim od različiti crkvi. Postoji samo jedna Biblija, i pošto "tvoja je reč istina"(Jv.17.17), s proučavanjem njenih stranica možemo doći do "jedinstva vere", jedne vere o kojoj govori Ef.4:13. Istinski hrišćani stoga su došli do poseda te jedne vere; u tom smislu oni jesu savršeni (vrsni) kao ishod "ono(g što je) savršeno" ili potpuno – napisane, završene Reči Božije.

Usput, primeti da Ef.4:14 izjednačuje bivanja pod službu čudesnih dari, s duhovnim detinjstvom; i u kontekstu proroštva, da čudesni dari trebaju biti povučeni. 1Kor.13:11 veli isto . Praviti takvu buku o posedovanju duhovnih dari stoga nije znak duhovne zrelosti. Napredak koji svaki čitalac ovih reči treba činiti je prema dubljem razumevanju pisane Reči Božije, da se raduje potpunosti Božijem osnovnom otkrivenju Sebe nama s njom, i odazvati joj se s poniznom pokornošću.

SADAŠNJE TVRDNJE O POSEDOVANJU DUHA

Konačno određeni broj drugih tačaka moraju se načiniti o ponavljanim tvrdnjama onih koji misle da sada poseduju čudesne dari.

- Sadašnje "govorenje jezicima" skloni su ponavljanju istih kratkih slogova iznova i iznova opet, pr. "Lala, lala, lala, šama, šama, Isus, Isus...". Ovo u sintaksi nije povezano nisa kojim jezikom; kada neko sluša nekoga da govori stranim jezikom, obično se može razaznati da oni razgovaraju nešto po strukturi reči koje koriste, iako nećemo možda razumeti te reči. Ipak u današnjem 'govorenju jezicima to se ne pojavljuje, naglašavajući činjenicu da ne snabdeva poučavanje, što je bila svrha dari u prvom veku.
- Neki pentakostalci tvrde da je govorenje jezika znak "spasenja" i da će se stoga pridružiti svakom istinskom obraćenju. Ova tvrdnja nailazi na ozbiljnu poteškoću u opisu ranih crkvi kao telo, u kome oni koji poseduju različite dare bivaju kao različiti delovi. Nije svako bio ruka ili noga, pa slično tome nije svako posedovao bilo koji dar, pr. dar jezika. 1Kor.12:17,27-30 objašnjava ovo:-

"Kad bi sve telo bilo oko, gde bi bio sluh? Kad bi sve telo bilo sluh, gde bi bilo čulo mirisa?...A vi ste Hristovo telo, i pojedinačno udovi. I Bog je postavio pojedince u Crkvi prvo za apostole, drugo za proroke, treće za učitelje, zatim čudotvorne sile, pa blagodatne darove isceljivanja, pomaganja, upravljanja, različite čudne jezike. Jesu li svi apostoli? Jesu li svi proroci? Jesu li svi učitelji? Imaju li svi čudotvorne sile? Imaju li svi blagodatne darove isceljivanja? Dali svi govore čudne jezike? Da li svi tumače?"

Ista je poenta načinjena ranije u tom poglavlju:- 1Kor.12:8-12

"Jednome se, naime Duhom daje reč mudrosti, a drugome – po istom Duhu - reč znanja, i drugome vera u istom Duhu, i drugome blagodatni dar isceljenja u jednom Duhu i drugome da čini čuda, i drugome proroštva, i drugome da razlikuje duhove, drugome različiti jezici, a drugome da tumači jezike. A sve ovo čini jedan i isti Duh, koji razdeljuje svakome kako hoće. Jer kao što je telo jedno, i ima mnoge udove, a svi udovi tela, iako su mnogi, jedno su telo, tako je i Hristos.

Ovakvo isticanje ne može se tek tako zanemariti.

Ješ jedan nedostatak pentakostalskom argumentu je ta da je Filip obratio mnoge ljude u Samariji – tj. bejahu baptizirani u vodi nakon razumevanja evanđelja, ali nisu primili dari Duha; jer nakon toga, kod njih su došli Petar i Jovan: "koji siđoše i pomoliše se Bogu zanjih – da prime Duha Svetog...Tada staviše ruke na njih, te primahu Duha Svetog...Simon vide da se polaganjem apostolskih ruku dodeljuje Duh,..." (Dela 8:15-18). Moguće je da je prenošenje Duhovnih dari bilo jedino putem ovog polaganja ruku, što se često ne primenjuje od današnjih tvrditelja.

Drugi pentakostanci vele da govorenje-jezicima nije dokaz spasenja. Ovo ističe činjenicu da ima povećih naučnih razlika između onih koji tvrde da poseduju dare. Tako neki 'karizmatici' veruju da će Božije Carstvo biti na zemlji, dok drugi kažu da je na nebu. Katolički 'karizmatici' tvrde da im Sveti Duh govori o poštovanju Marije i pape, dok neki pentakostalski 'karizmatici' vele da im njihovo posedovanje Svetog Duha zapoveda da oglase papu za antihrista, i da osude katoličko učenje. Ipak Isus je izjavio bez sumnje da će oni koji poseduju Utešitelja koji je: "Duh Sveti", biti vođeni "u svu istinu...U onaj me dan nećete (trebati) ništa više pitati...Branitelj...poučavat će vas u svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh" (Jv.16:13,23; 14:26).

Ne treba biti nikakvog raskola u osnovnom učenju između onih koji imaju Utešitelja – činjenica da ga ima, ukazuje da oni koji tvrde njegovo uživanje se naprosto ne mogu uzeti za ozbiljno. Izrazita nesposobnost nekih od ovih tvrditelja da biblijski opravdaju svoja verovanja ukazuje da nisu bili vođeni u svoj istini i u potpuno znanje od Utešitelja.

-Velika važnost koja se od nekih pridaje jezicima je suprotna s biblijskim zapisom. Lista Duhovnih dari u Ef.4:11 niti ga čak pominje, i pojavljuje se na kraju slične jedne liste u 1Kor.12.28-30. U stvari, ima samo tri prilike zabeležene u Novom zavetu gde je dar bio upotrebljen (Dela 2:4; 10:46; 19:6).

Tvrđenje govorenja – jezicima i postignutih čudesa današnjih karizmatičnih hrišćana se moraju odmeriti naspram značajnih podataka koje smo izneli u ovom studiju o delovanju Božijeg Duha. Osnovna poenta koja se čini je da bilo šta ovakvi ljudi tvrde da postižu, ne može biti rezultat njihovog posedovanja Svetog Duha. Bilo ko da se raspravlja da oni zaista poseduju dari, ima da uradi mišićavi domaći zadatak u odgovaranju biblijskim argumentima koje smo izneli.

Međutim, razumno je očekivati neko objašnjenje zašto nastaje pojava delomičnih izlečenja i 'jezika' (u smislu 'mrmrljanja – brbljanja' jezika).

Uviđeno je da ljudska bića upotrebljavaju tek deo svoje mozgovne moći, tako nisko kao 1 %, prema nekim procenama. Takođe je poznato da um može imati skoro 'fizičku' upravu nad telom, tako putem psihičkog uveravanja sebe da veruju da ih oganj ne može ispeći, Hindusi su koračali nad ognjem bosonogi bez opekline. U trenucima poticaja, moguće je da upotrebimo daleko veći postotak naše mozgovne moćino obično, i stoga imati sposobnost postizanja psihičkih učinaka sa, i nad, našim telom koji su izvan običnih iskustava. Tako, uzbuđen borbom, vojnik može biti potpuno nesvstan da mu je ruka raznesena satima ranije.

U uslovima žestokog religioznog verovanja i poticajem određene muzike, s uticanjem karizmatičnog vođe, moguće je da će nastati stvari izvan područija normalnog ljudskog iskustva. 'Čudesna' koja tvrde današnji 'hrišćani' iz istog su reda izuzetnosti kao i neobični doživljaji iz drugih religija; tako vudu poznavaoči doživljavaju istu pojavu 'mrmrljanja – brbljanja' govora, i muslimani takođe mogu svedočiti o 'čudesima' istog reda s onim za kojeg tvrdi današnje hrišćanstvo. Ipak cela poenta o posedovanju Duhovnih dari u prvom veku je bila da se pokaže očevidna nadmoć istinskog hrišćanstva sličnog reda s onim iz drugih religija, dokazuju da dari Svetog Duha iz 1 veka nisu sada u posedu.

Veoma značajna informacija u ovom području je izložena u 'Pentacostalism' Williama Campbella (The Churches of Christ, 1967). On pokazuje da mnoge paganske religije imaju istu ovu pojavu govorenja 'jezicima' . Tako u Kawai, sveštenici boga Oroa navodno otkrivaju njegovu volju sa nejasnim zvucima koji su tumačeni od drugi sveštenika. Upravo isto se događa na pentakostalskim sastancima.

Produžena pobeda islama nad hrišćanstvom u mnogim delovima Afrike sigurno ne bi bila viđena ako bi narodno 'hrišćanstvo' činilo stvarna čudesa u razmeri i uverljivih moći kao ona iz 1 veka. A oni koji istinski poseduju "Utešitelja" Duha Svetog moći će činiti čak "i veća... dela" od onih koje je činio sam Isus (Jv.14:12,16). Ispravka, da bi hrišćani mogli činiti ovakva čudesa, kad bi imali više vere, nailazili bi na velike poteškoće ovde. Ili poseduju čudesne dari Utešitelja, ili ih ne poseduju, a ako tvrde da ih poseduju, - "i veća *će* (dela) od njih činiti" (Jv.14:12) – ne ***mogli*** bi činiti!

2.5 Biblija jedinstveni autoritet

Iz onoga što smo do sada videli u ovom studiju, Božiji duh se tiče Njegova uma namere i sile s kojom On ostvaruje sve to. Mi smo istakli da nam je taj duh jasno otkriven u stranicama Božije Reči. Mnoge poteškoće savremenog hrišćanstva su sve zbog strašnog pomanjkanja razumevanja toga. Jer teško je poverovati da je tako velika moć utvrđena u jednu knjigu, čije delove nalazimo teške za razumevanje, primamljivo je osećati da ima i drugih oblika Božijeg otkrivenja ljudima, osim Biblije. Iz razloga što naša u osnovi pokvarena ljudska narav (Jer.17:9) nalazi čistu istinu Božije Reči (Jv.17:17) tešku za probavljanje, mnogi su se predali ovom iskušenju tvrdeći druge oblike otkrivenja koji su privlačniji naravnom umu. Nekoliko primera sada dajemo:

Religija	Drugi tvrdeni "oblik otkrivenja"	Ljudska predanost / privlačnost toga
----------	----------------------------------	--------------------------------------

J. Svedoci	Izdanja časopisa "Kula stražara" koje tretiraju kao nadahnuta	Ne traži se lični napor razmišljanja o ispravnom tumačenju Biblije; imaju odgovor za sve.
Rimokatolicizam	Objave pape i mišljenja sveštenika, za koje tvrde da su direktni istinski odraz Božijeg uma.	Nema potrebe za samostalno čitanje Biblije, u prošlosti katolicizam je čak zabranjivao i obeshrabrivao to. Verovanje ljudima, umesto napora proveravati stvari za sebe.
Mormoni	Knjiga mormonska	Oduzima potrebu verovanja biblijskim naucima koji su teški za porihvaćanje. Knjiga mormonska nudi priliku opšteg spasenja, dok Biblija kaže da ima mnogo ljudi koji žive i umiru bez ikakve nade s nepozivanjem na znanje evanđelja.
Karizmatično hrišćanstvo	'Unutarnje svetlo' za koje se tvrdi da je Sveti Duh.	Veruju u bilo šta što osećaju za ispravno, misle da ih Božiji Duh vodi i nadahnjuje na način povezan sa Biblijom.

Sve ovo ističe potrebu za temeljno prihvaćanje Biblije za Božiju Reč, i pretraživanje njenih stranica za istinsku poruku. Pitanje: "Jedna Biblija, mnogo crkava – zašto ?" je opsežno odgovoreno kad se shvati kako svaka crkva, donekle, tvrdi drugi oblik otkrivenja Božijeg Duha, tj. Njegove volje, nauka i razmišljanja, kao dodatak onome iz Biblije.

Ako želiš maći istinsku crkvu, istinsku veru i istinski baptizam (Ef. 4:4-6), poziv mora dopirati do tebe jasno i glasno - "Nazad ka Bibliji !"

Osvrt 4: Da li je Sveti Duh osoba ?

Studij 2.1 i 2.2 su dali obilne dokaze da se Božiji duh odnosi na Njegovu silu, koja odražava Njegov "um" veoma opsežnim načinom. Budući da je način delovanja Božijeg duha tako precizan odraz Božijeg bića i ličnosti, neki su raspravljali da je Božiji duh osoba koja je takođe Bog. Pažljivo čitanje prethodnih delova će pokazati da je Božiji duh Njegov um i sila; ako je to tako, onda nema načina da um ili sila mogu biti osoba. Elektricitet je nevidljiva energija koja može proizvoditi rezultate za osobu koja upravlja, ali ne može biti osoba. Ljubav je deo nečijeg karaktera, ali ne može biti osoba. Božiji duh uključuje njegovu ljubav, kao deo Njegovog karaktera, i takođe se odnosi na Njegovu silu, ali ni kojim načinom se nemože odnositi na osobu koja je odvojena od Njega.

Očigledno i napadno kao što se ovo pogrešno gledište (da je duh osoba) čini, veruje se od mnoštva 'hrišćana', budući da veruju u nauk 'trojstva' . Ovo delotvorno navodi da ima tri boga koja su nekako isto – Bog Otac, Sveti Duh i Isus. Isti ljudi tvrde da Bog nije osoba, a ipak kažu da Sveti Duh jeste; ovde postoji očigledna i jasna protivrečnost. Takođe, to bi učinilo Svetog Duha ocem Isusu.

Postoje valjani razlozi verovanju da je 'trojstvo' u osnovi paganska ideja uneta u hrišćanstvo – zato se reč ne pojavljuje u Bibliji. Prihvativši ovu ideju da je Bog trojstvo, hrišćani su onda prisiljeni posegnuti za pozitivno čudnom zaključku da je nekako Božija sila/duh osoba, koja je takođe Bog, iako nije Bog. Kad se suoče sa

nelogičnošću svog stava, najprostiji put za beg ovim ljudima je tvrdnja da je bog misterija i da moramo prihvatiti takve stvari s verom bez zahtevanja logičnog objašnjenja.

Ovo oštro previđa preporuke u Novom zavetu o tajni Boga koja je otkrivena rečju i delom Hrista:-

- "Ne želim naime, braćo da vam ostane nepoznata ova tajna..."(Rim.11:25)
- "propovedi o Isusu Hristu,.. po otkrivenju tajne.." (Rim.16:25)
- "Evo kazujem vam tajnu.." (1Kor.15:51)
- "kad nam je obznanio tajnu svoje volje" (Ef.1:9; 3:3)
- Pavlovo propovedanje beše "da obznamim tajnu evanđelja" (Ef.6:19; Kol.4:3).
- "tajnu...sada objavljena njegovim svetima" (Kol.1:26,27)

Sa svim ovim isticanjima – a to je – da ne bude sada nikakve tajne pripojene osnovnim naucima, tek će poneko biti još uvek u mraku koji će tvrditi da ima. I dali tu osobu ne brine da je biblijsko ime "Vavilona", sistem lažne religije opisane u Otkrivenju, "Tajna" (Otk.17:5) ? Očita implikacija je da ovaj sistem objavljuje da su njegova verovanja tajna; ali istinski vernici razumeju tajnu te žene (Otk.17:7).

Takvo mutno rasuđivanje se, naravno, očekuje od onih koji temelje svoje razumevanje Boga na subjektivnim stvarima kao ljudsko iskustvo, ili nebuloznoj, nedefinisanoj aktivnosti nekakve vanjske duhovne sile nad njihovim umovima. Ako se od nas očekuje da budemo zaista ponizni učenju Božije Reči, sledi da se od nas takođe traži da upotrebljavamo temeljne sile u rasuđivanju i zaključivanju kako bi otkrili njenu poruku.

Nikada neki propovednik evanđelja, zabeleženog u Bibliji, nije pribegao velenju: 'Ovo je potpuna tajna, vi je ne možete shvatiti'. Umesto toga, mi čitamo da su oni pozivali narod putem rasuđivanja i povlačenja logičnih zaključaka iz Pisma.

U svojoj propovedi tipa evanđeoskih osnova koje razmatramo u ovim studijima, Pavle "propovedaše im iz Pisma, dajući im na znanje i izlažući da je trebalo da Hristos postrada i vaskrsne iz mrtvih," (Dela 17:2,3). Ovde je bilo sistemskog, logičnog biblijskog rasuđivanja nadasve; zapis započinje ovu rečenicu sa: "Po svom običaju Pavle...propovedaše". Ovo je dakle bio njegov uobičajeni stil (vidi takođe Dela 18:19). Pridržavajući se toga, za vreme velike kampanje u Korintu, Pavle je "**raspravljao** je u sinagogi i ubeđivao Judeje i Grke (oni su se međutim) protivili i hulili" (Dela 18:4-6). Oni koji su bili obraćeni su prošli proces uveravanja Pavlovog biblijski osnovanog rasuđivanja; tu nije bilo 'vizije Isusa u mojoj spavaonici', 'obuze me neopisivi osećaj', 'baš sretoh Gospodina jedne večeri'.

Primeti, takođe, da nadahnuti zapis poziva logiku i racionalnost, naglašavajući da se oni "stadoše protiviti". Isto u Antiohiji, Pavle i Barnaba "su ih nagovarali" (Dela

13:43). Naredno zaustavljanje im je bilo u Ikoniju, gde "govorahu tako da poverova veliko mnoštvo" (Dela 14:1).

Kad se optuženi branio kasnije, ista slavna logika nastavila je nadahnjivati Pavlovu sigurnu nadu za budućnost, on: "stade raspravljati o pravedosti, uzdržljivosti i budućem Sudu" s takvom prodornom jasnoćom da je čak i njgov drzak, zavaljeni sudac bio "uplašen" (Dela 24:25).

Budući da naše obraćenje treba biti temeljno na ovakvom procesu rasuđivanja, trebamo biti kadri dati logičan biblijski račun naše nade i učenja:-

"(Budite) svagda spremni na odgovor svakom ko traži razlog nade koja je u vama." (1Pet. 3:15).

Govoriti trezvenim glasom o nečijim ličnim iskustvima nije razlog za davanje nade u evanđelje. Produženo oslanjanje na 'ličnom svedočenju' kao sredstvo propovedanja mnogih 'evanđeoskih' hrišćana, ističe nemanje "obrazloženja" njihove "nade". Čitav je vokabular nastao između ovakvih hrišćana kako bi im omogućio dodeljivanje 'šta je Gospod učinio u mom životu itd.' Ovakve lične anegdote su u oštroj suprotnosti s Pavlovim rečima: "ne objavljujemo sebe same nego Hrista" (2 Kor.4:5) – i to od čoveka koji 'je imao lični odnos s Isusom' više od ostalih.

Logičan, biblijski razuman način našeg obraćenja je da trebamo postaviti uzor našem širem odnosu s Bogom u preostalim danima. Naši primeri, kao i uvek, su prvi hrišćani koji su upotrebljavali "razum" da pronađu rešenja svojim problemima u služanju (Dela 6:2). Novozavetna pisma takođe pretpostavljaju za njihove čitatelje prihvaćanje upotrebe biblijske logike. Rasuđivanjem iz onog kakvi su bili veliki sveštenici pod Mojsijevim zakonom, možemo razumeti detalje o Hristovom delu (Jev.5:3). Govoreći za nenadmašivu ljubav Božiju u Hristu, Pavle revnuje da je vaše "duhovno (grčki 'logikos' – tj. logično) bogoslužnje" potpuno Mu se predati u odziv (Rim. 12:1). Reč 'logikos' je izvedena iz grčkog 'logosa', koja je obično prevedena sa "reč" s preporukom na Božiju Reč. Naš "logični" odazov u biblijskim terminima je stoga nešto što je izvedeno iz Božije Reči.

U svetlu svega ovoga, treba biti nam jasno da je nelogično tvrditi da je duh Božiji osobno biće koje nije Bog a ipak jeste Bog – i parirati ovom velenju da je cela stvar misterija, i da je logika irelevantna, naprosto nije prihvatljivo u biblijskom govoru. Ako mi ne možemo izvlačiti logične zaključke iz Pisma onda svo biblijsko proučavanje je uzaludno, i nema nikakve potrebe za Biblijom, koja se može tretirati samo kao slatka suvoparnost ili fascinantno književno delo. Čini se da ona i jeste samo to, na mnogim 'hrišćanskim' policama za knjige.

Ipak, njima u prilog, neki koji veruju da je duh Božiji osoba pokušavaju dati biblijske razloge. Citirani stihovi su oni koji govore o Božijem duhu ličnim govorom, pr. kao "Branitelj" u Jv.14-16, ili govore da je duh "ožalošćen".

Mi pokazujemo u Studiju 4.3 da čovečiji "duh" može biti uzrujan (Dela 17:16), zabrinut (1Moj.41:8) ili obradovan (Lk.10:21 Karadžić). O njegovom se "duhu", tj. samoj njegovoj bitnosti, njegovom umu i nameri, koji mu pokreću dela, dakle govori

kao o zasebnoj osobi, ali naravno, to nije doslovno tako. O Božijem se duhu, takođe, može govoriti na sličan način.

Mora se takođe shvatiti da Biblija često upotrebljava jezik utelovljenja kad govori o apstraktnim stvarima, pr. o mudrosti se govori kao o ženi u Pri.9:1. Ovo je da bi nam se pokazalo kakva bi bila osoba koja poseduje mudrost u praksi; 'mudrost' ne može opstajati izuzev u nečijem umu, i tako je upotrebljeno sredstvo utelovljenja. Za više o tome, pogledaj Osvrt 5, "Načelo personifikacije".

Osvrt 5: Načelo personifikacije

Neki će možda naći za teško prihvatiti objašnjenje utelovljenja đavola, jer se o đavolu često govori u Bibliji kao da je osoba i ovo zbunjuje neke ljude. Ovo se lako objašnjava isticanjem da je prepoznatljiva pojava u Bibliji da su nežive ili beživotne stvari kao mudrost, bogatstvo, greh, crkva utelovljeni, ali samo u slučaju đavola je neka fantastična teorija istkana oko toga. Sledeći primeri ilustrovaće poentu:-

MUDROST JE PERSONIFIKOVANA

"Blago čoveku koji nađe mudrost, i čoveku koji dobije razum. Jer je bolje *njom* trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na *njoj* bolji je od zlata. *Skuplja je* od dragog kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednačiti s *njom*.(Pri.3:13-15).

"Premudrost sazida sebi kuću, i otesa sedam stupova" (Pri. 9:1).

Ovi stihovi, i dakako ostala poglavlja gde se oni pojavljuju, pokazuju da je mudrost utelovljena kao žena, ali zbog toga, niko nema predstavu da je mudrost doslovno lepa žena koja skita po zemlji; svi prepoznaju da je to vrlo poželjno obeležje koje svi ljudi trebaju pokušati steći.

BOGATSTVA SU PERSONIFIKOVANA

"Nitko ne može služiti dvojici *gospodara*. Ili će jednog mrzeti, a drugog ljubiti; ili će uz jednog prijanjati, a drugog prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu" (Mt.6:24 (*mamoni – Karadžić)).

Ovde, su bogatstva izjednačena s *gospodarem*. Mnogo se ljudi naporno trude steći bogatstvo i ovim načinom ono im postane gospodar. Isus nam ovde kaže da ne možemo to raditi i služiti Bogu prihvatljivo, istovremeno. Učenje je jedostavno i efektno, ali niko ne zaključuje iz ovoga da su bogatstva čovek nazvan Mamon.

GREH JE PERSONIFIKOVAN

"Tko god čini greh, rob je grijeha" (Jv.8:34 D.F.). "Grijeh *zakraljeva* smrću" (Rim.5:21 D.F.). "ne znate li: ako se komu predate za robove, na poslušnost, robovi ste *onoga* koga slušate: bilo greha – na smrt, bilo poslušnosti – na pravednost" (Rim.6:16 D.F.).

Kao i u slučaju bogatstva, greh je ovde izjednačen sa gospodarem a oni koji počine greh su mu robovi. Nikakvo razborito čitanje pasusa ne opravdava pretpostavku da Pavle naučava da je greh osoba.

DUH JE PERSONIFIKOVAN

"A kad *on* dođe, Duh istine, uputiće vas u svu istinu; jer neće govoriti *sam* od sebe ..." (Jv.16:13).

Isus ovde govori svojim učenicima da će oni primiti silu Svetog Duha, i ovo je bilo ispunjeno u dan Pedesetnice, zabeleženim u Delima 2:3-4, gde je navedeno "I pokazaše im se jezici koji se razdeliše, kao da su od vatre, pa se na svakog od njih postavi po jedan. Tada se svi ispuniše Duhom Svetim...", koji im je dao neobičnu moć da čine čudesne stvari da dokažu Božiji autoritet . Sveti Duh nije bio osoba, bio je sila, ali kada je Isus govorio o njoj upotrebio je ličnu zamenicu "on".

SMRT JE PERSONIFIKOVANA

"zelenkast konj, a onome što seđaše na njemu beše ime smrt" (Otk.6:8).

NAROD IZRAELA JE PERSONIFIKOVAN

"Opet ću te sazidati, i bićeš sazidana, djevojko Izrailjeva, opet ćeš se veseliti bubnjima svojim" (Jer.31:4). "Čujem doista Jefrema gdje tuži: pokrao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim jer si ti Gospod Bog moj"(Jer.31:18).

Kontekst ovih pasusa jasno otkriva da prorok ne govori o doslovnoj devojci ili Efremu kao osobi, nego o narodu Izraela, koji je u ovom primeru utelovljen, sličnim načinom kao što je i Velika Britanija ponekad utelovljena u 'Britaniju' ili 'Johna Bulla'. Ne postoje ovakve osobe kao ova žena ili muškarac, ali kada se o njima govori u knjigama ili su prikazani na slikama svako zna da se misli na Veliku Britaniju.

VERNICI U HRISTA SU PERSONIFIKOVANI

"Dok svi ne dođemo do jedinstva u veri i poznanju Sina Božijeg, do savršenog čoveka, do pune mere Hristovog rasta" (Ef.4:13). "jedno je telo (koje postoji) (Ef.4:4). "vi ste *Hristovo telo*, i pojedinačno udovi" (1 Kor.12:27). "Hristos (je) glava Crkve, on kao spasitelj svog *tela*" (Ef.5:23). Hristos je Glava *Tela*, Crkve...Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu" (Kol.1:18,24 D.F.) "jer sam vas zaručio s jednim čovekom – a vas kao čistu devojku izvedem pred Hrista."(2Kor.11:2). "dođe Jagnjetova svadba i žena njegova pripremi se" (Otk.19:7).

Svi ovi pasusi očito govore o zajednici ljudi koji su bili istinski vernici u Hristu, o kojima se ponekad govori kao o "crkvi", iako se ovo ne sme pobrkati s ikojom od sadašnjih pravoslavnih crkava, koji su odavno prestale biti istinski vernici u Kristu.

O istinskim se vernicima, to jest, onim koji drže i veruju istinskim naucima naučavanim u Bibliji, govori kao o "čistoj devojci", pokazujući čistoću života koju

trebaju imati, i kao o "telu", prigodnu figuru jer kao što prirodno telo ima različite radnje, tako i istinska crkva ima mnogo odgovornosti i ostvaruje različite radnje. Kada se o crkvi govori kao o "telu", niko je ne zamenjuje za pojedinca, niti bi zamenili đavola ili satanu za groteskno čudovište ili palog anđela ako su reči bile ispravno prevedene, ili ako nisu muškarci i žene stekli pogrešne ideje izvedene iz lažnih crkvi u minulim danima

Prilagđeno iz "*Christendom Astray*" Roberta Robertsza.

Osvrt 6: Calvinizam

Pre nekoliko stotina godina, Calvin je naučavao ideju da postoji predodređenost naših života, tako da naše slobodnovoljne odluke nemaju nikakav učinak za naše spasenje; ili smo predodređeni za spasenje ili za odbacivanje. Ova predožba je opet izronila u nekoliko današnjih ideja.

- Da nema smisla činiti veliki napor biblijskog proučavanja ili religije, jer ako smo za spasenje onda ćemo to biti u svakom slučaju.
- Da postoji biće zvano đavo koje nas prisiljava na greh i donosi poteškoće u naše živote bez obzira na našu vlastitu volju. Ova lažna predodžba je raspravljena u Studiju 6.
- Da nema potrebe tražiti Božiju naklonost u životnim situacijama, pr. za zaštitu pri putovanju, jer sve je ionako predodređeno. Postoji izreka, često slušana prilikom putovanja: 'šta je pisano to će biti'.
- Evangelističke crkve naučavaju da je nemoguće verovati ili razumeti Bibliju bez da nas na to natera Sveti Duh.

Ima mnogo čvrstih biblijskih razliga za odbacivanje ove vrste filozofije:-

-Čini besmislenim svo shvaćanje o pšokornosti Bogu. Nama se neprestano govori u Bibliji da moramo slušati Božije zapovesti, i čineći to možemo Mu ugoditi ili ne ugoditi. Ovo shvaćanje o zapovestima je besmisleno ako nas Bog prisiljava na poslušnost. Hrist nudi spasenje "svima koji ga slušaju" (Jev.5:9).

-Jev.11 pokazuje da Božija intervencija u našim životima i konačno dodeljenje spasenja jeste povezano s našom verom. Mnogi biblijski primeri gde se moli za Božije izbavljenje u vreme nevolje su besmisleni ako je krajnje predodređeno. Takođe ideja da je spasenje ishod naše vere u Hrista isto tako napravljena besmislenim.

-Baptizam je preduslov za spasenje (Mk.16:16; Jv.3:3-5). Ovo je proricano od kalvinista. Međutim, spasenje je omogućeno Hristovim delom (2Tim. 1:10), a ne apstraktnim pojmom o predodređenosti. Mi moramo svesno odabrati spajanje s Njim, a to činimo kroz baptizam. Rim.6:15-17 govori da mi menjamo gospodare kod baptizma, grešni život sa pokornim. "sluge (ste) onoga kome se pokoravate". Ovaj govor o pokoravanju sebe implicira slobodnu volju nasuprot bezuvetne predodređenosti. Predaja je kroz poslušnost iz srca učenja evanđelja (Rim.6:17).

-Nema nikakvog smisla da Bog izgovara Svoju Reč, ako smo konačno predodređeni u svakom slučaju. Takođe je besmisleno i propovedanje; ipak Biblija, ujedno zapovešću

i zapisom primera toga, pšokazuje da kroz propovedanje reči muškarci i žene dolaze do spasenja. "Nama je poslana reč o ovom spasenju" (Dela 13:26) , reč koja mora ići dalje ljudima.

-Nama će se suditi saglasno našim delima (Otk.22:12). Zašto, ako su naša slobodnovoljna dela nevažna u odnosu spasenja? Pavle je rekao da su se Jevreji osudili na štetu večnog života svojim odbacivanjem Božije reči (Dela 13:46). Oni se osudiše – Bog ih nije sprečavao. Ako mi kažemo da Bog predodređuje neke ljude za spasenje a druge za osudu, onda Bog efektivno prisiljava ljude da budu grešnici, istim načinom bi On navodno prisiljavao ljude da budu pravedni. Zbog Adamovog greha: "svi sagrešiše, na sve ljude prijeđe smrt" (Rim.5:12). Zato ljudi umiru, za kaznu grehu (Rim.6:23), ne jer ih je Bog prisilio da budu geršnici u neko vreme pre Adamovog greha.

-1Kor.10 i mnogo drugih pasusa sadrže primere onih u prošlosti koji su nekad imali odnos s Bogom, ali su onda izneverili, kao upozorenja vernicima. Činjenica da je moguće 'otpasti iz milosti' (Gal.5:4) znači da tu ne može biti 'jednom spašen uvek spašen' sistem spasenja kakav propoveda kalvinizam. Samo sa ustrajnim držanjem istinskog nauka možemo biti spašeni (1Tim.4:16).

-Isus je jasno naučavao da razumevanje Božije reči donekle zavisi o našem slobodnoumnom naporu. "ko čita neka razume" (Mt.24:15). Tako mi dopuštamo sebi razumevanje reči – mi nismo prisiljeni na to. Postoji pararela između ovog i često ponavljanih reči Isusa: "ko ima uši neka čuje" ili shvati. Imanje ušiju za slušanje se stoga izjednačuje sa čitanjem Božije reči. Zato jer je Božiji Duh tako vrhovno odražen kroz Njegovu reč do mere da je Isus mogao reći da su Njegove nadahnute reči "Duh" (Jv.6:63), nemoguće je da bi Božiji Duh delovao na čoveka, osim Njegove reči, da bi prisilio čoveka na poslušnost reči.

-"Ko hoće neka uzme vodu života badava" (Otk.22:17), odazivanjem na reč života otkrivenu u evanđelju. Ovde sigurno ima slobodne volje prije nego predodređenosti bez obzira na našu ličnu želju za spasenje. Slično Dela 2:21: "biće spašen svako ko prizove ime gospodnje" baptizmom u to ime.

Osvrt 7: "pa ćete primiti dar Duha Svetog" (Dela 3:38)

Petar se obratio velikom mnoštvu za Pedestnicu, završavajući apelom u v.38 za pokajanje, baptizam i primanje dari Svetog Duha. Ova je preporuka o daru Svetog Duha u kontekstu da su apostoli koristili te dari u govorenju jezicima mnoštvu, objašnjavajući da su time snabdeli ispunjenje Joilova proročanstva o davanju čudesnih dari. (Dela 2:16-20) Stoga je razumno predpostaviti da je Petar obećavao čudesne dari duha mnoštvu Jevreja koji su ga slušali. Mnoštvo je bilo sastavljeno od Jevreja ne neJevreja (Dela 2:5). Proroštva Joila o davanju dari se pre svega ticalo Jevreja. Tako im je Petar načinio poentu: "Jer je za vas to obećanje, i za vašu decu" (Dela 2:39), možda misleći o Joilovom proročanstvu da će duh biti dan Jevrejima i njihovoj deci (Dela 2:17 up. Joil 2:28-32). Tu takođe može biti nagoveštaja da je obećanje o tim čudesnim darima bilo samo za ta dva naraštaja – oni koji su slušali Petra i njihovu decu.

Pokazali smo da su se do kraja 1. veka (tj. oko 70 godina nakon Petrovog govora), dari povukli. Ovo je potvrđeno i u istorijskim zapisima. Za vreme ta dva naraštaja dari duha su bili takođe dostupni neJevrejima: " i za sve daljnje koloko god ih pozove Gospod Bog naš." (Dela 2:39). Primeti kako su neJevreji opisani kao "daljnji" ili oni koji su daleko, vidi u Ef. 2:13-17.

Međutim, postoji dobar razlog verovanju da je ono šta se dogodilo u Delima 2 opisano bilo tek malo ispunjenje tih reči iz Joila 2. Veće ispunjenje će biti kada je Izrael bio napadnut a protivnička vojska uništena (Joil 2:20), i kad se Izrael pokajao i živeo u sretnom odnosu s Bogom (2:27). "I poslije ću izliti duh svoj" (Joil 2:28). Ne dok se ovi preduslovi vide možemo gledati za bilo kakvo ispunjenje Joilovih reči, osim ono malo ispunjenje koje je bilo viđeno na dan Pedesetnice opisano u Delima 2.

Obećanje o primanju dari duha nakon baptizma, se može još uvek čitati s nekom preporukom za nas i dan danas. Ima jedan Duh, ali može biti odražavan na različite načine (1Kor.12:4-7; Ef.4:4). U prvom veku to je bilo kroz čudesne dari; sada kad su oni povučeni posve je opravdano gledati ispunjenje ovog "Duhovnog dara" obećanja na drugi način. "Dar Svetog Duha" se može odnositi na 'dar koji jest Sveti Duh', ili 'dar o kojem govori Sveti Duh' – tj. dar opraštanja i spasenja koje je Duhom nadahnuta reč Božija obećala. Postoji mnogo drugih primera upotrebe ovakvih fraza ('dvosmisleni genitiv', da su tehničke). "U spoznaji Božijoj (Kol. 1:10) može značiti spoznaju koju ima Bog, ili spoznaju o Bogu. Ljubav Božija" i "Ljubav Hristova" (1Jv.4:9; 3:17; 2Kor.5:14) može značiti ljubav koju Bog i Isus imaju za nas; ili ljubav koju imamo za njih. "Reč Božija" može značiti reč o Bogu, ili reč koja je proizišla od Boga. Dar Svetog Duha se može stoga odnositi na dar koji Sveti Duh omogućava i o kojem govori, kao i na dar koji sadrži moći Svetog Duha.

DAR DUHA: PRAŠTANJE

Rim. 5:16 i 6:23 opisuju spasenje kao "dar" – dopuštajući poređenje s "darom" Duha u Delima 2:38. Uistinu Dela 2:39 čini se da citira Joila 2:32 o spasenju kao da je to ono što dar Duha jeste. Preporuka Petra o obećanom daru onima "izdaleka" aludira na Is.57:19: "mir (s Bogom kroz oproštaj) onomu koji je daleko". Ef.2:8 takođe opisuje dar kao da je spasenje, veleći da "u jednome Duhu (ovim darom) imamo pristup Ocu" (2:18). Ovo je dalje potvrđeno činjenicom da Ef.2:13-17 takođe aludira na Is.57:19; "vi koji nekoć bijaste daleko, dođoste blizu – po krvi Hristovoj...(koji) dođe te navijesti mir vama daleko" D.F.. Izaija 30:1 osuđuje Jevreje koji su tražili oproštaj po svom načinu umesto po daru Božijeg Duha: oni "zaklanjaju se za zaklon (izmirenje) koji nije od mog Duha, da domeću (umesto da oduzmu) greh za greh". Is.44:3 opisuje opraštanje Izraelu u poslednjem danu sličnim govorom: "Jer ću izliti...potoke na suhu zemlju (duhovno neplodnu – Is.53:2), izliću duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje". Blagoslov Abrahamovu semenu je u njihovom oproštenju kroz Hrista (Dela 3:25,26) – koje je tu izjednačeno s izlivanjem Duha Jevrejima. Ovo je jasni govor Joila 2 i Dela 2. Gal.3:14 opisuje sve ovo sa tako puno reči: "da Avramov blagoslov (oproštaj) dođe na mnogobošce u Hristu Isusu, da mi posredstvom vere primimo obećanog Duha.". Tako 1.Kor.6:11 govori o pranju greha "Duhom Boga našega". Postoji paralela u Rim.gde mi primamo "milost...pomirenje...Duha" (1:5; 5:11; 8:15), pokazujući vezu između dari ("milost") Duha i praštanje koje vodi ka pomirenju. Teško je preuveličati koliko Novi zavet izgrađuje jezik i pojmove Starog zaveta, naročito u pogledu prvobitnog Jevrejskog čitateljstva i uticaja kojeg bi

poslanice imale. Otpevano u Pentateuchu i Isus Navinu, Bog obećava dati zemlju Svom narodu - "zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje u posjed", je česta fraza. Protivrednost zemlje u Novom zavetu je spasenje; to je stoga dar Božiji sada u očekivanju, povezan sa oprostom grehova.

Gal.3:2,5 up. 3:8-11, izjednačuje primanje duha s primanjem Abrahamovih blagoslova spasenja i oprosta. O "obećanog Duha" (Gal.3:14) se govori u kontekstu obećanja Abrahamu. Izgleda da [kao što čini na drugim mestima] Pavle svoj Argument temelji na predhodnom Propovedanju Petra.

Petar u Delima 2	Pavle Galaćanima 3
Biti kršten u Ime Isusa Hrista	kršten u Hrista
Svako od vas... koliko god	Koliko god vas
Vama i...svima koji su udaljeni (neJevreji)	Ni Jevrijin ni grk (neJevreji)
Svi koji su verovali [i bili kršteni] bili su zajedno i imali su sve	Svi ste jedno [kroz krštenje u] Hrista Isusa
Obične stvari... sa skladom... nejedinstvene za Srce	
Kada su čuli ovo [oni su bili kršteni i primili su obećanje Duha]	Primili ste [obećanje od] duha slušanjem Verovanja
Obećanje svetoga duha... nije tebi obećano	Tada ste vi... naslednici sa sluhom za obećanje [Avramovo]

Prema tome obećani poklon od Svetog Duha se podrazumeva kao obećanje Abrahamu, opraštanje na temelju pripisivanja pravednosti, i spašavanja u kraljevini njegovom semenu Gospodu Hristu Isusu. Petar u Delima 3.19 apeluje ljudima "Pokajte se stoga i obratite se, da vam se izbrišu gresi" i u Delima 2:38 On propoveda "Pokajte se i neka se svako od vas krsti (tj. 'obratite se') ...pa ćete primiti dar Duha Svetoga" taj 'dar' jeste brisanje grehova.

Petar je tražio od Jevreja da se pokaju prije negoli dobiju dar; ovo bi uključivalo ličnu molitvu. Postoje razlozi verovanju da je dar Duha način opisivanja odgovorene molitve. Darivanje "dobrim darima" onih koji ih traže molitvom je isto što i darivanje (dara) Svetog Duha (Mt.7:11 up. Lk.11:13). Fil.1:19 izjednačuje 'vašu molitvu' i pomoć Duha Isusa Hrista". Slično, 1Jv.3:24 veli da nam je dan Duh kao ishod naše pokornosti zapovestima; v.22 veli da pokornost tim zapovestima vodi odgovorenoj molitvi našoj. Tako naše je uverenje zbog uslišene nam molitve (1Jv.5:14) i zbog imanjanja Duha (Jv.3:21,24; 4.13), budući da su to paralelni izrazi.

Proučavanje grčke reči 'karis' , često prevedene za "milost", će pokazati da je često upotrebljavana u vezi dara Duha.

"Po (daru) milosti smo Gospodina Isusa spašeni" (Dela 15:11 D.F.). Ipak ideja o "milosti" je često povezana s uslišenom molitvom (pr. 2Moj.33:12; 34:9; 4Moj.32:5; Ps.84:11; 2Kor.12:9; Jev.4:16; Jak.4:6 up.v.3). Zah.12:10 govori o izlivanju u

poslednjem danu "duh(a) milosti i molitava" nad Jevrejima. Ovo sažima ono šta mi predložimo – da molitva donosi dar duha u smislu praštanja, i da je to davanje duha odgovorenoj molitvi dokazano primerom pokajanja Jevreja I veka i zadnjih dana. U istom kontekstu Pavle govori o "(Božiji) darovi i poziv" pokajanju i opraštanju (Rim.11:29).

UTEŠITELJ

Isti se pristup može primeniti na obećanje o Utešitelju u Jv14 i 16. Ovo se glavno ticalo čudesnih sila date učenicima, kojima je obećanje i bilo prvo načinjeno, i može se takođe primeniti i na nas u nečudotvornom smislu. Dari su trebale "on će vas naučiti svemu i podsetiće vas na sve što sam vam rekao" (Jv14:26) , po svoj prilici da omogućuje pisanje evanđeoskih zapisa. Reč "u pamet" sama po sebi ograničava čudesni element obećanog Utešitelja na učenike, koji su živeli s Isusom za vreme njegove službe. Jedino njima su se Isusove reči mogle dozvati natrag u sećanje od Utešitelja. Jezik obećana "Utešitelja" takođe se može primeniti na moć završene Biblije. Stoga možemo zaključiti da ova i druga obećanja duha bijahu ispunjena u čudesnom obliku u I veku, ali se sada primenjuju na nas u objavljivanju duha kroz napisanu Reč Božiju u Bibliji.

Istina je, svakako, da je Božiji duh bio otkriven pisanom rečju u prošlosti, ali to beše tek *delimično* otkrivenje u poređenju sa celošču ("savršenog") koju sada imamo u završenoj Reči Božijoj (1Kor.13:9-13). Iz ovoga sledi da nisu mogla biti nikakva druga pisana otkrivenja Božija nakon povlačenja dari kod završenog Novog zaveta. Tvrdnje mormonske knjige i drugih sličnih proizvoda, impliciraju da Biblija *nije* svo otkrivenje – što odsutnost Duhovnih dara danas dokazuje da jeste. Ako ćemo činiti punu upotrebu *celosti* Božijeg otkrivenja u Bibliji, moramo upotrebljavati svaki njen deo, i Starog i Novog zaveta, tek tada može Božiji čovek početi da biva potpun kao Božija potpunost, otkrivena u Reči.

Osvrt 8: "A ovi znaci će pratiti one koje poveruju" (Mk.16:17)

Iz ovog je raspravljeno, da će svako ko istinski veruje dobiti čudesne dari. Međutim, ovo dokazuje i previše – oni *će*. "zmije podizati, ako popiju što smrtonosno – *neće* im naškoditi. Stavljaj*će* ruke na bolesnike i osećaj*će* se dobro" (Mk.16:18).Ovo nije nikakvo obećanje o stvarima koje se teoretski mogu događati ako vernik ima dovoljno vere; ovo su bila sigurna obećanja o tome što će se definitivno činiti od vernika. Izuzev da su čuda ove veličine jasno izvršavana, obećanje ovog stiha se ne može primeniti na nas u sadašnjosti. Seti se kako je Pavle mogao držati otrovnu zmiju bez da ga ona ujede (Dela 28:3-7), ishod s potvrdom da mu je propoved bila od Boga.

Od svih karizmatičnih hrišćana koji su tvrdili da poseduju dari za vreme zadnjih sto godina, nije bilo nikakvog stvarnog dokaza da su ovakve moći upotrebljene. Osim ako *svaki* vernik može *činiti* znake ove veličine, ovo se obećanje nemože primeniti danas . Ovo nas ostavlja sa zaključkom koji smo već izvukli iz našeg razmatranja biblijskog učenja o Duhu: ovi čudesni dari bejahu posedovani od ranih hrišćanskih vernika I veka, ali su prestale biti u posedu nakon što su novozavetni Spisi bili završeni.

Završeni stih Mk.16 sugerise da će čuda "pratiti" one koji veruju zbog određene namere potvrđivanja govornih reči evanđelja: "ovi znaci će *pratiti* one koji

poveruju... Oni pak iziživši objaviše svuda, a Gospod je potpomagao i potvrđivao reč znacima koji su je *pratili*" (Mk.16:17-20). Čim je jednom govorena reč bila napisana u celosti, kakvom je sada posedujemo u Novom zavetu, nije više bilo potrebe za čudesne znakove, da prate one koji veruju.

Fusnota: Toliko raširene su tvrdnje o sadašnjem posedovanju Duhovnih dari da su u 1989 održene dve javne debate između karizmatičnog hrićanskog pastora, Johna Liliakasa, i dva Hristadelfijanca, Mr. Johna Allfreea i predstavljenog pisca. Predlog je bio: "Jesu li čudesne dari Svetog Duha u posedu danas?" pozivi su bili poslani mnogim crkvama širom U.K.-a , rezultiranjem kombinovane publike od preko 1000 ljudi. Logično je pretpostaviti da su najbolji 'dokazi' za posedovanje dari bili predstavljeni. Prepis rasprave je dostupan od:

Christadelphian Advencement Trust

49 The Woodfields, Sanderstead,
Croydon, CR2 0HJ, Surrey, England.

STUDIJ 2: Pitanja

- Šta od sledećih pojmova znači reč 'Duh'?
 - Moć
 - Svetlost
 - Dah
 - Prah.
- Šta je Sveti Duh ?
 - Osoba
 - Moć
 - Božija sila
 - Deo trojstva
- Kako je napisan Biblija ?
 - Ljudi su zapisali svoje vlastite ideje
 - Ljudi su zapisali ono što su smatrali da je Bog mislio
 - Putem nadahnutih ljudi, od Božijeg Duha
 - Nešto je bilo nadahnuto, ostali delovi ne.
- Koji od sledećih primera su razlozi za davanje čudesnih dari Duha ?
 - Da podrže verbalnu propoved evanđelja
 - Da se razvije rana crkva
 - Da se prisile ljudi na pravednost
 - Da se apostoli spasu ličnih poteškoća.
- Odakle možemo naučiti Božiju istinu?
 - Delom iz Biblije, delom iz našeg vlastitog razmišljanja
 - Iz direktnog nam kazivanja Svetog Duha , bez čitanja Biblije
 - Od same Biblije
 - Od religioznih službenika/sveštenika.
- Navedite neke od duhovnih dari koje su posedovani u I veku.
- Kada su oni povučeni ? Dali je moguće posedovati ih sada?

8. Kako može Sveti Duh delovati u našim životima danas?

STUDIJ 3

BOŽIJA OBEĆANJA

3.1 Božija obećanja: uvod

Kod ove tačke naših studija dosegli smo šire razumevanje toga ko je Bog i kako On deluje. Pri tome razjasnili smo jedan broj opštih nesporazuma o ovim stvarima. Sada želimo pogledati pozitivnije na stvari koje je Bog "obećao onim što ga ljube" (Jak.1:12; 2:5) držanjem Njegovih zapovedi (Jv.14:15).

Božija obećanja u Starom zavetu su ono što sačinjavaju istinsku hrišćansku nadu. Kad mu se sudilo za njegova života, Pavle je govorio o budućoj nagradi za koju je bio spreman izgubiti sve stvari: "sad stojim pred sudom zbog nadanja u obećanje, koje je Bog dao našim očevima...zbog ove nade ...optužuju me" (Dela 26:6,7). On je proveo veliki deo svog života u propovedanju: "evanđelje o obećanju danom očevima Bog...(je) ispunio... kad je vaskrsao Isusa" (Dela 13:32,33). Pavle je objasnio da verovanje u ta obećanja daje nadu vaskrsenja iz mrtvih (Dela 26:6-8 up. 23:8), znanje o Isusovom drugom dolasku o sudu i o dolazećem Carstvu Božijem (Dela 24:25; 28:20,31).

Sve ovo ruši mit, da je Stari zavet samo istorija Izraela koji ne govori o večnom životu. Bog nije odjednom odlučio pre 2000 godina da će nam On ponuditi večni život kroz Isusa. Ta namera bila je s njim od početka:-

- " na osnovu nade na večni život koji je pre večnih vremena obećao Bog koji ne laže, a u svoje vreme objavio svoju reč kroz propoved" (Tit 1:2,3).
- "večni život koji beše u Oca a nama se javi" (1Jv.1:2).

Budući da Božija namera da da svom narodu večni život postoji u Njemu još od početka, nije moguće da bi On o tome ćutao 4000 godina za sve vreme svog opštenja s ljudima zabeleženog u Starom zavetu. U stvari, Stari zavet je pun proročanstava i obećanja koja zasebno daju više detalja o ovoj nadi koju je Bog pripremao za svoj narod. Zbog toga je jedino razumevanje Božijih obećanja jevrejskim ocima važno za naše spasenje: toliko da je Pavle podsetip vernike u Efesu da pre nego što su znali ove stvari, bili su "bez Hrista, otuđeni od izrailjskog društva, bez udela u obećanim

zavetima, nemajući nade, i bez Boga u svetu" (Ef.2:12) – iako bez sumnje oni su mislili da im njihova prijašnja paganska verovanja daju nekakvu nadu i poznavanje Boga. Ali to je samo dokaz o nepoznavanju Starozavetnih obećanja Boga – u istinu "bez nade... i neznabošci na svijetu". Seti se kako je Pavle opisao hrišćansku nadu kao "nadanja u obećanje, koje je Bog dao našim očevima" (Dela 26:6).

Žalosna je činjenica da mali broj crkava stavlja naglasak na ove delove Starog zaveta iako bi trebalo. "Hrišćanstvo" se izrodilo u novozavetnu religiju – iako čak i onda upotrebom tek nekoliko stihova dokazujemo suprotno:-

"Ako ne slušaju Mojsija i proroke (Stari zavet), neće ih pridobiti ni onaj ko vaskrsne iz mrtvih" (Ik.16:31).

Prirodni um može smatrati da je verovanje u Isusovo vaskrsenje dovoljno (up. Lk.16:30), ali Isus sam govori da se bez jasnog razumevanja Starog zaveta to ne može u potpunosti omogućiti.

Opadanje vere kod učenika nakon raspeća od Isusa napomenuto, proizvod je njihovog pomanjkanja pažljivog proučavanja Starog zaveta;-

- "I reče im on: o kako ste nerazumni i spora srca da verujete u sve što su proroci kazali. Zar nije trebalo da Hristos pretrpi to i da uđe u svoju slavu? Tada im razjasni šta je o njemu pisano u *svem* Pismu – počevši od Mojsija i *svih* proroka (Lk.24:25-27).

Primeti da su njegova isticanja da *svet* Pismo tada postojeće (Stari zavet) govori o njemu . Ne da učenici nisu nikad čitali ili slušali reči Starog zaveta, nego da ga nisu ispravno razumeli , i stoga nisu mogli ni istinski verovati. Tako ispravno razumevanje Božije Reči, umesto samo čitanja, je neophodno za razvijanje istinske vere. Jevreji su bili fanatični u svom čitanju Starog zaveta (Dela 15:21), ali zbog ne shvatanja njegove poruke o Isusu i Njegova evanđelja, oni nisu istinski verovali tome, zato im Isus reče:-

- "Jer da ste verovali Mojsiju, verovali biste i meni; jer je on o meni pisao. Ako pak njegovim pismima ne verujete kako ćete verovati mojim rečima" (Jv.5:46,47).

Uprkos njihovom čitanju Biblije, oni jednostavno nisu gledali stvarnu poruku o Isusu, iako su hteli misliti da su bili osigurani spasenjem. Isus im je morao reći:-

- "Istražujete Pisma (up. Dela 17:11 Karadžić) jer smatrate da u njima imate večni život; i ona svedoče za mene" (Jv.5:39).

Pa tako je isto i s mnogim ljudima koji imaju jedno ocrtano znanje o nekim događajima i učenju Starog zaveta: to je samo znanje koje su oni pokupili slučajno. Divna poruka Hrista i evanđelje Božijeg Carstva još uvek im izmiče. Namera ovog studija je da te izvede iz tog položaja dokazivanjem istinskog značenja glavnih obećanja Starog zaveta:-

-U Edenskom vrtu
-Noju
-Abrahamu

-Davidu

Obaveštenja o njima nalaze se u prvih pet knjiga Biblije (1.Moj.-5.Moj.) koje su bile napisane od Mojsija, i starozavetnim prorocima. Sve osnove hrišćanskog evanđelja se tamo nalaze. Pavle je objasnio da je njegovo propovedanje evanđelja govorilo "ne kazujući ništa drugo sem onoga što su proroci i Mojsije rekli da će se dogoditi, da će Hristos postradati, da će kao prvi iz vaskrsenja mrtvih objaviti svetlost našem narodu i mnogobošcima" (Dela 26:22,23), i u njegove zadnje dane pesma je ostala ista "Njima je izlagao (Pavle) o carstvu Božijem na taj način što je svedočio i ubeđivao ih od jutra do večeri svedočanstvima iz Mojsijevog zakona i iz proroka" (Dela 28:23).

Nada Pavla, tog vrhovnog hrišćanina, treba biti isto tako nada koja nas pobuđuje; kao što je bila veličanstveno svetlo na kraju tunela njegovog života, tako treba biti za svakog pravog hrišćanina. Pobuđeni ovom pobudom, sada možemo "istraživati Pisma".

3.2 Obećanje u Edenu

Patetični prikaz čovekovog pada pripada Postanku , poglavlje 3. Zmija je bila prokleta zbog pogrešnog citiranja Božije reči i iskušavanja Eve da je prekrši. Čovek i žena bejahu kažnjeni zbog njihova prestupa. Ali zračak nade ulazi u ovu tamnu sliku kad Bog govori zmiji:-

"I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono (seme žena) će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati" (1Moj.3:15).

Ovaj stih je veoma zasićen ; trebamo pažljivo definisati različite upletene stvari. "Sjeme" znači potomak ili dete, ali takođe može da se odnosi na ljude povezanim određenim "semenom". Mi ćemo kasnije videti da je Abrahamovo "sjeme" bio Isus (Gal.3.16), ali ako smo mi "u" Isusu baptizovni, onda smo mi takođe seme (Gal.3:27-29). Ova reč "sjeme" isto tako ukazuje na ideju o spermiji (1pet.1:23); pa tako istinsko seme će imati očeva obeležja.

Seme zmije se stoga mora odnositi na ono što ima porodičnu sličnost sa zmijom:-

- iskrivljuje Božiju Reč
- laže
- vodi druge grehu

Mi ćemo videti u Studiju 6. Da nema doslovne osobe koja to čini, već da je ona unutar nas;

- "naš stari čovek...grešno telo" (Rim.6:6)
- "zemaljski čovek" (1Kor.2:14)
- "starog čoveka koji propada zbog varljivih požuda" (Ef.4:22)
- "starog čoveka sa njegovim delima" (Kol.3:9).

Ovaj grešni "čovek" unutar nas je biblijski "đavo", seme zmije. Seme žene trebala je biti određena osoba – tj. "ti (seme zmije) ćeš ga u petu ujedati" (1Moj.3.15). Ova osoba je trebala trajno zgaziti zmijino seme, tj. greh - "ono će ti na

glavu stajati". Udariti zmiyu po glavi je smrtonosan udarac – budući da joj je mozak u glavi. Jedina osoba koja je verovatni kandidat za seme žene mora biti Gospodin Isus:-

Isus Hrist "koji je (na krstu) uništio smrt, (i time moć greha – Rim.6:23) obasjao život i neraspadljivost evanđeljem" (2Tim.1:10).

Bog "je poslao svog Sina u obličju sličnom grešnom telu, i za greh, i osudio greh u telu", tj. biblijskog đavola, seme zmiye (Rim.8:3).

Isus se "javi da grijehe naše uzme" (1Jv.3:5 Karadžić).

"Ti ćeš mu dati ime Isus (koje znači "Spasitelj"), jer će on spasti narod svoj od grehova njihovih" (Mt.1:21).

Isus je bio doslovno "od žene...rođen" (gal.4:4) kao sin Marije, iako mu je Bog bio Otac. Tako i u ovom smislu, on beše seme žene, iako snabdeven od Boga načinom kakvim nijedan drugi čovek nije bio. Ovo seme žene trebalo je biti privremeno ranjeno grehom, semenom zmiye - "ti ćeš ga u petu ujedati" (1Moj.3:15). Ujed zmiye u petu je obično privremena rana, u poređenju s trajnošću udaranja zmiye po glavi. Velik broj figurativnih govora su biblijskog porekla: "udariti ga po glavi" (tj. potpuno zaustaviti ili dokrajčiti nekoga) je verovatno zasnovano na ovom proroštvu gde Isus udara zmiyu po glavi.

Osuda greha, semena zmiye, je uglavnom kroz Hristovu žrtvu na krstu – primeti da stihovi citirani gore govore o Hristovoj pobedi greha u prošlom vremenu. Privremena rana na peti koju je Isus zadobio je dakle ispunjena u njegovoj trodnevnoj smrti. Njegovo vaskrsenje je dokazalo da je to bila privremena rana u poređenju sa smrtonosnim udarcem što je zadan grehu . Zanimljivo je da nebiblijski istorijski zapisi ukazuju da su žrtve raspeća bile prikucavane kroz svoju petu na drvenom stubu. Tako Isus beše "ranjen u petu" svojom smrću. Is.53:4,5 opisuje Hrista "pogođenog"od Boga svojom smrću na krstu. Ovo jasno aludira na proroštva iz 1Moj.3:15 da će Hrist biti ranjen od semena zmiye. Ipak, na kraju Bog je delovao kroz zla s kojim se Hrist suočio, On je ovde opisan da čini ranjavanje (Is.53:10), s upravljanjem silama zla koje su Mu ranile Sina. Pa tako Bog isto deluje kroz zla iskustva svakog Svog pojedinog deteta.

DANAŠNJI SUKOB

Ali pitanje ti se može stvoriti u glavi : "Ako je Isus uništio greh i smrt (seme zmiye), zbog čega te stvari još uvek postoje danas?" Odgovor je da je na krstu Isus uništio moć greha unutar nas samih: proroštva iz 1Moj.3:15 su uglavnom o sukobu između Isusa i greha. Sada to znači, da nas je pozvao da delimo njegovu pobedu, konačno i mi, takođe, možemo pobediti greh i smrt.. Oni koji nisu pozvani da dele njegovu nagradu, ili odbijaju ponudu svakako će još uvek doživljavati greh i smrt. Premda su greh i smrt takođe doživljavani od istinskih vernika, kroz svoju povezanost sa semenom žene preko krštenja u Hristu (Gal.3:27-29), oni mogu imati oprost za svoje grehe i stoga konačno biti spašeni smrti, koja je ishod greha. Tako je Isus "uništio smrt" na krstu (2Tim.1:10), mada neće biti dok Božija namera sa zemljom nije završena na kraju hiljadu godina kada će ljudi prestati umirati – kada smrt više nikada neće biti svedočena na zemlji: "jer on treba da vlada (u prvom delu Božijeg Carstva)

dok ne položi sve neprijatelje pod noge svoje. Smrt će biti uništena kao poslednji neprijatelj" (1Kor.15:25,26).

Ako smo "kršteni u Hristu" onda obećanja o Isusu, poput onog iz 1Moj.3:15, postaju bitna za nas lično; nisu više samo zanimljivi delovi Biblije, to su proroštva i obećanja koje su načinjena lično nama! Kao i seme žene, mi, takođe, iskusićemo kratkoročnu pobjedu greha nad nama. Izuzev ako se Gospodin vrati za našeg života, mi, takođe, bićemo ranjeni u petu kao što je Isus bio, pri tome ćemo mi isto tako umreti. Ali ako smo istinsko seme žene, onda ta "rana" će biti samo privremena. Oni koji su ispravno kršteni u Hristu uranjanjem u vodu, povezuju sebe s njegovom smrću i vaskrsenjem – simbolizovano izranjanjem iz vode (vidi Rim.6:3-5)

Ako smo mi istinsko seme žene, onda će naši životi, odražavati reči iz 1Moj.3:15 – postojaće stalni sukob (neprijateljstvo) u nama, između ispravnog i pogrešnog. Veliki apostol Pavle je opisao jedan umalo šizofrenični sukob između greha i njegove stvarne prirode koji je besneo u njemu (Rim.7:14-25).

Nakon krštenja u Hristu, ovaj sukob sa grehom koji je unutar nas treba se pojačati – i nastaviti se u sve naše dane. U jednom smislu to je teško, jer moć greha je snažna. Ali u drugom smislu i nije, budući da smo mi u Hristu, koji se već borio i pobedio u sukobu. Primeti kako su vernici opisani kao žena u Ef.5:23-32, kao da time što smo seme žene bivamo takođe ta žena.

Istim načinom kojim seme žene predstavlja oboje Isusa i one koji pokušavaju imati njegove osobine, tako i seme zmije govori o oboje, grehu (biblijskom "đavolu") i onima koji slobodno pokazuju osobine greha i zmije. Ovakvi ljudi će zanemariti i pogrešno predstaviti Božiju Reč, što će ih na kraju odvesti sramu greha i otuđenju od Boga, što se dogodilo Adamu i Evi. Budući da su Jevreji bili ljudi koji su zaista odveli Isusa u smrt - tj. ranili seme žene u petu – za očekivanje je da su oni bili glavni primer semena zmije. To je potvrđeno od Jovana krstitelja i Isusa.-

- "Videvši (Jovan) mnoge fariseje i sadukeje (Jevreji koji su osudili Isusa) kako dolaze da ih krsti, reče im: zmijski porode, ko vam je ukazao da izbegnete predstojeći gnev" (Mt.3:7).
- "A on (Isus) je znao njihove misli (farizeja), te im reče:...Zmijski porode kako možete dobro da govorite kad ste zli? (Mt.12:25,34).

Svet - čak i onaj religiozan – ima ove iste zmijske osobine. Samo oni koji su kršteni u Hristu povezani su sa semenom žene; svi ostali su, do promenljivih tačaka, seme zmije. Kako je Isus postupao s ljudima koji su bili seme zmije mora nam biti primer:-

-Propovedao im je u duhu ljubavi i istinske zabrinutosti, ipak

-nije dopustio njihovom načinu razmišljanja da utiču na nj, i

-pokazao im je obeležje Boga koji ljubi po načinu na koji je živeo.

Ipak zbog svega ovoga oni su ga mrzeli. Njegov lični napor da bude pokoran Bogu učinio ih je ljubomornim. Čak i njegova porodica (Jv.7:5; Mk.3:21) i bliski prijatelji (Jv.6:66) ogradili su se a neki su ga čak i fizički napustili. Pavle je iskusio istu stvar kada se jadao onima s kojima je nekoć prolazio kroz vodu i vatru:-

"Jesam li vam postao neprijatelj zato što vam istinu govorim ?" (Gal.4:14-16)

istina nikad nije slavna; znati je i živeti s njom onako kako treba uvek će stvarati neku vrstu poteškoća za nas, čak rezultujući progonom:-

"kao što je nekada onaj što se rodio na telesan način gonio onoga koji je na duhovan način rođen (istinskim poznavanjem Božije Reči – 1Pet.1:23), tako biva i sada" (Gal.4:29).

Ako smo istinski udruženi s Hristom moramo iskusiti neke od njegovih patnji, tako da možemo i mi deliti njegovu veličanstvenu nagradu. Opet Pavle nam postavlja primer za ovo:-

"Zbog toga podnosim sve...Istinita je reč: ako smo s njim (Hristom) umrli, s njim ćemo i živeti.Ako podnosimo s njim ćemo i carovati " (2Tim.2:10-12).

"Ako su gonili mene (Isusa), goniće i vas;...sve će vam ovo činiti zbog mog imena" (Jv.15:20,21).

-tj. jer smo baptizirani u ime Isusa (Dela 2:38; 8:16).

Suočeni sa stihovima poput ovih, primamljivo je razmišljati: "Ako se o tome radi, i to znači biti povezan s Isusom, semenu žene, ja radije ne bih". Ali svakako od nas nikad se neće očekivati da podnosimo nešto sa čime ne bi mogli razumno se nositi. Dok je samopožrtvovanost jasno potrebna da bi se sjedinili potpuno s Hristom, naša povezanost s njim će ishoditi u takvu veličanstvenu nagradu "da patnje sadašnjosti nisu spomena vredne u poredbi sa slavom koja će biti otkrivema u nama". Čak i sada, njegova žrtva omogućuje našim molitvama za pomoć kroz traume života da budu vrlo silne od Boga. I dodajmo tome sledeće veličanstveno uverenje, duplo podvučeno u mnogim hristadelfijskim Biblijama:-

"Bog je veran, pa vas neće ostaviti da trpite iskušenja više nego što možete, nego će učiniti kraj sa iskušenjima, da možete podneti" (1Kor.10:13).

"Ovo sam vam govorio da imate mir u meni. U svetu imate nevolju; ali budite hrabri – ja sam nadvladao svet" (Jv.16:33)

"Šta ćemo, dakle, na to reći? Ako je Bog za nas , ko će protiv nas?" (Rim.8:31)

3.3 Obećanje Noju

Kako je ljudska društvo napredovalo nakon vremena Adama i Eve, čovek je bivao zlobniji. Stvari su došle do stepena da je civilizacija bila moralno tako očajna da je Bog odlučio uništiti taj sistem stvari, sa izuzećem Noja i njegove porodice (1Moj.6:5-8). Bejaše mu rečeno da napravi lađu u kojoj će on i predstavnici svih životinja živeti za vreme uništenja sveta potopom. Usput, ima ozbiljnih naučnih razloga za verovanje

da se ovaj silni potop doslovno dogodio, na stranu jasnih izjava iz Pisma! Obrati pažnju da na zemlji (tj. celoj planeti) nije bila uništena, samo zla ljudska populacija koja je na njoj bila već i : "svako tijelo što se micaše na zemlji" (1Moj.7:21). Isus (Mt.24:37) i Petar (2Pet.3:6-12) obojica uviđaju da je sud Nojevog sveta sličan onome koji će se dogoditi za drugi Hristov dolazak. Tako je očajna zloba čoveka u Nojevo vreme upoređena sa našim sadašnjim svetom, koji će biti kažnjen o Hristovom povratku.

Zbog goleme grešnosti čoveka i programa samouništenja u koji se zapleo ovaj planet, iskrslalo je verovanje, čak i među hrišćanima, da će ova zemlja biti uništena. Ova ideja jasno pokazuje potpuni nedostatak razumevanja osnovne biblijske poruke – da je Bog aktivno zabrinut stvarima ove planete i da će se uskoro Isus Hrist vratiti da uspostavi Božije Carstvo ovde na zemlji. Ako bi se čoveku dopustilo da uništi planetu onda se sledeća obećanja naprosto ne mogu održati. Znatne dokaze da će Božije Carstvo biti na zemlji se nalaze u Studiju 4.7 i Studiju 5. U međuvremenu, sledeće treba biti dovoljan dokaz da zemlja i solarni sistem neće biti uništeni:-

- ✓ "Kao zemlju utvrdi je doveka" (Ps.78:69).
- ✓ "A zemlja stoji uvijek" (Pro.1:4).
- ✓ "Sunce i mjeseci...zvijezde...nebesa...postavi ih (On) zasvagda i znavijek, dade naredbu, koja neće proći (Ps.148:3-6).
- ✓ "Zemlja (će) biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno" (Is.11:9; 4Moj.14:21) – teško, ako Bog dopusti zemlji da se uništi. Ovo obećanje još uvek nije ispunjeno.
- ✓ "Bog koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava (Is.45:18). Ako je Bog stvorio zemlju samo da bi je video uništenu, onda je Njegovo delo bilo naprazno.

Ali odmah nazad u Postanku Bog je obećao sve ovo Noju. Kako je počeo iznova živeti u novom svetu stvorenom potopom, možda je Noje strahovao da može biti druga opšta uništenja. Kad god bi počela kiša nakon potopa, ova misao morala mu je pasti na pamet. Pa tako je Bog načinio zavet (seriju obećanja) da se to nikad neće više ponoviti:-

"A ja evo postavljam zavjet svoj s vama...Postavljam zavjet svoj s vama te odsada neće ni jedno telo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju" (1Moj.9:9-12).

Ovaj zavet je bio potvrđen dugom:-

"Pa kad (kišne) oblake navučem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima, i opomenuću se zavjeta svojega koji je između mene i vas...vječnoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji...to (duga) je znak zavjeta" (1Moj.9:13-17).

Budući da je jedan večni zavet između Boga i ljudi i životinja na zemlji, sledi da zemlja mora imati ljude i životinje nastanjenje na njoj zauvek. Ovo je samo po sebi dokaz da će Božije Carstvo biti na zemlji umesto na nebu.

Tako obećanje Nou je temelj evanđelja o Carstvu; to pokazuje da je Božija pozornost usmerena na ovu planetu, i da On ima jednu večnu nameru s njom. Čak i u gnevu On se spominje milosti (Av.3:2), i takva je Njegova ljubav da On čak brine za Svoja životinjska stvorenja (1Kor.9:9 up. Jona 4:11).

3.4 Obećanje Avramu

Evanđelje koje su naučavali Isus i apostoli nije bilo u osnovi različito od onog koje je znao Avram. Bog, kroz Pisma, "unapred navjesti Avramu" (Gal.3:8). Tako su ta obećanja presudna da je Petar počinjao i završavao svoju javnu objavu evanđelja s akcentom na njih (Dela 3:13,25). Ako možemo razumeti šta je bilo naučavano Avramu, onda ćemo imati veoma temeljnu sliku hrišćanskog evanđelja. Ima drugih nagoveštaja da "evanđelje" nije nešto što je tek počelo u Isusovo vreme:

- ✓ "mi vam propovedamo evanđelje o obećanju danom očevima, da je Bog to obećanje ispunio" (Dela 13:32,33).
- ✓ "evanđelje Božije, koje je Bog unapred obećao preko svojih proroka (pr. Avrama u 1Moj.20:7) u Svetim pismima" (Rim.1:1,2).
- ✓ "Zato je naime i mrtvima objavljeno evanđelje" (1Pet.4:6) – tj. vernicima koji su živeli i umrli pre prvog veka.
- ✓ "Jer i mi smo čuli radosnu vest kao i oni" (Jev.4:2) – tj. Izrael u pustinji.

Obećanja Abrahamu imaju dve osnovne teme:

- 1) stvari o Avramovom semenu (određeni potomak) i
- 2) stvari o zemlji koja je bila obećana Avramu.

Ova obećanja su komentarisana u Novom zavetu, i držeći se našega gesla dopuštanja Bibliji da se sama objasni, mi ćemo spojiti učenje oba zaveta kako bi dobili potpunu sliku zaveta učinjena s Avramom.

Avram je prvobitno živio u Uru, naprednom gradu na teritoriji današnjeg Iraka. Savremena arheologija otkriva visoki stepen civilizacije koji je bio dostignut u vremenu Avrama. Postojao je bankarski sistem, državna služba i povezana infrastruktura. Ne znajući za drugi, Avram je živio u ovom gradu; po sadašnjim merilima, svetski čovek. Ali je onda izvanredni Božiji poziv došao do njega – da ostavi svakodnevni život i da se upusti u putovanje ka obećanoj zemlji. Tačno gde i tačno što nije bilo potpuno objašnjeno. Sve rečeno, ispalo je putovanje od 1500 milja. Zemlja je bila Hanan– današnji Izrael.

Povremeno za vreme njegovog života, Bog se pojavljivao Avramu i ponavljao i proširivao mu Svoja obećanja. Ova obećanja su osnove Hristova jevanđelja, tako kao istinski hrišćanima taj isti poziv dolazi i nama kao i Abrahamu, da ostavimo prolazne

stvari ovog života, i odemo napred u život vere, uzimajući Božija obećanja za doslovna, i živeći po Njegovoj Reči. Možemo dobro zamisliti kako je Abraham razmišljao o obećanjima kada je putovao. "Verom Avram poslušao kad bi pozvan (iz Ura) da izađe na mesto (Hanan) koje je imao da primi u nasleđstvo, i izađe ne znajući kuda ide" (Jev.11:8).

Razmatrajući Božija obećanja prvi put, takođe, mi možemo osetiti da ne znamo tačno čemu će sličiti obećana zemlja Božijeg Carstva. Ali naša vera u Božiju Reč treba biti takva da i mi takođe nestrpljivo poslušamo.

Avram nije bio nikakav lutajući nomad koji nije imao ništa pametnije raditi nego rizikovati za ova obećanja. On je bio iz sredine koja, u osnovnim terminima, ima toliko sličnosti sa našom vlastitom. Složene, mučne odluke s kojima se suočio su nalik na one s kojima ćemo se i mi takođe morati suočiti u razmišljanju da prihvatimo i izvršavamo Božija obećanja – čudni pogledi poslovnih kolega, skriveni pogledi u očima suseda ("Taj je religiozan")... ove stvari su bile poznate Abrahamu. Pobuda koja je Abrahamu bila potrebna da izdrži do kraja morala je biti silna. Jedina stvar koja je opskrbila tu pobudu u toku njegovih dugih godina putovanja je bila reč obećanja. On mora da je zapamtio te reči i svakodnevno razmišljao o onome šta u stvari znače za njega.

Pokazivanjem slične vere i radeći na njoj, možemo imati istu čast kao i Abraham – da budemo nazvani prijateljima Boga (Is.41:8), da nađemo Božije znanje (1Moj.18:17) i da imamo sigurnu nadu večnog života u Carstvu. Opet ističemo da je evanđelje Hrista osnovano na ovim obećanjima Abrahamu datim. Da istinski verujemo hrišćanskoj poruci mi, takođe, moramo solidno poznavati obećanja data Abrahamu. Bez njih naša vera nije vera. Žudnim očima moramo stoga čitati i pročitati razgovore između Boga i Abrahama.

ZEMLJA

- 1) "Idi iz zemlje svoje...u zemlju koju ću ti ja pokazati" (1Moj.12:1).
- 2) Avram "iđe sa svojim putovima...do Vetilja (središnji Izrael)...A Gospod reče Avramu... podigni sada oči svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad. Jer svu zemlju što vidiš tebi ću dati i sjemenu tvojemu do vijeka... prolazi tu zemlju... jer ću je tebi dati"(1Moj.13:3,14-17).
- 3) "Učini Gospod zavjet s Avramom govoreći: sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata" (1Moj.15:18).
- 4) "Daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vječnu" (1Moj.17:8).
- 5) "Obećanje Avramu ili njegovom potomstvu – da će on biti nasljednik sveta" (Rim.4:13).

Mi ovde vidimo napredna otkrivenja Avramu:-

- 1) 'Postoji zemlja u koju bi hteo da pođeš'.
- 2) 'Sada si stigao u tu oblast. Ti i tvoja deca ćete živeti ovde zauvek'.
Primeti kako je ovo obećanje o večnom životu zabeleženo baz sjaja ili isticanja; ljudski bi autor nesumnjivo obojio ovo.
- 3) Područije obećane zemlje je bilo određenije definisano.
- 4) Abraham nije trebao očekivati primanje obećanja u ovom životu – on je trebao biti "došljak" u zemlju, iako će on kasnije živeti tamo zauvek. Implikacija ovoga je da će on umreti i onda kasnije biti vaskrsnut kako bi mogao primiti ovo obećanje.
- 5) Pavle, nadahnut, očitno je shvatio obećanja Abrahamu da znače njegovo baštinjenje cele zemlje.

Pismo istupa iz svoga reda da nas podseti da Abraham nije primio ispunjenje obećanja za njegova života:-

"Verom se naseli u obećanoj zemlji kao u tuđoj zemlji (implicirajući privremeni način življenja) i nastani se u šatorima" (Jev.11:9).

Živeo je kao stranac na zemlji, verovatno s istim skrivenim osećajem nesigurnosti i nejednakosti kakvim se oseća jedan izbeglica. Jedva da je živeo sa svojim semenom u svojoj vlastitoj zemlji. Zajedno sa svojim potomcima, Isakom i Jakovom, (kojima su obećanja bila ponovljenja), "Shodno veri pomreše svi ovi ne primivši obećanja, nego ih samo izdaleka videše i pozdraviše, i priznaše da su stranci i došljaci na zemlji" (Jev.11:13). Primeti četiri etape:-

- I. Poznavanje obećanja – kao što činimo mi kroz ovaj studij.
- II. 'Pozdarviti' ih – ("bili uvereni njima" izv.grč. tekst*) ako je bio potreban proces uveravanja s Abrahamom, koliko je tek više s nama?
- III. 'Priznati' ih – ("prigrlili su ih"*) baptizmom u Hristu (Gal.3:27-29).
- IV. Priznati svetu svojim načinom života da ovaj svet nije naš stvarni dom, i da živimo u nadi da će to buduće doba doći na zemlju.

Abraham postaje naš veliki heroj i primer ako mi shvatimo ove stvari. Konačno spoznanje da ispunjenje obećanja leži u budućnosti došlo je umornome starcu kad mu je supruga umrla; on je zaista morao kupiti deo obećane zemlje gde bi je sahranio (Dela 7:16). Zaista Bog "Ali mu ne dade nasledstva u njoj – ni jednu stopu, nego mu samo obeća...dati (je) u posed njemu" (Dela 7:5).

Sadašnje seme Abrahama možda oseća istu neprimerenost kada kupuju ili iznajmljuju zemlju u vlasništvo koja im je bila obećana za svoju ličnu baštinu.

Ali Bog zadržava Svoja obećanja. Mora doći dan kada će Abraham i svi koji su razumeli da se ta obećanja odnose na njih, biti nagrađeni. Jev.11:13,39,40 dovodi smisao u naš pravac:-

"U veri svi su oni umrli, a da nisu dobili obećano, jer je Bog za nas predvideo nešto bolje, da oni bez nas ne dođu do savršenstva".

Svi istinski vernici će dakle biti nagrađeni u istom trenu vremena, tj. u posljednjem danu na sudu (2Tim.4:8; Mt.25:31-34; 1Pet.5:4). Sledi, da moraju postojati da bi im se sudilo, Abraham i ostali koji su znali ta obećanja moraju biti vaskrsnuti pre suda. Ako oni nisu sada primili obećanja oni će to jedino moći nakon svog uskrsnuća i suda za Hristova povratka, nema nikakve alternative nego prihvatiti da su oni nalik Abrahamu sada nesvesni, čekajući Hristov dolazak; ipak obojeni stakleni mozaici u crkvama širom cele Evrope poznato je prikazuju Abrahamu kako je sada na nebu, uživajući u nagradi koja mu je obećana za život u veri. Na hiljade ljudi za stotine godina su defilirali kraj tih slika, religiozno prihvatajući takve ideje. Da li ćeš ti imati biblijski osnovanu hrabrost istupiti iz reda ?

SEME

Kao što je objašnjeno u Studiju 3.2, obećanje o semenu se u biti odnosi na Isusa, a zatim, na one koji su "u Hristu" i stoga se takođe ubrajaju u seme Abrahamovo:-

- 1) "Učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te... i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji" (1Moj.12:2,3).
- 2) "Učiniću od sjemena tvojega da bude kao prah na zemlji; ako ko uzmože izbrojati prah na zemlji, moći će izbrojiti i sjeme tvoje...svu zemlju što vidiš tebi ću dati i sjemenu tvojemu do vijeka" (1Moj.13:15,16).
- 3) "Pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti...tako će biti sjeme tvoje...sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu" (1Moj.15:5,18).
- 4) "Daću...sjemenu tvojemu nakon tebe...zemlju Hanansku u državu vječnu, i biću im Bog" (1Moj.17:8).
- 5) "Sjeme tvoje (ću) veoma umnožiti, da ga bude kao zvijezda na nebu i kao pijeska na brijegu morskom; i naslijediće sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih. I blagosloviće se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji" (1Moj.22:17,18).

I opet, Abrahamovo razumevanje o "sjemenu" beše napredno prošireno:-

- 1) Prvo bilo mu je jasno rečeno da će nekako imati jedan izvanredan broj potomaka, i da će kroz njegova "sjemena" čitava zemlja biti blagoslovljena.
- 2) Kasnije mu je bilo rečeno da će imati seme koje će doći do toga da će uključivati mnogo ljudi. Ovi ljudi će provesti život večni, zajedno s njim u zemlji u koju je pristigao, tj. Hananu
- 3) Beše mu rečeno da će se njegovo seme umnožiti poput zvezda na nebu. To mu je moglo sugerisati da će imati mnogo duhovnih potomaka (Zvezda na nebu) kao i mnogo prirodnih ("kao praha na zemlji").

4) Predhodna obećanja su bila podvučena s dodatnim uverenjem da mnoštvo ljudi koji će postati deo semena mogu imati lični odnos s Bogom.

5) Seme će odneti pobjedu protiv svojih neprijatelja.

Primeti da seme treba doneti "blagoslov" da bude dostupan svim ljudima iz svih krajeva zemlje. U Bibliji ideja o blagoslovu je često povezana s opraštanjem greha. Na kraju, ovo je najveći blagoslov koji može ikad poželeći jedan ljubitelj Boga. Tako mi čitamo stvari kao: "Blago onome, kome je oproštena krivica" (Ps.32:1); "Čaša blagoslovna" (1Kor.10:16), opisujući čašu vina koja predstavlja Hristovu krv, kroz koju je oproštaj moguć.

Jedini potomak Abrahama koji je doneo oprost greha svetu je, dakako, Isus, i komentar Novog zaveta o obećanjima Abrahamu opskrbljuje sigurnu podršku:-

"Ne kaže (Bog): »i potomcima«, kao mnogima (tj. u množini), nego kao jednom (u jednini): »i tvom potomku«, koji je Hristos" (Gal.3:16).

"...zavjeta koji učini Bog s očevima vašijem govoreći Avramu: i sjemenu tvojemu blagosloviće se svi narodi na zemlji. Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa (tj. sjemena) i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh" (Dela 3:25,26 Karadžić).

Primeti ovde kako Petar citira i tumači 1Moj.22:18:-

Seme = Isus

Blagoslov = oprost greha

Obećanje da će Isus, seme, odneti pobjedu protiv svojih neprijatelja sada se skladnije uklapa u mesto ako se ovo čita u vezi s njegovom pobjedom nad grehom – najvećim neprijateljem Božijeg naroda, stoga i Isusa, takođe.

PRIDRUŽIVANJE SEMENU

Do sada treba biti jasno da us osnovni elementi hrišćanskog evanđelja bili shvaćeni os Abrahama. Ali ova bitna obećanja bila su dana Abrahamu i njegovom semenu, Isusu. Što je s ostalima? Čak i fizičko poreklo od Abrahama neće nekog direktno učiniti delom tog određenog semena (Jv.8:39; Rim.9:7). Nekako mi moramo postati prisni deo Isusa, tako da se obećanja semenu podele nama isto tako. Ovo je putem krštenja u Isusu (Rim.6:3-5); često čitamo o krštenju u njegovo ime (Dela 2:38; 8:16; 10:48; 19:5). Gal.3:27-29 nije moglo načiniti jasniju misao:-

"Koji ste (tj. samo koji ste!) god u Hristu kršteni, Hristom se zaodjenuste. Nema više: Jevrejin-Grk (tj. nejevreji)! Nema više: rob – slobodnjak! Nema više : muško – žensko! Svi ste vi Jedan (kroz bivanje) u Hristu Isusu! Ako li ste Hristovi (kroz baptizam u njemu), onda ste Abrahamovo potomstvo, baštinici po obećanju".

- Obećanje o večnom životu na zemlji, putem primanja "blagoslova" oprostjenja kroz Isusa. Putem baptizma u Hristu, semenu, mi delimo obećanja dana njemu; tako Rim.8:17 nas naziva "subaštinici Hristovi".

Seti se da blagoslov treba doći na ljude iz svih krajeva zemlje, kroz seme; i da seme treba postati rasprostranjeno širom sveta, grupa ljudi poput peska na obali i zvezda na nebu. Sledi da je ovo zbog njihova pre svega primanja blagoslova kako bi oni mogli postati seme. Tako (pojedinačno) seme "kazivaće se za Gospoda rodu potonijemu" (tj. mnogo ljudi; Ps.22:30). Mi možemo sažeti dva struka obećanja dana Abrahamu:

(1) ZEMLJA

Abraham i njegovo seme, Isus, i oni koji su u Njemu će baštiniti zemlju Hanana s proširenjem na celu zemlju, i živet će onde zauvek. U ovom životu oni je neće dobiti, nego će to biti u poslednjem danu, kad se Isus vrati.

(2) SEME

Ovo glavno je bio Isus. Kroz njega će gresi ("neprijatelji") čovečanstva biti savladani, tako da će blagoslovi oprostaja biti dostupni širom sveta.

Baptizmom u Isusovo ime postajemo deo semena.

Ove se dve iste niti pojavljuju u novozavetnim propovedima, i ne iznenađuje, da je često zabeleženo da kad su ljudi čuli njihovo učenje, tek su se onda baptizovali. Ovo je bio, i jeste način kojim ova obećanja mogu biti upućena nama. Mi možemo sada shvatiti zašto je, kao starac suočen sa smrću, Pavle mogao opisati svoju nadu kao 'nadu Izraela' (Dela 28.20): istinska hrišćanska nada jeste izvorna jevrejska nada. Hristov komentar da "spasenje dolazi od Jevreja" (Jv.4:22) mora se takođe odnositi potrebi da se postane duhovni Jevrejin, kako bi se okoristili o obećanje o spasenju kroz Hrista koja su bila data jevrejskim ocima.

Mi čitamo da su rani hrišćani propovedali:-

- 1) "Evandjelje o Carstvu Božijem i
- 2) o imenu Isusa Hrista" (Dela 8:12).

Ovo su bile upravo iste dve stvari objašnjene Abrahamu pod nešto različitim naslovima:-

- 1) Obećanje o zemlji i
- 2) Obećanje o semenu.

Primeri usput da je "evandjelje o carstvu Božjemu" i Isusa sažeto kao "propoved(anje) Hrista" (Dela 8:5 up. s.12). I suviše često se ovo uzima sa značenjem "Isus vas ljubi ! Recite samo da verujete da je On umro za vas i vi ste spašeni!" Ali fraza "Hrist" jasno rezimira učenje brojnih stvari o njemu i njegova dolazeća Carstva. Dobre vesti o

ovome Carstvu koje je bilo propovedano Abrahamu odigralo je veliku ulogu u ranom propovedanju evanđelja.

U Korintu, Pavle "je tri mjeseca hlabro raspravljao i uvjeravao o carstvu Božjem" (Dela 19:8)=; u Efezu je išao naokolo "propovedajući carstvo Božije" (Dela 20:25 Karadžić), i njegov je labudi pjev u Rimu bio isti, "Izlagao im je i svedočio o carstvu Božjemu...iz Mojsijeva zakona i Proroka uvjeravao o Isusu" (Dela 28:23,31). Da je imalo toliko toga za govorenje pokazuje da osnovna poruka evanđelja o Carstvu i Isusu nije bila tek stvar velenja "Veruj u Isusa". Božije otkrivenje Abrahamu je bilo detaljnije nego to, i stvari obećane njemu su temelj istinskog hrišćanskog evanđelja.

Mi smo pokazali da nas baptizam u Isusa čini deo semena i stoga valjane za baštinu obećanja (Gal.3:27-29), ali sami baptizam nije dovoljan da zaradimo obećano spasenje. Mi moramo ostati u semenu, u Hristu, ako hoćemo da primimo obećanja dana semenu. Krštenje je stoga samo početak; mi smo ušli u trku u kojoj trebamo trčati. Ne zaboravi da biti tehničko seme Abrahama ne znači da smo i prihvatljivi Bogu. Izraelci su Abrahamovo seme na neke načine, ali to ne znači da mogu biti spašeni bez baptizma i prilagođavanja njihova života Hristu i primeru Abrahama (Rim.9:7,8; 4:13,14). Isus je rekao Jevrejima, "Znam: potomstvo ste Abrahamovo, a ipak tražite da me ubijete... Da ste deca Abrahamova, djela biste Abrahamova činili" (Jv.8:37,39), a to je bilo da žive životom vere u Boga i Hrista, obećanog semena (Jv.6:29).

Seme mora imati obeležja svojih predaka. Ako ćemo mi biti istinsko seme Abrahama mi moramo stoga biti ne samo baptizovani nego takođe imati veoma stvarnu veru u Božija obećanja, kao što je imao on. Stoga je on nazvan "ocem svih vernika... koji uz to idu stopama vjere još neobrezana oca našeg Abrahama" (Rim :4:11,12). "Shvatite dakle (tj. istinski primite k srcu!): oni od vjere, to su sinovi Abrahamovi" (Gal.3:7).

Istinska vera mora se pokazati u nekoj vrsti dela, inače, u Božijim očima, nije vera (Jak.2:17). Mi pokazujemo naše verovanje u ova obećanja koja smo proučili isprva s baptizmom, kako bi se ona mogli odnositi i na nas lično (Gal.3:27-29). Pa veruješ li ti stvarno Božijim obećanjima? Ovo je pitanje s kojim se neprekidno moramo pitati tokom celog našeg života.

STARI I NOVI ZAVET

Treba biti očito međutim da obećanja Abrahamu rezimiraju Hristova evanđelja. Druga glavna postava obećanja koja je načinio Bog bila su Jevrejima u kontekstu Mojsijevog zakona. Ova su navodila da ako su Jevreji bili pokorni ovom zakonu, onda će oni fizički biti blagoslovljeni u ovom životu (5Moj.28). Nije bilo nikakvog direktnog obećanja večnog života, u ovoj seriji obećanja, ili "zaveta". Tako vidimo da su bila načinjena dva "zaveta".

- 1) Abrahamu i njegovom semenu, obećavajući oprostaje i večni život u Carstvu Božijem kad se Hrist vrati. Ovo obećanje je isto tako bilo načinjeno u Edenu i Davidu.
- 2) Jevrejskom narodu u vreme Mojsija, obećavajući im mir i sreću u ovom sadašnjem životu ako se pokoravaju zakonu koji je Bog dao Mojsiju.

Bog je obećao Abrahamu oprostjenje i večni život u Carstvu, ali ovo je jedino bilo moguće kroz Isusovu žrtvu. Iz ovog razloga mi čitamo da je Hristova smrt na krstu potvrdila obećanja dana Abrahamu (Gal.3:17; Rim.15:8; Dan.9:27; 2Kor.1:20), stoga je njegova krv nazvana "krv novog zaveta" (Mt.26:28 Karadžić). U spomen tome nama je Isus rekao da redovno uzimamo čašu vina, koja predstavlja njegovu krv, da nas podseti na ove stvari (vidi 1Kor.11.25): "ova čaša novi je Savez (zavjet) u mojoj krvi" (Lk.22:20). Nema nikakva smisla u "lomljenju hleba" u spomen Isusu i njegovim delima ako mi ne shvatamo ove stvari.

Isusova žrtva je učinila oprostjenje i večni život u Božijem Carstvu mogućim; on je stoga učinio obećanja Abrahamu sigurnim; on je bio "jamac boljeg saveza" (Jev.7:22). Jev.10:9 govori o Isusu da "Dokida prvo (zavetovanje) da uspostavi drugo". Ovo pokazuje da kad je Isus potvrdio obećanje Abrahamu, on je ukinuo jedan drugi zavet, to je bio zavet dan kroz Mojsija. Već citirani stihovi o Isusu koji potvrđuju novi zavet s njegovom smrću, impliciraju da je postojao jedan stari zavet koji je on ukinuo (Jev.8:13).

Ovo znači da iako je zavet koji se tiče Hrista načinjen prvi, nije potpuno stupio na snagu sve do njegove smrti, stoga je nazvan "novi" zavet. Namena "staroga" zaveta načinjena kroz Mojsija je bila da se pokaže prema Isusvom delu, i da istakne važnost vere u obećanja koja se tiču Hrista. (Gal.3:19,21). Obrnuto, vera u Hrista potvrđuje istinitost zakona koji je dan Mojsiju (Rim.3:31). Pavle zanimljivo rezimuje: "Tako nam je Zakon bio nadzirateljem sve do Krista da se po veri opravdamo" (Gal.3:24). Iz ovog razloga je zakon Mojsijev bio sačuvan, i još uvek je koristan za naše proučavanje.

Ove stvari nije lako shvatiti u prvom čitanju; mi možemo sažeti sledeće.-

Obećanje o Hristu načinjeno Abrahamu – Novi zavet.

Obećanja Izraelu povezana sa zakonom dana Mojsiju – Stari zavet.

Isusova smrt. Ukinuće Starog zaveta (Kol.2:14-17). Novi je zavet stupio na snagu.

Iz ovog razloga stvari kao desetak, držanje subote itd., koje su bile deo Starog zaveta, sada nisu potrebna – vidi Studij 9.5. Novi će zavet biti učinjen s prirodnim Izraelom kada se oni pokaju i prihvate Hrista (Jer.31:31,32; Rim.9:26,27; Jez.16:62; 37:26), iako, svakako, bilo koji Jevrej koji to učini sada i krsti se u Isusa, može odmah pristupiti Novom zavetu (u kojem nema razlike Jevrejin/nejevrejin – Gal.3:27-29).

Istinsko procenjivanje ovih stvari tera nas da shvatimo sigurnost Božijih obećanja. Skeptici su nepravедno okrivili hrišćanske propovednike o nedavanju pozitivne poruke. Pavle je odgovorio da zbog Božijeg potvrđivanja Svojih obećanja na račun Hristove smrti, nada o kojoj su govorili nije bila stvar 'dodirni i idi', već sasvim jasna ponuda: "Bog je svjedok: naša riječ (propovedanja) vama nije Da! i Ne! jer Sin Božji, Isus Krist, koga mi...vama navijestismo nije bio Da! i Ne! nego u njemu bijaše Da!. Doista, sva obećanja Božja u njemu su Da!. (i u njemu (Karadžić)) Amen" (2Kor.1:17-20).

Sigurno ovo minira stav: 'Pa, pretpostavljam, tu *može* biti neke istine u svemu tome...?'

3.5 Obećanje Davidu

David kao i Abraham i mnogo drugih primalaca Božijih obećanja, nisu imali lak život. On je odrastao kao najmlađi sin velike obitelji koje je, u Izraelu 1000 p.n.e., značilo čuvanje ovaca i obavljanje poslova svojih prilično šefovski raspoloženih starijih braća (1Sam.15-17). Za ovo vreme upoznao je nivo vere u Boga kojem se mali broj ljudi do tada približilo.

Došao je dan kada se Izrael suočio s konačnim izazovom svog nasrtljivog komšije, Filistejom; bejahu izazvani na borbu protiv diva Golijata, filistejskog prvaka, za taj meč mogli su izabrati jednog jedinog čoveka a ko pobedi vladat će nad pobeđenima. Božijom pomoću David je pobedio Golijata koristeći pračku, čime je zaradio čak veću slavu nego njihov kralj (Saul). "Ljubomora je okrutna poput groba" (Pesma 8:6 (izv.tekst), te reči koje su dokazane za istinite Saulovim proganjanjem Davida sledećih 20 godina, goneći ga poput pacova po pustinji južnog Izraela.

Konačno je David postao kralj, i da bi pokazao svoju zahvalnost Božijoj ljubavi prema njemu za vreme svoje životne pustoši, odlučio je izgraditi Mu hram. Božiji odgovor je bio da će Davidov sin, Solomon, izgraditi hram i da je Bog hteo izgraditi kuću *Davidu* (1Sam.7:4-13). Onda je sledilo detaljnije obećanje koje prilično ponavlja ono šta je bilo rečeno Abrahamu, i koje je isto tako popunilo neke druge detalje:-

"Kad se navršše dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću carstvo njegovo. On će sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiću prijesto carstva njegova do vijeka. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin: ako učini što zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovečijih. Ali milost moja neće se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojeg uklonih ispred tebe. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje do vijeka pred tobom, i prijesto će tvoj stajati do vijeka" (v.12-16).

Iz naših prethodnih studija mi bi očekivali da "sjeme" bude Isus. Njegov opis kao sin Božiji (2Sam.7:14) potvrđuje ovo, kao i mnogo drugih primera u drugim delovima Biblije:-

- ✓ "Ja sam izdanak...Davidov" rekao je Isus (Otk.22:16).
- ✓ Isus "po telu rođen(om) iz Davidova potomstva" (Rim.1:3).
- ✓ "Od njegovog (Davidovog) potomstva Bog je – shodno obećanju – podigao izrailju Spasitelja Isusa" (Dela 13:23).
- ✓ Anđeo je rekao devici Mariji o njenom sinu, Isusu: "daće mu Gospod Bog presto njegovog oca (predaka) Davida, ...i njegovom carstvu neće biti kraja" (Lk.1:32,33). Ovo pokazuje obećanje Davidova semena, u 2Sam.7:13, na Isusa.

Sa čvrsto identifikovanim semenom, Isusom brojni detalji sada postaju značajniji:-

1) SEME

"Seme tvoje...koje će izaći iz utrobe tvoje... Ja ću mu biti otac, a on će mi biti sin", "od poroda tvogega posadiću na prijestolu tvom" (2Sam.7:12,14, Ps.132:11). Isus, seme, trebao je biti doslovni, telesni potomak Davidov, a ipak imati Boga za svoga Oca. Ovo jedino se moglo postići putem devičanskog rođenja opisanom u Novom zavetu; Isusova majka je bila Marija, potomak Davidov (Lk.1:32), ali on nije imao ljudskog oca. Bog je čudesno delovao nad Marijinom utrobom putem Svetog Duha kako bi ona začela Isusa, i tako je anđeo rekao: "zato će čedo biti sveto, Sin Božiji" (Lk.1:35). "Djevičansko rođenje" je bilo jedini način kojim se ovo obećanje Davidu moglo tačno ispuniti.

2) KUĆA

"On će saizdati dom imenu mojemu" (2Sam.7:13) pokazuje da će Isus izgraditi hram Bogu – oboje doslovni i duhovni. Jez.40-48 opisuje kako će se u hiljadu godina (prvih 1000 godina Božijeg Carstva nakon Hristova povratka na zemlju) izgraditi hram u Jerusalemu. Božiji je "dom" tamo gde Mu je volja živeti, a Is.66:1,2 nam kaže da će On doći da živi u srcima ljudi koji su pokorni Njegovoj reči. Isus dakle gradi duhovni hram za obitavanje Bogu, izgrađen od istinskih vernika. Opisi o Isusu kao o temeljnom kamenu Božijeg hrama (1Pet.2:4-8) i od hrišćana kao kamenje hrama (1Pet.2:5) sada dolaze na mesto.

3) PRESTO

"Utvrđiću prijesto carstva njegova (Hristova) do vijeka...dom (Davidov) tvoj i carstvo tvoje...i prijesto će tvoj stajati do vijeka" (2Sam.7:13,16 up. Is 9:6,7). Hristovo će Carstvo stoga biti osnovano na Davidovom kraljevstvu Izraela; to znači da će dolazeće carstvo Božije biti ponovno uređenje kraljevstva Izraela – vidi Studij 5.3 za više o ovome. Da ispuni ovo obećanje, Hrist mora vladati na Davidovu "prijestolju", ili mestu upravljanja. To je doslovno u Jerusalemu. To je još jedan dokaz da se carstvo mora uspostaviti ovde na zemlji kako bi se ispunila ova obećanja.

4) CARSTVO

"Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje do vijeka pred tobom" (2sam.7:16) sugerira da će Davidi svedočiti uređenju Hristova večna kraljevanja.. Ovo je stoga bilo jedno indirektno obećanje da će on biti uskrsnut za Hristov povratak kako bi mogao videti vlastitim očima uspostavljanje carstva širom sveta, i kako Isus upravlja iz Jerusalema. Ove stvari koje su bile obećane Davidu su svakako bitne za razumevanje. David je radosno govorio o ovim stvarima kao "zavjet vječan...to je sve spasenje moje i sva želja moja" (2Sam.23:25). Ove stvari se takođe tiču našeg spasenja; radovanje u njima treba isto tako biti sva naša želja. Tako opet poenta je načinjena da su ovi nauci važni. Tragedija je što hrišćanstvo naučava doktrine koje bezuvetno protivreče ovim čudesnim istinama:-

- Ako je Isus fizički "preegzistirao", tj. postojao kao osoba pre nego što je rođen, onda besmislenim čini obećanja da će Isus biti Davidovo "seme", ili potomak.

- Ako će Božije carstvo biti na nebu, onda Isus ne može ponovo uspostaviti Davidovo kraljevstvo Izraela, niti će moći upravljati s Davidova "prestolja" ili mesta vladavine. Ove su stvari bile doslovno na zemlji, stoga njihovo preuređenje mora biti na istom mestu.

ISPUNJENJE U SOLOMONU

Davidov je doslovni sin, Solomon, ispunio neki deo obećanja Davidu. On je izgradio hram Bogu (1Car.5-8), i imao je veoma napredno kraljevstvo. Odasvud su narodi slali predstavnike da odaju čast Solomonu (1Car.10), i bilo je velikog duhovnog blagoslova od upotrebe hrama. Solomonova vladavina je stoga pokazivala k mnogo većim ispunjenju obećanja Davidu koje će biti viđeno u Hristovom carstvu.

Neki su tvrdili da su obećanja Davidu bila potpuno ispunjena u Solomonu, ali ovo nije dopušteno od sledećeg:-

- Obilje novozavetnih dokaza pokazuju da "seme" beše Hrist a ne Solomon.
- David čini se da je povezoa obećanja Boga s onim datim Abrahamu (1Dnev.17:27=1Moj.22:17,18).
- Kraljevstvo "semena" trebalo je biti večno – Solomonovo nije bilo.
- David je spoznao da se obećanja tiču večnog života, što je isključivalo svaku preporuku na njegovu neposrednu porodicu. "Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom" (2Sam.223:5).
- Davidovo seme je Mesija, Spasitelj od greha (Is.9:6,7; 22:22; Jer 33:5,6,15 Jv.7:42). Ali Solomon se kasnije otklonio od Boga (1Car.11:1-13; Nem.13:26) zbog svog braka s onima izvan nade Izraela.

Osvrt 9: Uništenje neba i zemlje (Otk.21:1; 2Pet.3:6-12).

Božija je namera da uredi Svoje Carstvo ovde na zemlji (vidi Studij 5), nezamislivo je da bi On uništio ovu doslovnu planetu, i Studij 3.3 je dokazao da je On stalno obećavao da neće učiniti tako nešto. Gornji primeri o uništenju neba i zemlje moraju se shvatiti figurativno.

Pasus iz Petra pokazuje sličnosti između osude zemlje u Nojevo vreme i onog šta će se dogoditi u "dan Gospodnji" u budućnosti. "ondašnji svet propade vodom potopljen. A sadašnji nebesa i zemlja...(su) pohranjena za oganj i čuvaju se za Dan suda" (2Pet.3:6,7).

Petar ukazuje na kontrast između vode koja je bila sredstvo uništenja u Nojevo vreme, i ognja koji će biti upotrebljen kod drugog dolaska. "Nebesa i zemlja" Nojevog vremena nisu bili doslovno uništeni - "svako tijelo" grešno beše uništeno (1Moj.7:21; up 6:5,12). 'Nebo i zemlja' se stoga odnose na sistem stvari ili na ljudsku organizaciju. Oni koji pogrešno shvataju ovaj pasus skloni su prevideti uništenje 'neba' o kom se govori. To se ne može uzeti za doslovno – ono je Božije mesto obitavanja (Ps.123:1),

gde nema nikakve grešnosti (Av.1:13; Ps.65:4,5), i koje objavljuje Božiju slavu (Ps.19:1). Ako se ono odnosi na nešto figurativno, takođe mora i 'zemlja'.

Sledeći pasusi pokazuju kako se 'nebo i zemlja' u drugim delovima Biblije ne uzimaju doslovno, nego više govore o sistemu stvari na zemlji:

-"Pogledah na zemlju, a gle bez obličja je i pusta; i na nebo, a svetlosti njegove nema...Jer ovako govori Gospod: sva će zemlja (Izraela) opustjeti...Zato će tužiti zemlja, i nebo će gore potamnjeti" (Jer.4:23-28). Ovo je proroštvo osude koje imaju doći na 'nebo i zemlju' državu i narod Izraela, zbog koje će oni (ne doslovno nebo i zemlja) tužiti.

-Mojsije je ranije oslovio čitav Izrael: "Slušaj, nebo, govoriću; i zemlja neka čuje govor usta mojih (5Moj.32:1). Istaknuto je da je tu bilo dve kategorije ljudi kojima je govorio: 1) "starješine od plemena" i 2) "sav zbor Izrailjev" (5Moj.31:28,30). Starešine se onda izjednačuju s 'neбом' i obični ljudi sa 'zemljom'.

-Izaija je započeo svoje proroštvo sličnim stilom: Čujte, nebesa i slušaj, zemljo...Čujte riječ Gospodnju, knezovi...poslušajte zakon Boga našega, narode" (Is.1:2,10). I opet postoji paralela između neba i vladara; i između zemlje i naroda.

-"(On) Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu" (Ps.50:4). Ovo govori samo za sebe.

-"I potreću sve narode...ja ću potresti nebo i zemlju" (Agej 2:7,21) ovo takođe.

-"Jer je opojen na nebu mač moj, evo, sići će na sud na Edomce...Mač je gospodnji pun krvi...jer Gospod ima...veliko klanje u zemlji Edomskoj" (Is.34:5,6). 'Nebo' je ovde izjednačeno s Edomom; predhodno proroštvo "sva će se vojska nebeska rastopiti" (Is.34:4) se stoga odnosi na uništenje Edoma.

-Nebo i zemlja spomenuti kako se razaraju u Is.13 govori o narodu Vavilona. U seriji iskaza o Vavilonu mi čitamo da će Bog "zatresti nebo, i zemlja će se pokrenuti sa svog mjesta...I biće kao srna poplašena...svak će gledati za svojim narodom, i svak će bježati u svoju zemlju" Is.13:13,14). Bežanje neba i zemlje je tako izjednačeno s onim od ljudi. Jev.9:26 govori o "svršetku vekova" kao da nastaje u I veku n.e. – u smislu da je onda zavšavao jevrejski svet.

Sa svim ovim čvrsto pri pameti, za očekivanje je da će se novozavetni primeri o novom nebu i zemlji o Hristovom povratku ticati novog sistema stvari koje će biti uređeno kad dođe Carstvo Božije.

Pobliže ispitivanje 2Pet.3 potvrđuje to. Opisujući kako će sadašnje 'nebo i zemlja' završiti, s.13 nastavlja: "Ta po obećanju njegovu iščekujemo nova nebesa i zemlju novu, gdje pravednost prebiva". Ovo citira Njegovo obećanje u Is.65:17: "Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu zemlju". Ostatak Is.65 nastavlja s opisom ovog novog sistema stvari kao savršeno stanje ovde na ovoj zemlji.

"Jer gle, ja ću stvoriti Jerusolim da bude veselje...Neće oni graditi a drugi se naseliti...dijete (će) umirati od sto godina (tj. životni vek će biti povećan)...Vuk i jagnje zajedno će pasti" (Is.65:18-25).

Ovi blagoslovi jasno se tiču Božijeg dolazećeg Carstva na zemlju – novo 'nebo i zemlja' koje će zameniti sadašnje jadno stanje.

Osvrt 10: Tvrđenje 'Britanskog izraelizma'

Ideja je bila izneta od onih H.W. Armstrong-ova kova 'Plain Truth' organizacije da su obećanja Abrahamu ispunjena u britanskom i američkom narodu, koji , tvrdi se, su plemena Efrema i Manasije. Članovi pokreta 'britanskih Izraelaca' veruju da kraljevi i kraljice Engleske vode poreklo kroz liniju Jude koja je počela s kraljem Davidom. Da bi opravdali svoje teorije, morali su zaključiti da su Jevreji odbačeni kao Božiji narod i da su umesto njih izabrani Britanci.

Ako je bilo praćeno izlaganje Studija 3, treba biti jasno da biblijski ove tvrdnje nisu ni kojim načinom opravdane. Sledeće su tek nekoliko od mnogih dodatnih poenti koje se mogu načiniti:

-Sva ljudska bića su jednako pod kletvom greha (Rim.3:23), i stoga Hrist je umro da bi omogućio ljudima iz svih naroda priliku spasenja. Iz bilo koje nacionalne pozadine da smo je nevažno ako smo baptizovani u Hristu i postali deo duhovnog Izraela (Gal.3:27-29). Nama je zapovedeno propovedati evanđelje svim narodima, baptizujući one pojedince koji veruju u njega (Mk.16:15,16); tako novi se Izrael sastoji od ljudi iz svih naroda, ne samo britanskog.

-Vrlo je teško dokazati poreklo britanskog i američkog naroda, oni su mešavina ljudi iz mnogih delova sveta. Samo zato jer je neko rođen u tim zemljama ne znači da su oni Božiji izabran narod.

-Britanski Izraelci tvrde da su blagoslovi Abrahamovom semenu ispunjeni u britanskom narodu, bez obzira na njihovu pokornost Bogu. Ovo ide nasuprot ponavljanom načelu da su Božiji blagoslovi uslovljeni pokornošću. Celo 3Moj.26 i 5Moj.28 ocrta blagoslove koje će doći nad Izrael ako oni budu bili pokorni Njegovoj reči, i kletve koje će ishoditi iz njihove neposlušnosti. Tvrđiti da je Bog dao Britaniji blagoslove bez obzira na njihovu pokornost Njegovoj reči, i često uprkos njihovoj izrazitoj nepokornosti njoj, sigurno vrši nasilje nad uslovima pod kojima Bog nudi ove blagoslove.

-Implikacija da je Bog odbacio Svoj narod Izraelce i da ih je zamenio britanskim prkosi pasusima poput Rim.11:1,2: "da nije Bog odbacio svoj narod? Daleko od toga. Jer i ja (Pavle) sam Izraeljac od Avramovog potomstva...Bog nije odbacio svoj narod".

-Kraljevstvo Božije je bilo kraljevstvo Izraela u prošlosti (2Dnev.9:8). Bilo je srušeno zbog njihove nepokornosti, ali će kraljevstvo biti preuređeno (Jez.21:25-27). Kraljevstvo će se vratiti Jerusolimu (Mih.4:8) kada će Isus vladati onde na Davidovom prestolju (Lk.1:32).

-Trenutno razasuti ljudi Izraela će se okupiti iz raznih delova zemlje gde su bila razasuti: "ja ću uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koji otidoše...i dovešću ih u zemlju njihovu. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem" (Jez.37:21,22). Ovo se ispunjava u obliku *prirodnih* Jevreja koji se vraćaju njihovoj zemlji; potpuno ispunjenje toga će biti u Kraljevstvu, koje sadašnji povratak Izraela svojoj zemlji ukazuje da mora uskoro doći.

Fusnota: Oni lično zainteresovani za ovu temu mogu dobiti besplatnu brošuru, 'British Israelism Examined', dostupnu od izdavača.

STUDIJ 3: Pitanja

1. Koje Božije obećanje predviđa stalni sukob između greha i pravnoga?
 - a) Obećanje Noju
 - b) Obećanje u Edenu
 - c) Obećanje Davidu
 - d) Obećanje Abrahamu.
2. Koji od sledećih iskaza su istiniti o obećanja u Edenu?
 - a) Seme zmije je Lucifer
 - b) Hrist i pravednici su ženino seme
 - c) Seme zmije je bilo privremeno ranjeno od Hrista
 - d) Seme žene je bilo zgnječeno Hristovom smrću.
3. Gde će Abrahamovo seme živeti zauvek?
 - a) Na nebu
 - b) U gradu Jeruslimu
 - c) Na zemlji
 - d) Neko na nebu neko na zemlji.
4. Šta je od sledećeg bilo obećano Davidu?
 - a) Da će njegov veliki potomak vladati zauvek
 - b) Da će njegovo 'seme' imati Kraljevstvo na nebu
 - c) Da će seme biti Božiji sin
 - d) Da će njegovo seme, Isus, živeti na nebu pre rođenja na zemlji.
5. Kako možemo postati Abrahamovo seme?
6. Da li će zemlja ikad biti uništena?
7. Kako Božija obećanja dokazuju tvoj odgovor na pitanje 6 ?
8. Objasni obećanje u Edenu iz 1Moj.3:15.

STUDIJ 4

BOG I SMRT

4.1 Ljudska priroda

Većina ljudskih bića čini se da provode malo vremena razmišljajući o smrti, ili o svojoj vlastitoj prirodi, koja je osnovni razlog smrti. Ovakavo pomanjkanje samosipitivanja vodi pomanjkanju samospoznaje, i stoga ljudi plove kroz život, donoseći odluke saglasne diktatima svojih vlastitih prirodnih želja. Postoji odbijanje – iako teško prikriveno – da se prihvati činjenica da je život tako kratak i da će skoro beskonačnost smrti biti nad nama. "Ta šta je vaš život? Dašak ste što se načas pojavi i zatim nestane". "Jer ćemo doista pomrijeti, i jesmo kao voda koja se prospje na zemlju i više se ne može skupiti". "Kao trava, koja rano vene, ujutru (naša mladost) cvijeta i uvene, uveče se pokosi i sasuši" (Jak.4:14; 2Sam.14:14; Ps.90:5,6). Mojsije, istinski obziran čovek, prepoznao je to, i obratio se Bogu: "Nauči nas tako brojiti dane naše, da bi smo stekli srce mudro" (Ps.90:12). Dakle, s obzirom na kratkoću života, trebamo učiniti naše sticanje mudrosti prioritetom broj jedan.

Ljudska je reakcija na beskonačnost smrti različita. Neke kulture su pokušale učiniti smrt i pogrebe kao deo života, da olakšaju osećaj gubitka i konačnosti. Većina onih koji nose ime 'hrišćani' su zaključili da čovek ima 'besmrtnu dušu' ili kakav element besmrtnosti u njima koji nadživljava smrt, odlazeći u neko mesto nagrade ili kazne nakon toga. Smrt je najosnovniji problem i tragedija ljudskog iskustva, za očekivanje je da se ljudski um veoma uvežbao u olakšavanju duševnih udara; stoga su nastali čitavi nizovi lažnih teorija o smrti i samoj ljudskoj prirodi.. Kao i uvek, one se moraju ispitati uz Bibliju kako bi se našla stvarna istina oko ove bitne teme. Treba upamtiti da je prva prava laž zabeležena u Bibliji ona od zmijske u Edenskom vrtu. Protivno Božijoj jasnoj izjavi da će čovek umreti ako zgreši (1Moj.2:17), zmijska je tvrdila: "nećete vi umrijeti" (1Moj.3:4). Ovaj pokušaj negiranja konačnosti i celinu smrti je postalo obeležje svih lažnih religija: Očito je, pogotovo u ovoj sferi, da jedno lažno učenje vodi drugom, i drugom, i drugom. Obrnuto, jedan deo istine vodi drugome, kao što je

pokazano u 1Kor.15.13-17. Ovde Pavle skače s jedne istine na drugu (primeti ("ako...ako...ako...").

Da shvatimo našu istinsku prirodu, trebamo razmatrati šta Biblija kaže o stvaranju čoveka. Zapis je u jednostavnom govoru, koji, ako se uzme za doslovno, ostavlja nas bez ikakvog dvoumljenja o tome šta smo mi tačno po prirodi (vidi osvrt 18 o doslovnosti Postanka). "Stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskog...zemlju od koje si (Adame) uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti" (1Moj.2:7; 3:19). Ovde nema apsolutno nikakvog nagoveštaja da čovek ima ikakvu urođenu besmrtnost; nema nikakva njegova dela koja će i dalje opstati nakon smrti.

Postoji izrazito biblijsko isticanje činjenice da je čovek u osnovi sastavljen tek od praha: "mi smo kao" (Is.64:8); "čovjek (je) od zemlje, zemljan" (1Kor.15:47); ljudima "je temelj na prahu" (Jov 4:19); "i čovjek bi se povratio u prah" (Jov 34.14,15). Abraham je priznao da je bio tek "prah i pepeo" (1Moj.18:27). Odmah nakon prestupa Božije zapovesti u Edenu: "Bog izagna...čovjeka...da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te do vjeka živi" (1Moj.3:23,24,22). Ako je čovek imao ikakvog besmrtnog elementa prirodno unutar sebe, ovo bi bilo nepotrebno.

USLOVLJENA BESMRTNOST

Stalno ponavljana poruka evanđelja je da čovek može iznaći način da dobije večni život i besmrtnost kroz Hristova dela. Pošto je to jedina vrsta besmrtnosti o kojoj govori Biblija, sledi da je ideja o nekoj večnosti svesnog paćenja za greške bez biblijske podrške. Jedini način sticanja besmrtnosti je kroz pokornost Božijim zapovestima, i oni koji su tako pokorni će provesti besmrtnost u stanju savršenstva – nagrada pravednicima.

Sledeći pasusi trebaju biti dovoljan dokaz da je ova besmrtnost uslovljena, i nije nešto što prirodno posedujemo:-

- ✓ "(Hrist) koji... učini da zasja život i neraspadljivost - po evanđelju (2Tim.1:10; 1Jv.1:2).
- ✓ "ako ne jedete tela Sina čovečijega i ne pijete krvi njegove, nemate život u sebi (tj.urođeno u vama)! Ko jede moje telo i pije moju krv – ima život večni, i ja ću ga vaskrsnuti u poslednji dan" – da mu dam ovaj "vječni život" (Jv.6:53,54). Hristovo izlaganje kroz Jv.6 je da je on "hleb života", i da jedino kroz ispravni odziv njemu može tu biti bilo kakve nade o besmrtnosti (Jv.6:47,50,51,57,58).
- ✓ "Bog nam je (vernicima) dao život večni i ovaj život je u njegovom Sinu" (1Jv.5:11). Nemože biti nikakve nade o besmrtnosti za one koji nisu "u Hristu". Jedino kroz Hrista je besmrtnost omogućena: On "Začetnik (večnog) života" (dela 3.15) - "postade svima – koji su mu poslušni – začetnik večnog spasenja" (Jev.5:9). Besmrtnost za ljude je dakle nastala iz dela Hristova.
- ✓ Istinski vernik traži besmrtnost, i bit će nagrađen za to darom večnog života – nešto što on prirodno ne poseduje (Rim.2:7, 6:23; Jv.10:28). Naše smrtno telo treba "da se obuče u besmrtnost" o Hristovom povratku (1Kor.15:53); ova besmrtnost je nešto obećano, ne sada posedovano (1Jv.2:25).

- ✓ Jedino Bog ima svojstvenu besmrtnost (1Tim.6:16).

4.2 Duša

U svetlu prethodnog treba biti nezamislivo da čovek ima 'besmrtnu dušu' ili ikakvog besmrtnog elementa prirodno unutar sebe. Sada ćemo pokušati razjasniti zabunu koja okružuje reč 'duša'.

Hebrejska i grčka reč koje su prevedene 'duša' u Bibliji ('nefeš' i 'psiha') isto tako su prevedene na sledeće načine:-

TELO, DAH, BIĆE, SRCE, UM, OSOBA, SEBE (SAM)

'Duša' se dakle odnosi na osobu, telo ili sebe. Čuveno 'Save Our Souls' (S.O.S.) jasno znači 'Spasite nas smrti !' 'Duša' si dakle 'ti', ili skup svih stvari koje sačinjavaju osobu. Razumljivo je, stoga, da mnoge današnje verzije Biblije (pr.N.I.V.) retko koriste reč 'duša', prevodeći je umesto toga sa 'ti' ili 'osoba'. Životinje koje je Bog stvorio su nazvane "žive duše... sve žive duše" (1Moj.1:20,21). Hebrejska reč prevedena "duša" ovde 'nefeš', koja je takođe prevedena 'duša'; na primer u 1Moj.2:7: "i posta čovjek duša živa". Tako čovek je 'duša', isto kao što su i životinje 'duše'. Jedina razlika između ljudskog roda i životinja je ta da je čovek duševno superiorniji od njih; on je stvoren po fizičkom obliku Božijem (1Moj.1:26; vidi studij 1.2), i neki su ljudi pozvani poznavanju evanđelja s kojim im je nada o besmrtnosti otkrivena (2Tim.1:10). Što se tiče naše osnovne prirode i prirode naše smrti, nema nikakve razlike između čoveka i životinje:-

"Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva (primeti duplo isticanje); kako gine ona tako ginu i oni... i čovjek ništa nije bolji od stoke... Sve (tj. čovek i životinja) ide na jedno mjesto (u grob); sve je od praha i sve se vraća u prah" (Pro.3:19,20). Nadahnuti pisac 'Propovednika' se molio da Bog pomogne ljudima da shvate ovu tešku činjenicu: da mogu videti "da su kao stoka" (Pro.3:18). Stoga je za očekivanje da će mnogi ljudi naći ovu činjenicu tešku za prihvaćanje; dakako, može biti ponižavajuće shvatiti da smo po prirodi tek životinje, proživljavajući iste nagone samoodržanja, opstanka najsposobnijih i rađanja. Prevod N.I.V. Pro.3:18 kaže da bog 'testira' čoveka time što ga tera uvideti da je tek životinja; tj. oni koji su dovoljno ponizni biće. Njegov istinski narod i shvatiće istinitost toga, ali oni koji nisu će pasti na tom 'testu'. Filozofija humanizma – ideja da su ljudska bića od vrhovne važnosti i vrednosti – se tiho raširila svetom za vreme dvadesetog veka. Popriličan zadatak je očistiti naše razmišljanje od uticaja humanizma. Jasne reči Ps.39:5 su od pomoći: "Baš je ništa svaki čovjek živ". "(Nije) čovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim" (Jer.10:23).

Jedna od najosnovnijih stvari koje znamo je da sva ljudska tela – zaista sve "žive duše" – konačno umiru. 'Duša', dakle, umire; to je upravo protivno nečemu što je besmrtno. Nije iznenađujuće to da su oko trećine svih upotreba reči prevedenih 'duša' u Bibliji povezane sa smrću i uništenjem duše. Sama činjenica da se reč 'duša' koristi na ovaj način pokazuje da ona ne može biti nešto što je neuništivo i besmrtno:-

- "Koja duša zgriješi ona će poginuti" (Jez.18:4).
- Bog može uništiti dušu (Mt.10:28). Drugi primeri da se duše uništavaju su: Jez.22:27; Pri.6:23; 3Moj.23:30.
- Sve "duše" koje su bile unutar grada Asora bejahu ubijene mačem (Isus 11:11; up. Isus 10:30-39).
- "...izginu sve živo" (Otk.16:3; up. Ps.78:50).
- Često je Mojsijev zakon zapovedao da bilo koja "duša" koja je prekršila određene zakone treba biti ubijena (pr.4Moj.15:27-31).
- Primeri da je duša zadavljena ili u zamci mogu tek dobiti smisao ako se shvati da duša može umreti (Pri.18:7; 22:25; Jov 7:15).
- "...koji ne mogu sačuvati duše svoje u životu" (Ps.22:29).
- Hrist "je dao dušu svoju na smrt" pa tako je njegova "duša", ili život, bila napravljena ponudom za greh (Is.53:10,12).

Da 'duša' ukazuje na osobu ili telo umesto na neku besmrtnu iskru unutar nas je pokazano od većine stihova u kojima se reč pojavljuje. Neki očigledni primeri su:-

- "Krv (duša) siromaha pravijeh" (Jer.2:34).
- "Kad (duša) zgriješi što čuje kletvu...pa ne kaže...kad se (duša) dotakne nečiste stvari...kad se (duša) zakune govoreći svojim ustima" (3Moj.5:1-4).
- "...dušo moja...i sve što je u meni...Blagosiljaj, dušo moja Gospoda...(koji) Ispunja dobrim želje tvoje" (Ps.103:1,2,5).
- "Tko hoće (dušu) život svoj spasiti, izgubit će ga ; a tko izgubi (dušu) život svoj poradi mene...spasit će ga" (Mk.8:35).

Ovo je dovoljan dokaz da se duša ne odnosi na nikakav duhovni elemenat unutar čoveka; ovde 'duša' (grčki 'psiha') označava tek nečiji fizički život, kao što je i prevedeno ovde.

-4Moj.21:4 pokazuje da grupa ljudi može imati jednu "dušu". Stoga se "duša" ne može odnositi na iskru lične besmrtnosti u svakom od nas.

4.3 Duh čoveka

Postoji nesretna zabuna u svesti mnogih ljudi između duše i duha. To je pogoršano činjenicom da u nekim jezicima i prevodima Biblije, engleske reči 'duša' i 'duh' imaju samo jedan ekvivalent. 'Duša' u osnovi tičeći se svih činilaca jedne osobe može se nekad ticati takođe i duha.. Ipak, obično postoji razlika u značenju 'duše' i 'duha' kao što se koristi u Bibliji; duša i duh se mogu 'podeliti nadvoje' (Jev.4:12).

Hebrejska i grčka reč za 'duh' ('ruah' i 'pneuma' odnosno) takođe su prevedene na sledeće načine:-

ŽIVOT, DUH, UM, VETAR, DAH

Mi smo proučili ideju o 'duhu' u Studiju 2.1. Bog upotrebljava Svoj duh da održi prirodna stvorenja, uključujući i čoveka. Božiji duh koji je u čoveku je dakle životna sila unutar njega. "Telo bez duha (je) mrtvo" (Jak.2:26). Bog "dunu mu (Adamu) u nos duh životni; i posta čovek duša živa" (1Moj.2:7). Jov govori da je "duh Božji u nozdrvama mojim" (Jov 27.3 up. Is.2:22). Duh životni u nama je stoga dan kod rođenja, i ostaje tako dugo dok nam telo živi. Kad se povuče duh Božiji iz bilo čega, Ono smesta nestaje – duh je životna snaga. Ako Bog uzme "k sebi duh njegov i dihanje njegovo; izginulo bi svako tijelo, i čovjek bi se povratio u prah. Ako si dakle razuman, čuj ovo" (Jov 34:14-16). Zadnja rečenica iznova nagoveštava da čovek nalazi ovo izlaganje o svojoj stvarnoj prirodi veoma teško za slaganje s tim.

Kad Bog oduzme od nas Svoj duh pri smrti, ne samo što umire naše telo, nego cela naša svest prestaje. Davidovo shvatanje toga odvelo ga je verovanju u Boga umesto u slabašna stvorenja poput čoveka. Ps.146:3-5 je žilavo pariranje tvrdnjama humanizma: Ne uzdajte se u knezove, u sina čovečijeg, u kojeg nema pomoći. Iziđe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju (prahu iz kojeg smo stvoreni): taj dan propadnu sve pomisli njegove. Blago onome, kojemu je pomoćnik Bog Jakovljević".

Kod smrti vraća se: "prah u zemlju, kako je bio, a duh... Bogu, koji ga je dao" (Pro.12:7). Pokazali smo ranije da je Bog svuda prisutan Svojim duhom. U ovom smislu "Bog je duh" (Jv.4:24). Kad umremo mi ćemo 'izdahnuti' u smislu da se Božiji duh u nama odvaja od nas. Taj se duh upija u Božiji duh koji je svuda oko nas; tako se kod smrti "duh vraća Bogu".

Zato što Božiji duh održava celo stvarstvo, ovaj se isti proces umiranja javlja i kod životinja. Ljudi i životinje imaju isti duh, ili životnu silu, unutar njih. "Što biva sa sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i čovek ništa nije bolji od stoke" (Pro.3:19). Pisac dalje veli da nema nikakve razlike između mesta gde ide duh čoveka i životinje (Pro.3:21). Ovaj opis da ljudi i životinje imaju isti duh i da umiru istom smrću, izgleda da aludira nazad opisu toga gde i ljudi i životinje, koji su oboje imali životnog duha od Boga (1Moj.2:7; 7:15), bejahu uništeni istom smrću s potopom: "izgibe svako tijelo što se mikaše na zemlji, ptice stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi. Sve što imaše dušu živu u nosu ... pomrije. I istrijebi se svako tijelo živo" (1Moj.7:21-23). Zabeleži usput kako Ps.90:5 poistovećuje smrt sa potopom . Zapis u 1Moj.7 jasno pokazuje da je u osnovnom obliku, čovek u istoj grupi kao i "svako tijelo... svako tijelo živo". To je zbog njegova posedovanja istog životnog duha kao kod ostalih bića.

4.4 Smrt je nesvesnost

Iz onoga što smo naučili do sada o duši i duhu, treba proizilaziti da je tokom smrti osoba potpuno nesvesna. Dok će dela onih koji su odgovorni Bogu biti spomenuti od Njega (Mal.3.16; Otk.20:12; Jev.6:10), nema ničeg u Bibliji što ukazuje da imamo

ikakvu svesnost za vreme stanja smrti. Teško je raspravljati protiv sledećih jasnih izjava o tome:-

- "Iziđe iz (čoveka) duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan (trenutak) propadnu sve pomisli njegove" (Ps.146:4).
- "A mrtvi ne znaju ništa... ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je " (Pro.9:5,6). Nema nikakve "mudrosti u grobu" (Pro.9:10) – nema razmišljanja i stoga ikakve svesnosti.
- Jov kaže da će za smrti biti "kao da nigda nije (ni) bio" (Jov 10:19); video je smrt kao zaborav, nesvesnost i potpuno nepostojanje kakvo smo imali pre no smo se rodili.
- Čovek umire kao i životinje (Pro.3:18); ako čoveka svesno preživljava smrt negde, takođe moraju i one, ipak Pismo i nauka ćute o tome.
- Bog "opominje se da smo prah. Dani su čovječiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta... i nestane ga, niti će ga više poznati mjesto njegovo" (Ps.103:14-16).

Da je smrt uistinu nesvesnost, čak i za pravednike, je dokaz iz ponavljanih molbi Božijih sluga da dopusti produženje njihovih života, jer su znali da posle smrti neće moći da hvale i slave Boga, budući da je smrt bila stanje nesvesnosti. Ezekija (Is.38:17-19 i David (Ps.6:4,5; 30:9; 39:13; 115:17) su dobri primeri toga. O smrti se ponavljano aludira kao o spavanju ili počinku, i pravednog i zlog (Jov 3:11,13,17; Dan.12:13).

Dovoljno dokaza je sada izneto da bez uvijanja izjavimo da narodna predodžba da pravednici odlaze u mesto blaženstva i nagrade na nebu odmah nakon svoje smrti, naprosto nije osnovana u Bibliji. Istinsko učenje o smrti i ljudskoj prirodi snabdeva nas velikim osećajem mira. Nakon svih trauma i boli ljudskog života, grob je mesto potpunog zaborava. Za one koji nisu poznavali Božije zahteve, taj zaborav trajaće zauvek. Nikad više stare rane ovog zlosretnog i neispunjenog prirodnog života neće se otvoriti; ništavne nade i bojazni prirodnog ljudskog uma neće biti ostvarene ili ugrožavane.

U biblijskom učenju, postoji sistem za otkrivanje istine, pored toga, nažalost, postoji takođe i sistem zablude u religioznom razmišljanju čoveka, zbog neobaziranja na Bibliju. Očajnički pokušaji čoveka, da ublaži smrtni kraj su ga doveli verovanju da poseduje 'besmrtnu dušu'. Čim se jednom prihvati da ovakvo besmrtno nešto postoji u čoveku, postaje nužno i mišljenje da to mora odlaziti negde nakon smrti. To je odvelo mišljenju da kod smrti mora postojati nekakva razlika između sudbine pravednih i sudbine zlih. Da se to prilagodi, zaključeno je da mora postojati mesto kuda odlaze 'dobre besmrtne duše', zvano nebo, i drugo mesto gde odlaze 'zle besmrtne duše', zvano pakao. Ranije smo pokazali da je 'besmrtna duša' biblijska nemogućnost. Druge lažne ideje svojstvene narodnom rasuđivanju biće sada raščlanjene:-

1. Da se nagrada našim životima daje kod smrti u obliku određivanja naše 'besmrtne duše' na određenom mestu.

2. Da odvajanje pravednih od zlih nastaje u kod smrti.
3. Da je nagrada pravednicima odlazak na nebo.
4. Da ako svi imaju jednu 'besmrtnu dušu', onda svi moraju odlaziti ili na nebo ili u pakao.
5. Da će zle 'duše' otići za kaznu na mesto zvano pakao.

Cilj našeg izlaganja nije samo negativan; razmatranjem ovih tačaka u detalje, verujemo da ćemo izneti mnogo primera biblijske istine koja su bitni delovi stvarne slike koja se tiče ljudske prirode

4.5 Vaskrsenje

Biblija ističe da će nagrada pravednicima biti kod vaskrsa, za Hristov dolazak (1Sol.4:16). Vaskrsenje odgovornih mrtvih (vidi Studij 4.8) će biti prva stvar koju će Hrist učiniti; zatim će slediti sud. Ako 'duša' odlazi na nebo kod smrti onda nebi bilo potrebe za vaskrsenje. Pavle je rekao da ako nema nikakva vaskrsenja, onda je sav trud pokornosti Bogu besmislen (1Kor.15:32). Sigurno ne bi ovako rasuđivao ako je verovao da će i on biti nagrađen odlaskom svoje 'duše' na nebo kod smrti? Implikacija je da je verovao da je vaskrsenje tela jedini oblik nagrade. Hrist nas je ohrabrio u očekivanju da će naknada vernom životu sada biti po vaskrsenju (Lk.14:14).

Opet nama mora biti jasno da Biblija ne naučava ni o kakvom obliku postojanja odvojeno od onoga u telesnom obliku – ovo se tiče Boga, Hrista, anđela i ljudi. O njegovom povratku, Hrist "će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnomu" (Fil.3:20,21). Kao što on sada ima doslovni telesni oblik, ispunjen energijom čisto od Duha umesto krvi, tako ćemo i mi deliti sličnu nagradu. Kod suda ćemo dobiti naknadu za život kakav smo živeli u telesnom obliku (2Kor.5:10). Oni koji su živeli čulnim životom će se ostaviti u svom sadašnjem smrtnom telu, koje će onda istrunuti nazad u prah; dok oni koji su za svoj život pokušavali savladati čulnu svest s onom od Duha "iz duha će žeti život vječni" (Gal.6:8) u obliku Duhom-ispunjenim telom.

Postoji obilje daljnjih dokaza da će nagrada pravednicima biti u telesnom obliku. Čim se ovo jednom prihvati, bitna važnost vaskrsenja treba biti jasna. Naše sadašnje telo prestaje postojati kod smrti; ako jedino možemo doživeti večni život i besmrtnost u telesnom obliku, sledi da smrt mora biti stanje nesvesnosti, sve do vremena kada će naše telo biti nanovo stvoreno i kada će mu se dati Božija priroda.

Celo 15.poglavlje u 1Kor. Govori detaljno o vaskrsenju; uvek će se isplatiti pažljivo čitanje. 1kor.15.35-44 objašnjava kao što je seme posejano i zatim izranja iz zemlje da dobije od Boga telo, tako će isto i mrtvi ustati, da budu nagrađeni telom. Kao što je Hrist ustao iz groba i njegovo smrtno telo bi promenjeno besmrtnim telom, tako će istinski vernik deliti njegovu nagradu (Fil.3:21). Baptizmom se povezujemo s Hristovom smrću i vaskrsenjem, pokazujući naše verovanje da ćemo i mi, takođe, deliti nagradu koju je dobio svojim vaskrsenjem (Rim.6:3-5). Kroz deljenje njegove patnje sada, mi ćemo takođe deliti njegovu nagradu: "(sada) umiranje Isusovo u tijelu pronosimo da se i život Isusov u tijelu našem očituje" (2Kor.4:10). "Onaj koji je

vaskrsao iz mrtvih Hrista oživeće i vaša smrtna telesa svojim Duhom" (Rim.8:11). S ovom nadom, dakle čekamo "iskupljenje svog tela" (Rim.8:23), kroz obesmrćivanje tog tela.

Ova nada o doslovnoj telesnoj nagradi je bila shvaćena od Božijeg naroda od najranijih vremena. Abrahamu je bilo obećano da će, lično, baštiniti zemlju Hanana zauvek, tako sigurno kao što je hodao njome gore-dole (1Moj.13:17; vidi Studij 3.4). Njegova vera u ta obećanja uslovljavala bi njegova verovanja da će njegovo telo biti nekako, u buduće vreme, nanovo oživljeno i obesmrćeno, kako bi ovo bilo moguće.

Jov je jasno izrazio svoje razumevanje da, uprkos što će mu crvi izjesti telo u grobu, ipak će, u telesnom obliku, primiti svoju nagradu: "znam da je živ moj iskupitelj, i na *pošljedak* da će stati nad prahom. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga. Ja isti vidjeću ga, i oči moje gledaće ga a ne druge. A bubrega mojih nestaje u meni" (Jov 19:25-27). Nada Izaije je bila slična: "moje će mrtvo telo ustati" (Is.26:19).

Upravo slične reči se nalaze u prikazu Lazareve smrti, lični prijatelj Isusa. Umesto da teši čovekovu sestru izjavom da mu je duša otišla na nebo, Gospodin je Isus govorio o danu vaskrsa: "vaskrsnuće tvoj brat". Trenutni odgovor Lazareve sestre pokazuje kako je ovo bilo shvaćeno od ranih hrišćana: "Marta mu reče: znam da će vaskrsnuti prilikom vaskrsenja u poslednji dan" (Jv.11:23,24). Poput Jova, ona nije smatrala da je smrt prolaz u život blaženstva na nebu, nego, umesto toga, radovala se unapred vaskrsenju "u poslednji dan" (up. Jovov na *pošljedak*). Gospodin obećava: "Svaki-ko je čuo od Oca i naučio-ja ću ga vaskrsnuti u poslednji dan" (Jv.6:44,45).

4.6 Sud

Biblijsko učenje koje se tiče suda je jedno od osnovnih načela jedne vere, koje se mora ispravno shvatiti pre baptizma (Dela 24:25; Jev.6:2). Često Pismo govori za "Sudnji dan" (pr.1Jv.4:17; 2Pet.2:9; 3:7; Juda 6), vreme kada će oni kojima je dano znanje o Bogu primiti svoju nagradu. Svi ovi moraju "izići na sud pred Hrista" (Rim.14:10 Karadžić); "svi mi treba da se pojavimo pred Hristovim sudom" (2Kor.5:10) da primimo naknadu za naše živote u telesnom obliku.

Danijelove vizije koje su se ticale Hristovog drugog dolaska, uključivale su ovu jednu o sudu u obliku prestola (Dan.7.9-14).Poređenja pomažu donekle shvatiti detalje. Ona o talantima ga upoređuje s povratkom gospodara , koji poziva svoje slugе i odmerava kako dobro su iskoristili novac koji im je ostavio (Mt.25:14-29). Poređenje o ribarima upoređuje poziv evanđelja s ribarskom mrežom, koja skuplja ljude svih vrsta; ljudi su zatim seli (up. Zasedanje suda) i odvojili su dobre ribe od loših (Mt.13:47-49). Tumačenje je jasno: "Tako će biti na svršetku sveta. Izići će anđeli, odeliti zle od pravednih".

Iz ovoga šta smo do sada videli, pošteno je pretpostaviti da nakon Gospodinova povratka i vaskrsenja, bit će skupljanje sviju koji su bili pozvani evanđelju na određenom mestu u određeno vreme, kada će se sresti sa Hristom. Oni će morati da polože račun, i on će pokazati jesu li oni prihvatljivi ili ne da prime nagradu ulaska u Carstvo. Ovo je jedini trenutak kada pravednici primaju svoju nagradu. Sve je ovo izneto pordenjem o ovcama i jarcima: "Kad Sin Čovečji dođe u slavi i svi anđeli

njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje (prestonje Davida u Jerusalimu) Lk.1:32,33). I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca. Postavit će ovce sebi s desna, a jarce s leva. Tada će kralj reći onima sebi s desna: Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas" (Mt.25:31-34 D.F.)

Baštinjenje Kraljevstva Božijeg, primanje obećanja Abrahamu o tome, jeste nagrada pravednih. Ipak ovo će jedino biti nakon suda, koji će biti o Hristovom povratku. Soga je nemoguće primiti obećanu nagradu obesmrćenja tela pre Hristova povratka; stoga moramo zaključiti da od trenutka smrti do vaskrsenja, vernik nema nikakvo svesno postojanje uopšte, budući da je nemoguće postojati u bilo kakvom obliku bez posedovanja tela.

Ponavljano biblijsko načelo je da *kad se Hrist vrati, tad će se i nagrada dati* – a ne prije:-

- "Kad se pojavi arhipastir (Isus), primićete slavni venac koji ne vene" (1Pet.5:4 up. 1:13).
- Hrist Isus "koji će suditi živima i mrtvima i njegovim dolaskom i njegovim carstvom... venac pravednosti, koji će mi *u onaj dan* dati Gospod" (2Tim.4:1,8).
- O povratku Mesije u poslednje dane "mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom (up. 1Moj.3:19) probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu" (Dan.12:2).
- Kad dođe Hrist o sudu, "kad će mrtvi...vaskrsnuti za život oni koji su činili dobro, a zločinci će vaskrsnuti za sud" (Jv.5:25,29).
- Isus: "dolazim ubrzo, i plata moja ide sa mnom, da uzvratim svakom onako kakvo je njegovo delo" (Otk.22:12). Mi ne trebamo odlaziti na nebo da primimo nagradu – Hrist nam je donosi s neba.

Da Isus donosi našu nagradu s njim implicira da je ona pripremljena za nas na nebu, ali će nam biti doneta na zemlju za drugi dolazak; naše "baštinjenje" zemlje obećane Abrahamu je u ovom smislu "sačuvano na nebesima za vas, koje sila božija čuva verom za spasenje, spremno da se otkrije u poslednje vreme" Hristovim dolaskom (1Pet.1:4,5).

Razumevanje toga nam omogućava ispravno objasniti veoma pogrešno shvaćeni pasus u Jv.14:2,3: "(Ja Isus) idem da vam priprelim mesto. I kad odem i priprelim vam mesto (up. nagradu "pohranjenu na nebesima"), doći ću opet i uzeću vas k sebi, da i vi budete gde sam ja". Isus kaže drugde da će opet doći da nam da naše nagrade (Otk.22:12), i videli smo da će se ove dati za njegova suda. On će vladati na Davidovu prestolju u Jerusalimu "doveka" (Lk.1:32,33). Provest će večnost ovde na zemlji , a gde će biti on – u Carstvu Božijem na zemlji – tamo ćemo biti i mi. Njegovo obećanje: "uzeću vas k sebi" se može stoga čitati kao opis njegovog prihvatanja nas pri sudu. Grčka fraza : "Uzeću vas k sebi", se takođe pojavljuje u Mt.1:20 u vezi Josifa da 'uzme k sebi' Mariju kao ženu svoju. To se stoga ne odnosi nužno na fizičko kretanje prema Isusu.

Pošto nagrada se jedino daje kod suda za Hristov povratak, sledi da zli i pravedni odlaze na isto mesto kad umru, tj. u grob. Nikakvo se deljenje ne čini između njih za njihove smrti. Sledeći su sigurni dokazi toga:

- Jonatan je bio pravedan ali je Saul bio zao, ipak "ni za smrt se ne rastaviše" (2Sam.1:23).
- Saul, Jonatan i Samuel su svi otišli u isto mesto nakon smrti (1Sam.28:19).
- Pravedni Abraham beše "pribiran k rodu svojemu", ili predacima nakon smrti; oni su bili idolopoklonici (1Moj.25:8; Isus 24:2).
- Duhovno mudri i nerazboriti doživljavaju istu smrt (Pro.2:15,16).

Sve je ovo u oštroj suprotnosti tvrdnjama narodnog 'hrišćanstva'. Njihovo učenje da pravednici odmah odlaze na nebo uništava potrebu vaskrsenja i suda. Ipak videli smo da su to bitni događaji u Božijem planu spasenja, i stoga evanđeoske poruke. Narodna ideja kaže da kad pravedna osoba umre biva nagrađena odlaskom na nebo, da jedna za drugom koja kad umre, narednog dana, narednog meseca, naredne godine. To je u oštroj suprotnosti biblijskom učenju da *svi* pravednici bivaju nagrađeni *zajedno, istovremeno*:-

-Ovce se odvajaju od jarac kod suda , jedna po jedna. Čim se suđenje završi, Hrist će reći svim ovcama okupljenim njemu zdesna:-
"hodite, blagosloveni Oca moga, nasledite Carstvo koje vam je pripremljeno" (Mt.25:34). Tako sve ovce nasleduju Carstvo istovremeno (up. 1Kor.15:52).

-Kod "žetve" Hristova povratka i suda, svi oni koji su radili u evanđelju se "*zajedno* raduju" (Jv.4:35,36 up. Mt.13:39).

-Otk.11.18 opisuje "vreme mrtvih – da im se sudi" kao vreme kada će Bog naplatiti "t(s)vojim služiteljima, prorocima i svetima i onima koji se boje tvog imena" tj. svim vernicima zajedno.

-Jev.11 je poglavlje koje nabroja mnoštvo starozavetnih pravednika. s.13 opisuje: "Shodno veri pomreše svi ovi ne primivši obećanja" dana Abrahamu o spasenju ulaskom u Božije Carstvo (Jev.11:8-12). Sledi da nakon svoje smrti, ovi ljudi nisu, jedan za drugim, otišli na nebo da prime nagradu. Razlog tome je dat u vs.39,40: oni "ne zadobiše obećano jer Bog je za nas predvideo nešto bolje da oni bez nas ne dođu do savršenstva". Zatezanje u podeljivanju im obećane nagrade je zbog Božijeg plana da svi vernici dođu "do savršenstva" zajedno, u istom trenu. To će biti kod suda, o Hristovom povratku.

4.7 Mesto nagrade: nebo ili zemlja ?

Pored gornjih razloga, bilo ko koji još uvek drže da će nebo umesto zemlje biti mesto Božijeg Carstva, tj. obećane nagrade, trebaju takođe prostudirati obrazložene tačke:-

- Gospodinova molitva traži da Carstvo Božije dođe (tj. moli za povratak Hristov), gde će se Božije želje izvršavati na zemlji kao što su sada izvršavane na nebu (Mt.6:10). Mi dakle molimo da Božije Carstvo dođe na zemlju. Tragedija je da se veliko mnoštvo ljudi nerazborito moli ovim rečima svakodnevno dok istovremeno veruju da je Carstvo Božije već sada potpuno uspostavljeno na nebu, i da će zemlja biti uništena.
- "Blaženi su krotki, jer će oni naslediti zemlju" (Mt.5:5) – ne 'duše će im otići na nebo'. Ovo aludira na Ps.37, koji u celosti ističe da konačna nagrada pravednicima biva na zemlji. Upravo na istom mestu gde su zli uživali u svojoj privremenoj nadmoći, pravednici će biti obeštećeni večnim životom, i posedovat će ovu istu zemlju kojom su zli nekoć gospodarili (Ps.37:34,35). "Smjerni će naslediti zemlju...Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju... pravednici će naslijediti zemlju, i živjeće na njoj do vijeka" (Ps.37:11,22,29). Život na zemlji/obećanoj zemlji zauvek znači da večni život na nebu nije moguć.
- "David (je) umro, (i) pokopan je... David nije bio uznesen na nebesa" (Dela 2:29,34). Umesto toga, Petar je objasnio da je njegova nada bila vaskrsenje iz mrtvih o Hristovom povratku (Dela 2:22-36).
- Zemlja je poprište Božijih delovanja s ljudskim rodom: "Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima čovečijim" (Ps.115.16).
- Otk.5:9,10 povezuje viđenje toga šta će pravednici reći kad budu prihvaćeni kod suda: "(Hriste) učinio si nas Bogu našem careve i sveštenike, i carovaćemo na zemlji" (Karadžić). Ova slika carevanja u Božijem Carstvu na zemlji je prilično odstranjena iz blede predstave da ćemo uživati u 'blaženstvu' negde na nebu.
- Proroštva Dan.2 i 7 prikazuju nizanje političkih moći, koje će se na kraju istisnuti iz Carstva Božijeg o Hristovom povratku. Područje ovog Carstva bit će "*pod* svijem nebom", i ispunit će "svu *zemlju*" (Dan.7:27; 2:35 up. s.44). Ovo trajno Kraljevstvo "daće se narodu svetaca višnjega" (Dan.7:27); njihova nagrada je dakle večni život u ovom Kraljevstvu koje će biti smešteno na zemlji, *pod* nebom.

4.8 Odgovornost Bogu

Ako čovek ima prirodno 'besmrtnu dušu', on je prisiljen imati večnu sudbinu negde – bilo u mestu nagrade ili kazne. Ovo implicira da je svako odgovoran Bogu. Suprotno tome, pokazali smo da Biblija naučava da je po prirodi čovek poput životinje, bez ikakva svojstva besmrtnosti. Ipak, nekim je ljudima ponuđeno očekivanje večnog života u Carstvu Božijem. Treba biti jasno da neće svi koji su nekoć živeli biti vaskrsnuti; kao i životinje, čovek živi i umire, da bi se na kraju raspao u prah. Ipak posredstvom suda, gde će neki biti osuđeni a drugi nagrađeni večnim životom, moramo zaključiti da će biti određene grupe ljudskog roda koji će biti vaskrsnuti kako bi bili osuđeni ili nagrađeni.

Dali će neko biti vaskrsnut ili ne zavisi od toga jesu li odgovorni sudu. Osnove našeg suđenja će biti, kako smo se odazvali našem znanju Božije reči. Hrist je to objasnio: "Ko mene odbacuje i ne prima mojih reči, ima svoga sudiju; reč – koju sam izgovorio – ona će mu suditi u poslednji dan" (Jv.12:48). Oni koji nisu poznavali ili razumeli reč Hristovu, i stoga nisu imali nikakve prilike da ga prihvate ili odbace, neće biti

odgovorni sudu. "Jer svi koji su bez (poznavanja Božijeg) zakona zgrešili bez sudelovanja zakona će i propasti, a svi koji su pod zakonom (tj. poznavanjem zakona) zgrešili – biće po zakonu suđeni" (Rim.2:12). Tako oni koji nisu znali Božije zahteve će propasti kao životinje; dok oni koji sa znanjem krše Božiji zakon trebaju biti suđeni, i stoga vaskrsnuti da se suoče s tim sudom.

U Božijim se očima "greh ne uračunava kad nema zakona"; "greh je bezakonje"; "posredstvom zakona dolazi samo poznanje greha" (Rim.5:13; 1Jv.3:4; Rim.3:20). Bez svesnosti o Božijim zakonima kakvi su otkriveni u Njegovoj Reči, "greh se ne ubraja" osobi, i stoga oni neće biti suđeni ili vaskrsnuti. Oni koji poznaju Božiju Reč će stoga ostati mrtvi, kao životinje i biljke, budući da su u istom položaju. "Čovek...ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom, koju kolju" (Ps.49:20). "Kao ovce (će ih) zatvoriti u pakao ("položene u grobu" izv. Hebr. Tekst)" (Ps.49:14).

Poznavanje Božijih puteva je to što nas čini odgovornim Njemu za naša dela i stoga neophodno je naše vaskrsenje i pojavljivanje pred sudom. Mora se dakle shvatiti da nisu samo pravedni ili oni kršteni ti koji će biti vaskrsnuti, nego svi koji su odgovorni Bogu zbog svog znanja o Njemu. Ovo je često ponavljana tema u pismu:-

- Jv.15:22 pokazuje da poznavanje Reči donosi odgovornost: "(Isus:) Da nisam došao i da im nisam rekao, ne bi imali greha; ovako nemaju izgovora za svoj greh". Rim.1:20,21 takođe veli da poznavanje Boga ostavlja ljude "da nemaju izgovora".
- "Ko je čuo od Oca i naučio... ja (Hrist) ću ga vaskrsnuti u poslednji dan" (Jv.6:45,44).
- Bog jedino "negleda" dela onih koji su stvarno neupućeni u Njegove puteve. One koji poznaju Njegove puteve, On promatra i očekuje odaziv (Dela 17:30).
- "Onaj sluga koji je znao volju svoga gospodara, pa nije spremio ili nije učinio po njegovoj volji, biće mnogo bijen. A koji nije znao, a učinio ono što zaslužuje batine, biće malo bijen (pr.ostaće mrtav). Od svakog – kome je mnogo dano – tražiće se mnogo, i kome (od ljudi) je mnogo povereno – od njega će se više zahtevati" (Lk.12:47,48).
 - A tek koliko će više Bog?
- "Znati dakle dobro činiti, a ne činiti – greh je" (Jak.4:17).
- Posebna odgovornost Izraela Bogu je bila zbog Njegovih otkrivenja njima o Sebi (Amos 3:2).
- Zbog ovog nauka o odgovornosti: "Bilo bi, naime, bolje (onima koji kasnije ostave Boga) da nisu poznali put pravednosti , nego što su se, pošto su ga poznali, odvratili od svete zapovesti koja im je predana" (2Pet.2:21). Drugi relevantni pasusi nadovezuju: Jv.9:41; 3:19; 1Tim.1:13; Os.4:14; 5Moj.1:39.

Znanje o Bogu nas čini odgovornim sudu, sledi da oni bez ovog znanja neće biti vaskrsnuti, budući da oni ne trebaju suđenje, i da ih njihov nedostatak znanja čini

"stokom, koju kolju" (Ps.49:20). Postoje obilna ukazivanja da neće svi koji su nekad živeli biti vaskrsnuti:-

- Ljudi antičkog naroda vavilona 'neće se probuditi' nakon njihove smrti jer su bili u neznanju o istinskom Bogu (Jer.51:39; Is.43:17).
- Izaija je ohrabrio sebe "Gospode Bože (Izraela) naš, gospodariše nad nama gospodari drugi (pr. Filistinci i Vavilonci) osim tebe...Pomriješe, neće oživjeti (opet), mrtvi budući neće ustati, jer si... zatro svaki spomen njihov" (Is.26:13,14). Primeti ovde trostruko isticanje njihova ne vaskrsenja: "neće oživjeti (opet)... neće ustati, jer si... zatro svaki spomen njihov". Suprotno tome, Izrael je imao izgled vaskrsenja zbog svog poznavanja istinskog Boga: "Oživjeće mrtvi (Izraela) tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati" (Is.26:19).
- Govoreći o Božijem narodu Izraela, rečeno nam je da će o Hristovom povratku: "mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor viječni" (Dan.12:2). Tako "mnogo", ali ne svi, Jevreji će biti vaskrsnuti, zbog njihove odgovornosti Bogu kao Njegov izabran narod. Oni od njih koji su u potpunom neznanju o svom istinskom Bogu "pašće, i neće više ustati", jer su nesposobni naći "riječ Gospodnju" (Amos 8:12,14).

MI SMO SADA NAUČILI DA:-

- 1. Poznavanje Božije Reči nosi odgovornost prema Njemu.**
- 2. Jedino će odgovorni biti vaskrsnuti i suđeni.**
- 3. Oni koji ne znaju istinskog Boga će stoga ostati mrtvi kao i životinje.**

Implikacija ovih zaključaka čine težak udarac ljudskom ponosu i onom što bi mi prirodno radije verovali: milioni ljudi, sada i kroz čitavu istoriju, koji bejahu neupućeni u istinskom evanđelju; teško duševno bolesni, koji su nesposobni shvatiti poruku Biblije; bebe i mala deca koji su umrli prije doba da mogu shvatiti poruku evanđelja; sve ove grupe spadaju u kategoriju onih koji nisu imali istinskog znanja o Bogu, i stoga nisu odgovorni Njemu. To znači da oni neće biti vaskrsnuti, bez obzira na duhovni status njihovih roditelja. Ovo ide potpuno protiv naravi humanizma i svih naših prirodnih želja i osećanja; ipak istinska poniznost Božijoj reči krajnje istine, u spoju s prikladno skromnom mišljenju o našoj vlastitoj prirodi, odvest će nas prihvaćanju istinitosti toga. Iskreno ispitivanje činjenice ljudskog iskustva, čak i bez vodstva Pisma, takođe će dovesti zaključku da ne može biti nikakve nade budućeg života za gore pomenute grupe.

Naše ispitivanje Božijih puteva po ovim pitanjima je prosto izvan redosleda. "ko si ti, čoveče, da se prepireš s Bogom?" (Rim.9:20). Mi možemo priznati nerazumevanje, ali nikad ne smemo optužiti Boga za nepravdu ili nepravičnost. Implikacija da Bog može biti ikojim načinom bezosećajan ili u zabludi otvara užasan izgled jednog svemoćnog Boga, Oca i Stvoritelja koji tretira Svoja stvorenja jednim nerazumnim ili nepravednim načinom. Zapis gubitka deteta kralja Davida pomaže kod čitanja;

2Sam.12:15-24 beleži kako se silno David molio za dete dok je još bilo živo, ali je realno prihvatio konačnost njegove smrti: "dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah: ko zna, može se smilovati Gospod na me da dete ostane živo. A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti?... on neće se vratiti k meni". David je onda utešio svoju suprugu, i imao drugo dete što je skorije mogao.

Napokon, mora se reći da mnogo ljudi, shvatajući ovo načelo o odgovornosti Bogu, osećaju da ne žele više povećati znanje o Njemu da slučajno ne postanu odgovorni Njemu i sudu. Ipak do nekog stepena ovi ljudi po svoj prilici su već odgovorni Bogu, jer ih je njihovo poznavanje Božije Reči učinilo svesnim činjenice da Bog deluje u njihovim životima, nudeći im jedan stvaran odnos s Njim. Uvek se mora pamtititi da "Bog JE ljubav", On "neće da tko propadne", "te je dao svog Sina Jedinorođenca da ni jedan koji u njega vjeruje ne propadne; nego da ima život vječni" (1Jv.4:8; 2Pet.3:9; Jv.3:16). Bog želi da budemo u Njegovom Kraljevstvu.

Ovakva čast i privilegija neminovno donose odgovornosti. Ipak ove nisu napravljene da nam budu odveć naporne ili tegobne; ako uistinu ljubimo Boga, shvatit ćemo da Njegova ponuda spasenja nije jedna automatska nagrada za određena dela, već želja jedna iz ljubavi s Njegove strane da učini sve što On može za Svoju decu, da im dodeli večni život sreće, kroz njihovo razumevanje Njegova divna karaktera.

Kao što dolazimo do razumevanja i slušanja Božijeg poziva nama kroz Njegovu Reč, shvatit ćemo da kao što hodamo kroz masu, Bog nas promatra posebnim intenzitetom, nestrpljivo tražeći znake našeg odazova Njegovoj ljubavi, umesto da očekuje naš neuspeh nositi se s našim odgovornostima. Nikada to oko koje ljubi nije otrgnuto od nas; nikada ne možemo zaboraviti ili ukloniti naše znanje o Njemu kako bi udovoljavali telu, oslobođeni odgovornosti Bogu. Umesto toga, možemo i trebamo se radovati posebnoj prisnosti koju imamo s Bogom, i tako verovati veličini Njegove ljubavi, da uvek tražimo znati više o Njemu umesto manje. Naša ljubav za Božije puteve i želja da ih poznajemo, tako da Ga možemo što tačnije oponašati, valjalo bi prevagnuti nad našim prirodnim strahom od Njegove vrhovne svetosti.

4.9 Pakao

Narodno shvatanje pakla je da postoji mesto kazne za zle 'besmrtno duše' gde odlaze odmah nakon smrti, ili mesto mučenja za one koji su odbačeni kod suda. Naše uverenje je da Biblija naučava da je pakao grob, gde odlaze svi ljudi nakon smrti.

Kao reč, izvorna hebrejska reč 'šeol', prevedena 'pakao', znači 'pokriveno mesto'. 'Pakao' je srpsko hrvatski prevod 'šeola'; tako kad čitamo o 'paklu' mi čitamo reč koja nije potpuno prevedena. 'Šlem' ('helmet' je doslovno 'hell-met' i) znači pokrivalo za glavu. Biblijski, ovo 'pokriveno mesto', ili 'pakao', jeste grob. Ima mnogo primera gde je izvorna reč 'šeol' prevedena 'grob'. Dakako, neki današnji prevodi Biblije jedva da upotrebljavaju reč 'pakao', ispravnije je prevoditi kao 'grob'. Nekoliko primera gde je ova reč 'šeol' prevedena 'grob'. Nekoliko primera gde je ova reč 'šeol' prevedena 'grob' trebaju minirati narodno shvatanje pakla kao mesto vatre i mučenja zlih:-

- "Bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao" (šeol (Ps.31:17)) – oni neće vrištati u agoniji.

- "Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih" (šeola (Ps.49:15)) – tj. Davidova duša ili telo će biti vaskrsnuto iz groba, ili 'pakla'.

Verovanje da je pakao mesto kazne za zle odakle ne mogu pobeći se naprosto ne može izjednačiti sa ovim; pravednik može otići u pakao (grob) i opet izići. Os.13:14 potvrđuje ovo: "Od groba (šeola) ću ih (Božije ljude) izbaviti, od smrti ću ih sačuvati". Ovo je citirano u 1Kor.15:55 i upotrebljeno je za vaskrsenje o povratku Hrista. Takođe u viđenju drugog vaskrsenja (vidi Studij 5.5): "i smrt i ad dadoše mrtvace koji su u njima" (Otk.20:13). Primiti paralelu između smrti, tj. groba, i pakla (vidi i Ps.6:5).

Hanine reči u 1Sam.2:6 su veoma jasne: "Gospod ubija, i oživljuje (vaskrsenjem); spušta u grob (šeol), i izvlači". Budući da je 'pakao' grob, za očekivati je da će pravednici biti spašeni toga vaskrsenjem u večni život. Tako sasvim je moguće ući u 'pakao' ili grob, i kasnije ga napustiti vaskrsenjem. Glavni je primer onaj Isusov, "da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja" (Dela 2:31 Karadžić) jer beše vaskrsnut. Primiti paralelu između Hristove 'duše' i njegova 'tela'. "Da se ne ostavi... u paklu" implicira da je on bio neko vreme tamo, tj. tri dana koliko je njegovo telo bilo u grobu. Da je Hrist otišao u 'pakao' treba biti dovoljan dokaz da to nije samo mesto gde odlaze zli.

Oboje i dobri i loši ljudi idu u 'pakao' tj. grob. Tako Isusu "Odrediše...grob sa zločincima" (Is.53:9). U ovom nizu, ima drugih primera da pravednici idu u pakao, tj. grob. Jakov je rekao: "s tugom ću u grob (pakao) leći za sinom svojim" Josipom (1Moj.37:35).

Jedno od Božijih načela je da je kazna za greh smrt (Rim.6:23; 8:13; Jak.1:15).Predhodno smo pokazali da je smrt stanje potpunog neznanja. Greh rezultuje potpunom uništenju, ne večnim mukama (Mt.21:41; 22:7; Mk.12:9; Jak.4:12), tako sigurno kao što ljudi behu potopom uništeni (Lk.17:27,29), i kao što su Izraelci umrli u pustinji (1Kor.10:10). U obe ove prilike grešnici su umrli umesto da su bili večno mučeni. Stoga je nemoguće da su zli kažnjavani večnim svesnim mučenjem i patnjama.

Takođe smo videli da Bog ne pripisuje greh – ili ubraja u naš zapisnik – ako ne poznamo njegovu reč (Rim.5:13). Oni u ovom položaju će ostati mrtvi. Oni koji su poznavali Božije zahteve biće vaskrsnuti i sudiće im se o povratku Hrista. Ako su zli kazna koju će primiti biće smrt, jer je to presuda za greh. Stoga nakon dolaska pred Hristov sud, oni će biti kažnjeni i zatim će ponovo umreti i ostaće mrtvi zauvek. Ovo će biti "druga smrt", o kojoj se govori u Otk.2:11; 20:6. Ovi ljudi su već jednom umrli, smrću potpunog neznanja. Oni će biti vaskrsnuti i osuđeni o povratku Hrista, i onda kažnjeni drugom smrću, koja, kao i njihova prva smrt, će biti u potpunom neznanju. Ovo će trajati zauvek.

U ovom smislu kazna greha je 'večna', u tome da neće biti kraja njihovoj smrti. Ostati mrtav zauvek jest večna kazna. Primer jedan gde Biblija upotrebljava ovu vrstu izražavanja se nalazi u 5Moj.11:4. Ovo opisuje Božije jednopotezno uništenje faraonove vojske u Crvenom moru kao jednog večnog, još uvek trajnog uništenja u

tome da ova dotična vojska nikada više nije škodila Izraelu: "kako učini, te ih voda Crvenog Mora potopi...i zatre ih Gospod do današnjih dana".

Čak i vremena Starog zaveta vernici su shvatili da će biti vaskrsenja u posljednjem danu, nakon kojeg će se odgovorni zli vratiti u grob. Jov 21:30,32 je veoma jasan: "Bezbožnik...će se iznijeti (tj. vaskrsnuti) za dan gnjeva... ipak će biti (zatim) odveden u grob" (izv.hebr.tekst). Jedna od poređenja o povratku Hrista i suda govori o 'smaknuću' zlih u njegovoj prisutnosti (Lk.19:27). Ovo jedva da se uklapa u ideju da zli postoje zauvek u svesnom stanju, primajući stalno mučenje. U svakom slučaju, to bi bila prilično nerazumna kazna – večno mučenje zbog dela od 70 godina. Bog nema nikakva zadovoljstva kažnjavati zle ljude; stoga je za očekivanje da im On neće dosuditi kaznu za večnost (Jez.18:23,32; 33:11 up. 2Pet.3:9).

Otpadničko hrišćanstvo često povezuje 'pakao' s idejom vatre i mučenja. Ovo je u oštroj suprotnosti s biblijskim učenjem o paklu (grobu). "Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao (grob), smrt će im biti pastir" (Ps.49:14) implicira da je grob spokojnog zaborava. Uprkos tome da je Hristova duša, ili telo, bilo u paklu tri dana, nije pretrpelo raspadanje (Dela 2.31). Ovo bi bilo nemoguće ako je pakao bio mesto vatre. Jez 32:26-30 daje sliku o moćnim ratnicima okolnih naroda, kako mirno leže u svojim grobovima: "junacima koji padoše (u boju)... koji siđoše u grob s oružijem svojim, i metnuše mačeve pod glave svoje... leže među... onima koji siđoše u jamu". Ovo se tiče običaja sahranjivanja ratnika s njihovim oružijem, i polaganja glave na njihov mač. Ipak ovo je opis "pakla" – groba. Ovi moćni ljudi koji leže mirno u paklu (tj. svojim grobovima), jedva da podržava ideju da je pakao mesto vatre. Fizičke stvari (pr.mačevi) idu u isti "pakao" kao i ljudi, pokazujući da pakao nije jedno poprište duhovnog mučenja. Tako je Petar rekao zlom čoveku: "Novac tvoj zajedno s tobom (je) propao" (Dela 8:20).

Zapis Jonina iskustva takođe protivreči ovome. Progutan od divovske ribe: "zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz trbuha ribljeg, i reče: zavapih... ka Gospodu... iz utrobe grobne povikah" (Jona 2:1,2). Ovo izjednačuje "utrobe grobne" s onim od ribe. Trbuh ribe je zaista bio 'pokriveno mesto' koje je i osnovno značenje reči 'šəol', prevedene 'pakao' (ovde 'grob'). Očito, to nije bilo mesto vatre, i Jona je izašao iz 'utrobe grobne' kad ga je riba izbljuvala napolje. Ovo se pokazalo i iz Hristova vaskrsnuću iz 'pakla' (groba) – vidi Mt.12:40.

FIGURATIVNI OGANJ

Ipak, Biblija često upotrebljava predodžbu večnog ognja da predoči Božiji gnev prema grehu, koji će rezultirati potpunom uništenju grešnika u grobu. Sodoma beše kažnjena "večnim ognjem" (Juda 7), tj. bila je potpuno uništena zbog zloće stanovnika. Danas je taj grad ruševina, uronjen ispod vode Mrtvog mora; ni u kom slučaju sada ne gori u ognju, šta bi bilo nužno kad bismo doslovno shvatili 'večni oganj'. Takođe je Jerusalimu pretio večni oganj Božijeg gneva, zbog greha Izraela: "onda ću raspaliti oganj na vratima njegovijem, koji će upaliti dvorove Jerusalimske i neće ga ugasiti" (Jer.17:27). Pošto je Jerusalim bio predskazana prestonica budućeg Kraljevstva (Is.2:2-4; Ps.48:2), Bog nije nameravao da mi shvatimo ovo doslovno. Velike kuće Jerusalima su izgorele ognjem (2Car.25:9), ali taj oganj nije trajao večno.

Slično; Bog je kaznio zemlju edomsku ognjem koji "Neće se gasiti ni noću ni danju, dovjeka će se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaće pusta... sova i gavran naseliće se u njoj... trnje će izniknuti u dvorima njihovijem" (Is.34:9-15). Budući da će biti životinja i biljaka u razrušenoj zemlji Edoma, govor o večnom ognju se mora odnositi na Božiji gnev i Njegovo potpuno uništenje tog mesta, umesto da se shvati doslovno.

Hebrejska i grčka fraza koja je prevedena "zauvek" znači striktno, "za vek". Ponekad ovo se odnosi na doslovnu beskrajnost, na primer vek Kraljevstva, ali ne uvek. Is 32:14,15 je jedan primer. "kule i stražare postaće pećine dovijeka... Dokle se ne izlije na nas duh". Ovo je jedan način razumevanja 'večnosti', 'večnog ognja'.

Opet i iznova je Božiji gnev na grehe Jerusalima i Izraela upoređen s ognjem: "gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto (Jerusalim)...raspaliće se, i neće se ugasiti" (Jer.7:20; drugi primeri uključuju Pla.4.11 i 2Car.22:17).

Oganj je takođe povezan s Božijim sudom grehu, naročito za Hristov povratak: "Jer, gle, ide dan, koji gori kao peć, i svi će ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliće ih dan koji ide" (Mal.4.1). Kad strnjika, ili čak ljudsko telo, bude spaljeno ognjem, ono se pretvara u prah. Nemoguće je bilo koja tvar, naročito ljudsko telo, doslovno da gori zauvek. Govor o 'večnom ognju' stoga ne može doslovno da se odnosi na večno mučenje. Oganj ne može trajati zauvek ako nema šta goreti. Treba se zabeležiti da je "pakao" bačen "u jezero ognjeno" (Otk.20:14). To pokazuje da pakao nije isto što i "jezero ognjeno"; ovo predstavlja potpuno uništenje. U simboličnom stilu knjiga Otkrivenja, nam veli da će grob biti potpuno uništen, jer na kraju hiljadugodišnjice neće više biti smrti.

GEHENA

U Novom zavetu ima dve grčke reči prevedene 'pakao'. 'Hades' je ekvivalent hebrejskog 'šeola' o kojem smo raspravljali ranije. 'Gehena' je naziv smetlišta koje je bilo nedaleko izvan Jerusalima, gde je bio sagorevan gradski otpad. Ovakva smetlišta su tipična za mnoge gradove u razvoju danas (pr. 'Smoky Mountain' izvan Manile u Filipinima). Kao vlastita imenica – tj. naziv dotičnog mesta – trebala je ostati neprevedena kao 'Gehena' umesto da bude prevedena kao 'pakao'. 'Gehena' je aramejski ekvivalent hebrejskog 'Ge-ben-Hinnona'. Ovo se nalazilo blizu Jerusalima (Isus 15:8), i u Hristovo vreme bilo je gradsko smetlište. Mrtva tela kriminalaca su bila takođe bacana u vatru koja je uvek gorela tamo, tako da je Gehena postala simbolika potpunog uništenja ili odbacivanja.

Opet poenta mora da se dovede u našu korist, pošto ono što tamo bejaše bacano u vatru nije ostalo onde zauvek da gori – tela su se raspala u prahu. "Bog naš je oganj koji proždire" (Jev.12:29) u danu suda; oganj Njegova gneva proždret će grešnike s njihovim gresima tj. uništiti, umesto da ih ostavi u stanju opekline i još uvek ostavljene u životu. U vreme predhodnih Božija presuda Svome narodu Izraela u rukama vavilonaca, Gehena je bila ispunjena lešinama grešnika iz Božijeg naroda (Jer.7:32,33).

Svojim majstorskim načinom, Gospodin Isus udružio je sve ove starozavetne ideje u svoju upotrebu reči 'Gehena'. On je često govorio da će oni koji budu odbačeni kod

suda za njegova povratka otići "u pakao (Gehenu), u oganj neugasivi, gde crv njihov ne umire" (Mk.9:43, 44 (Karadžić)). Gehena bi dočarala jevrejskom umu ideje odbacivanja i uništenja tela, a mi smo videli da je večni oganj jedan idiom koji predstavlja Božiji gnev prema grehu, i večno uništenje grešnika smrću.

Primer "gdje crv njihov ne umire", očito je deo ovog istog idioma za potpuno uništenje – nezamislivo je to da može biti doslovnih crva koji nikad ne umiru. Činjenica da je Gehena bila mesto prijašnjih kažnjavanja zlih među Božijem narodu, nadalje pokazuje Hristovu sklonost upotrebe ove simbolike o Geheni.

Osvrt 11: Čistilište

Rimokatolička crkva naučava da duše Božijih ljudi mogu odlaziti u mesto zvano 'čistilište' nakon smrti, koje je na pola puta kuća između 'neba' i 'pakla'. Oni naučavaju da je to mesto čišćenja, gde će duša patiti neko vreme prije no postane pogodna za dobijanje spasenja na nebu. Molitve, paljenje sveća i novčane darove crkvi od osobe i njegovih prijatelja trebaju navodno skratiti dužinu vremena koje će duše trpeti u 'čistilištu'. Velika zabluda ovakvih ideja treba se ustanoviti iz sledećeg:-

- Biblija ćuti o postojanju ovakvog mesta.
- Pokazali smo da se duša odnosi na naše telo, umesto na nekakvom besmrtnom elementu unutar nas, i da je 'pakao' grob umesto nekakvo mesto kazne.
- Pravednicima nikad nije obećano spasenje na nebu. Dodeljivanje spasenja će biti kod suda za Hristov povratak, umesto u neko vreme nakon smrti kad navodno napustimo 'čistilište' (Mt.25.31-34, Otk.22:21).
- Svi pravednici primaju svoju nagradu istovremeno, umesto da svaka osoba dobije spasenje u različita vremena kad umre.(Jev.11:39,40; 2Tim.4:8).
- Smrt je prosleđena potpunim neznanjem, umesto radnjama predstavljanim od nauka o čistilištu.
- Mi smo očišćeni od greha našim baptizmom u Hristu i razvijanjem čvrste vere u njegova dela tokom našeg sadašnjeg života, umesto kroz nekakav period patnje nakon smrti. Nama je rečeno da "Očistite (mo) stari kvasac" greh u našem životu (1Kor.5:7); da se očistimo od dela greha (2Tim.2:21; Jev.9:14). Naše vreme očišćenja je stoga sada, u ovom životu, umesto u mestu čišćenja ('Čistilišta') gde ulazimo nakon smrti. "Evo sad je najpoželjnije vreme, evo sad je dan spasenja" (2Kor.6.2). Naša pokornost Bogu baptizmom i razvijanje duhovnog karaktera u ovom životu, će odvesti našem spasenju (Gal.6.8) - ne provođenje perioda u 'čistilištu'.
- Pokušaj drugih da nas spasu paljenjem sveća i drugim prilozima katoličkoj crkvi, neće uticati uopšte na naše spasenje. Koji se uzdaju u svoje bogatstvo "neće nikako brata osloboditi, neće dati Bogu otkupa za nj... da ko dovijeka živi" (Ps.49:6-9).

Osvrt 12: Duhovi i reinkarnacija

Verovanje da čovek nastavlja živeti u obliku druge osobe ili životinje i da bivaju obuzete njegovim duhom, je bio jedan od najranijih načina kojim je čovek pokušao uveriti sebe da smrt nije tako konačna kao što izgleda.

Mi smo pokazali da se duh čovekov tiče daha/životne snage u njemu, koja se vraća Bogu kad on umre (Pro.12:7) Ovo znači da se njegov duh ne šeta naokolo poput 'aveti', niti je u mogućnosti zaposesti drugu osobu ili životinju kako bi čovekova ličnost nastavila i dalje živeti u njima. Svakome od nas će biti suđeno za svoja vlastita dela (2Kor.5:10). Ako naša dela i osobine pripadaju nekom predhodnom karakteru koji nas je zaposeo, onda ovaj pojam o Božijem sudu i nagrađivanje naše prema delima našim (Otk.22:12) načinjen je besmislenim.

Duh se vraća Bogu nakon smrti, i prestaje sva svesnost. Svaki pokušaj kontaktiranja s mrtvima stoga pokazuje ozbiljno ne razumevanje obilno biblijsko učenje u vezi s tim (vidi Is.8:19,20). Biblija je prilično jasna da se ljudi ne vraćaju svojim prijašnjim kućama i mestima u bilo kakvom obliku nakon njihova umiranja, tu ne može biti nikakvog 'duha' ili 'aveta' da obilazi ovakava mesta nakon smrti osobe. Jov 20:7-9 nije mogao izraziti ovo direktnijim rečima: "Nestaće ga (čoveka) zasvagda kao kala njegova; i koji ga viđeše reći će: kuda se djede?... i neće se naći... Oko koje ga je gledalo neće više, niti će ga više videti (kuća/grad) mjesto njegovo". Jov 7:9,10 slično: "ko siđe u grob, neće izaći, neće se više vratiti kući svojoj, niti će ga više poznati mjesto njegovo". Ponizno prihvaćanje ovog odvest će nas odbacivanju svih tvrdnji da su viđeni 'aveti' mrtvih ljudi, koji obilaze svoje stare kuće. Ovakva iskustva mora da su u najboljem slučaju samo varka mašte.

Osvrt 13: S kakvom prirodom vaskrsavamo?

Pokazali smo da se večni život i izmena u Božiju prirodu dodeljuju vernicima nakon suda. Hrist će prvo vaskrsnuti one odgovorne njegovom sudu, tada će im suditi nakon njihova okupljanja k njemu. Budući da se nagrada besmrtnosti prirode daje kod suda, sledi da oni koji su vaskrsnuti imaju smrtnu prirodu pre svega. Ako su oni vaskrsnuti besmrtnim telima, onda nema nikakva razloga za sudačku stolicu kod koje bi se delile nagrade.

Mi ulazimo u Carstvo Božije odmah nakon suda (Mt.25:34); vernici nisu stoga u Božijem Carstvu pre suda. "meso i krv ne mogu da naslede Carstvo Božije (znači)...svi ćemo se izmeniti...Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost" (1Kor.15:50,51,53). Sledi da ova promena prirode, iz smrtnosti u besmrtnost, nestaje po sudu, budući da tada ulazimo u Carstvo.

Međutim nadahnuti apostol Pavle često govori o "vaskrsenju" u smislu "vaskrsenje života" – vaskrsenje pravednih, koji će zatim dobiti život večni nakon suda. On je, dakako, shvaćeno "da će biti vaskrsenje mrtvima, i pravednicima i grješnicima" (Dela 24:15 Karadžić). On je bio svestan da će odgovorni čuti u grobovima njegov glas "pa će vaskrsnuti za život oni koji su činili dobro, a zločinci će vaskrsnuti za sud" (Jv.5:29).

Na svoj pozitivni način, Pavle čini se da često misli na ovo "vaskrsenje za život" kad govori o "vaskrsenju". Pravednici izlaze iz svojih grobova "na vaskrsenje na život" – nakon izlaska iz zemlje njima će se suditi i zatim dati večni život. Celi ovaj proces jeste "vaskrsenje za život". Postoji razlika između njihova 'izlaska' iz grobova, i "vaskrsenja za život". Pavle govori o njegovoj težnji da živi hrišćanskim životom: "saobražavajući se njegovoj smrti, ne bih li kako dostigao vaskrsenje iz mrtvih" (Fil.3:10,11). Pošto je on odgovoran, tako će biti vaskrsnut da položi račun sudu u svakom slučaju; da je težio kako bi "dostigao vaskrsenje" mora stoga značiti da se "vaskrsenje" ovde odnosi na "vaskrsenje života".

Drugi primeri gde "vaskrsenje" znači "vaskrsenje za život" (up.Lk14:14) uključuju: Lk.20:35; Jv.11:24; 1Kor.15:21,42, Jev.11:35; Otk.20:6. U Ps.17:15 David govori o primanju svoje nagrade u trenutku "kad se probudi". On je imao isti pogled na uskrsnuće, premda je znao da će biti suda. Upotreba ove fraze "vaskrsenja", kao ovde u 1Kor.15 pomaže objašnjenju 1Kor.15:52 - "mrtvi će biti vaskrsnuti neraspadljivi". Spomena je vredno da se fraza "mrtvi" ponekad (naročito u 1Kor.15) odnosi na pravedne mrtve, koji će biti uskrsnuti da prime život večni kod suda: 1Kor.15:13,21,35,42; 1Sol.4:16; Fil.3:11; Otk.14.13; 20:5,6.

1Sol.4:16,17 nabroja događaje povezane sa dolaskom Hrista:-

1. Hrist se vidljivo vraća
2. Mrtvi su vaskrsli
3. Odgovorni živi će biti oteti za sud.

Dodeljivanje večnog života je nakon zajedničkog okupljanja (Mt.25.31-34, 13:41-43); stoga besmrtnost ne može biti dodeljenja kod vaskrsenja, budući da ovo predhodi zajedničkom okupljanju. Mi smo pokazali da će svi pravednici biti nagrađeni istovremeno (Mt.25:34, Jev.11:39-40). Ovo bi bilo nemoguće kada bi se besmrtnost delila pri vaskrsenju, budući da vaskrsenje predhodi zajedničkom okupljanju živih koji su odgovorni.

Treba zabeležiti, međutim, da je naše shvatanje vremena veoma ljudsko; Bog nije uopšte ograničen time. Moguće je otići predaleko u pokušaju izrade određene hronologije događaja koji će nastati u vreme Hristova povratka. Uskrsnuće i naša izmena u besmrtnost kod suda su opisani da nastaju "Odjednom, u tren oka" (1Kor.15:51,52). Iz nužde, vreme će ući u drugu dimenziju u trenutku Hristova povratka, bar za one kojima će se suditi. Opšto biblijsko načelo je da će svako od onih odgovornih sudu dati račun o svom životu istom, i imaće donekle nekakvu raspravu sa svojim sucem, Gospodinom Isusom (Mt.25:44 itd.; Pro.3:17; 12:14; Lk.12.2,3; 19:23; Jez.18:21,22; 1Tim.5:24,25; Rim.14:11,12). Zbog datog golemog broja odgovornih, moramo pretpostaviti da će značenje vremena biti odgođeno ili silno zbijeno tako da će svakome od nas biti suđeno istog trena, a ipak zasebno. Jer će vreme biti zbijeno kod ove etape, tako da celi proces uskrsnuća i suda nastaje "Odjednom, u tren oka", razumljivo je da se o vaskrsenju ponekad govori kao o sredstvu s kojim će se pravednicima dati život večni. Međutim, ovo je zbog brzine s kojom ćemo biti preneseni iz groba do suda, i onda, Božijom milošću, u stanje besmrtnosti. Još uvek ostaje činjenica, iz stihova raspravljenih ranije, da Biblija naučava da će večni život biti dodeljen po sudu umesto pri vaskrsenju. Iz ovog razloga 1Sol.4:16 govori o pravednicima kako su pozvani sudu zvukom trube, dok 1Kor.15:52 govori o istoj trubi povezanom s njihovim dodeljenjem besmrtnosti. Ovo takođe objašnjava zašto je Pavle mislio o vaskrsenju kao istim s prihvatanjem kod suda (pr.Fil.1:23).

Osvrt 14: Ushićenje

Postoji rašireno verovanje između 'evangelijskih' crkvi da će pravednici biti 'uzneseni' na nebo za Hristov povratak. Ovo verovanje je često povezano s idejom da će zemlja onda biti uništena. Mi vidimo u Osvrtu 9 da je ovo jedna nemogućnost. Takođe smo pokazali u Studiju 4.7 da je mesto nagrade zemlja, ne nebo. Ova kriva verovanja su zasnovana o pogrešnom tumačenju 1Sol.4:16,17: " sam Gospod (će) ... sići sa neba, te će mrtvi u Hristu vaskrsnuti prvo. Zatim ćemo mi živi, mi koji preostajemo, biti zajedno sa njima odneti na oblacima u vazduh – u susret Gospodu; i tako ćemo svagda biti sa Gospodom".

Izuzev očite opasnosti zasnivanja ovako važnog verovanja na samo jednom pasusu iz Pisma, treba se zabeležiti da ovde nema nikakva spomena da će pravednici biti prihvaćeni na *Nebo*. Hrist silazi s neba prije nego ga vernici susretnu. Hrist će vladati zauvek na Davidovu prestolu u Jerusalimu, i mi ćemo biti s njim, ovde na zemlji. Prema tome je nemoguće da ćemo mi provesti večnost s njim obešeni u vazduhu. Kako se 'vazduh' proteže tek nekoliko kilometara iznad površine zemlje znači da se to ne može odnositi na Nebo, Božijeg mesta boravka.

Grčka fraza prevedena "poneseni" u stvari znači biti zgrabljeni; ne sadržava ideju ni o kakvom određenom pravcu. Pojavljuje se u 3Moj.6:4 i 5Moj.28:31 u grčkom Starom zavetu (Septuaginta) da opiše 'otimanje' dobara pljačkom. Takođe se pojavljuje u Delu 8:39: "Duh Gospodnji *uze* Filipa i uškopljenik ga više ne vide ... A Filip se nađe u Azotu". Ovo beleži kako je Filip bio čudesno prenesen iz jednog mesta na zemlji na drugo.

Kad dođe Hrist, odgovorni će biti okupljeni zajedno na mestu suda; oni neće biti ostavljeni da sami odu tamo . Moguće je da će način našeg transporta do tog mesta biti doslovno kroz vazduh.

Isus je rekao "u dan kad se Sin Čovječiji objavi... dva će biti na njivi, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti" (Lk.17:30,*36 (Karadžić)). Ovo odaje istu sliku naglog otimanja. Učesnici su usrdno pitali: "Gde, Gospode? A on im reče: gde je lešina onde će se i orlovi okupiti" (Lk.17:37). Kao što orlovi nagoniski lete u vazduhu i onda se prizemlje tamo gde je strvina, tako će i odgovorni biti dovedeni do mesta gde će se sresti sa svojim Gospodinom za sud.

Moramo opet naglasiti važnost nauke Hristova suda; odgovorni se moraju prvo pojaviti tamo, pre nego što pravednici među njima budu nagrađeni. Površno čitanje 1Sol.4:16,17 može nas odvesti zaključku da će svi odgovorni biti oteti gore u vazduhu, i zauvek ostati tamo s Hristom. Umesto toga, mi znamo da će odgovorni biti okupljeni na mestu suda, verovatno preneseni kroz vazduh, i onda primiti svoju nagradu.

STUDIJ 4: Pitanja

1. Šta biva nakon smrti ?
 - a) Duša odlazi na nebo
 - b) Mi smo nesvesni
 - c) Duša je negde smeštena do suda
 - d) Zle duše odlaze u pakao a dobre na nebo.
2. Šta je duša ?
 - a) Besmrtnan deo našeg bića
 - b) Reč koja znači 'telo, osoba, biće'
 - c) Isto šta i duh
 - d) Nešto šta odlazi na nebo ili u pakao nakon smrti.
3. Šta je ljudski duh?
4. Ukratko opiši ljudsku prirodu.
5. Navedi dva biblijska stiha koji dokazuju da je smrt nesvesno stanje .
6. Šta znaš o Hristovom sudu?
7. Ko će biti vaskrsnut na sud?
8. Šta je pakao?

9. Šta je Gehena?

STUDIJ 5

CARSTVO BOŽIJE

5.1 Definicija Carstva

Naši predhodni studiji su pokazali da je Božija namera nagraditi Svoj verni narod večnim životom o Hristovom povratku. Ovaj večni život će se provoditi na zemlji; Božija ponavljanja obećanja o ovome nikada ne impliciraju da će verni otići na nebo. "Evandjelje o Carstvu" (Mt.4:23) je bilo propovedano Abrahamu u obliku Božijih obećanja o večnom životu na zemlji (Gal.3:8). "Božije Carstvo" je stoga vreme nakon Hristova povratka kada će se ova obećanja ispuniti. Dok je Bog konačni Kralj Svog čitavog stvarstva čak i sada. On je dao čoveku slobodnu volju da upravlja svetom i svojim vlastitim životom kako mu je volja. Tako se sada svet sastoji iz 'kraljevstva ljudskog' (Dan.4.17).

Hristovim povratkom, će se urediti "vladavina nad svetom pripade Gospodu našem i njegovom Mesiji, i vladaće u sve vekove"(Otk.11:15). Onda će Božija volja i želje biti potpuno i otvoreno izvršavane na ovoj zemlji. Zato nam Isus zapoveda da molimo: "neka dođe carstvo tvoje; neka bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu (što je sada)" (Mt.6:10). Zbog toga, "carstvo Božije" je fraza zamenjiva s "carstvo nebesko" (Mt.13:11 up. Mk.4:11). Primeti da mi nikada ne čitamo o 'carstvu koje je na nebu'; carstvo nebesko je ono koje će biti uređeno od Hrista na zemlji za njegov povratak. Kako je Božija volja potpuno izvršavana od anđela na nebu (Ps.103:19-21), tako će biti i u budućem Božijem carstvu, kada će zemlja biti nastanjena samo pravednicima, koji će biti "anđelima...jednaki"(Lk.20:36).

Ulazak u carstvo Božije za Hristov povratak je stoga krajnji ishod svog našeg hrišćanskog truda u ovom životu (Mt.25.34; Dela 14:22); kao takvo, naprosto je važno imati ispravno razumevanje toga, Filipova propoved o "Hristu" je definisana kao učenje za "evandjelje o carstvu Božijem i o imenu Isusa Hrista" (Dela 8:5,12). Patus za patusom smo podsećani kako je "carstvo Božije" bilo glavna tema Pavlova propovedanja (Dela 19:8; 20:25; 28:23,31). Stoga je iznad svega važno da potpuno shvatimo nauk Carstva Božijeg, budući da ono oblikuje bitan deo poruke evandjelja. "da nam valja kroz mnoge nevolje ući u carstvo Božije" (Dela 14.22); to je svetlo na kraju tunela ovog života, i stoga poticaj da učinimo žrtve koje istinski hrišćanski život uključuje.

Navuhodonosor, kralj Vavilona, hteo je znati budućnost sveta (vidi Dan.2). Dano mu je viđenje velikog kipa, sastavljenog od različitih metala. Daniel je tumačio da zlatna glava predstavlja vavilonskog kralja (Dan.2:38). Nakon njega je trebalo doći red većih imperija u području oko Izraela, da se zaključi stanjem u kojem "prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, to carstvo će biti nešto jako nešto trošno"(Dan.2:42).

Sadašnja ravnoteža sila u svetu je podeljena između mnogih nacija, neke jake neke slabe. Danijel je onda video mali kamen kako udara kip u noge, uništivši ga, i izravstivši u velikom brdu koje je ispunilo celu zemlju (Dan.2:34,35). Ovaj je kamen predstavljao Isusa (Mt.21:42; Dela 4:11; Ef.2:20; 1Pet.2:4-8). "Brdo" koje će On stvoriti po celoj zemlji predstavlja večno Carstvo Božije, koje će biti uređeno za njegov drugi dolazak. Ovo proroštvo je samo po sebi dokaz da će carstvo biti na zemlji a ne na nebu.

Da će Carstvo biti tek potpuno uređeno u stvarnosti za Hristov povratak jeste tema drugih pasusa. Pavle govori o Isusu da će suditi živima i mrtvima "njegovim dolaskom, i njegovim carstvom" (2Tim.4:1). Mihej 4:1 uzima Danijelovu ideju da je Božije carstvo poput golemog brda: "u posljednja vremena (će) biti utvrđena gora doma Gospodnjega"; tu onda sledi opis o tome čemu bi ličilo ovo carstvo na zemlji (Mih.4.1-4). Bog će dati Isusu Davidov presto u Jerusalimu: "i kraljevat će... uvek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja" (Lk.1:32,33D.F.). Ovo zahteva određene tačke od koje će Isus početi da vlada na prestolu Davidovu, i početak njegova kraljevstva. Ovo će biti za Hristova povratka. "I njegovu kraljevstvu neće biti kraja" se povezuje s Dan.2:44: "Bog će nebeski podignuti carstvo koje se do vijeka neće rasuti, i to se carstvo neće ostaviti drugom narodu". Otk.11:15 upotrebljava sličan govor u opisivanju kako će za drugi dolazak biti "Uspostavljeno... nad svijetom kraljevstvo Gospodara našega i Pomazanika njegova i kraljevat će u vijeke vjekova". Opet, mora biti određenog vremena kada će Hristovo carstvo i vladavina početi na zemlji; ovo će biti za Njegova povratka.

5.2 Carstvo nije sada uređeno

Rasprostranjeno je mišljenje da je Božije Carstvo sada u potpunom postojanju, da je sačinjeno od sadašnjih vernika – 'crkve'. Dok su u izgledu istinski vernici 'spašeni' i dana su im moguća mesta u Carstvu, nema nikakve sumnje da mi ne možemo biti sada potpuno u Carstvu, budući da se Hrist nije još vratio da ga uspostavi.

Treba da je jasno iz onoga šta smo do sada naučili da "meso i krv ne mogu da *naslede* carstvo Božije" (1Kor.15:50). Mi smo "*naslednici* carstva koje je obećao onima koji ga ljube (Jak.2:5), budući da nas baptizam čini naslednicima obećanja Abrahamu – koja obećanja sadrže osnovno evanđelje Carstva (Mt.4:23; Gal.3:8,27-29). Stoga je uobičajeno naići na obećanja o *nasleđivanju* carstva za Hristov povratak, kada će obećanja Abrahamu biti ispunjenja (Mt.25.34; 1Kor.6:9,10; 15:50; Gal.5:21; Ef.5:5). Sama upotreba ovog govora o budućem nasleđu pokazuje da carstvo nije u sadašnjem posedu vernika.

Isus je ispričao poređenje da ispravi one koji su mislili "da će se carstvo Božije pojaviti odmah. Reče tako: jedan čovek ugledna roda ode u daleku zemlju da primi za sebe kraljevstvo i da se vrati". U međuvremenu je ostavio svoje sluge sa određenim

odgovornostima. "A kad se on vratio – primivši kraljevstvo – reče da mu dozovu one sluge" i sudio im (Lk.19:11-27).

Ugledni čovek predstavlja Hrista koji odlazi u "daleku zemlju" nebesku da primi kraljevstvo, s kojim se vraća u vreme suda, tj. drugom dolasku. Stoga je nemoguće da "sluge" poseduju kraljevstvo sada, za vreme odsutnosti njihovog Gospodara.

Sledeće nas snabdeva daljnjim dokazima o tome:-

- "Moje carstvo nije od ovoga sveta", jednostavno je izjavio Isus (Jv.18:36). Međutim, čak i u to vreme je mogao reći: "ja sam car" (Jv.18:37), pokazujući da Hristovo sadašnje 'carevanje' ne znači da je njegovo carstvo sada uređeno. Čak i vernici u prvom veku su opisani kako IŠČEKUJU "carstvo Božije" (Mk.15.43).
- Hrist je rekao svojim učenicima da neće nikada više piti vina "do onoga dana kada ću ga s vama piti novog u carstvu Oca moga" (Mt.26:29). Ovo jasno implicira da je carstvo trebalo biti u budućnosti, kako su ljudi i razumeli Hristovu propoved navešćivanja evanđelja o carstvu Božijem (Lk.8:1). "blažen je onaj koji će (u budućnosti) jesti hleb u carstvu Božijem", je bio njihov komentar (Lk.14:15).
- Lk.22:29,30 nastavlja ovu temu: "određujem (vam) carstvo... da jedete i pijete za mojom trpezom u mom carstvu".
- Isus je objasnio znake koji će predhoditi njegovom drugom dolasku, i zaključio ih komentarom: "kad vidite da se ovo zbiva , znajte da je carstvo Božije blizu" (Lk.21:31). Ovo je besmisleno ako je kraljevstvo sada u postojanju prije drugog dolaska.
- "Kroz mnoge (nam je) nevolje ući u carstvo Božije" (Dela 14:22). Nikakvo čudo da svaki vernik koji pati usrdno moli da carstvo dođe (Mt.6:10).
- Bog "vas poziva u svoje carstvo i slavu" (1Sol.2:12); u odgovor, moramo tražiti ulaz u to kraljevstvo kroz duhovni život sada (Mt.6:33).

"CARSTVO JE BOŽIJE UNUTRA U VAMA" (Karadžić)

Uprkos svom ovom znatnom isticanju, mnogi pravoslavni 'hrišćani' temelje svoje verovanje kako carstvo sada postoji u srcima vernika, na jednom jedinom pasusu: "carstvo je Božije unutar u vama" (Lk.17:21-Karadžić). Ovo je ispravnije prevedeno "Carstvo Božije je **među** vama" (vidi D.F. kao i Dr.E.M.Čarnić). Iz konteksta vidimo da je Isus govorio farizejima (s.20); ono "vama" se dakle odnosi na njih. Oni sigurno nisu bili hrišćanski vernici – carstvo Božije nije bilo u *njihovim* srcima.

Jevreji su pravili veliku javnu predstavu od svog žara u očekivanju Mesije. U ovom pasusu, "carstvo Božije" čini se da je titula mesije, budući da je on trebao biti car carstva. Tako kad je Isus ušao u Jerusalim, narod je uzvikivao: "blagosloven je (Mesija) koji ide u ime Gospodnje; blagosloveno carstvo oca našega Davida, koje dolazi" (Mk.11:9,10). Ovo izjednačuje Mesiju sa "carstvom". Tako je Jovan krstitelj propovedao da se približilo "carstvo nebesko" jer to je Onaj o kom je prorečeno

(Mt.3:2,3). U našem pasusu u Lk.17:20-24, Isus je odgovorio na njihovo pitanje o tome "Kad će doći carstvo Božije", govoreći o dolasku "Sina čovečijeg".

Hristova poenta je bila da su Jevreji pravili takvu predstavu u potrazi za dolazak Mesije, iščekujući da se odjednom otkrije u moći, te nisu uspeli shvatiti da je Mesija - "carstvo Božije" – već da je bio među njima kao ponizna osoba, Isus. Tako ih je upozorio: "Carstvo Božije neće doći tako da bi se spoljni znaci mogli opažati... jer, gle carstvo Božije je među vama" (Lk.17:20,21).

5.3 Carstvo Božije u prošlosti

Carstvo Božije je buduća nagrada vernicima. Kao takva, njihova je pobuda živeti život predan oponašanju Hristova primera – nešto što će sadržavati kratkotrajnu patnju i neudobnost. Stoga je za očekivanje da će sve svoje dane provoditi u sve većoj želji da se cene i shvate čuda tog budućeg doba. To će biti zbir svih njihovih duhovnih težnji, i potpuna objava Boga koga su zavoleli kao svog Oca.

Pismo obiluje detaljima o tome čemu bi Carstvo ličilo, i naći ćeš da je doživotni posao otkriti tek neke od njih. Jedan način po kojem možemo shvatiti neke od osnovnih načela tog budućeg Carstva jeste shvatiti da je Carstvo Božije postojalo u prošlosti u obliku nacije Izraela. Ovo se carstvo treba preurediti za Hristov povratak. Mnogo iz Biblije nas obaveštava o narodu Izraela, da možemo shvatiti, u širokom prikazu, kako će buduće Božije Carstvo biti uređeno.

Bog je često opisivao kao 'car (kralj) Izraelov' (Is.44:6 up. Is.41:17; 43:15; Ps.48:2; 89:18, 149:2); sledi da su ljudi Izraela bili Njegovo carstvo. Oni su počeli biti Božije carstvo preko ulaska u zavet s Njim na gori Sinaj, kratko nakon što su pobjegli iz Egipta kroz Crveno more. U odgovor njihove voljnosti da drže ovaj zavet, oni će Bogu biti carstvo "i narod svet" (2Moj.19.5,6). Tako "kad izađe Izrael iz (Egipta)... Izrael (postade) oblast njegovu" ili carstvo (Ps.114:1,2). Nakon ulaska u ovaj sporazum, Izrael je putovao pustinjom Sinaja i naselio se u obećanoj zemlji Hanana. Pošto im je Bog bio Kralj, njima su upravljali "Sudije" (pr.Gideon i Samson) umesto kraljevi. Ovi suci nisu bili kraljevi, već Božanstveno vođeni upravnici koji su upravljali određenim delovima zemlje umesto da vladaju celom zemljom. Oni su često bili postavljeni od Boga za određene namere, pr. da vode Izrael pokajanju i izbave ga od njegovih neprijatelja. Kada su Izraelci pitali suca Gideona da im bude kralj, on je odgovorio: "neću vam ja biti gospodar... Gospod će vam biti Gospodar" (Sud.8:23).

Zadnji sudac je bio Samuel. U njegovo vreme Izraelci su tražili ljudskog kralja kako bi bili slični narodima oko njih (1Sam.8:5,6). Kroz čitavu istoriju, Božiji istinski narod je bio iskušavan potcenjivanjem bliskosti svog odnosa s Bogom, i žrtvovati ga zbog pojave sličnosti sa svetom oko njih. Ove su kušnje nadasve silne u našem sadašnjem svetu. Bog se jadao Samuelu: "odbaciše (Me) da ne carujem nad njima" (1Sam.8.7). Ipak, Bog im je dao careve, počevši sa zlobnim Saulom. Nakon njega je došao pravedni David, i celi niz careva ga naslediše. Duhovno – skloniji carevi su shvatili da je Izrael još uvek bio Božije carstvo, pa makar i da je odbio Njegovo carstvo. Oni su stoga prepoznali da upravljaju Izraelom u Božije ime umesto po svom vlastitom pravu.

Razumevanje ovog načela nam omogućuje da shvatimo opis o Solomonu, Davidovom sinu, kako vlada na "prijesto (Božiji) da caruješ mesto Gospoda Boga svojega" (2Dnev.9:8; 1Dnev.28.5; 29:23). Solomonova vladavina velikog mira i blagostanja pokazivala je primer (ili bila je 'tipična') za buduće Božije Carstvo. Stoga je istaknuto da je bio car nad Izraelom umesto Boga, kao što će i Isus takođe sedeti na Božiji presto kao Car Izraela za Boga (Mt.27:38,42; Jv.1:49; 12:13).

Mnogi od pravednih careva zabeleženih u starom Zavetu su uživali vladavine koje su bile tipične za buduće Hristovo Carstvo. Tako kao što je Solomon sagradio hram Bogu u Jerusalimu, tako, isto, će i Hrist u budućem Carstvu (vidi Jez.40-48). Kao što su Jezeckija i Solomon primali darove i časti od okolnih nacija (1Car.10:1-4; 2Car.20:12), i videli su zemlju Izraela blagoslovljenu sa zapanjujućim obiljem blagostanja (1Car.10.5-15; Is.37:30), tako će se i u Hristovu Carstvu rasprostranjenom po celom svetu, videti iste stvari u daleko većim razmerama.

BRAK

Uprkos dobrom početku Solomona, dok još beše prilično mlad on je načinio pogreške u svojim bračnim odnosima koji su napredno trošili njegovu duhovnu snagu kako je stario. »Car Solomon ljubljao mnoge žene tuđinke... Moavke, Amonke, Edomke... Od ovijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevim: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer će zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomon ljubeći ih... i žene njegove zanesoše srce njegovo. I kad ostarje Solomon, žene zanesoše srce njegovo za tuđim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu... I činjaše Solomon što bješe zlo pred Gospodom, i ne hođaše sasvijem za Gospodom... A Gospod se razgnjevi na Solomona... I reče Gospod Solomonu... zato ću otrgnuti od tebe carstvo" (1Car.11.1-11).

Solomonovo klizanje u odmetništvo je bilo životno – dugi proces. Njegovi odnosi sa ženama koji nisu delile njegovo znanje o izraelskome Bogu su ga odveli sklonošću ka njihovim lažnim bogovima. Njegova je ljubav prema svojim ženama činila da nije više gledao te bogove za duhovnu perverziju istinskog Boga, što su i bili. Kako je vreme odmicalo, njegovo srce nije više poštovalo izraelskog Boga. "Srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu", tj. njegova svest ga nije više grizla pri poštovanju lažnih bogova. Njegov nedostatak odanosti celim srcem istinskom Bogu "bješe zlo pred Gospodom", ishodeći Božijem raskidu Svoje veze sa Solomonom. Izraelu je bilo jednako govoreno ne venčavati se sa ženama okolnog sveta (2Moj.34.12-16; Isus 23:12,13; 5Moj.7:3).

Baptizmom u Hristu mi postajemo duhovni Izrael. Ako smo sami, jedino se trebamo venčavati u duhovnom Izraelu, "u Gospodinu" (1Kor.7:39) – tj. s drugim baptiziranim vernicima "u Hristu". Ako smo već u braku u vreme našeg baptizma, ne trebamo se razdvajati od svojih supruga; naš je bračni odnos osvećen zbog naše vere (1Kor.7.12-14). Svesno odabrati venčavanje s onim koji ne poznaju istinskog Boga će dugoročno, odvesti do našeg odmetništva. Solomon očito nije uspeo shvatiti silinu Božijeg upozorenja o ovakvim suprugama: "jer će zanijeti srce vaše" (1Car.11.2; 2Moj.34.16). Samo izuzetan nivo samokontrole i intenzivno pokajanje nas može učiniti izuzecima iz ovog pravila.

Mi smo ranije pokazali kako pravoslavno hrišćanstvo ne ceni Jevrejske osnove hrišćanske nade; oni ne poznaju istinskog Boga Izraela. Brak s ovim ljudima obično vodi postupnom opadanju s uzvišenih naučnih istina koje su temelj našeg spasenja. Iz ovog su razloga Isak i Jakov otišli do izvanrednih daljina da uzmu žene koje su ispravno držale istinsku veru, Isak je čak čekao do 40 godina starosti da nađe pravu ženu (1Moj.24.3,4; 28:1). Ojađenost Ezre i Nemije kod slušanja da su neki od Jevreja venčali s ne Jevrejima dalje pokazuje ozbiljnost ove teme (Jezdra 9.12; Nem.10:29,30).

Mi smo pokrenuli ovu temu u ovoj fazi da potaknemo pažljivo razmišljanje. Brak je detaljnije analiziran u Studiju 11.4

BOŽIJI SUD

Kao ishod Solomonova raskola, carstvo Izraela bejaše podeljeno nadvoje; Solomonov sin, Roboam, vladao je nad plemenima Judinim, Benjaminovim i polovinom plemena Manasije, dok je Jeroboam vladao nad ostalih deset plemena. Ovo desetoplemensko carstvo beše nazvano Izrael, ili Efreim, dok je dvoplemensko nazvano Juda. Ljudi svih ovih plemena, u najvećem delu, su sledili Solomonov loš primer – tvrdili su da veruju u istinskog Boga, dok su istovremeno slavili idole okolnih nacija. Ponovo ih je Bog pozivao, kroz proroke, da se pokaju, ali bez uspeha. Zbog toga, kaznio ih je proterivanjem iz carstva Izraela u zemlje svojih neprijatelja. Ovo je bilo s najezdom Asiraca i Vavilonaca i njihovom zarobljavanju: "trpio si ih (Bože) mnogo godina opominjući ih duhom (rečima) svojim preko proroka svojih; ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke (okolnim) narodima zemaljskim" (Nem.9:30).

Desetoplemensko kraljevstvo Izraela nije uopšte imalo dobrih kraljeva. Jeroboam, Ahab, Joahaz itd. Su svi zabeleženi u knjizi o Carevima kao idolopoklonici. Njihov zadnji kralj je bio Osija, za čiju vladavinu je Izrael bio poražen od Asirije, i deset plemena su odvedena u ropstvo (2Car.17). Odavde se oni nisu nikad vratili.

Dvoplemensko kraljevstvo Juda imalo je neke dobre kraljeve (pr. Ezekija i Josija), premda su većina bili zli. Zbog ponavljanih grehova ljudi, Bog je odbacio Judino kraljevstvo za vladavinu njihovog zadnjeg kralja, Sedekija. Ovo je bilo sa najezdom Vavilonaca, koji su ih odveli zarobljene u Vavilon (2Car.25). Oni su ostali u Vavilonu 70 godina, nakon kojih su se vratili u Izrael pod vodstvom Ezre i Nemije. Oni nikada više nisu imali vlastitog kralja, bili su pod upravom Vavilonaca, Grka i Rimljana. Isus se rodio u toku rimske vladavine. Zbog izraelskog odbijanja Isusa, Rimljani su ih napali u 70 n.e. i rasterali po svetu. Tek u zadnjih sto godina počeli su se vraćati, tako naveštavajući povratak Hrista (vidi Dodatak 3).

Jez.21:25-27 (21:30-32 Daničić) je pretkazao ovaj kraj Božijeg Carstava kako je viđen u naciji Izraela: "ti, nečisti bezbožniče, kneže Izrailjev (tj. Sedekija), kome dođe dan... Ovako veli Gospod Gospod: skini tu kapu i svrzi taj venac (tj. Sedekija će postati kralj), neće ga biti... Uništiću, uništiću, uništiću ga, i neće ga biti, dokle ne dođe onaj kome pripada, i njemu ću ga dati". Pesus za pasusom proroci nariču kraj Božijeg carstva (Os.10:3; Plač 5:16; Jer.14:21; Dan.8:12-14).

Trostruko 'uništenje' iz Jez.21:25-27 (21:30-32 Daničić) se odnosi trima najezdama učinjenim od Navuhodonosara, kralja Vavilona. Pažljivi će student videti u ovim

stihovima drugi jedan primer o tome kako kraljevstvo Božije i njegov kralj mogu biti tretirani paralelno; prevrat Sedekije je bio onaj od kraljevstva Božijeg (vidi deo 5:2). Tako je Božije kraljevstvo onakvo kakvo je bilo u naciji Izraela završilo: "ukinuću carstvo doma Izrailjeva" (Os.1:4). "Neće ga biti, dakle..." nosi implikaciju da će kraljevstvo ponovo oživeti kad "dođe onaj kome pripada, i njemu (će) ga (Bog) dati". Bog će "dati (Isusu) prestolje Davida, oca njegova... i njegovu kraljevstvu neće biti kraja" (Lk.1:32,33) – za Hristova povratka. Tada, dakle, će obećanje o obnovi kraljevstva biti ispunjeno.

OBNOVA IZRAELA

Postoji kolosalna tema kroz starozavetne proroke o obnovi božijeg Carstva za povratak Mesije. Hristovi učenici bejahu dobro usklađeni u ovome: "A okupljeni ga pitahu...: Gospode, hoćeš li u ovo vreme *ponovo uspostaviti carstvo Izrailjevo?*" tj. 'Da li će Jezekija 21:27 biti sada ispunjeno?' Isus je odgovorio da tačno vreme njegovog drugog dolaska oni neće nikada znati, iako su ih anđeli odmah nakon toga uverili da će se on, uistinu, vratiti za neko vreme (Dela 1:6-11).

Obnova carstva Božijeg/Izraela će stoga biti za drugi dolazak. Tako je Petar propovedao da će Bog poslati "Pomazanika, Isusa. Njega treba da nebo pridrži (tj. mora ostati onde) do vremena uspostave svega što obeća Bog na usta svetih proroka svojih" (Dela 3:20,21). Drugi dolazak će doneti preuspostavu Božijeg carstva kao obnovu starog carstva Izraela.

Obnova Božijeg carstva zaista je tema svih "(Božijih) svetih proroka":-

- "I utvrdiće se prijesto milošću, i na njemu će (Isus) sjediti jednako u šatoru Davidovu (o drugom dolasku – Lk.1:32,33) koji će suditi... i biti brz da čini pravdu" (Is.16:5).
- "U to ću vrijeme podignuti opali šator Davidov (tj. "presto Davidov" iz Lk.1:32,33), i zatvoriću mu pukotine, i oporaviću mu što je razvaljeno, i opet ću ga sagraditi *kao što je bio prije*" (Amos 9:11). Zadnja je fraza jasni govor o obnovi.
- "I sinovi će (Izraela) njegovi biti *kao prije*, i zbor će njegov biti utvrđen pred mnoštvom" (Jer.30:20).
- "Gospod... će opet izabrati Jerusolim" (Zah.2:12), čineći ga prestonicom Svog rasprostranjenog po svetu Kraljevstva (up. Ps.48:2; Is.2:2-4).
- "Jer ću povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaću ih *kao prije... opet će se čuti glas radostan... jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije... na ovom mjestu (Jerusalimom)... opet će biti torovi pastirski... opet će prolaziti stada*" (Jer.33:7-13).

Hristov povratak da uspostavi ovo Carstvo uistinu je "nada Izraela", s kojom se mi moramo povezati kroz baptizam.

5.4 Carstvo Božije u budućnosti

Delovi 1 i 3 ovog Studija su dali prilično upućivanje o tome čemu bi ovo Carstvo ličilo. Mi smo videli da je Abrahamu bilo obećano da će kroz njegovo seme ljudi svih delova sveta biti blagoslovljeni; Rim.4:13 proširuje ovo znanje kako će cela zemlja biti baštinjena od onih ljudi koji su Abrahamovo seme, tj. Hrista. Lik proroštva Dan.2 objašnjava kako će se Hrist vratiti poput malog kamena, i onda će se carstvo postupno raširiti svetom (up. Ps.72:8). Ovo znači da Carstvo Božije neće biti smešteno samo u Jerusalimu ili zemlji Izraela, kako neki tvrde, iako će ova područja sigurno biti njegovo jezgro.

Oni koji slede Hrista u ovom životu će biti "carstvom i sveštenicima i oni će carevati na zemlji" (Otk.5:10). Mi ćemo upravljati naseobinama različitih veličina i brojnosti; jedan će upravljati nad deset gradova, drugi nad pet (Lk.19:17). Hrist će deliti svoje upravljanje zemljom s nama (Otk.2:27; 2Tim.2:12). "Evo, car (Isus) će carevati pravo i knezovi (vernici) će vladati po pravdi" (Is.32:1; Ps.45:16).

Hrist treba vladati zauvek na Davidovom preuspostavljenom prestolu (Lk.1:32,33), tj. on će imati Davidovo mesto i položaj vladanja, koje je bilo u Jerusalimu. Pošto će Hrist upravljati iz Jerusalima, koji će biti prestonica budućeg Carstva. U ovom će području biti izgrađen hram (Jez.40-48). Dok će ljudi hvaliti Boga u različitim mestima sveta (Mal.1:11), ovaj će hram biti žarišna tačka svetskog poštivanja. Nacije "će dolaziti od godine do godine da se poklon(e) caru Gospodu nad vojskama i da praznuju praznik sjenica" oko hrama u Jerusalimu (Zah.14:16).

Ovo godišnje hodočašće u Jerusalimu je takođe pretkazano u Is.2:2,3: "Biće u potonja vremena gora (carstvo – Dan.2:35,44) doma (hrama) Gospodnjega utvrđena u vrh gora (tj.Božije Carstvo i hram će biti uzdignut iznad carstva ljudi)... i stjecaće se k njoj svi narodi. I ići će mnogi narodi govoreći : hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima... jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima". Ovo nalikuje prizoru ranih dana Carstva, kako će ljudi širiti znanje o Hristovu vladanju drugima, i oni idu na "goru" Božijeg Carstva, koja će se širiti polako svetom. Ovde imamo sliku istinskog žara religioznog štovanja.

Jedna od najvećih ljudskih tragedija našega doba je ta da najveći broj ljudi 'poštivaju' Boga iz političkih, socijalnih, kulturnih ili emocionalnih razloga, umesto na temelju istinskog razumevanja Njega kao svog Oca i Tvorca. U Carstvu će biti rasprostranjenog žara po svetlu da se nauče putevi Božiji; ljudi će biti tako poticani ovom željom da će putovati iz svih krajeva zemlje u Jerusalim da steknu više znanja o Bogu.

Umesto pometnje i nepoštenosti stvorenih od ljudskih pravnih sistema i ministarstava pravde, biće jedan sveopšti pravni kodeks - "zakon, i riječ Gospodnja", kojeg će Hrist objaviti iz Jerusalima. "I stjecaće se k njoj svi narodi" ovim učevnim zasedanjima, implicirajući da će ova opšta želja da se nađe istinsko znanje o Bogu umanjiti prirodno trenje između nacija, kao što čini između pojedinaca koji se posvećuju dobivanju ovakvog znanja u ovom životu.

Ovaj opis pritecanja u Jerusalim liči slici prikazanoj u Is.60:5, gde se Jevreji 'skupljaju' zajedno s ne Jevrejima da štovaju Boga u Jerusalimu. Ovo se savršeno povezuje s proroštvom o Carstvu iz Zah.8:20-23:-

"Dolaziti (će) narodi i stanovnici mnogih gradova; dolaziće stanovnici jednoga u drugi govoreći: hajdemo (up. Zah.14:16 "od godine do godine") da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja. Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu... u to će vreme deset ljudi od svih jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći: idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama".

Ovo stvara sliku o jevrejskom narodu da je načinjena "glava, a ne rep" narodima, zbog svog pokajanja i pokornosti (5Moj28:13); jevrejske osnove Božijeg plana za spasenje će se onda ceniti od svakog. Nepoznavanje toga između sadašnjeg hrišćanstva će se naglo završiti. Ljudi će tada sa žarom raspravljati o ovim stvarima, tako da mogu reći ne Jevrejima, da "čujemo da je Bog s vama". Razgovor će se onda odvijati oko duhovnih stvari, umesto praznih privida koji ispunjavaju sadašnja razmišljanja u svetu.

S ovom povećom obavezom božanstva, ne iznenađuje da će Hrist "sudi(ti) među narodima... te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju" (Is.2.4). Bezuslovna vlast i potpuna pravednost njegove arbitraže u sporovima će ishoditi u voljnost nacija da zamene svoju vojnu industriju s poljoprivrednom mašinerijom i napuste sve vojne obuke. "Procvjetaće u dane njegove pravednik" (Ps.72:7) – duhovnost će se onda uzneti, i čast će se iskazati onima koji odražavaju Božije osobine ljubavi, milosti, pravednosti itd. Stavi ovo nasuprot sadašnjeg uznošenja ponosnih, nametljivih i sebično ambicioznih.

Voljno raskivanje "mačeva... na raonike" će biti deo poveće poljoprivredne promene koja će nastati na zemlji. Kao ishod Adamova greha, zemlja je bila prokleta zbog njega (1Moj.3:17-19), s ishodom da je veliki trud sada potreban da se hrana dobije iz nje. U carstvu "biće pšenice na zemlji izobila; po vrhovima (jalovim nekad) gorskim lelijaće se klasje njezino kao (ljetine Libana) Livanska šuma" (Ps.72:16). "Orač (će) stizati žeteoca, i koji gazi grožđe sijača, i gore će kapati slatkim vinom" (Amos 9:13), ovako će biti poboljšana plodnost zemlje, i smanjenje kletve na zemlju izrečene u Edenu.

Ovakvo ogromno poljoprivredno preduzeće će obuhvaćati mnogo ljudi. Proroštva Carstva daju utisak da će se ljudi vratiti samostalnom, poljoprivrednom stilu življenja:-

"Nego će sjediti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i neće biti nikoga da ih plaši" (Mih.4:4).

Ova samostalnost će nadvladati zloupotrebe koje su svojstvene bilo kom sistemu zapošljavanja i truda za novac. Provodeći životni vek radeći da se drugi obogate će onda biti stvar prošlosti.

"Oni će graditi kuće i (sami) sjedeće u njima; i sadiće vinograde i ješće rod njihov. Neće oni graditi a drugi se naseliti, neće saditi a drugi jesti... i

izabranicima će mojim oveštati djela ruku njihovijeh. Neće raditi uzalud..." (Is.65:21-23).

Is.35:1-7 sadrži neusporedivo proroštvo o tome kako će neplodna zemlja biti promijenjena, ishodeći u fluidu sreće i radosti da će skoro oticati zemljom, zbog lakšeg i duhovnijeg načina života onih koji je obrađuju: "Radovaće se tome pustinja... veseliće se pustoš i procvjetati kao ruža... i veseliće se radujući se i popijevajući... jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. I suho će mjesto postati jezero". Čak i prirodna agresivnost između životinja će biti odstranjena: "Vuk i jagnje zajedno će pasti", i deca će se moći igrati sa zmijama (Is.65:25; 11:6-8).

Istim načinom kojim će postavljena kletva nad prirodnim stvorenjima biti znatno smanjena, i ona postavljena nad čovečanstvom će takođe popustiti. Tako Otk.20:2,3 govori simboličnim jezikom o đavolu (greha i njegova učinka) da je "okovan", ili zatvoren, za vreme hiljadugodišnjice. Životni vek će biti povećan, tako ako ko umre u starosti od sto godina, smatrat će se tek detetom (Is.65:20). Žene neće doživljavati velike bolove pri porođajima (Is.65:23). "Tada će se otvoriti oči slepima, i uši gluhima otvoriće se. Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće (Is.35:5,6). To će biti zbog čudesnih Duhovnih dari koja će opet biti u posedu (up.Jev.6:5).

Nemože biti preistaknuto da na Carstvo Božije ne treba gledati kao na tropsko rajsko ostrvo, gde će pravednici uživati na sličan način na koji ljudi uživaju u kupanju i sunčanju usred divote prirode. Osnovna namera Carstva Božijeg je da se odaje slava Bogu, dok se zemlja ne ispuni slavom o Njemu "Kao što je more puno vode" (Av.2:14). To je Božiji krajnji cilj: "Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodnje" (4Moj.14:21). Slava Bogu znači da će stanovnici zemlje ceniti, hvaliti i oponašati Njegove pravedne osobine; jer će svet biti u opisanom stanju, Bog će dopustiti da i fizička zemlja takođe, odražava to. Tako "smjerni će naslediti zemlju (u Carstvu), i nasleđivaće se množinom (duhovnog) mira" (Ps.37:11), umesto da uživaju u lagodnom životu. Oni koji gladuju i koji su žedni pravednosti: "oni će se nasititi" njom u Carstvu (Mt.5:6).

Sama pomisao uživanja večnog života u Carstvo se često koristi kao "mrkva" da se potaknu ljudi na interes o hrišćanstvu. Međutim naše posedovanje toga tada, će biti skoro slučajno sa stvarnim razlogom našeg bivanja u Carstvu – a taj je da se slavi Bog. U ono vreme što nam preostaje nakon baptizma, naše shvatanje toga se treba stalno razvijati.

Do pisca, svega deset godina življenja u radosti bezuvetnog savršenstva i dobre savesti s Bogom će biti vredno svih trauma ovog života. Da će ovo uzvišenje stanje trajati zauvek naprosto izaziva duševno uzbuđenje, vodeći nas iza granica ljudskog shvatanja.

Čak i kada je gledano fizičkim terminima, biti u Carstvu Božijem treba biti naš glavni poticaj prezreti svetske prednosti i materijalizam. Umesto da prekomerno mislimo o budućnosti, Isus je savetovao: "Tražite prvo carstvo i pravednost njegovu, a sve ovo dodaće vam se" (Mt.6:33). Sve što sada možemo zamisliti i težiti je neusporedivo s konačnim ispunjenjem da budemo u Božijem Carstvu.

Trebamo tražiti "(Božiju) pravednost", tj. da pokušamo razviti ljubav Božijeg karaktera, što znači da želimo biti potpuno moralno savršeni umesto toga što, lično, želimo pobeći smrti i živeti večno lagodnim životom.

Prečesto nada evanđelja je predstavljena na načine koji su dopadljivi ljudskoj sebičnosti. Očito naša pobuda da budemo u Carstvu je silno promenjiva iz dana u dan. Ono što predlažemo ovde jeste jedan uzor; naš prvi prioritet je da naučimo evanđelje i pokažemo našu podložnost njemu baptizmom iz pobude pokornosti – iz ljubavi Bogu. Naše shvatanje nade koju Bog nudi, i naše tačne razloge za želju da budemo u Carstvu, će se povećati i sazrevati nakon našeg baptizma.

5.5 Hiljadugodišnjica

Kod ove tačke našeg studija o životu u Carstvu, pažljivi će čitatelj verovatno pitati: 'ne izgleda li ova slika o Carstvu Božijem prilično ljudska?' Ljudi u carstvu će još uvek rađati decu (Is.65:23) čak i umirati (Is.65:20). Ovi ljudi će još uvek imati sporove koje će Hrist rešiti (Is.2:4), i još uvek će morati da obrađuju zemlju kako bi preživeli, iako će to biti daleko lakše nego sada. Sve ovo izgleda daleko od obećanja da će pravednici dobiti večni život, i prirodu poput Boga, učinjeni jednaki s anđelima, koji niti se venčavaju niti reprodukuju (Lk.20:35,36). Odgovor leži u činjenici što će prvi deo Carstva Božijeg trajati 1000 godina - "hiljadugodišnjica (vidi Otk.20:2-7). Za vreme ove hiljadugodišnjice biće dve grupe ljudi na zemlji:-

1. Sveci – oni od nas koji su sledili Hrista prihvatljivo u ovom životu, kojima će se dati večni život kod suda. Zabeleži: 'svetac' znači 'pozvana' osoba, i odnosi se na bilo kojeg istinskog vernika.
2. Obični smrtnici koji nisu poznavali evanđelje u vreme Hristova povratka – tj. nisu bili odgovorni sudu.

Kada dođe Hrist, dvojica će biti u polju, jedan će se uzeti (za sud), a drugi će se ostaviti (Lk.17:36 – Karadžić); oni koji "će se ostaviti" će biti u ovoj drugoj grupi.

Primivši Božiju prirodu kod suda, sveci neće moći umirati ili rađati decu. Opisi ljudi koji doživljavaju ove stvari u Carstvu moraju se stoga odnositi na drugu grupu – oni koji su živi u vreme Hristova povratka, ali nisu znali Božije zahteve. Nagrada pravednicima je da budu 'kraljevi i svećenici i kraljevat ćemo na zemlji' (Otk.5:10 (vidi Karadžić)). Kraljevi moraju kraljevati nad nekim; oni ljudi koji su bili neupućeni u evanđelje u vreme drugog dolaska će dakle biti ostavljeni da žive, da se njima upravlja. Kroz život "u Hrista" mi ćemo deliti Njegovu nagradu – koja je da se bude kralj sveta: " I onome koji pobeđuje i drži moja dela do kraja, tome ću dati vlast nad mnogobošcima, i biće im pastir sa gvozdеном palicom... kao što sam i ja primio od svog Oca" (Otk.2:26-28).

Hristov primer nama sada dolazi na mesto – verne sluge bejahu nagrađene sa deset ili pet gradova da vladaju u Carstvu (Lk.19:12-19). Znanje o Božijim putevima neće se raširiti čim Hrist bude proglašen Carem u Jerusalimu; ljudi će putovati u Jerusalim kako bi saznali više o Bogu (Is.2:2,3). Seti se takođe, kako se gora u Dan.2:35,44 (predstavljajući Carstvo Božije) postupno širila zemljom. Dužnost svetaca će biti da šire znanje o Bogu i prema tome o Njegovom Carstvu.

Kada je Izrael bio predhodno carstvo Božije, dužnost sveštenika je bila da naučavaju znanje o Bogu (Mal.2:5-7). Za ovu namenu oni bejahu postavljeni u različite gradove širom Izraela. U uzvišenije preuređenom Carstvu, sveci će preuzeti ulogu sveštenika (Otk.5:10).

Dođe li Hrist danas :

1. Odgovorni mrtvi će biti vaskrsnuti i zajedno sa odgovornim živima odvedeni sudu.
2. Odgovorni zli će biti kažnjeni smrću, i pravednicima će se dati život večni. Sudiće se takođe nacijama koje odbijaju Hrista.
3. Pravednici će onda vladati nad onim ljudima koji su tada živi, ali koji nisu odgovorni Bogu; oni će ih učiti evanđelju kao 'kraljevi i svećenici' (Otk.5:10 (vidi Karadžić)).
4. Ovo će trajati 1000 godina. Za to vreme svi smrtnici će čuti evanđelje i stoga će biti odgovorni Bogu. Ovi će ljudi živeti dužim i sretnijim životima.
5. Na kraju hiljadugodišnjice biće pobune protiv Hrista i svetaca, koju će Bog ugušiti (Otk.20:8,9).
6. Na kraju tih 1000 godina, svi oni koji su umrli za to vreme će biti vaskrsnuti i izvedeni pred sud (Otk.20:5,11-15).
7. Zli između njih će biti uništeni, a pravednici će nam se pridružiti u večnom životu.

Božija namera sa zemljom tada će biti izvršena. Biće ispunjena besmrtnim, pravednim bićima. Božije Ime 'Jahve Elohim' (sa značenjem 'Onaj koji će biti otkriven u grupi moćnih pojedinaca') će se onda ispuniti. Nikada više greh, i prema tome smrt, neće se iskusiti na zemlji; obećanje da će seme zmiye biti potpuno uništeno udarcem po glavi, će se onda u potpunosti ispuniti (1Moj.3:15). Za hiljadugodišnjicu, Hrist će imati da vlada "dok ne podloži sve neprijatelje pod svoje noge. Kao poslednji neprijatelj bit će obeskrjepljena Smrt... I kad mu (Bogu) sve bude podloženo, tada će se i on sam, Sin, podložiti Onomu (Bogu) koji je njemu sve podložio da Bog bude sve u svemu" (1Kor.15:25-28 D.F).

Ovo je "kraj, kad (Hrist) preda(je) carstvo Bogu i Ocu" (1Kor.15:24). Što će slediti u ovom periodu kad je Bog "sve u svemu" nije nam rečeno; sve što znamo jest da ćemo imati večni život, Božiju prirodu, i da ćemo živeti da slavimo i ugađamo Bogu. Nagadanje je uopšte ispitivati dalje čemu bi stanje nakon hiljadu godina ličilo.

Jedno razumevanje "evanđelja o carstvu Božijem" je bitno za spasenje svakog čitatelja ovih reči. Smemo li ti se obratiti da pročitaš ovaj studij i pogledaš citirane biblijske pasuse?

Bog želi da budemo u Njegovom carstvu. Cela Mu je namera bila zamišljena da imamo stvarnog udela u tome, umesto tek da izrazi, Svoju kreativnu sposobnost. Baptizam nas povezuje s obećanjima koja se tiču tog Carstva. Teško je verovati da

nam baptizam, prosleđen s nekoliko godina ponizne pokornosti Božijoj reči, može zaraditi ulazak u taj veličanstven večni život. Ipak naša vera u Božiju neizmernu ljubav mora biti čvrsta. Ma kakvi naši kratkoročni problemi bili, sigurno nemamo nikakva razumna razloga odupreti se pozivu evanđelja?

"Ako je Bog za nas, ko će protiv nas?" (Rim.8:31).

"Stradanja sadašnjeg vremena ne znače ništa u poređenju sa slavom, koja će se nama otkriti" (Rim.8:18).

"Jer sadašnja naša laka nevolja ostvaruje nam prekomerno i neizmerno, večno izobilje slave" (2Kor.4:17).

Osvrt 15: Doslovnost Carstva

Sami doslovni opisi Carstva nađeni u prorocima Starog zaveta su često ismejavani od teologa i članova mnogih dominacija. Tvrdi se da je govor figurativan o nekakvom mestu nagrade van zemlje, budući da će ova planeta biti spaljena.

U odgovor ovome, mora se shvatiti da je temeljno načelo biblijskog učenja da trebamo uvek uzimati Bibliju doslovno izuzev ako ima dobar razlog koji nameće duhovno tumačenje. Na primer, prvi stih knjige Otkrivenje nas obaveštava da je vizija u velikoj meri simbolična (Otk.1:1), što nas treba voditi našem gledanju na to. Postoji takođe određena prijemljivost i smisao za stvarnost u upotrebi govora koji može ukazati da li se pasus treba čitati simbolično ili ne. Tako kad čitamo o zemlji da se tetura poput pijana čoveka (Is.24:20), očito je po vrsti govora koji je upotrebljen da je namenjeno simboličnom čitanju. Suprotno tome, govor upotrebljen da opiše buduće Carstvo je sasvim lak shvatiti za doslovan; nema nikakavog nagoveštaja da ga trebamo uzeti za simbolično.

Proizaći će da zbog ljudske nesposobnosti da se skupi dovoljno vere za verovanje da će takvo vreme zaista doći na zemlji, oni su izmislili teorije koje ga objašnjavaju. Njihova alternativa duhovnog, ili nebeski temeljenog carstva, je neodređena i oskudna detaljima, stoga ima malo i za verovanje, i malo vere se ili zahteva ili pobuđuje. Ako su zaista opisi hromih ljudi kako su izlečeni, ili pustinje načinjene plodnim, samo simbolika, onda se na pitanje mora određeno i uverljivo odgovoriti: 'Simbolika' čega? Ovi pasusi opisuju Božije Carstvo. Ako smo nesigurni tačno čega su to oni simbolika, onda ne poznajemo evanđelje ('dobru vest') Carstva, i stoga ne možemo očekivati nikakvo mesto u njemu.

Dalje, treba da bude jasno pored svih dokaza iznetih do sada da Bog ima večnu nameru s čovekom na ovoj zemlji; On ne bi uništio planetu koju je obećao Abrahamovom semenu zauvek. Trebamo stoga očekivati da će biti doslovnih opisa u Bibliji o Carstvu koje ima doći na zemlju.

Sledeći pasusi potvrđuju ovo:-

"Bog, koji je saznao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava" (Is.45:18). Stvaranje zemlje *bi* bilo naprazno ako je Bog uništi; ali, protivno tome, Božija je namera nastaniti je besmrtnim ljudima.

"A zemlja stoji zauvijek" (Pro.1:4).

"Postavi ih (elemente solarnog sistema) zasvagda i znavijek, dade naredbu, koja neće proći" (Ps.148:6).

Trajanje hiljadugodišnjice 1000 godina, kako je zabeleženo u Otk.20:4, treba se takođe prihvatiti doslovno, kako bi se uskladilo s drugim zaključivanjima u proroštvima koja se tiču prirode ovog perioda. Čak i u Otkrivenju, ne svaki broj se obavezno uzima za doslovno. Mnogo upućivanja u njemu na "trećinu" su jedan očigledan primer. Najznačajnije, hiljadugodišnjica je opisana u Jev.4:4-9 kao subotnji dan odmora. S Bogom "jedan je dan... kao hiljadu godina" (2Pet.3:8). Nakon šest 'dana' od po hiljadu godina u Božijoj nameri sa zemljom, doći će subotnji 'dan' od hiljadu godina.

Prema biblijskom datumu stvaranja, 6000 god. (tj.6 'dana') od stvaranja dovodi nas do 2000 n.e. (tj. stvaranje je bilo oko 4000 p.n.e.). Ovo može značiti da početak hiljadugodišnjice može biti oko 2000 n.e. Za sve nas, vreme je ograničeno. Suočeni s izgledom Hristova ranog povratka, mi trebamo iskoristiti svaki naš mogući trenutak u ovom kratkom životu da se pripremimo za njegov dolazak.

Osvrt 16: Rezime istorije Izraela

ABRAHAM je bio pozvan iz Ura haldejskog; prvi Jevrejin. Bog je načinio obećanja njemu o zemlji hananskoj, i njegovom semenu. On je umro ne primivši dana obećanja.

ISAK Abraham je bio spreman ponuditi svog sina Isaka za žrtvu. Jer Abraham beše veran. Bog je potvrdio svoja obećanja Abrahamu prisegom. Isakova voljnost da umre u pokornosti volji svoga oca je jedna vrsta Hrista. Obećanja su bila ponovljena Isaku (1Moj.26:3-5).

JAKOV je bio Isakov sin. Obećanja su bila ponovljenja i njemu isto tako. On je imao dvanaest sinova – Rubin je bio najstariji, Benjamin najmlađi. Levi je bio onaj od kojeg su potekli sveštenici. Josip je bio najomiljeniji.

JOSIP Kao dečak imao je dva sna koja su ga ocrtala kao vladara nad svojom braćom. Oni su postali ljubomorni, i prodali su ga kao roba u Egipat. Tamo je postao vladar i organizovao konzervaciju pšenice kako bi se mogla koristiti tokom sedmogodišnje nestašice koja je bila u tom području. U to vreme, Jakov i njegovi sinovi su došli živeti sa Josipom u Egipatu. Oni i njihovi potomci su živeli u Gesemu, delu Egipta. Kasnije je faraon progonio narod Izraela, učinivši ih robovima.

MOJSIJE je bio rođen u ovo vreme; kao beba sakriven je u šaš i onda bio pronađen od faraonove ćerke i posvojen od nje. Kao mladi čovek, ubio je Egipćanina koji je tukao Izraelca, tada je pobeo u Madijama, gde je radio 40 godina kao pastir kod Jotora. Bog mu se onda ukazao u gorećem grmu. Bejaše mu rečeno da ode faraonu i zatraži oslobođenje Izraela. Učinio je čuda da dokaže da je uistinu poslan od Boga. Međutim, faraon nije pustio Izrael, stoga su deset nevolja poslate nad Egipat, pr. žabe, tama, tuča, i na kraju ubijanje prvorođene muške dece. Izraelci su trebali ubiti

jagnje i namazati krvlju vrata svojih domova. Ovo je pokazivalo prema tome kako nas Hristova krv može spasiti smrti. Ovaj blagdan je postao poznat kao pasha.

IZLAZAK Izraelcima konačno bejaše dopušteno da odu iz Egipta. Oni su putovali vođeni Božijim anđelom u stupu od oblaka danju i stupu od vatre noću. Faraonova vojska ih je progonila do Crvenog mora. Voda se čudom otvorila da propusti narod, zatim se vratila da utopi Egipćane. Izrael je onda putovao pustinjom prema obećanoj zemlji hananskoj. Bog im je dao da piju vodu iz stene, i hleb u obliku mane svako jutro. Kada su pristigli na Sinajsku goru, Bog im je dao deset zapovesti i Mojsijeve zakone. Oni bejahu onda imenovani za Božije carstvo. Bejaše im naređeno da naprave određeni šator, nazvan tabernakul, u kojem će služiti Boga. Određen im je bio Veliki sveštenik i sveštenike koji su mogli nuditi njihove žrtve Bogu. Svi elementi tabernakula i sveštenstva su pokazivale prema Isusu.

OBEĆANA ZEMLJA je skoro bila na domaku .12 uhoda bejahu poslani od kojih deset u povratku rekoše da je i suviše teško posedovati zemlju hanansku. Druge dve uhode, Isus Navin i Halev, rekoše istinu – da zemlju mogu imati, ako imaju veru u Božija obećanja. Jer su ljudi delili stav onih deset uhoda, Izrael je morao lutati pustinjom 40 godina sve dok svi oni koji bejahu preko 20 godina kada su izišli iz Egipta nisu umrli.

ISUS NAVIN je bio naslednik Mojsija, i odveo Izrael u zemlju Hanansku . Prvi grad za osvajanje beše Jerohin, gde je živela Rahab (Rava), a zatim Gaj. Čim su se utvrdili u zemlji, bejahu upravljani povremeno od SUDIJA, premda je Bog bio njihov stvarni kralj. Ovo je uključivalo ljude poput Gideona, Jeftaja i Samsona. Svi su oni izbacili Izrael od svojih neprijatelja, kada bi se pokajali greha protiv Boga. Istorija Izraela je puna primera da je Izrael bio neposlušan Bogu, da je kažnjavao naježdama susednih nacija, pokajanjem svojih greha i Božijim izbacivanjem – i onda ponovnog grešenja. Zadnji je sudac bio Samuel. U njegovo vreme, izraelski je narod odbio Boga za Kralja traženjem ljudskog kralja , poput okolnih naroda.

CAREVI Njihov prvi car je bio Saul koji je dobro počeo sa vladavinom ali se pokazao kao zao čovek, koji beše neposlušan Božijim zapovestima i progonitelj Davida. Nakon njegove smrti, David je postao sledeći car i bio je jedan od najboljih u Izraelu. Bog mu je načinio velika obećanja. Nakon njega došao je njegov sin Solomon koji, nakon dobrog početka bejaše okrenut od istinske vere od svojih brojnih supruga koje je uzeo od okolnih naroda. Posle njegove smrti carstvo se podelilo na dva - deset plemena su činile carstvo Izraela, prvobitno pod Jeroboamom; ostala dva plemena, Juda i Benjamin, činila su carstvo Juda, u početku pod Roboamom, Solomonovim sinom.

Carstvo Izraela (deset plemena) nije uopšte imalo dobrih careva. Oni bejahu stalno buntovni prema Bogu. On im je poslao mnogo proroka da ih obrate pokajanju, ali oni nisu hteli. Stoga su ih Asirci napali, i odveli ih u zarobljeništvo. Odatle bejahu razasuti po svetu.

Carstvo Juda (2 plemena) je imalo nekolicinu dobrih careva (pr. Asa, Jezekija), ali i oni, isto tako bejahu uglavnom neposlušni Bogu. Vavilonci su stoga bili poslani da ih napadnu , i odvedu u zarobljeništvo u Vavilon , 70 godina. Od tada nikada više nisu imali cara. Nakon 70 godina, neki su se vratili u zemlju Izraelaca pod vođstvom Ezre

(Jezdre), Nemije Josije (Veliki sveštenik u to vreme) i Zerubabela guvernera. Oni su bili pod upravom; prvo Persije, zatim Grčke i na kraju Rimom. Oni bejahu pod Rimom kad se rodio Isus. Kao ishod toga što su ga Jevreji odbili, Bog je poslao Rimljane da unište Jerusalem u 70 n.e. i konačno su svi Jevreji bili proterani iz izraelske zemlje.

Skorijih godina Jevreji su se počeli vraćati u zemlju, kao delomično ispunjavanje proročanstva Starog zaveta. Preporod države Izraela je sigurni znak da će se uskoro Isus vratiti da preuspostavi carstvo Izraela kao Carstvo Božije.

STUDIJ 5: Pitanja

1. Koje od sledećih je vreme uspostavljanja Božijeg Carstva?
 - a) Oduvek je bilo uspostavljeno
 - b) O Hristovom povratku
 - c) U dan Pedesetnice u prvom veku
 - d) U srca vernika za njihova obraćenja.
2. Jel' Carstvo Božije postojalo u prošlosti? Ako jeste, u kakvom obliku:
3. Kada se završilo?
4. Šta je hiljdogodišnjica?
 - a) Vladavina milosti u našim srcima
 - b) 1000 godišnja vladavina vernika na nebu
 - c) 1000 godišnja vladavina sotone na zemlji
 - d) Prvih 1000 godina budućeg Božijeg Carstva na zemlji.
5. Čemu će Carstvo ličiti?
6. Šta će vernici raditi u periodu hiljadugodišnjice?
 - a) Biće vladari nad smrtnicima
 - b) Biće vladari na nebu
 - c) Mi to ne znamo
 - d) Živeće na drugoj planeti.
7. Da li je poruka o Carstvu Božijem propovedana?
 - a) Samo u Novom zavetu
 - b) Samo od Isusa i apostola
 - c) U oba i Starom i Novom zavetu
 - d) Samo u starom zavetu.

STUDIJ 6

BOG I ZLO

6.1 Bog i zlo

Mnoge hrišćanske sekte zajedno sa mnogo drugih religija, veruju da ima jedno biće ili čudovište zvano đavo ili sotona koje je izvor problema u svetu i u našim životima, i koje je odgovorno za greh koji počinimo. Biblija jasno uči da je Bog svemoćan. Mi smo videli u Studiju 1.4 da anđeli ne mogu grešiti. Ako uistinu verujemo tome, onda je nemoguće da ima nekakvo nadprirodno biće koje postoji u ovom univerzumu koje je u opoziciji Svemogućem Bogu. Ako verujemo da takvo biće *uistinu* postoji, onda sigurno dovodimo u pitanje suprematiju Boga Svemogućeg. Ova je tema toliko važna da se pravilno razumevanje đavola i sotone mora smatrati važnom doktrinom. Nama je rečeno u Jev.2:14 da je Isus uništio đavola s svojom smrću; stoga osim ako imamo ispravno razumevanje o đavalu, mi ne možemo shvatiti delo ili prirodu Isusa.

U svetu uglavnom, posebno takozvanom 'hrišćanskom' svetu, postoji ideja da dobre stvari u životu dolaze od Boga a loše stvari od đavola ili sotone. Ovo nije nova ideja; ona nije čak ni ideja ograničena samo na hrišćanski apostolat. Vavilonci, na primer, su verovali da ima dva boga, bog dobra i svetla, i bog zla i mraka, i da su njih dva u smrtnom sukobu uhvaćeni u koštac. Kir veliki kralj Persije, verovao je samo u to. Stoga mu je Bog rekao, "*Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga...* Koji pravim svetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo (N.I.V. "nesreću"); ja Gospod činim sve to" (Is.45:5-7,22). Bog stvara mir i On stvara zlo, ili nesreću. Bog je tvorac, stvoritelj "zla" u ovom smilu. U ovom smislu postoji razlika među "zla" i greha, koji je čovekova krivica, on je ušao u svet kao rezultat čoveka a ne Boga (Rim.5.12).

Bog govori Kiru i narodu Vavilona "osim mene nema (drugog) boga". Hebrejska reč 'el' prevedena "Bog" u osnovi znači 'sila, ili izvor moći'. Bog veli da nema nikakav izvor moći koji postoji odvojeno od njega. Ovo je razlog zašto istinski vernik u Boga ne može prihvatiti ideju o nadprirodnom đavolu ili demonima.

BOG: TVORAC NESREĆE

Biblija obiluje primerima o Bogu koji donosi "zlo" u živote ljudi u ovom svetu. Amos 3:6 kaže da ako ima zla u nekom gradu, Bog ga je učinio. Ako na primer, ima potresa u jednom gradu, često se oseća da je 'đavo' delovao na taj grad, i da je doneo nesreću. Ali istinski vernik mora razumeti da je Bog odgovoran za to. Ovako Mih.1:12 govori da je *sišlo "zlo od Gospoda do vrata Jerusalemskih"*. U knjizi o Jovu čitamo kako je Jov, pravedan čovek, izgubio stvari koje je imao u ovom životu. Knjiga uči da iskustvo 'zla' u životu osobe nije direktno razmerno sa njegovom pokornosti ili nepokornosti Bogu. Jov je priznao da "Gospod daje, Gospod uzme" (Jov 1:21). On ne kaže da je 'Gospod dao a sotona uzme'. On je rekao svojoj ženi: "dobro smo primali od Boga a zla zar nećemo (isto tako) primiti?" (Jov 2:10). Na kraju knjige, prijatelji Jova teše "za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj" (Jov 42:11 up. 19:21; 8:4). Ovako je Bog izvor "zla" u smislu da je krajnji propusničar problema koje imamo u našim životima

"Jer koga Gospodin ljubi, onoga stegom odgaja... Poradi vašeg odgajanja trpite... onima koji su njime uvježbani poslije donosi mironosni plod pravednosti" (Jev.12:6-11 D.F.), ovo pokazuje da nedaće koje nam Bog zadaje mogu eventualno da nas vode k našem duhovnom rastu. Postavljanje je Reči Božije protiv same sebe reći da je đavo biće koje nas prisiljava na greh ili nepravdu, dok istovremeno navodno donosi probleme u naše živote koji vode našem razvoju 'mironosnog ploda pravednosti'. Pravoslavna ideja o đavolu nailazi ovde na ozbiljne probleme. Naročito ozbiljni za nju su pasusi koji govore o ispraćaju čoveka kod sotone da bi se spasio duh", ili "da nauče ne huliti" (1Kor.5.; 1Tim.1:20). Ako je sotona zaista biće nagnuto da tera ljude na greh i ima *negativni* duhovni učinak na ljude, zašto ovi pasusi govore o 'sotoni' u *pozitivnom* svetlu? Odgovor leži u činjenici da jedan protivnik, "sotona" ili poteškoća u životu, može često proizvesti pozitivne duhovne efekte u životu vernika.

Ako prihvatimo da zlo dolazi od Boga, onda se možemo moliti Bogu da učini nešto oko problema koje imamo, npr. da ih otkloni. Ako On to ne učini, onda znamo da su poslani od Boga za naše duhovno dobro. Sad ako verujemo da ima ma kakvo zlo biće zvano đavo ili sotona koje stvara naše probleme, onda nema nikakvog načina za dolaženje do termina s dobrim. Nesposobnost, bolest, iznenadna smrt ili nesreća moraju se shvatiti samo kao loša sreća. Ako je đavo nekakav moćan, grešni anđeo, onda bi on bio mnogo moćniji od nas, i ne bi imali nikakvog izbora osim da stradamo u njegovoj ruci. Suprotno tome, mi smo utešeni da pod Božijom upravom, "sve (u životu) ide na *dobro*" vernicima (Rim.8:28). Stoga nema tako nešto kao 'sreća' u životu vernika.

POREKLO GREHA

Mora se istaknuti da *greh* dolazi iz nas. Naša je krivica što grešimo. Naravno, bilo bi lepo verovati da nije bila naša krivica što smo grešili. Mi možemo slobodno grešiti i onda pravdati se pomišlju da je u suštini krivac đavo, i da krivicu našeg greha treba

potpuno svaliti na nj. Nije uobičajeno da je u slučajevima vrlo zločestog ponašanja, okrivljena osoba molila za milost jer je kako kaže bila u vlasti đavola u to vreme i da zato nije bila odgovorna za svoje postupke. Ali, vrlo često ovakvi miltavi izgovori su nepostojani i osobi je određena kazna.

Mi se trebamo setiti da je "Smrt... plata za greh" (Rim.6:23); greh vodi ka smrti. Ako nije naša krivica što grešimo, već đavolova, onda jedan pravedan Bog treba kazniti đavola umesto nas. Ali činjenica da se nama sudi za naše vlastite grehe pokazuje da smo mi odgovorni za naše grehe. Ideja da je đavo određena osoba izvan nas umesto princip greha *unutar* nas je jedan pokušaj pomicanja odgovornosti za naše grehe dalje od nas samih. Ovo je samo još jedan primer za ljudsko odbijanje saganja s onim što Biblija uči o ljudskoj naravi: kako je u osnovi grešna.

"Ništa ne ulazi spolja u čoveka što ga može opoganiti...Jer iznutra iz ljudskog srca izlaze zle misli, blud, krađe, ubijstva...oholost, bezumlje. Sva ova zla izlaze iznutra i čine čoveka nečistim" (Mk.7:15-23).

Ideja da ima nečeg grešnog izvan nas koje ulazi u nas i tera nas na greh je nespojivo s jasnim Isusovim učenjem. *Iznutra*, iz srca čovečijeg, izlaze *sve* te zle stvari. Zato je, u vreme potopa, Bog smatrao da je "misao srca čovečijega zla od malena" (1Moj.8:21). Jakov 1:14 govori nam kako smo kušani "svakoga (proces je isti za svako ljudsko stvorenje) napastvuje njegova požuda ("zla želja", N.I.V.) koja ga privlači i mami". Mi smo kušani svojim *vlastitim* požudama, našim vlastitim zlim željama; ne nečim izvan nas. "Otkud ratovi i otkud borbe među vama?", pita Jakov; "Ne dolaze li od *vaših* naslada?" (Jak.4:1). Svako od nas ima određene lične kušnje. One se prema tome moraju radati iz naših *vlastitih* zlih želja, jer su naše lične. S pravom je rečeno da smo mi sami sebi najgori neprijatelji.

Knjiga Rimljanima se naveliko odnosi na greh, njegovo poreklo, i kako ga pobediti. Vrlo je značajno to da jedva ima spomena o đavolu i sotone u knjizi, u kontekstu govora o poreklu greha, Pavle ne spominje đavola ili sotonu. Na sličan način, "đavo" je pojam Novog zaveta. Ako ima jedno eksterno biće koje nas tera na greh, sigurno bi se ono znatno spomenulo u Starom zavetu? Ali tamo ima jedna vrlo protemeljena i značajna ćutnja o tome. Zapis perioda o Sudijama, ili Izraela u pustinji, pokazuje da su u ta vremena Izraelci grešili naveliko. Ali Bog ih nije upozorio o nekakvom moćnom nadprirodnom biću ili sili koja bi ušla u njih i terala ih na greh. Umesto toga, On ih je hrabrio da veruju u Negovu reč, da ne bi otpali ka putovima svojih tela (pr. 5Moj.27:9,10; Isus 22:5).

Pavle jadikuje: "Znam, naime, da u meni, to jest , u mome telu, dobro ne obitava... Jer ne činim dobro koje želim... A kad činim ono što ne želim, to već ne činim više ja, nego greh koji u meni obitava" (Rim.7:18-21). Tu on ne krivi neko eksterno biće zvano đavo za svoje grehe. On je locirao svoju vlastitu zlu narav kao stvarni izvor greha: "to već ne činim više ja, nego *greh koji u meni obitava*. Želeći, dakle da činim dobro, *nalazim* da za mene važi zakon – da je zlo u meni". Pa tako on kaže da opozicija od biti duhovan dolazi od nečega što on naziva "greh koji u meni obitava". Svaka obzirna, duhovno svesna osoba došla bi do slične samospoznaje. Treba primetiti da čak i jedan vrhovni hrišćanin poput Pavla nije doživeo promenu prirode nakon obraćenja, niti beše stavljen u stanje u kojem nije mogao više grešiti. Današnji 'evangelijski' pokret tvrdi da su oni u takvom jednom stanju i samim tim svrstavaju

Pavla u rangu 'nespašenih' zbog izjave u Rim.7:15-21. Ovi stihovi su dokazali poveću poteškoću njihovim tvrdnjama. David, drugi jedan nesumnjivo pravedan čovek, slično je komentarisao o neprestanoj grešnosti same njegove prirode: "u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom" (Ps.51:5).

Biblija je vrlo izričita o osnovi zle ljudske naravi. Ako se to shvati, nema nikakve potrebe za pronalaženje jedne izmišljene osobe izvan naše ljudske naravi koja je odgovorna za naše grehe. Jer 17:9 kaže da je čovečije srce tako očajno zlo i prevarno da ne možemo u suštini shvatiti golemu širinu njegove grešnosti. Isus je takođe etiketirao ljudsku narav kao temeljenu na zlu u Mt.7:11. Pro.9:3 ne može biti jasnije: "te je i srce ljudsko puno zla". Ef.4:18 daje razlog za prirodno ljudsko otuđivanje od Boga "zbog neznanja koje je u njima, zbog okorjelosti srca njihova". Zbog naših duhovno slepih i neupućenih srca, naš način razmišljanja koji je u nama, mi smo udaljeni od Boga. U ovom redu Gal.5:19 govori o našim gresima kao "plotska dela" ili "dela tela", to je vlastito naše telo, sama naša bit i narav, koja nas tera da činimo greh. Nijedan od ovih pasusa ne objašnjava poreklo greha unutar nas kao da je tamo stavljeno od đavola; grešne sklonosti su nešto što svi prirodno imamo od rođenja; to je osnovni deo ljudske opreme.

6.2 Đavo i Sotona

Ponekad su izvorne reči biblijskog teksta ostavljene neprevedene ("mamon", u Mt.6:24 (Karadžić), je jedan aramejski primer toga). Kao reč, 'sotona' koja je jedna neprevedena hebrejska reč i znači 'protivnik', dok je 'đavo' prevod grčke reči 'diabolos', a znači lažac, neprijatelj ili klevetnik. Ako bi verovali da su sotona i đavo nekakvo biće izvan nas koje je odgovorno za greh, onda kadgod nađemo na ove reči u Bibliji, moramo shvatiti da se tiču zle osobe. Biblijska upotreba ovih reči pokazuje da se one mogu koristiti kao obični pridevi, opisujući obične ljude. Ova činjenica onemogućuje mišljenje da reč đavo i sotona kao što su upotrebljavane u Bibliji upozoravaju na veliku opaku osobu ili bića izvan nas.

REČ 'SOTONA' U BIBLIJI

1 Car.11:14 beleži "podigao Gospod protivnika (ista heb. Reč na drugom mestu prevedena kao "sotona") Solomonu, Adada Idumejca". "Podigao mu Bog još jednog protivnika (još jednog sotonu), Rezonu... i bješe protivnik (sotona) Izrailjev" (1Car.11:23,25). Ovo ne znači da je Bog podigao nadprirodnu osobu ili jednog anđela da bude sotona/protivnik Solomonu; On je podigao obične ljude. Mt.16 daje drugi primer. Petar je pokušavao odvratiti Isusa od odlaska u Jerusalim da umre na krstu. Isus se okrenuo i rekao Petru "idi od mene, satano... jer ne misliš što je Božije, nego što je ljudsko". Pa tako je Petar nazvan sotona. Zapis je kristalno jasan da Hrist nije govorio nekom anđelu ili čudovištu kad je govorio ove reči; on je govorio Petru.

Zato što reč 'sotona' znači samo protivnik, dobra osoba, čak i Sam Bog, može se nazvati 'sotona'. U suštini nema ničeg nužno grešnog oko same reči. Grešne elemente koje reč sotona ima delom su dužne činjenici da je naša vlastita grešna narav naš najveći 'sotona ili protivnik, i isto tako zbog upotrebe reči u govoru sveta da se tiče nečeg povezanog s grehom. Sam Bog može biti sotona za nas time što donosi nevolje u naše živote, ili stajanjem na putu pogrešnog smeru neke akcije koje smo nakanili. Ali činjenica da se Bog može nazvati 'sotona' ne znači da je On sam grešan.

Knjige Samuela i Dnevnika su paralelni opisi istih događaja, kao što su četiri evanđelja, zapisi istih događaja ali koriste različiti jezik. "2Sam.24:1 beleži "A Gospod... nadraži Davida na njih govoreći: hajde izbroj Izrailja". Paralelni opis u 1Dnev.21:1 veli "Ali usta sotona na Izrailja i navrati Davida da izbroji Izrailja". U jednom pasusu Bog je provokator, a u drugom je sotona. Jedini zaključak je da je Bog delovao kao 'sotona' ili protivnik Davidu. On je učinio isto Jovu dovodeći nevolje u njegov život, tako da je Jov rekao Bogu: "silom ruke svoje suprotiš mi se" (Jov 30:21); 'Ti deluješ poput sotone protiv mene', bejaše ono što je Jov u osnovi govorio.

REČ 'ĐAVO' U BIBLIJI

Isto je tako i sa reči 'đavo'. Isus je rekao, "zar nisam ja izabrao vas, Dvanaesticu? I jedan od vas je đavo (Jv.6:70). A rekao je za Judu sina Simona Iskariotskog" koji beše običan smrtnik. On nije govorio o nekom biću s rogovima, ili o tkzv.'duhovnom biću'. Reč 'đavo' ovde jednostavno ukazuje na lošu osobu. 1Tim.3:11 daje drugi primer. Supruga crkvenih starešina da ne budu "klevetnice"; izvorna grčka reč ovde je 'diabolos', koja je ista reč prevedena 'đavo' na drugim mestima. Pa tako Pavle upozorava Tita da starije žene u ekleziji ne budu "klevetnice" ili "đavoli" (Tit 2:3). Slično tome rekao je i Timoteju (2Tim.3:1,3) da "u poslodnje dane... ljudi će... biti... klevetnici (đavoli)"(D.F.). Ovo ne znači da će se ljudska bića pretvoriti u nadprirodna bića već da će postati zlobnija. Treba biti prilično jasno iz svega ovoga da reč 'đavo' i 'sotona' ne odnose se na palog anđela ili grešno biće izvan nas.

GREH, SOTONA I ĐAVO

Reči 'sotona' i 'đavo' su upotrebljene figurativno da opišu prirodne grešne sklonosti unutar nas o kojima smo govorili u Studiju 6.1. ovo je naš glavni 'sotona' ili protivnik. Oni su takođe personifikovani, i kao takvi o njima se može govoriti kao o 'đavolu' – našem neprijatelju, klevetniku istine. Ovome liči naš prirodni 'čovjek' – na samog đavola. Veza između đavola i naše zle želje - greha unutar nas - je učinjena jasna u nekoliko pasusa: "Kako pak deca (mi sami) imaju učešća u krvi i ploti, tako i on (Isus) uze učešće u tome, da smrću (svojom) obesnaži onoga što ima vlast nad smrću, to jest đavola" (Jev.2:14). Đavo je ovde opisan kao da je odgovoran za smrt. A "plata za greh je smrt" (Rim.6:23). Stoga greh i đavo moraju biti paralelni. Slično Jak.1:14 veli da naše zle želje kušaju nas, vodeći nas grehu i prema tome i smrti; ali Jev.2:14 veli da đavo nosi smrt. Isti stih kaže da je Isus imao našu narav kako bi uništio đavola. Stavi ovo naspram Rim.8:3. "Bog... je poslao svoga Sina u obličju sličnom grešnom telu (tj. u našoj ljudskoj prirodi), i za greh, i osudio greh u telu". Ovo pokazuje da đavo i grešne sklonosti koje su prirodno unutar ljudske naravi su efektivno isto. Veoma je važno razumeti da je Isus bio kušan isto kao i mi. Pogrešno razumevanje nauka o đavolu znači da ne možemo ispravno ceniti Isusovu prirodu i delo. Jedino jer je Isus imao našu ljudsku narav – đavola unutar njega – možemo imati nadu za spasenje (Jev.2:14-18; 4:15). Savlađujući želje svoje vlastite naravi, biblijskog đavola, Isus je bio u stanju uništiti đavola na krstu (Jev.2:14). Ako đavo *jeste* biće, onda ono više ne treba da postoji. Jev.9:26 veli da se Hrist pojavio "da svojom žrtvom ukloni greh". Jev.2:14 parira ovim, izjavom da je kroz svoju smrt Hrist uništio đavola u sebi. Svojom je smrću u očekivanju Isus je uništio "grešno telo" (Rim.6:6), tj. ljudsku narav, greh otkriven u (obliku) samih naših tela.

"Ko tvori greh od đavola je" (1Jv.3:8), jer je greh rezultat davanja puta našim vlastitim prirodnim, zlim željama (Jak.1:14,15), koje Biblija naziva 'đavo'. "Zato se javio Sin Božiji – da razori dela đavolova" (1Jv.3:8). Ako smo ispravni u kazivanju da su naše zle želje đavo, onda dela naših zlih želja, tj. njihov ishod, su naši gresi. Ovo je potvrđeno 1Jv.3:5: "on se javio da ukloni grehe". Ovo potvrđuje da su "naši gresi" i "dela đavolova" isto. Dela 5:3 sadrži drugi primer ove veze između đavola i naših greha. Petar reče Ananiji: "zašto ti sotona ispuni srce?". Onda u s. 4 Petar kaže "Zašto si dakle Takvu stvar metnuo u srce svoje?" (Karadžić) Začetak nečeg lošeg u našim srcima je isto što i da nam sotona ispuni srce. Ako mi sami začnemo nešto, na pr. grešni plan, onda on počinje unutar nas. Ako u jedne žene začne dete ono ne postoji izvan nje; ono je unutar nje. Jak.1:14,15 koristi istu figuru u opisu kako naše požude začinju i rađaju greh, koja rađa smrt. Ps.109:6 poistovećuje grešnika sa sotonom (po Daničiću "bezbožnika" s "protivnika") Postavi nad njim zlog čoveka, i neka mu sotona stane uz njegovu desnu ruku" (izv.tekst), tj. da vlada nad njim (up.Ps.110:1).

PERSONIFIKACIJA

Međutim, možeš razumno odgovoriti: 'pa to stvarno govori kao da je đavo jedno biće!' Ovo je sasvim tačno ; Jev.2:14 govori o "onoga što ima vlast nad smrću, to jest đavola". Čak i mala količina biblijskog čitanja pokazuje da se često koristi personifikacija – govorenje o apstraktnoj ideji kao da je osoba. Tako Pri.9:1 govori o ženi zvanoj 'Premudrost' koja zida sebi kuću, i Rim.6:23 izjednačuje greh s gospodarem koji isplaćuje smrću. Ova pojava je dalje obrađena u Osvrtu 5. Naš đavo, 'diabolos' često predstavlja naše zle želje. Ipak ne može se imati apstraktni dijabolizam; zle želje koje su u čovečijem srcu ne mogu postojati odvojeno od čoveka; stoga je đavo personifikovan. Greh je često personifikovan kao gospodar (pr. Rim.5:21;6:6,17; 7:3). Razumljivo je stoga, da je 'đavo' takođe personifikovan s obzirom da đavo takođe ukazuje na greh. Slično, Pavle govori o nama kako imamo dva bića, kao da su unutar našeg tela (Rim.7:15-21): telesni čovek, 'đavo', bori se s čovekom Duha. Ipak je očito da nema dva doslovna, osobna bića koja se bore unutar nas. Ovaj grešni deo naše naravi je personifikovan kao "the evil one" (Mt.6:13 R.V. ("zloga"-D.F., "zla"-Karadžić)) – biblijskog đavola. Ista grčka fraza prevedena "Zloga" ovde je prevedena kao "opakoga" u 1Kor.5:13, pokazujući da kad osoba ide putem greha, njegov "onaj zli" on sam – postaje "onaj zao", ili 'đavo'.

'ĐAVO' I 'SOTONA' U POLITIČKOM KONTEKSTU

Ove su reči 'đavo' i 'sotona' isto tako upotrebljene da opišu opaki grešni svetski poredak u kojem živimo. O socijalnim, političkim i pseudoreligioznim hijerarhijama ljudske rase može se govoriti u obliku 'đavola'. Đavo i sotona u Novom zavetu često se odnose na političke i društvene moći jevrejskih ili rimskih sistema. Tako mi čitamo o đavolu gde baca vernike u tamnicu (Otk.2:10), odnoseći se na rimske vlasti koje zatvaraju vernike. U ovom istom kontekstu čitamo o crkvi u Pergamu da je smeštena gde i stolica sotone, ili prestol, beše to mesto vladavine rimske kolonije u Pergamu, gde je takođe bilo i vernika. Mi ne možemo reći da je sam sotona, ako postoji, lično imao presto u Pergamu.

Pojedinačni je greh opisan kao prestup protiv Božijeg zakona (1Jv.3:4). Ali greh izražen kolektivno kao politička ili društvena sila suprotna Bogu je sila mnogo moćnija od pojedinaca; ova kolektivna moć je nekad personifikovana kao moćno biće

zvano sotona. U ovom smislu Iran i druge islamske sile nazivaju Sjedinjene države, "velikom sotonom" – tj. velikim protivnikom njihove "stvari" u političkim i religioznim odnosima.. Ovako su reči 'đavo' i 'sotona' često upotrebljavane u Bibliji.

Za zaključak, verovatno je s pravom reći da u ovoj temi više nego u bilo kojoj drugoj bitno je temeljiti naše razumevanje na uravnoteženom aspektu *cele* Biblije, umesto graditi čitave nauke na nekoliko stihova koji sadrže privlačne parole koje naizgled ukazuju na ustaljena verovanja o đavolu. Za Studij 6.1 i ovaj deo isplatiće se pažljivo čitanje sa molitvom. Podložno je da je naučni pristup jedini način za jasno razumevanje svih pasusa koji se tiču đavola i sotone . Ove se reči mogu koristiti kao obični pridevi, ili mestimice se tiču greha koji je utemeljen unutar naše vlastite ljudske naravi. Neki od najrasprostranjenijih pogrešno shvaćenih pasusa koji se citiraju za podršku današnjih ideja su razmatrani u Osvrtima i ovom studiju.

Oni koji imaju poteškoća prihvatiti naše zaključke trebaju se upitati: (1) Je li greh personifikovan? Jasno da jeste. (2) Je li istina da se 'sotona' može upotrebljavati samo kao jedan pridev? Da istina je. Koje stvarne poteškoće, stoga, može biti u prihvaćanju da je greh personifikovan kao naš neprijatelj/sotona? Svet je često personifikovan u Jovanovim pismima i evanđelju; koje bolje titule za ovu personifikaciju dali 'sotona' ili 'đavo'?

6.3 Demoni

Predhodna dva dela su objasnila zašto mi ne verujemo da đavo ili sotona mogu biti osobno biće ili čudovište. Ako prihvatimo da nema takvog bića, onda sa sigurnošću sledi da demoni, koji se drže da su sluge đavola takođe ne postoje. Mnogi ljudi izgleda misle da nam Bog daje sve dobre stvari u životu, a da nam đavo i njegovi demoni daju loše stvari, i uzimaju dobre stvari koje nam Bog daje.

Biblija jasno uči da je Bog izvor svih sila (vidi Studij 6.1), i da je On odgovoran za obe dobre i loše stvari u našim životima:-

- "Koji pravim svetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja gospod činim sve to" Is.45:7;
- "Jer siđe zlo od Gospoda do vrata Jerusalemskih" Mih.1:12;
- Hoće li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrči uplašen? Hoće li biti nesreća u gradu, a Gospod da je ne učini?" Amos 3:6.

Stoga kad imamo nevolje, trebamo prihvatiti da one dolaze od Boga, ne da okrivljavamo đavola i demone. Jov je bio čovek koji je izgubio mnogo dobrih stvari s kojima ga je Bog blagoslovio, ali on nije rekao: "Ovi demoni mi oduzeše sve što mi je Bog dao". Ne ; već čitaj šta on reče:-

- "Gospod dade, Gospod uze; da je blagosloveno ime Gospodnje" 1:21
- "dobro smo primali od Boga, a zar zla nećemo primati?" 2:10

Čim jednom shvatimo da su sve stvari od Boga, kad imamo probleme u životu možemo se moliti Bogu da ih ukloni, ako On to ne učini, možemo biti sigurni da nam ih On daje kako bi razvili naš karakter za naše dugoročno dobro:-

"Sine moj, ne omalovažavaj stegę Gospodnje i ne kloni kad te on ukori. Jer koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja, (On ne demoni) šiba sina kojeg voli. Poradi vašeg odgajanja trpите. Bog s vama postupa kao sa sinovima: a ima li koji sin kojeg otac stegom ne odgaja? Pa ako niste pod stegom, na koju su svi imali udela, onda ste kopilad, a ne deca" (Jev.12:5-8).

BOG: IZVOR SVIH MOĆI

Bog je izvor svih moći:-

- "Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga (heb. reč za 'bog' u stvari znači 'moć')" – Is.45:5;
- "Ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne" veli Bog – Is.44:8;
- "Gospod (je) Bog, i ...nema drugog osim njega" – 5Moj.4:35.

Ovakvi se stihovi ponavljaju povremeno kroz Bibliju. Bog je izvor svih moći i jedini Bog, On je stoga ljubomorni Bog, kao što nas On često podseća (pr. 2Moj20:5; 5Moj.4.24).

Bog postaje ljubomorani kad Njegov narod počne verovati u druge bogove, Ako Mu kažu, 'Ti si veliki Bog, moćan Bog, ali u stvari verujem da ipak ima nekih drugih bogova osim Tebe, čak iako nisu tako moćni kao Ti'. Zato mi ne možemo verovati da postoje demoni ili đavo uporedo s istinskim Bogom. Ovo je upravo pogreška koju je Izrael učinio. Mnogo od Starog zaveta je utrošeno u predstavljenju kako je Izrael neudovoljavao Bogu time što je verovao u druge bogove osim Njega. Mi ćemo videti iz Biblije da "demoni" u koje ljudi veruju danas su upravo kao ti lažni bogovi u koje je Izrael verovao.

DEMONI SU IDOLI

U 1Kor., Pavle objašnjava zašto hrišćani ne trebaju imati ništa s idolskim obožavanjem ili verovanjem u takve stvari. U biblijska vremena su ljudi verovali da su demoni mali bogovi koji se mogu obožavati da bi sprečili dolazak problema u njihov život. Oni su stoga načinili modele demona, koji bejahu isti kao idoli, i obožavali ih. Ovo objašnjava zašto Pavle koristi reči "demon" i "idol" promenljivo u njegovom pismu.:-

"mnogobošci žrtvuju, demonima prinose na žrtvu a ne Bogu. A ja neću da vi budete u zajednici sa demonima...ako vam ko kaže: ovo je meso od žrtve (idolima), onda ne jedite zbog onoga koji vam je na to ukazao i zbog savesti" (1Kor.10:20,28). Pa tako su demoni i idoli efektivno isto. Zabeleži kako Pavle veli oni su žrtvovali "demonima (idolima)" a ne Bogu, i pošto ima samo jednog Boga, sledi da demoni nemaju nikakvu stvarnu moć uopšte, oni nisu bogovi. Tumačenje je uistinu dovedeno u našu korist u 1Kor.8:4:-

"Uostalom, u pogledu jedenja mesa (izv. "stvari") od idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa *na svetu* i da *nema drugog Boga – sem jednoga*". Idol, ili demon, uopšte ne postoji. Ima samo jedan istinski Bog, ili moć, na svetu. Pavle nastavlja (vs.5,6):-

"Jer ako i ima *nazovi* bogova, bilo na nebu, bilo na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospodara (kao što ljudi danas veruju u mnoge vrste demona – jedan čini da izgubiš posao, drugi da te ostavi supruga, itd) *mi* (istinski vernici) imamo *jednog* Boga Oca, od koga je *sve* (oboje dobro i loše, kao što smo videli iz ranijih primera)".

Daljnji dokaz da su ljudi u novozavetna vremena verovali da su demoni bili idoli ili 'bogovi' je nađen u Delima 17:16-18; ovo opisuje kako je Pavle propovedao u Atini, koji bejaše "grad pun idola", i stoga su poštovali mnoge različite idole. Nakon slušanja Pavlove propovedi evanđelja ljudi su rekli, "izgleda da propoveda tuđe (tj. nove) bogove (demone): jer je propovedao evanđelje o Isusu i o vaskrsenju". Tako su ljudi pomislili da su "Isus" i "vaskrsenje" bili novi demoni ili idoli koji im bejahu objašnjavani. Ako pročitaš ostatak poglavlja, videćeš kako Pavle nastavlja s učenjem istine ovim ljudima, i u s.22 on veli, vi ste "veoma bogoljubni" (doslovno: predani štovanju demona) i on objašnjava kako Bog nije prisutan u njihovim demonima i idolima. Seti se da je Bog jedini izvor moći. Ako On nije uz demone, onda demoni nemaju nikakvu moć jer nema drugog izvora moći u ovom univerzumu – tj. oni ne postoje.

STAROZAVETNI 'DEMONI' SU BILI IDOLI

Opet u starom zavetu, ima više dokaza da su "demoni" isto što i idoli. 5Moj.25:22-28, 59-61 su pretkazali da će duševna bolest biti jedna od kazni štovanja idola/demona. Ovo objašnjava povezanost demona s duševnom bolešću u Novom zavetu. Ali tu je zabeleženo da je jezik o demonima povezan s bolešću, ne grehom. Mi ne čitamo da Hrist isteruje demone zavisti, ubistva itd. Takođe se mora zabeležiti da Biblija govori o ljudima koji *imaju* demona/bolest, umesto da govori da su demoni *uzrokovali* bolest. Značajno je to da je grčka verzija Starog zaveta (Septuaginta) upotrebila reč 'daimonion' za "idola" u 5Moj.32:17 i Ps.106:37, ova je reč prevedena "demon u Novom zavetu. Ps.106:36-39 opisuje greške Izraela i izjednačuje idole Hanana s demonima:-

"Stadoše (Izrael) služiti *idolima* njihovijem, i oni im biše zamka. Sinove svoje i kćeri svoje prinosiše na žrtvu *đavolima* (izv. "*demonima*"). Prolivaše krv pravu; krv sinova svojih i kćeri svojih, koje prinošahu na žrtvu *idolima* Hananskim... Oskvrniše sebe djelima svojim, i činiše preljubu postupanjem svojim."

Prilično jasno demoni su samo drugo ime za idole. Njihovo štovanje demona je opisano od Boga kao štovanje 'dela svojih' i 'postupanje svoje' jer je njihovo verovanje u demone bio ishod ljudske imaginacije; idole koje su oni stvorili bijahu vlastita 'dela njihova'. Pa tako oni koji veruju u demone danas veruju u stvari koje su izmišljene od ljudi, ljudska tvorevina, umesto onome što nas Bog uči.

5Moj.32:15-24 opisuje kako se gnevi Bog kad Njegovi ljudi veruju u demone: Izrael "prezre stijenju spasenja svojega. Na revnost razdražiše ga tuđim bogovima, gadovima razgnjeviše ga. Prinosiše žrtve đavolima (izv.demonima, "idolima"-Bakotić), ne

Bogu, bogovima, kojih nijesu znali... kojih se nijesu strašili oci vaši... I reče (Bog): sakriću od njih lice svoje... jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere. Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama... Zgrnuću na njih zla".

Pa tako Bog opisuje demone da su isto što i idoli, gadovi i taštine – stvari u koje je zaludno verovati, koje ne postoje. Verovanje u demone pokazuje nedostatak vere u Boga. Nije lako imati veru da Bog čini sve, i dobro i loše u životu. Lakše je misliti da loše stvari dolaze od nekog drugog, jer jednom kad kažemo da dolaze od Boga, onda trebamo imati veru da će ih Bog i odneti ili da će nam one na kraju biti od koristi.

NOVOZAVETNI DEMONI

Ali, možeš reći, "A šta sa svim tim pasusima u Novom zavetu koji jasno govori o demonima?"

Jedno moramo razjasniti: Biblija ne može protivrečiti sama sebi, ona je Reč Svemoćnog Boga. Ako je nama jasno rečeno da nama Bog donosi naše probleme i da je On izvor svih moći, onda nam Biblija ne može isto tako govoriti da nam demoni – mali bogovi suprotni Bogu – donose ove stvari. Značajno je to da se reč "demoni" pojavljuje tek 4 puta u Starom zavetu i uvek opisuje idolsko štovanje, ali se pojavljuje mnogo puta u zapisima evanđelja. Mi imamo pretpostavku da je to zato što u vreme kad su pisana evanđelja, govorilo se za neku bolest koja se nije mogla razumeti da je bila krivica demona. Ako demoni doista postoje i odgovorni su za naše bolesti i probleme, onda bi čitali više o njima u Starom zavetu. Ali mi uopšte ne čitamo tamo o njima u ovom kontekstu.

DEMONI U NOVOM ZAVETU

Kazati da su demoni isterani iz nekog je isto što i reći da je bio izlečen od duševne bolesti koja nije bila poznata i shvaćena u to vreme. Ljudi koji su živeli u prvom veku imali su običaj kriviti za sve što nisu mogli shvatiti, izmišljena bića zvana 'demonima'. Duševna je bolest bila teška za razumevanje sa njihovim nivoem znanja iz medicine, ljudi su govorili njima kao o 'opsednutima'. U starozavetna vremena, jedan zao ili nečist duh je ukazivao na poremećeno duševno stanje (Sud.9:23; 1Sam.16:14; 18:10). U novozavetna vremena, govor o zloduhu/opsednutost se odnosila na one koji pate od duševne bolesti. Povezanost između demona i bolesti je pokazana kod sledećeg: "prineše mu mnoge besomučne ("opsednute" D.F., "bjesne" Karadžić). (Isus) izгна duhove rečju... da se ispuni što je rekao prorok Isaija (u Starom zavetu): On uze naše slabosti i ponese bolesti" (Mt.8:16,17). Tako ljudske slabosti i bolesti su isto što i opsednutost "demonima" i "zlodusima".

Ljudi su mislili da je Isus lud i rekli su to mora biti jer on ima demona - "Demon je u njemu i mahnita" (Jv.10:20; 7:19,20, 8:52). Oni su stoga verovali da demoni uzrokuju ludilo.

OZDRAVLJENJE BOLESNIH

Kad su bili izlečeni, za "opsednute" se ljude govorilo da su se vratili "zdrave pameti" – Mk.5:15; Lk.8:35. Ovo implicira da je biti "opsednut" bio drugi način reći da je

neko duševno nezdrav – tj. ne pri zdravoj pameti. Za one "opsednute" se govorilo da su "ozdravljeni" ili "izlečeni – Mt.4:24; 12:22, 17.18 – i implicira da je opsednutost drugi način za opisivanje bolesti.

U Lk. 10.9 Isus reče svojim sedamdesetdvojici Apostola, idite i "lečite bolesnike", što oni i učiniše. Oni su se vratili i rekli, s.17 "demoni nam se pokoravaju u tvoje ime" – i opet su demoni i bolesti izjednačeni. Ponekad su apostoli lečili ljude u ime Isusa i ovde imamo primer toga (vidi i Dela 3:6; 9:34).

GOVOR U ŽARGONU

Tako mi vidimo da je u Novom zavetu bilo u žargonu opisati nekog kao opsednutog ako je bio duševno bolestan ili imao neku bolest koju niko nije razumevao. Savremeno rimsko ili grčko kulturno verovanje je bilo da su demoni opsedali ljude, i time uzrokovali duševnu bolest. Oni 'hrišćani' koji veruju u postojanje demona efektivno govore da su savremena paganska verovanja u ovoj oblasti bila savršeno ispravna. Biblija je pisana jezikom koji ljudi mogu razumeti. To što koristi žargonski govor ne znači da su ona ili Isus verovali u demone. Na isti način u engleskom mi imamo reč "lunatic" za opisivanje nekog ko je duševno bolestan. Doslovno to znači neko ko je "udaren mesecom". U minulim godinama ljudi su običavali verovati ako osoba ode napolje šetajući se noću pri punim mesecom može dobiti udar mesečev i postane duševno bolesna. Mi koristimo tu reč "lunatic" danas da opišemo nekog ko je lud, ali to ne znači da verujemo da je ludilo uzrokovano mesecom.

Ako su ove reči napisane i pročitane u vreme od 2000 godina – kada se Isus ne bi vratio – ljudi bi mogli pomisliti da smo verovali da je mesec uzrokovao ludila, ali bi oni bili u krivu je i mi samo koristimo žargonski govor kao što je i Isus prije 2000 godina. Slično mi opisujemo određenu naslednu smetnju kao "St. Vitus's Dance" koja niti je nastala od St.Vitus" niti od "plesanja", ali s upotrebom govora žargona mi to nazivamo "St.Vitus's Dance". Očito je da Isus Hrist nije rođen 25-og decembra, ipak pisac još koristi termin 'Božić' kad govori za taj dan iako ne verujem da trebamo držati taj dan za slavljenje Hristovog rođenja. Imena dana u nedelji su osnovana na paganskom štovanju idola pr. 'Sunday' znači 'dan predan slavljenju sunca'; 'Suterday' bijaše dan u kom se slavila planeta Saturn, 'Monday' za mesec, itd. Upotreba ovih imena ne znači da delimo paganska verovanja onih koji su izvorno skovali naš sadašnji jezik. 'Influenza' je takođe termin u opštoj upotrebi danas, striktno znači 'pod uticaju demona'. Kad je Daniel bio preimenovan 'Baltazar', ime koje je odražavalo paganskog boga, nadahnuti zapis Dan.4:19 ga naziva "Valtazar" bez pokazivanja da je ova reč odražavala lažno mišljenje. Ja govorim o 'papi' kao način identificiranja nekog, mada mislim da je pogrešno u suštini verovati da je on 'papa' ili otac (Mt.23:9).

Postojao je mit u vreme Ezekije da je zemlja Izraela bila odgovorna za nesreće onih u njoj. Ovo nije bilo istina ali ipak Bog rezonira s Izraelom, koristeći ideju koja je tada bila narodna, "Ovako veli Gospod Bog: što vam govore da ste zemlja koja proždire ljude i zatire svoje narode, zato nećeš više (Zemljo) proždirati ljude... reče Gospod Bog" (Jez.36:13,14). Postojalo je opšte pagansko mišljenje da je more bilo veliko čudovište u želji da proguta zemlju. Dok je isto očita neistina, Biblija često koristi ovu figuru da pomogne svom početnom čitatelju da shvati datu ideju. Vidi Jov 7.12; Amos 9:3; Jer.5:22; Ps.89:9; Av.3:10; Mt.14:24; 14:30. Asirska mitologija je zvala ovo

buntovno morsko čudovište 'Rahab'; i upravo je ovo ime dano morskom čudovištu Egipta u Is.51:9.

Budući da je Biblija nadahnutu Bogom, nemoguće je da Biblija sama podržava paganske uticaje koji su bili u vreme kada je pisana. Mora biti da Bog svesno aludira na savremena verovanja, kako bi pokazao da je *On* krajnji izvor moći; *On* je taj koji upravlja morskim čudovištem, tako da ono izvršava *Njegovu* volju. Stoga je Bog ispravio osnovnu pogrešku u verovanju tih ljudi, da je bilo sile na delu u svetu koje nisu podložne Bogu u ovom trenutku, ne skreće sa svoga puta da izvikuje glupost verovanja da ima masivno čudovište koje vrebava u moru, ili da je more čudovište.

Drugi primer je u opisu munje i olujne oblake kao "prugu zmiju" (Jov 26.13, Is.27:1). Ovo je očito aludiralo na savremeno pagansko verovanje da su munja i strašne oblačne formacije u stvari pojave masivne zmije. Ovi pasusi ne izlažu glupost takve ideje, niti je pokušavaju naučno objasniti. Umesto toga oni čine poentu da Bog upravlja ovim stvarima. Hristovo držanje prema nadmoćnim verovanjem u demone je slično u ovom pogledu; njegova čudesa su jasno pokazala da je moć Božija apsolutna i potpuna, nesputana ljudskim praznovericama oko takozvanih 'demoni'. Oni koji veruju da novozavetni zapisi o 'demonima' dokazuju da takva bića zaista postoje su dužni prihvatiti da je more uistinu čudovište, i da je munja stvarno ogromna zmija. Ovo je sigurno silna poenta; mora biti prepoznavanja da Biblija koristi žargonski govor vremena u kojem je pisana, bez nužno da podržava verovanja koja oblikuju temelje tog govora. Mi smo pokazali da je naša vlastita upotreba govora slična. Biblija to čini da potvrdi vrste temeljnih istina koje smo razmatrali u Studiju 6.1 i 6.2 – da je Bog svemoćan; On je odgovoran za naše nevolje; greh dolazi iz nas – sve ove stvari mogu dobiti smisao sa shvatanjem veličine Božije moći da spasi. Takozvani 'visoki kritičari' stalno iskopavaju veze između jezika Pisma, verovanja i slike okolnih kultura u kojim je Biblija bila nadahnutu i zapisana. Ovo je razumljivo, jednom čim se shvati da Biblija koristi jezik koji može aludirati na lokalna verovanja, ali to čini da napravi poentu da je Jahve, jedini istinski Bog, daleko veći nego jedna verovanja ljudi koja bi bila poznata onima koji su prvi pročitali nadahnutu reči, sveže iz usta proroka.

S ovim na umu, iznenađuje koliko se primera mogu naći u Novom zavetu da se žargonski govor koristi bez ispravki tog govora. Evo nekih primera:-

- Farizeji su okrivili Isusa da čini čuda pomoću lažnog boga zvanog Veelzevul. Isus reče, "ako ja pomoću Veelzevula izgonim demone, čijom pomoću izgone vaši sinovi?" (Mt.12.27). 2Car.1:2 jasno nam ukazuje da je Veelzevul lažni filistejski bog. Isus nije rekao, 'Vidite sad, 2Car.1:2 kaže Veelzevul je bio lažan bog, pa vaše optužbe ne mogu biti istinite'. Ne on je govorio kao da Veelzevul postoji, jer je bio zainteresovan da njegova poruka dopre do ljudi kojima je propovedao. Tako je na isti način Isus govorio o isterivanju demona – on nije neprestano govorio, 'u stvari, oni ne postoje', on je samo propovedao evanđelje po žargonskom govoru.
- Dela 16:16-18 su Lukine reči, pod nadahnućem: "srete nas jedna robinja, koja je imala pogađački duh ("vračarski" D.F., "duha Pythona" grč.tekst). Kao što je objašnjeno u fusnoti Diaglott prevoda, Piton je bilo ime lažnog boga u kojeg se verovalo za vreme prvog veka, moguće jednakim s bogom Apolo. Tako Piton definitivno nije postojao, ali Luka ne veli da je doveka bila 'opsednuta duhom

Pitona, koji, je usput, je lažan bog koji u stvarni ne postoji' Na sličan način evanđelje ne govore da je Isus 'isterivao demone koji, usput, u stvari ne postoje, to je samo žargonski izraz za bolesti'.

- Lk.5:32 beleži kako Isus govori zlim jevrejima: "Nisam došao da pozovem pravednike" On je mislio, 'Nisam došao zvati one koji veruju da su pravedni'. Ali Isus im je govorio njihovim načinom govora, iako je tehnički, koristio govor koji bejaše neistinit.. Lk.19:20-23 pokazuje kako Isus koristi neistinite reči čoveka s jednog-talanta u poređenje za rezonovanje s njim, ali on ne ispravlja pogrešne reči koje je čovek upotrebio.
- Biblija često govori o suncu da 'izlazi' i 'zalazi'; ovo je ljudski način postavljanja stvari, ali je naučno netačno. Slično je o bolesti govoreno u tehnički 'neispravnom' jeziku o 'demonima'. Dela 5:3 govori kako je Ananija slagao Duhu Svetome. Ovo je , zaista, nemoguće, ipak o onom što je mislio Ananija da radi se govori kao o činjenici, iako nije bila.
- Postoje mnogo biblijskih primera gde se koristi jezik koji je bio razumljiv u vreme kad je bilo pisano, ali je sada nama nepoznat, na primer, "kožu za kožu" (Jov 2:4) aludira na prastaru praksu zamenjivanja kože iste vrednosti; muška prostitutka je nazvana "pas" u 5Moj.23.18. Govor o demonima je drugi primer.
- Jevreji u doba Hrista su mislili da su pravedni jer su bili Abrahamovi potomci. Isus ih je stoga oslovio kao "pravednike" (Mt.9:12,13), i reče "Znam da ste Avramovo potomstvo" (Jv.8:37). Ali on nije verovao da su pravedni, kao što je tako često jasno pokazivao; i on je prosto pokazao s njegovim izlaganjem u Jv.8:39-44 da oni nisu bili Abrahamovo seme. Tako je Isus uzimao ljudska verovanja po ličnoj vrednosti, bez protivrečja odmah, umesto toga je izlagao istinu. Mi smo pokazali da je ovo bio Božiji pristup u odnosu s paganskim verovanjima koja su bila opšta u starozavetna vremena. Hristov stav o demonima u novozavetna vremena je bio isti; njegova Bogom snabdevena čudesa su obilato jasno pokazala da su bolesti prouzrokovane Bogom, ne nekom drugom silom, Budući da je to Bog koji je imao moćnu silu ozdraviti ih.
- Pavle je citirao grčke pesnike, slavne po količini nebiblijskih besmislica koje su tresli, kako bi zbunio one koji su verovali u učenje pesnika (Tit 1.12; Dela 17.28). Ono što sugerišemo je sažeto u Pavlovom odgovoru kad je našao oltar posvećen "Nepoznatom Bogu" t.j. bilo koje pagansko božanstvo koje može postati, ali koje su ljudi iz Atine prevideli. Umesto da ih ukori zbog njihovog glupog verovanja u to, Pavle ih je preuzeo kako bi mogli razumeti jedinog istinskog Boga, kojeg nisu poznavali (Dela 17:22,23).
- Ef.2.2 govori o "vladaru vazdušnih sila". Ovo jasno aludira na mitološke pojmove o Zoroastru – nešto u čemu su Pavlovi čitatelji nekoć verovali. Pavle veli da su oni jednom živeli pod "vladarem vazdušnih sila". U istom stihu, Pavle definiše ovo kao "duhu (stanje svesti) koji sada deluje" u prirodnom čoveku. Pre toga su verovali u pagansko shvatanje o nebeskom duhovnom-princu, sada Pavle čini poentu da je zaista moć kojoj su pre bili podložni bila ona iz njihove vlastite zle savesti. Ovako je aludirano i govoreno o njihovoj paganskoj ideji, bez posebnog ukoravanja, za to vreme pokazujući istinu što se tiče greha.
- Dela 28:3-6 opisuje kako je smrtonosna zmija napala Pavla, pripivši mu se o ruku. Ljudi uokolo su odlučili da je Pavle ubica, kome "pravda... ne da živjeti". Njihovo čitanje stanja je bilo potpuno pogrešno. Ali Pavle im nije objasnio ovo u detalje; umesto toga, on je učinio čudo – otrese zmiju bez da ga ona ujede.
- Čudesa Isusova su izložila pogrešnost lokalnog gledišta, pr. o demonima, bez njihovog ispravljanja s tako puno reči. Tako u Lk.5:21 Jevreji su načinili dve

lažne izjave: kako je Isus huljitelj, i da jedino Bog može praštati grehe. Isus ih nije verbalno ispravio; umesto toga on je učinio čudo koje je dokazalo lažnost tih izjava.

- Bilo je jasno Isusovo verovanje da dela govore glasnije nego reči. On je retko objavljivao ideje direktno za lažne, tako on nije objavio Mojsijev zakon kao nebitan da ponudi spasenje, ali je pokazao svojim delima, pr. lečenje subotom, što je bilo istinito. Kad je bio krivo optužen da je Samarijanac, Isus nije poricao (Jv.8:48,49 up. 4:7-9) iako je njegovo jevrejstvo, kao seme Abrahamovo, bilo bitno za Božiji plan o spasenju (Jv.4:22).
- Čak i kada su Jevreji izvukli pogrešan zaključak (namerno!) da je Isus izjednačavao "sebe s Bogom" (Jv.5:18), Isus nije otvoreno negirao; umesto toga je silno raspravljao da njegova čudesa pokazuju za čoveka koji deluje Bogu u korist, i stoga on NIJE bio jednak Bogu. Isusova čuda su takođe pokazala grešku verovanja u demone. Hristovo čudo ozdravljenja uzetog kod bazena je bilo da pokaže glupost jevrejskog mita da za vreme pashe anđeo dodiruje vodu bazena Betezda, puštajući lekovita svojstva u nj. Ovaj mit zapisan bez direktnog njezanja istine; zapis Hristova čuda je izlaganje njegove lažnosti (Jv.5.4).
- 2Pet.2:4 govori o zlim ljudima da idu u Tartarusu (prvedeno "pakao" u mnogim prevodima). Tartarus je bilo mitsko mesto u podzemlju; ipak Petar ne ispravlja taj pojam, no ga radije koristi kao simbol potpunog uništenja i kaznu za greh. Hristova upotreba reči gehena je bila slična (vidi Studij 4.9).

DA LI DEMONI ZAISTA UZROKUJU BOLESTI?

Svi koji veruju da demoni postoje moraju se upitati: "Kad sam bolestan jesu li demoni razlog tome?" Ako misliš da su novozavetni primeri o demonima, malim bogovima koji idu okolo čineći zlo, onda moraš reći "da". U tom slučaju, kako ćeš objasniti činjenicu da se sada mnoge bolesti za koje su krivili demone mogu izlečiti ili kontrolisti lekovima? Malarija je klasičan primer. Većina ljudi u Africi su doskora verovali da je malarija uzrokovana demonima, ali mi znamo da se malarija može lečiti kininom i drugim lekovima. Da li onda ti kažeš da kad demoni vide male žute pilule da klize niz tvoje grlo bivaju uplašeni i odlete? Neke bolesti koje je Isus izlečio, koje su opisane kao da su ishod opsednutosti, su identifikovane kao tetanus ili epilepsija – koje se takođe mogu otkloniti medicinom.

Jedan moj prijatelj dolazi iz sela kraj Kampale u Ugandi. On nam je rekao da su ljudi običavali verovati da su demoni uzročnici malarije, ali kad su jednom videli kako je lekovi savladavaju, prestali su kriviti demone. Međutim, kad neko ima cerebralnu malariju (koja uzrokuje ozbiljnu duševnu bolest) oni još uvek okrivljuju demone. Doktor je došao iz obližnjeg grada i ponudio im snažne antimalarijske lekove, ali su oni odbili jer rekoše da im treba nešto da se bori s demonima, ne malarijom. Doktor se vratio kasnije i reče, "Imam leka koji će oterati demone"; bolesna je osoba nestrpljivo uzela lek, i bi joj bolje. Druge su pilule bile potpuno iste kao i prve. Doktor nije verovao u demone, ali je upotrebio žargonski govor da dopre do osobe – upravo kao i "Veliki Lekar", Gospodin Isus, pre 2000 godina.

Osvrt 17: Veštičarstvo

Ovaj je osvrt pisan uglavnom za potrebe onih u Africi i drugim delovima sveta gde je veštičarstvo opšta pojava u svakodnevnom životu. Priznato je od svih istinskih

biblijskih učenika da je obraćanje veštici, vračaru i te vrste nespojivo s držanjem istine. Međutim, ja procenjujem da su vračari jeftiniji i često dostupniji od medicinskih stručnjaka, i atraktivniji u spoju s njihovim prividnim uspehom. Mi trebamo pogledati ovaj problem na logičan biblijski način. Ovo je jedini način na koji ćeš naći snagu odupreti se iskušenju upotrebe ovih ljudi.

TVRDNJE VEŠTIČARSTVA

Prvo, tvrdnje koje ove veštice čine o uspehu trebaju se raščlaniti. Mi možemo biti sigurni da mnogo preterivanja ulazi u tvrdnje sačinjene o njihovim uspesima. Njihova lečenja nikada nisu činjena na otvorenom, da svi vide. Ako su zaista bile uspešne onda se pretpostavlja da bi radile u bolnicama, i mogle bi se naći svuda po svetu. Tačno stanje onih za koje tvrde da su izlečeni je takođe nepoznato – koliko su uistinu poboljšani nije jasno.

Oni od vas koji se suočavaju s ovim iskušenjem trebate se upitati imate li određeni dokaz njihove moći – pr. jeste li videli (ne samo čuli o tome) čoveka s rukom odsečenom u pilani da ode veštici i vrati se s novom rukom savršeno ispravnom? Ovakvu vrstu dokaza trebamo prije no im damo uopšte bilo kakve verodostojnosti., 5Moj.13:1-3 je čak još snažnije: Izraelci su bili naučeni da ako veštica učini znak ili čudo koje nalikuje na čudo, oni da još uvek ne veruju toj osobi osim ako govori istinski nauk shodan Reči Božijoj. Jasno je da vračari ne veruju istini kakva je otkrivena u Bibliji – stoga ne trebamo biti iskušavani verovati im kao da imaju stvarnu vlast, budući da su sve vlasti od Boga (Rim.13:1; 1Kor.8:4-6).

Drugo, vrstu pritužba s kojom se koriste je značajna. Sada je priznato da koristimo samo 1% naše umne moći. Ostalo izgleda da je izvan naše moći svesnog upravljanja (nesumnjivo ćemo to moći u Carstvu). Bez da smo svesni toga naši umovi mogu imati skoro fizički učinak na naša tela. Tako psiholozi (oni koji proučavaju um), poznato je, da su izlečili ljude od krvnih bolesti time što su ih naterali da intenzivno zamišljaju da im je krv ispravnog sastava i da radi normalno. Lekari priznaju da povremeno slična izlečenja nastaju iako su neovisna od prave priznate medicine. Slično, imati puno stresova u našem umu može ishoditi u stomačne čireve i glavobolje. Opuštanje uma ili njegovo vežbanje na određeni način može učiniti da ih otkloni. Ali ako, na primer, nam je ruka odsečena u pilani, nikakva količina mentalne vežbe ne može je povratiti. Jedino su slabosti te koje su upravljane našim umom, na kojeg su veštice izgleda u stanju uticati. Budući da mi ne razumemo potpuno kako naši umovi rade, ovo *se čini* da je zbog neke fizičke moći koje veštice imaju. Ali to nije tako; preko njihova uticaja na ljudske umove oni izdejstvuju taj učinak.

IZVOR MOĆI

Međutim sva je moć Božija. I dobre i loše stvari kao što je bolest su dovedene od *Njega* – ne veštica. Ovo je vrlo poznata tema u Pismu: Is.45:7; Mih.1.12; Amos3:6; 2Moj.4:11; 5Moj.32:39; Jov 5:18. Svi ovi će stihovi će se isplatiti pažljivog čitanja. Sledi da se kod *Njega* trebamo obratiti u molitvi ako smo bolesni, čineći sve ljudsko moguće kroz upotrebu uobičajne medicine da se problem uredi. Ako se okrenemo vračarama, mi se obraćamo ljudima koji tvrde da upravljaju 'silama mraka' koje im omogućavaju da nas poboljšaju. Ali mi znamo da te sile u koje oni veruju ne postoje.

Bog je izvor sile. Obraćanje vešticama je verovanje da Bog nije svemoćan, da nije to Bog koji donosi našu bolest nego druge sile za koje veštice tvrde da imaju uticaj.

Misliti tako je veoma nezadovoljavajuće Bogu, jer On zna da je On doneo bolest, i On je svemoćan. Izrael je odabrao verovati u Boga ali isto tako je verovao da ima drugih sila na delu u njihovom životu, s kojima su se oni trebali raspravljati sa štovanjem idola načinjenim za te sile. Ovo je toliko razgnevalo Boga da ih je odbacio kao Svoj narod (5Moj.32:16-24). Za Boga, osim ako imamo potpunu veru u Njega, zaista ne verujemo uopšte u Njega.

Tvrditi u verovanje u istinskog Boga Izraela ali takođe prihvatiti postojanje drugih sila odvojenih od Boga, i dopustiti jednom vračaru da pokuša uticati na te sile da nas ostave na miru, je učiniti tačno ono što je učinio Izrael u prošlosti. Duga, tužna istorija izraelske idolatrije je "napisana za naše podučavanje". Mi ne trebamo imati nikakva druženja uopšte sa onima koji veruju u ove sile.

"Kakvu zajednicu ima svetlost sa tamom? Kako se hram Božiji slaže sa idolima? Mi smo naime, hram Boga... Zato otidite od njih i odvojite se, govori Gospod...i biću vam Otac, a vi ćete biti moji sinovi i kćeri," (2Kor.6:14-17).

Ako zaista učinimo napor i žrtvu odvajanja od ovih stvari, onda imamo veličanstveno jemstvo da smo uistinu deca Samog Boga. Prirodni roditelj se nagonski stara o svom detetu kad je bolesno. Uistinu zar je tako teško skupiti našu veru u verovanje da će naš Nebeski Otac učiniti čak i više?

Činjenica je da veštice imaju uticaj samo na one koji veruju u njih. Slično tome, neko koji je izgubio voljenu osobu može otići k medijumu ili veštici i zatražiti da vidi mrtvu osobu. Medijum će mu reći da zatvori oči i zamisli lice osobe vrlo jasno. Klijent se može usredotočiti na neku sliku osobe koje se jasno seća. Medijum tada može čitati um klijenta, i s malo preterivanja govoriti o osobi realističnim govorom, tako da je klijent uveren da je medijum video mrtvu osobu kao živu. Primeti da nikakav čvrst dokaz nije ikada dan da je osoba živa. Ali ako klijent odbije verovati ili poslušati medijuma, onda uopšte nema nikakvog rezultata.

'Veštice' koje su obično kazivale faraonu i Navuhodonosoru njihove snove ne bi imale svoje odgovorne položaje izuzev ako su bile razumno uspešne. Nesumnjivo one su mnogo koristile ovu tehniku čitanja uma. Međutim, kad je Bog bio uvučen u život osobe s kojom je to činjeno, kao što se On umešao u život faraona i Navuhodonosora, onda su one izgubile tu moć. Slično Balak se uzdao u moći Balaama da proklinje ljude – nudio mu velike novčane nagrade za njegove usluge, govoreći da zna iz minulih iskustava da "koga prokuneš biće proklet" (4Moj.22:6). Ali Balaam, koji je na neki način bio ekvivalent vračaru, je otkrio da ga je njegova normalna sposobnost napustila kad se približio Izraelcima. Jasno, ovakvi ljudi nemaju uopšte nikakvu moć kad čine dela ljudima koji su povezani s istinskim Bogom, bez obzira kakvu slavu su oni stekli za uspeh čineći drugim ljudima.

VEŠTIČARSTVO U BIBLIJI

Praktični značaj ovoga je da ako smo u iskušenju otići vračaru, onda moramo imati potpunu veru u njega. Bez ikakva cilja je koristiti veštice ako se samo nadamo

najboljem; i one same bi verovatno postigle isti cilj. Potpuno verovanje u takve ljude i u postojanje moći kojim tvrde da upravljaju, znači da imamo potpuni nedostatak vere u svemoćnost istinskog Boga. Ako uistinu verujemo zapisima o faraonu, Balaku i Navuhodonosoru pomenutim gore, onda mi ne bi bili kadri otići veštici s verom da će ona imati nekakva učinka na nas. Primeri uzeti u obzir pokazuju da veštice nemaju moć nad Božijim ljudima – što mi znamo da jesmo, s obzirom na naš poziv i baptizam.

Veštičarstvo je jasno etiketirano od Pavla kao "dela tela", u istoj grupi sa "strankama" (lažna nauka), bludom i razvratom (Gal.5:19-21). On komentariše: "kažem (vam), kao što vam već rekoh (tj. ovo je bio veoma istaknut deo Pavlovog propovedanja): koji takvo što čine, kraljevstva Božijega neće baštiniti". Ekvivalent ovog u Mojsijevom Zakonu je bila zapovest da sve veštice, koje su koristile 'vračanje' (drugi naziv za veštičarstvo) i oni koji su terali decu da prolaze kroz vatru budu smesta ubijeni (5Moj.18:10,11; 2Moj.22:18). Oni koji su terali svoju decu kroz vatru nisu u stvari bile veštice – veštice i vodeći idolopoklonici su naučavali da za osiguranje zaštite protiv zlih sila, deca onih koji su hteli zaštitu trebala su prolaziti kroz vatru. Pa tako mi vidimo da oboje veštice i oni koji su ih koristili trebali su biti ubijeni; i pod Novim zavetom kaznu za činjenje iste stvari je isključenje iz Kraljevstva Božijeg.

Koristiti veštičarstvo kao sredstvo za lično poboljšanje je nešto što Bog ne bi hteo da činimo. U svakoj odluci s kojom se suočimo u našem životu u Hristu, moramo se ozbiljno upitati 'Želi li Bog zaista da učinim ovo? Da li bi učinio ovo da Isus stoji kraj mene?' U pogledu Božijeg jasnog osuđivanja veštičarstva mislim da odgovor mora biti jasan – ne, Bog ne želi da koristimo to. Samuel je definisao veštičarstvo kao povezanost s "nepokornošću" heb. implicira 'provokaciju') protiv Reči Božije (1Sam.15:23). Provocirati Svemogućeg, kao što je to činio Izrael svojim verovanjem u idole i veštičarstva (5Moj.32:16-19), ipak je nezamislivo. Bog čini poentu da je On zapovedio Izraelu da oteraju Hanance zbog njihovog verovanja u veštičarstva koje Mu je bilo tako grozno; ipak umesto toga, oni su se pridružili izvršavanju toga (5Moj.18:9-14). Pa tako za novi Izrael baptiziranih vernika, mi ne smemo činiti stvari ovog okolnog zlog sveta, ili inače nećemo moći večno naslediti našu obećanu zemlju Carstva. Rasuđivati da je jedino veštica ta koja to koristi, ne mi, je irelevantno. Ako se mi nadamo da će se učinci veštičarstva osetiti na nama, onda ga efektivno koristimo.

Neka nas sve blagoslovi Bog kao što hodamo kroz ove završne dane mračnog, paganskog sveta k Njegovom Carstvu svetla istine i slave.

"Zato što ne primiše ljubav prema istini – da se spasu. I zato im Bog šalje zabludnu delatnost – da poveruju laži... A mi smo dužni da svagda zahvaljujemo Bogu za vas braćo koju Bog ljubi... Stojte onda čvrsto, braćo, i držite predanja koja naučiste bilo našom rečju bilo našom poslanicom. A sam Gospod naš Isus Hristos i Bog Otac naš, koji nas je zavoleo i dao nam večnu utehu i dobru nadu u blagodati, da uteši vaša srca i utvrdi vas u svakom dobrom delu i reči" (Sol.2:10-17).

Osvrt 18: Šta se dogodilo u Edenu?

1Moj.3:4-5. " A zmija reče ženi: nećete vi umreti; Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati šta je dobro što li zlo."

NARODNA INTERPRETACIJA:

Pogrešno se pretpostavlja da je zmija ovde jedan anđeo koji je zgrešio, nazvan "sotona". Izbačen iz raja zbog njegovog greha, došao na zemlju i kušao Evu na greh.

KOMENTARI:

1. Paus govori o "zmiji". Reči "sotona" i "đavo" se ne ponavljaju u celoj knjizi Postanka. Činjenica da su zmije fizički s nama, puzeći po trbusima, je dokaz da je zmija u Edenu bila doslovna životinja. Oni koji veruju drugačije verovatno misle kad god vide doslovnu zmiju da su videli samu 'sotonu'.
2. Zmija nikada nije opisana kao jedan anđeo.
3. Stoga ne iznenađuje da nema nikakvih podataka u 1Moj. Da je iko izbačen iz raja.
4. Greh donosi smrt (Rim.6:23). Anđeli ne mogu umreti (Lk.20:35-36), stoga anđeli ne mogu grešiti. Nagrada pravednima je da budu načinjeni jednakim anđelima da ne umiru više (Lk.20:35-36). Ako anđeli mogu grešiti, onda bi i pravednici takođe mogli grešiti i stoga bi imali mogućnost umiranja, što znači da oni ne bi imali život u večnom trajanju.
5. Upletana lica u zapisu 1.Moj. o čovekovom padu su: Bog, Adam, Eva i zmija. Niko drugi nije spomenut. Nema nikakvog dokaza da je bilo šta ušlo u zmiju i nateralo je učiniti ono što je učinila. Pavle veli "zmija svojim (ličnim) lukavstvom (je) prevarila Evu" (2Kor.11:3). Bog je rekao zmiji: "kad si to učinila" (1Moj.3:14). Ako je "sotona" koristio zmiju, zašto on nije spomenut i zašto nije on takođe kažnjen?
6. Adam je okrivio Evu za svoj greh: "ona mi dade s drveta" (1Moj.3:12). Eva je okrivila zmiju: "zmija me prevari,te jedoh" (1Moj.3:13). Zmija nije okrivila đavola – ona nije imala izgovora.
7. Ako se kaže da zmije danas nemaju moć govora ili rasuđivanja kao što je imala zmija u Edenu, seti se da je.-
 - a) magarac je nekad nateran da govori i raspravlja se sa čovekom (Balama): "(normalno) nijemo živinče ljudskim glasom prozbori i spreči prorokovo bezumlje" (2Pet.2:16)
 - (b) zmija je bila najinteligentnija od svih životinja (1Moj.3:1). Prokletstvo nad njom bi joj oduzelo sposobnost koju je imala da govori s Adamom i Evom.
8. Bog je stvorio zmiju (1Moj.3:1); drugo biće zvano sotona nije se pretvorilo u zmiju; ako verujemo u ovo, efektivno kažemo da jedna osoba može ući u život nekog i upravljati njime. Ovo je paganska ideja, nije biblijska. Ako se raspravlja da Bog ne bi stvorio zmiju zbog velikog greha koji je navela Adama i Evu počinuti, seti se da je greh ušao u svet od čoveka (Rim.5:12); zmija je stoga bila amoralna, govoreći iz njezinog vlastitog prirodnog opažanja, i nije bila tako odgovorna Bogu i stoga nije počinila greh.

Neki tumače da je zmija iz 1Moj.3 povezana sa serafimom. Međutim, uobičajena hebrejska reč za "zmiju", koja je upotrebljena u 1Moj.3 je sasvim nepovezana s rečju za "serafim". Hebrejska reč prevedena "serafim" u osnovi znači "vatreni" i prevedena je kao "vatrena zmija u 4Moj.21.8, ali ovo nije reč prevedena "zmija" u

1Moj.3. med predstavlja greh (Sud.16.21); 2Sam.3.34; 2Car.25:7; 2Dnev.33.11, 36.6), tako zmija se može povezati s idejom o grehu, ali ne sa grešnim anđelom.

PREDLOŽENA OBJAŠNJENJA o tome šta ovi pasusi znače

1. Nema razloga sumnji da nam je rečeno o stvaranju i padu u ranim poglavljima 1Moj. Da se trebaju uzeti doslovno. "Zmija" je bila doslovna zmija. Činjenica da možemo videti zmije danas da puze potrbuške u ispunjenju datog prokletstva izvornoj zmiji (1Moj.3.14), dokazuje ovo. Na isti način vidimo muškarce i žene da pate od datog im prokletstva u isto vreme. Mi možemo shvatiti da su Adam i Eva bili doslovni muškarac i žena kao što znamo muškarca i ženu danas, ali uživaju bolji oblik postojanja, stoga je izvorna zmija bila doslovna životinja, iako u daleko inteligentnijem obliku nego što su zmije danas.
2. Sledeće su daljnja ukazivanja da se rana poglavlja 1Moj. Trebaju čitati doslovno.-
 - Isus se pozivao na zapis stvaranja Adama i Eve kao temelj njegovom učenju o braku i razvodu (Mt.19:5-6), nema nikakva nagoveštaja da ga je čitao figurativno.
 - "Jer je prvo stvoren Adam, zatim Eva; i Adam ne bi prevaren (od zmije), a žena prevarena učini prestup" (1Tim.2:13-14) – tako je Pavle, isto, čitao 1Moj. Doslovno. I najbitnije on je napisao ranije o načinu na koji "zmija zavede Evu svojim lukavstvom" (2Kor.11:3) – primeti da Pavle ne pominje da "đavo" zavede Evu.
 - Ima li uopšte ikakvog dokaza da ima ičeg drugog u zapisu stvaranja i spada u ono što treba da se čita figurativno? Svet je sazdan u šest dana po 1Moj.1. Da su to bili doslovni dani od po 24 sata je dokazano činjenicom da razne stvari stvarane u različite dane nisu mogle upotrebljivo postojati jedna bez druge u svom prisutnom obliku više od nekoliko dana. Da to nisu bili periodi od po 1000 godina ili više je izloženo činjenicom da je Adam bio stvoren šestog dana, ali je umro nakon sedmog dana u dobi od 930 (1Moj.5:5). Ako je sedmi dan bio period od 1000 godina onda bi Adam bio više od 1000 kad je umro.
 - Daljnji dokaz za doslovne dane stvaranja može se naći u subotnjem zakonu 2Moj.20:10,11. Subota je trebala biti 24 satni odmor, jer Bog je odmorio sedmog dana, odradivši šest dana (kao i Izrael pre držanja njihove subote). Biljke stvorene drugog dana bi ovisile od pčela itd. Stvorenih šestog dana. Dugi jaz između njihovog stvaranja je stoga neprikladan.
3. Budući da je zmija pod kletvom da puzi na trbuhu (1Moj.3:14) ovo može implicirati da je prđhodno imala noge; u spoju s njezinom očitom moći rasuđivanja, bila je verovatno oblik životinjskog života najbliži čoveku, iako je još uvek bila samo jedna životinja – još jedna od "zveri poljske, koje stvori Gospod Bog" (1Moj.3:1,14) .
4. Može biti da je zmija već jela s drveta znanja, što bi objasnilo njenu suptilnost. Eva "videći da je... drvo vrlo drago radi znanja" (1Moj.3:6). Kako je mogla videti ovo osim ako je videla ishod jedenja voća u životu nečeg što je to već uradilo? Može biti da je Eva već imala nekoliko razgovora sa zmijom prije onog zapisanog u 1Moj.3. Prve zapisane reči zmije upućene Evi su, "je li istina da je Bog kazao"

(1Moj.3:1) – reči "je li" možda impliciraju da je ovo nastavak predhodnog razgovora koji nije zapisan

Osvrt 19: Lucifer

Is.14:12-14: " Kako pade s neba, zvijezdo danice, kćeri zorina ("Kako pade s neba, Lucifere, zorin sine!" heb.tekst*)? Kako se obori na zemlju ("posječen si do zemlje"*) koji si gazio narode? A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zornoj na strani sjevernoj; Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se svišnjim".

NARODNA INTERPRETACIJA:-

Predpostavlja se da je Lucifer nekad bio moćni anđeo koji je sgrešio u Adamovo vreme i zbog toga je bio izgnan sa neba na zemlju, gde stvara nevolje Božijim ljudima.

KOMENTARI:-

1. Reči "đavo", "sotona" i "anđeo" nikad se ne pojavljuju u ovom poglavlju. Ovo je jedino mesto u Pismu gde se pojavljuje reč "Lucifer".
2. Nema nikakva dokaza da Is.14 opisuje išta što se dogodilo u vrtu Edena; ako jeste, onda zašto smo ostavljeni 3000 godina od vremena Postanka prije nego nam se kaže šta se uistinu dogodilo tamo?
3. Lucifer je opisan kako je pokriven crvima (s.11) i ismejavan od ljudi (s.16) jer više nema nikakvu moć nakon njegova izgnanstva s neba (vs.5-8); pa nema nikakva opravdanja misliti da je Lucifer sada na zemlji i vodi vernike stranputicama.
4. Zašto je Lucifer kažnjen zbog govorenja, "izaći ću na nebo" (s.13), ako je već bio tamo?
5. Lucifer će trunuti u grobu:"Spusti se u grob ponos tvoj... a crvi su ti pokrivač" (s.11 (izv.tekst)). Budući da anđeli ne mogu umreti (Lk.20:35-36), Lucifer stoga ne može biti anđeo; govor više pogoduje čoveku.
6. Vs.13 i 14 imaju povezanost s 2Sol.2:3-4, koji je o "čoveku bezakonja" – tako Lucifer ukazuje na drugog čoveka – ne anđela.

PREDLOŽENA OBJAŠNJENJA:-

1. N.I.V. i drugi današnji prevodi su izložili tekst Isaije poglavlja 13-23 kao serije "bremena" raznih naroda, pr. Vavilona, Tira, Egipta. Is.14:4 izlaže kontekst stihova koje razmatramo:"Tada ćeš izvoditi ovu priču (primer) o caru Vavilonskom). Proroštvo je dakle o ljudskom kralju Vavilona, koji je opisan kao "Lucifer". U njegovom padu: "Koji te vide... gledaće te govoreći: to li je čovek koji je tresao zemlju"? (s.16 – izv. tekst). Tako je Lucifer jasno definisan kao čovek.

2. Budući da je Lucifer bio ljudski kralj "sve careve narodne... će progovoriti i reći tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednačio se s nama?" (vs.9-10). Lucifer je stoga bio kralj kao bilo koji drugi kralj.
3. S.20 veli da će seme Luciferovo biti uništeno. S.22 veli da će seme vavilonsko biti uništeno, na taj način izjednačujući ih.
4. Upamti da je ovo "priča (primer) o caru Vavilonskom" (s.4) "Lucifer" znači "jutarnja zvezda", koja je najsjajnija od zvezda. U primeru, ova zvezda ponosno odlučuje "izaći ću (poviše) na nebo, više (ostalih) zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj" (s.13). Zato, zvezda je bačena dole na zemlju. Zvezda predstavlja kralja Vavilona. Dan.4 objašnjava kako je Navuhodonosor kralj Vavilona ponosno promatrao veliko kraljevstvo koje je izgradio, misleći da je pobedio druge narode svojom vlastitom silom, umesto priznanja da mu je Bog dao uspeh. "Veličina (ponos) je tvoja visoka i doseže do neba" (s.22). Stoga on "bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu telo da mu narastoše dlake kao pera orla i nokti kao u ptica" (s.33). Ovo nenadano preobraženje jednog od najmoćnijih ljudi sveta u poremećenog ludaka je bio tako dramatičan događaj za korišćenje primera o padu jutarnje zvezde s neba na zemlju. Zvezde su simbolika za moćne ljude, pr. 1Moj.37:9; Is.13:10 (o vođama Vavilona); Jez.32:7 (o vođi Egipta); Dan.8:10 up. s.24. Uspinjanje na nebo i padanje s neba su biblijski idiomi često upotrebljavani za povećanje ponosa i ponizivanju shodno tome – vidi Jov 20:6; Jer.51:53 (o Vavilonu); Lam 2:1; Mt.11:23 (o Kafernaumu): "I ti Kafernaume! Zar ćeš se do neba uzvisiti? Do u Podzemlje ćeš se strovaliti"(do groba).
5. S.17 optužuje Lucifera da je "vaseljenu obraćao u pustinji (uništavao), i gradove nezinje raskopavao, roblje svoje nije otpuštao kući" da napuni "vasiljene gradovima"... "iznuđivanjem zlata" (vs.17,21, R.V.; s.4 A.V. mg). Sve su ovo opisi vavilonske vojne politike – spravnjivanja celih oblasti sa zemljom (kao što su uradili s Jerusalimom), odvođeci zarobljenike u druge oblasti i ne dozvoljavajući im povratak svojoj domovini (kao što su radili Jevrejima), gradeći nove gradove i uzimajući danak u zlatu narodima koje su tlačili. Pa tako ima isticanja činjenice da Lucifer neće dobiti ni ukop koji su imali ostali kraljevi (vs. 18-19), implicirajući da je on samo ljudski kralj kao i oni, budući da je njegovom telu trebala sahrana.
6. S.12 veli da će Lucifer biti "posječen do zemlje" implicirajući da je on drvo. Ovo nadograđuje daljnji spoj s Dan.4:8-16, gde su Navuhodonosor i Vavilon izjednačeni s drvetom koje je trebalo poseći.
7. Vavilon i Asirija su često zamenjivane fraze kod proroka; tako, govoreći o oporuci vavilonskog kralja, s.25 veli, "Potruču Asirca...". Proroštva o Vavilonu u Is.47 su ponovljena o Asiriji u Naumu 3:5,4,18 i Sof.2:13,15; i 2Dnev.33:11 veli da je asirijski kralj odveo Manasiju zarobljenog u Vavilon – pokazujući zamenjivost termina. Amos 5:27 veli da su Izraelci trebali otići u zarobljeništvo "iza Damaska", tj. u Asiriju, ali Stevan citira ovo kao "od Babilona" (Dela 7:43). Jezdra 6:1 opisuje Darija kralja Vavilona kako sačinjava dekret o izgradnji hrama. Jevreji su hvalili Boga jer "obrati srce cara Asirskog" (Jezd.6:22) opet pokazujući da su zamenjivi termini. Proroštvo Is.14, zajedno s

mnogo drugih u Isaiji, lepo se uklapa u kontekst o asirijskoj najezdi Senahirima u vreme Jezekije, otud s.25 opisuje slom Asiraca. S.13 je lakši za razumevanje kad govori o bogohulnim Asircima u opsadi Jerusalima, koji su hteli ući u Jerusalem i osvojiti hram svojim bogovima. Ranije je asirijski kralj, Telgat-Felnasar, verovatno hteo uraditi isto (2Dnev.28:20,21); Is.14:13: "A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo... (simbolično za hram i kovčeg – 1Car.8:30; 2Dnev.30:27; Ps.20:2,6; 11:4; Jev.7:26) i sješću na gori zbornoj (gora Zion gde je bio hram) na strani severnoj" (Jerusalim - Ps.48:1,2).

Osvrt 20: Isusova iskušanja

Mt.4.1-11 "Tada Duh odvede Isusa u pustinju da ga đavo kuša. i postivši četrdeset dana i četrdeset noći najzad ogladne. Tada mu pride kušač i reče: ako si Sin Božiji, reci da ovo kamenje hlebovi postanu. A on odgovori i reče: napisano je: »Neće čovek živeti o samom hlebu, nego od svake reči koja izlazi iz usta Božijih« Tada ga đavo povede u Sveti grad i postavi ga na vrh hrama i reče mu: ako si sin Božiji, baci se dole; jer je napisano da će »Anđelima svojim narediti za tebe, i na rukama će te nositi, da gde ne zapneš za kamen nogom svojom«. Reče mu Isus: i to je napisano: »Ne iskušavaj Gospoda, Boga svoga«. Opet ga povede đavo na vrlo visoku goru, i pokaza mu sva svetska carstva i njihovu slavu, i reče mu: daću ti sve ovo, ako padneš i pokloniš mi se. Tada mu reče Isus: odlazi, satano; jer je napisano: »Klanjaj se Gospodu, Bogu svome, i njemu jedinome služi«. Tada ga ostavi đavo, i gle anđeli priđoše i služahu mu."

NARODNA INTERPRETACIJA:-

Ovaj pasus je čitan sa značenjem da je biće zvano "đavo" iskušavao Isusa na greh sugerišući određene stvari i vodeći ga u primamljive situacije.

KOMENTAR:

1. Isus je bio "poput nas iskušavan svime" (Jev.4:15), i: "svakoga napastuje njegova požuda koja ga privlači i mami" (Jak.1:14). Mi smo kušani od "đavola" naših vlastitih požuda ili zlih želja, tako je bio i Isus. Mi nismo kušani od nekog zlog bića koje se odjednom pojavi kraj nas i potiče na greh – greh i iskušanja dolaze "iznutra, iz srca čovečijeg" (Mk.7:21).
2. Iskušanja se očito ne mogu uzeti doslovno:-
 - Mt.4:8 implicira da je Isus bio odveden na visoku goru da vidi sva kraljevstva sveta i njihovu buduću slavu "odjednom" (Lk.4:5). Ne postoji gora dovoljno visoka da se vidi celi svet. I zbog čega bi visina gore omogućila Isusu da vidi kakav bi svet bio u budućnosti? Kako je zemlja okrugla, ne postoji nijedna tačka na njenoj celoj površini odakle bi neko mogao ikad videti sve delove sveta odjednom.
 - Jedno upoređivanje Mt.4 i Lk.4 pokazuje da su iskušanja opisana različitim redom. Mk.1:13 veli da je Isus bio "u pustinji četrdeset dana, gde ga je iskušavao sotona", dok Mt.4:2-3 kaže da "propostivši četrdeset dana... pristupi (mu) napasnik (sotona)". Budući da Pismo ne može sebi protivrečiti,

možemo zaključiti da su se ova ista iskušenja ponavljala. Iskušenje da pretvori kamenje u hleb je očigledan primer. Ovo bi se lepo složilo kad bi se ova iskušenja pojavljivala unutar Isusove svesti. Biti naše prirode, nedostatak hrane bi ga pogodilo psihički kao i fizički, i tako bi njegova svest lako počela zamišljati stvari. Samo nekoliko dana bez hrane može dovesti do delirijuma (up. 1Sam.30:12). Sličnost između vekne hleba i kamena je spomenuta od Isusa u Mt.7:9, i nesumnjivo te slike su često spajale u njegovoj izmučenoj svesti – iako uvek dovedeni pod hitru kontrolu s njegovim sećanjem Reči.

- Isus je verovatno kazao piscima evanđelja za svoja iskušenja, i kako bi nam predočio rečima intenzitet onoga šta je pretrpeo, mogao je koristiti figurativan pristup viđen u Mt.4 i Lk.4.
- Izgleda neverovatno da je đavo vodio Isusa kroz pustinju i ulicama Jerusalima i onda se zajedno popeše na vrh hrama, i sve to na pogled radoznalih Jevreja. Josip ne pravi nikakav zapis da se tako šta dogodilo, verovatno bi tako nešto prouzrokovalo poveću strku. Slično ako su ova iskušenja nastala nekoliko puta za tih četrdeset dana kao i na kraju tog perioda (najmanje dvaput, budući da ih Matej i Luka imaju različitim redom), kako bi Isus imao vremena da ode (đavo je "odveo" Isusa tamo) na najbližu visoku goru (koja bi bila Hermon na dalekom severu Izraela), uspe se na vrh i ponovo siđe, vrati se u pustinju i onda sve to ponovi? Sva njegova iskušenja su se dogodila u pustinji – on je tamo bio četrdeset dana, sve vreme kušan đavolom (koji ga ostavi na kraju Mt.4:11). Ako je Isus bio kušan đavolom svakog dana, i iskušenja se događala samo u pustinji, onda sledi da Isus nije mogao napustiti pustinju da ode u Jerusalem ili putuje do visoke gore. Stoga ove se stvari nisu mogle dogoditi doslovno.
- Ako je đavo fizička osoba koja nema nikakav obzir za Božiju Reč i koji je zainteresovan navoditi ljude na greh, onda zašto bi mu Isus citirao Pismo da ga savlada? Prema narodnom gledištu, ovo ne bi oteralo đavola. Primeti da je svaki put Isus citirao biblijski pasus. Ako je đavo bio zle želje unutar Isusova srca, onda je razumljivo da time što je imao Reč u svom srcu i sećajući se nje, mogao je savlađivati te zle želee. Ps.119:11 je tako relevantan da verovatno posebno prorica doživljava Hrista u pustinji: " U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim".
- Mt.4:1 kaže "*Duh* odvede Isusa u pustinju da ga đavo kuša". Ovo je bio Duh Božiji koji tek što mu je darivan (3:16). Bilo bi izvanredno nešto da Božiji Duh vodi Isusa u pustinju kako bi bio kušan od nadljudskog bića koje je protivno Bogu.

PREDLOŽENA OBJAŠNJENJA:-

1. Kada je Isus bio kršten u Jordanu od Jovana, on je primio moć Svetog Duha (Mt.3:16). Čim je izašao iz vode, bio je odveden u pustinju da bude iskušavan. Znajući da ima moć duha pretvarati kamenje u hleb, skakati sa zgrada nepovređen itd., ova su iskušenja morala besneti u njegovoj svesti. Ako bi osoba sugerisala ove stvari Isusu i Isus bi znao da je ta osoba grešna, onda

iskušenja su daleko manje suptilna nego kada bi proizilazila iz unutrašnjosti Isusove lične savesti.

2. Iskušenje da uzme kraljevstvo za sebe bilo bi daleko snažnije kad bi dolazilo iznutra iz Hrista. Isusova svest bi bila ispunjena Pismom, i u njegovo pogođeno stanje svesti, nastalo zbog njegova posta, bilo bi primamnjivo pogrešno tumačiti pasuse da bi mu omogućile da ih iskoristi za opravdanje izabira lakšeg izlaznog puta iz situacije u kojoj je bio. Stojeći na viskoj gori podseća na Jezekija da mu je pokazano čemu bi kraljevstvo ličilo s visoke gore (Jez.40:2), i Jovan gledajući sa "goru veliku, visoku... sveti grad Jerusalem" (Otk.21:10). Isus je video svetska kraljevstva kakva bi bila u budućnosti (Lk.4:5), tj. u Kraljevstvu, kad će "kraljevstva ovog sveta postati kraljevstva našeg Gospodara i Njegova Hrista" (Otk.11:15 (izv. grč. Tekst)). Možda je mogao pomisliti o Mojsiju na kraju 40 godina pustinjskog lutanja (up. njegovih 40 dana) gledajući u Obećanu Zemlju (Kraljevstvo) s gore Nebo. Istaknuto je u Danijelu (4:17,25,32; 5:21) "da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće"; Isus bi znao da mu jedino Bog, ne neko drugi, može dati Carstvo. Stoga ne bi ni bilo neko veliko iskušenje ako bi jedno zlo čudovište tvrdilo da može dati Isusu Carstvo, kad je on znao da jedino Bog ima tu moć. Međutim, Isus je znao da je bila Njegova (Očeva) dobra volja dati Isusu Carstvo, i moralo je biti sugerisano od "đavola" unutar Isusa da on može uzeti to carstvo odmah. Napokon, mogao je misliti, Bog je upravio sav autoritet meni u očekivanju (Jv.5:26,27), tako da je imao moć dati svoj život i opet ga uzeti natrag (Jv.10:18), iako konačno sva moć mu je dana tek posle njegove smrti i vaskrsenja (Mt.28:18).
3. S njegovim poznavanjem Pisma, Hrist bi uočio sličnosti između sebe samog i Ilije, čiji je moral opao nakon 40 dana u pustinji (1Car.19:8) i Mojsija, koji je izgubio trenutno nasledstvo zemlje na kraju 40 godina u pustinji. Isus je na kraju 40 dana, bio u sličnoj poziciji kao oni – suočen sa stvarnom mogućnosti neuspeha. Mojsije i Ilija nisu uspeli zbog ljudske slabosti – ne zbog osobe zvane "đavo". To je bila ova ista ljudska slabost, "sotona", ili protivnik, koja je iskušavala Isusa.
4. "A đavo mu reče: Ako si Sin Božiji..." (Lk.4:3). Morala je biti stalna kušnja unutar Hristove svesti pitati se je li on uistinu Sin Božiji, budući da su svi ostali mislili da je on sin Josipov (Lk.3:23; Jv.6:42) ili vanbračni (to implicira Jv.9:29), i da su ga zvanični zapisi hrama opisivali kao Josipova sina (Mt.1:1,16; Lk.3:23, gde "se smatralo" znači 'smatrao je zakon'). On je bio jedino ljudsko biće bez ljudskog oca. Fil.2:8 implicira da je Isus počeo ceniti da je uistinu bio čovek poput nas, podrazumevajući da je bilo primamnjivo za njega ne verovati da je bio Sin Božiji, ili da pogrešno shvati svoju vlastitu prirodu.
5. Iskušenja su bila upravljana od Boga za Hristovo duhovno obrazovanje. Pasusi citirani od Hrista za jačanje sebe protiv svojih zlih želja ("đavola") su svi iz istog dela 5Moj., koji se odnose na iskustva Izraela u pustinji. Isus je jasno video paralelu između njegovih iskustava i njihovih:-

5.Moj.8	Mt.4/Lk.4
<p style="text-align: center;">s.2</p> <p>"vodio (te je) Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovesti njegove (reči) ili nećeš."</p>	<p>"Duh tada odvede Isusa u pustinju "četrdeset dana". Isus se dokazao kušnjama: Isus ih je svladao citirajući Pismo koje je bilo u njegovom srcu (Ps.119:11).</p>
<p style="text-align: center;">s.3</p> <p>"I mučio te je, glađu te morio; ali te je opet hranio manom... da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih".</p>	<p>"napokon ogladnje". U Jv.6 mana je tumačena od Isusa da predstavlja Božiju Reč – po kojoj je Isus živio u pustinji. Isus je naučio da je on duhovno živio od Reči Božije. "On odgovori: Pisano je: Ne živi čovek samo o hlebu, nego o svakoj riječi" Božijoj.</p>
<p style="text-align: center;">s.5</p> <p>"Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što čovjek gaji svoje dijete".</p>	<p>Isus je nesumnjivo razmišljao o svojim doživljajima. Bog je gaji Svog Sina, Isusa – 2Sm.7:14; Ps.89:32.</p>

Tako nam je Isus pokazao kako da čitamo i učimo Reč – on je zamislio sebe u položaju Izraela u pustinji, i stoga je uzeo lekcije koje su se mogle naučiti iz njihovih iskustava za sebe u svojim pustinjanskim iskušenjima.

Osvrt 21: Rat na nebu

Otk.12:7-9: "I nastala je rat na nebu; Mihailo sa svojim anđelima zarati na aždaju. I aždaja i njeni anđeli zaratiše, ali ne odoleše i ne naše im se više mesta na nebu. I bi zbačena velika aždaja, stara zmija, zvana đavo i satana, koja zavodi sav svet, ona bi zbačena na zemlju i njeni anđeli behu zbačeni s njom".

NARODNA INTERPRETACIJA:-

Ovo je jedan od najpoznatijih pasusa upotrebljavan da sugeriše da je bilo bune na nebu između anđela, ishodeći u to da su đavo i njegovi anđeli zbačeni dole na zemlju, gde su, u obliku zmije, počeli stvarati nevolje i greh na zemlji.

KOMENTARI:-

1.Sve što smo dosad naučili u ovom studiju mora se dovesti da izdrži ovaj pasus. Mi smo videli da anđeli ne mogu grešiti i da ne može biti nikakve bune na nebu. Tako ovaj pasus – koji je jedinstven u svojoj vrsti – mora se tumačiti na način koji ne upliće anđele da greše ili da ima grešnih anđela koji teraju ljude da greše na zemlji, budući da greh dolazi iznutra nas, ne izvan nas (Mk.7:20-23).

2.Zmija je zbačena s neba, implicirajući da je izvorno bila tamo. Ali doslovna zmija je u Edenu bila stvorena od Boga iz prača zemaljskog (1Moj.1:24-25). Nema nikakve implikacije da je đavo sišao s neba i ušao u zmiju.

3.Pažljivo primeti da ovde nema nikakvog podatka da anđeli greše ili se bune protiv Boga, jedino za rat na nebu. Nema nikakve mogućnosti da se neko bori protiv Boga na Nebu:"Nitko se ne može suprostaviti onome što činim Ja" (5Moj.33:39 G.N.B)

4.Nakon drame vs.7-9, s.10 kaže da bi "glas na nebu silan: Sada nastalo spasenje i snaga i kraljevstvo Boga našega i vlast Pomazanika njegovog! Jer je zbačen tužitelj braće naše koji ih je dan i noć optuživao pred Bogom našim". Ako vs.7-9 nastaje na početku sveta, prije Adama i Eve, kako bi se moglo reći da je nakon pada sotone došlo spasenje i Kraljevstvo Božije? Nakon Adamova greha, čovečanstvo je počelo svoju tužnu istoriju robovanja grehu i neuspehu – stanje koje se teško može opisati kao "spasenje" i kraljevstvo Božije. Ima veselja da je đavo – tužitelj – zbačen dole na zemlju. Zbog čega bi bilo veselja ako je njegov dolazak na zemlji bio početak greha i nesreće za čoveka? Ako se pad s neba na zemlju shvati figurativno umesto doslovno, da predstavlja pad s autoriteta (kao u Is.14:12; Jer.51:53; Plač 2:1; Mt.11:23), mnogo više smisla može dati sve ovo. Ako se sve ovo dogodilo prije Adamova vremena, ili bar prije pada čoveka, kako je đavo mogao optuživati "braću našu", budući da ona nisu onda postojala.

1. **Svako istinski pokoran**

2.

5. Ništa ne ukazuje da se sve ovo dogodilo u vrtu Edena. Bitna misao je načinjena u Otk.1.1 i 4:1 – da je Otkrivenje proroštvo o "ono što se ima dogoditi ubrzo". Stoga nije to opis o onome što se dogodilo u Edenu, nego proroštvo o stvari koje će se dogoditi u neko vreme nakon prvog veka kad je Otkrivenje dano od Isusa. Svako istinski pokoran Reči će uvideti da ovaj argument sam po sebi isključuje sve pokušaje aludiranja Otk.12 na vrt Edena. Isto tako se mora odgovoriti na pitanje zašto je identitet đavola i informaciju o tome šta se dogodilo u Edenu trebalo biti rezervisano do kraja biblije prije nego se otkrije.

6."Zmaj veliki, Stara zmija"(Otk.12:9). Zmaj je imao "sedam glava i deset rogova" (s.3), stoga nije doslovno bio ta zmija. To što je nazvan "Stara zmija" pokazuje da je imao odlike te zmije u Edenu, u smislu da je izmamnik, kao što je bila zmija. Slično, "žalac je smrti greh" (1Kor.15:56), ali to ne znači da je smrt doslovna zmija. Ima odlike zmije, kroz povezanost sa grehom.

7.Đavo je bio zbačen dole na zemlju i bio je krajnje agresivan "znajući da ima malo vremena" (s.12). Ako je đavo zbačen dole u Eden, on je imao priliku da muči čoveka kroz celu njegovu dugu istoriju – što nije baš – "malo vremena" u kojem će razarati i pustošiti.

8.Kako da je đavo mogao zavesti "svega svijeta" (s.9) prije no je zbačen s neba, budući da nije bilo nikog u svetu pre Adama?

9.S.4 kaže da je zmaj povukao repom trećinu nebeskih zvezda na zemlju. Ako se ovo čita doslovno – a Otk.12 mora se čitati doslovno za podršku narodnoj interpretaciji – uspravna veličina zmaja je neizmerna – trećina čitavog univerzuma (ili bar solarnog sistema) može stajati na njegovom repu. Nema načina da planeta zemlja bude dovoljno velika da bi se ovakvo golemo stvorenje opružilo na njoj. Većina zvezda su veće nego naša planeta – kako se onda trećina njih može prizemljiti na zemlju? Procenjeno je da bi se trećina zvezda proteglo na oko pet triliona milja. Tako bi dug zmajev rep trebao biti ! I podseti se da se ovo dogodilo, ili će se dogoditi, nakon prvog veka n.e. kada je ovo proroštvo dano.

10.U pogledu ove i mnogih drugih stvari u Otk.12 (i celog proroštva) koje su naprosto nemoguće za bilo kakvo doslovno ispunjenje, ne iznenađuje da nam je prije svega rečeno (Otk.1:1) da je ovo poruka koja je "označena" tj. data u jeziku znaka ili simbola. Kao da ističe ovo u kontekstu Otk.12. Otk.12:1 opisuje kasniju radnju kao "znamenje veliko" ("veliki znak" A.V. margin).

11.U čitanju o tome šta đavo radi kad je na zemlji, nema opisa da on tera ljude na greh; uistinu, vs.12-16 pokazuju da je đavo bio neuspešan u svojim pokušajima da stvara nevolje na zemlji čim je pristigao tamo. Ovo protivreči narodnoj interpretaciji.

12.Jedno od ključnih pitanja u razumevanju da li ovaj pasus podržava ideju o doslovnom ratu na nebu, je da li je "nebo" o kojem se ovde govori doslovno ili figurativno. Mi smo ranije objasnili da se "nebo" može figurativno odnositi na mesto autoriteta. Pošto je Otkrivenje takva jedna simbolična knjiga, mi bi očekivali da je ovo slučaj i ovde.

Žena iz s.1 je "obučena u sunce i mesec pod njenim nogama, a na glavi joj venac od dvanaest zvezda". Ova nebeska tela, kao i žena, očito obešena o nebo, ne mogu biti doslovna. Ona ne može doslovno biti odevena suncem, ili imati zvezde velike poput zemlje na njenoj glavi, doslovno.

Drugi se znak pojavljuje na nebu u s.3 – crveni zmaj. Ovo se uobičajeno uzima za doslovno nebo, ali zašto bi, budući da se o istom nebu govori u s.1 a to je jasno figurativno? S.4 pokazuje zmaja kako obara trećinu zvezda nebeskih na zemlju. Mi smo videli da zbog veličine zvezdi i zemlje, ovo se ne može odnositi na doslovne zvezde ili nebo. Carstvo božije se treba uspostaviti na zemlji (Dan.2:44; Mt.5:5), što ne bi bilo moguće ako se zemlja uništi (šta bi se i dogodilo) kad bi velike zvezde pale na nju.

Žena je na "nebu" onda rodila dete, koje "bi uzeto k Bogu i prestolju njegovu" (s.5). Božije je prestolje na nebu. Ako je žena već bila na nebu, zašto bi njezino dete trebalo biti uzeto" na nebo? Ona je morala biti simbol nečega na zemlji, iako na figurativnom "nebu". Zatim ona "pobježe u pustinju" (s.6). Ako je ona bila u doslovnom nebu, ovo znači da ima pustinje na nebu. Daleko je pogodnije da je ona figurativno nebesko mesto, i onda da pobegne u doslovnu ili figurativnu pustinju na zemlji.

Mi zatim dolazimo do s.7 - "nasta rat na nebu". Svi drugi primeri za "nebo" u Otk.12 pošto su figurativni, izgleda jedino dosledno da je ovo bio rat u jednom figurativnom nebu. Ovo mora biti slučaj, pošto ne može biti nikakve bune ili greha na doslovnom nebu (Mt.6:10; Ps.5:4,5; Av.1:13). Opšte gledište tvrdi da su zli anđeli zaključani u paklu; ali ovde su oni na nebu: Oni stoga nisu doslovni anđeli.

Pisac ovih reči ponekad pita one koji veruju pravoslavnoj ideji o đavolu sledećim pitanjem: *'Možeš li mi dati kratak biblijski prikaz đavola, saglasno tvom tumačenju biblijskih pasusa?'*

Odgovor je veoma protivrečan. Prema 'pravoslavnom' shvatanju, odgovor treba biti nešto poput ovog:

- a) Đavo je bio anđeo na nebu koji je bio izbačen u edenskom vrtu. On je bio zbačen na zemlju u 1Moj.1
- b) On je navodno došao na zemlju i oženio se u 1Moj.6
- c) U vreme Jova o njemu se kaže da ima pristup na nebo i zemlju.
- d) Do vremena Is.14 on je izbačen sa neba na zemlju.
- e) U Zah.3 on je opet na nebu
- f) On je na zemlji u Mt.4 . On je "izbačen" u vreme Isusove smrti, prema narodnom gledištu o "knezu ovoga sveta" da je bio "izbačen" u to vreme.
- g) Ima jedno proroštvo da je đavo 'izbačen' u Otk.12

- h) Đavo je 'okovan' u Otk.20, ali on i njegovi anđeli su bili okovani u Postanku, prema uobičajenom gledištu Jude s.6. Ako je bio vezan "večnim okovima" onda, kako je opet okovan u Otk.20?

Ovo treba biti očigledno da narodno gledište kako je đavo zbačen sa neba zbog greha ne može biti istina, gledajući da je on opisivan kao da je još uvek na nebu nakon svake pojave 'izbacivanja'. Bitno je razumeti oboje 'nebo' i đavola u figurativnom smislu.

PREDLOŽENA OBJAŠNJENJA

1. Pokušaj da se raščlani ovo poglavlje sasvim je izvan delokruga naših sadašnjih saznanja. Potpuno objašnjenje ovih pasusa zahteva razumevanje cele knjige Otkrivenje kako bi sve doveli u kontekst.
2. Sukob na figurativnom nebu – tj. mesto autoriteta – je stoga bio između dve moćne grupe, svaka sa svojim sledbenicima, ili anđelima. Seti se da smo pokazali da su đavo i sotona često povezivani s rimskim ili jevrejskim sistemom.
3. Da đavo-zmaj predstavlja neku vrstu političke moći je ukazano time što ima na "glavama...kruna" (s.3). Otk.17:9,10 takođe komentariše o ovom zmaju: "Tu se hoće mudre pameti!" – tj. ne pokušavaj shvatiti ovu životinju za doslovnog stvora - "Sedam glava sedam je bregova... (to su) sedam kraljeva". Jedan od kraljeva će nastaviti "zamalo" možda povezuje s tim da đavo-zmaj "ima malo vremena" u Otk.12:12.

STUDIJ 6: Pitanja

1. Ko je konačno odgovoran za naše probleme i nevolje?
 - a) Bog
 - b) Prilika (šansa)
 - c) Grešno biće zvano sotona
 - d) Grešna bića zvani demoni.
2. Šta je odgovorno za naše iskušenje na greh?
 - a) Naša ljudska narav
 - b) Bog
 - c) Zli duhovi
 - d) Grešno biće zvano sotona.
3. Šta 'đavo' znači kao reč?
 - a) Greh
 - b) Zmija
 - c) Tužitelj / klevetnik
 - d) Lucifer
4. Šta 'sotona' znači kao reč?
 - a) Grešnik
 - b) protivnik
 - c) Zver

- d) Kralj demona
- 5. Može li se reč 'sotona' primeniti na dobre ljude?
- 6. Čemu se mogu 'sotona' i 'đavo' odnositi figurativno?
- 7. Kako trebamo shvatiti 'demone' iz primera u Novom Zavetu? Kao
 - a) Grešni anđeli
 - b) Bolesti
 - c) Govor o bolestima, za koje su ljudi mislili da su uzrokovane 'demonima'
 - d) Duhovna bića.
- 8. Šta podrazumevaš pod zmiju u edenskom vrtu?

DRUGI DEO:

"Jevanđelje o... imenu Isusa Hrista" (Dela 8:12)

STUDIJ 7

ISUSOVO POREKLO

7.1 Starozavetna proroštva o Isusu

Studij 3 je objasnio kako je Božija namera spasenja ljudi bila usredsređena oko Isusa Hrista. Obećanja koja je On učinio Evi, Abrahamu i Davidu su sva govorila o Isusu Hristu kao o njihovom doslovnom potomku. U stvari, celi Stari zavet pokazuje prema, i prorokuje o, Hristu. Zakon Mojsijev, kojem se Izrael trebao pokoravati pre Hristiovog vremena, uvek je ukazivao o Isusu: "Tako je zakon postao naš pedagog za

Hrista" (Gal.3:24). Tako za blagdan Pashe, jedno se jagnje bez mane trebalo zaklati (2Moj.12:3-6); ovo je predstavljalo Isusovu žrtvu "Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta" (Jv.1:29 1Kor.5:7). Savršeno stanje koje se tražilo za žrtvovanje životinje je pokazivalo k savršenom Isusovom karakteru (2Moj.12:5 up.1Pet.1:19).

Kroz Psalme i proroke Starog zaveta ima bezbroj proroštva o tome kakav bi bio Mesija. Ona su osobito usredsređena na opisivanja kako će on umreti. Odbijanje judaizma da prihvati ideju o Mesiji koji umire jedino je zbog njihova ne obaziranja na ova proroštva, od kojih su nekoliko sada izneta:-

Starozavetna proroštva	Ispunjenje u Hristu
"Bože, Bože moj! Zašto si me ostavio?" (Ps.22:1).	To su bile iste Isusove reči na krstu (Mt.27:46)
"svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom, i govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi" (Ps.22:6-8).	Izrael je prezirao Isusa i ismejao ga (Lk.23:35; 8:39); mašući glavama (Mt.27:39), i govorili su ovo dok je visio na krstu (Mt.27:43).
"jezik moj prionu za grlo... probodoše ruke moje i noge moje" (Ps.22:15,16).	Ovo se ispunilo u Hristovoj žeđi na krstu (Jv.19:28). Probadanje ruku i nogu se odnosi na metodu upotrebljavanu kod raspeća.
"Dijele haljine moje među sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb" (Ps.22:18).	Tačno ispunjenje ovoga se nalazi u Mt.27:35.
Primeti da je Ps.22:22 posebno citiran da se odnosi na Isusa u Jev.2:12.	
"Tuđin postadoh braći svojoj, i neznan sinovima matere svoje. Jer revnost za kuću tvoju jede me" (Ps.69:8,9).	Ovo dobro opisuje Hristov osećaj otuđenosti od svojih jevrejskih braća i svoje vlastite porodice (Mt.12:47-49). Ovo je citirano u Jv.2:17
"Daju mi žuč da jedem , i u žeđi mojoj poje me octom" (Ps.69:21).	Ovo se dogodilo dok je Hrist bio na krstu (Mt.27:34).
Celo Is.53 je značajno proroštvo Hristove smrti i vaskrsenja, čiji je svaki stih imao svoje jasno ispunjenje. Samo će se dva primera dati:-	
"kao ovca nijema pred onijem koji je striže ne otvori usta svojih" (Ps.53:7)	Hrist, Jagnje Božije, je za vreme svog suđenja ćutao (Mt.27:12,14).
"Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi pogreban s bogatijem" (Is.53:9).	Isus je bio razapet sa zločincima (Mt.27:38), ali bi sahranjen u grob bogatog čoveka (Mt.27:57-60).

Nije ni čudo da nas Novi zavet podseća da su "zakon i proroci" Starog zaveta temelj našeg razumevanja o Hristu (Dela 26:22; 28:23; Rim.1:2,3; 16:25,26). Sam je Isus upozorio da ako ispravno ne shvatimo "Mojsija i Proroke", ne možemo razumeti njega (Lk.16:31; Jv.5:46,47).

Da je zakon Mojsijev pokazivao prema Hristu, i da su proroci prorokovali o njemu, treba biti dovoljan dokaz da Isus nije postojao fizički prije svog rođenja. Lažni nauk Hristovog fizičkog 'preegzistiranja' prije rođenja čini besmislenim ponavljanje obećanja da će on biti *seme* (potomak) Eve, Abrahama i Davida. Ako je već postojao

gore na nebu u vreme ovih obećanja, Bog bi bio neispravan u obećavanju ovim ljudima potomka koji *bi bio* Mesija. Isusovo rodoslovlje, zapisano u Mt.1 i Lk.3, pokazuje kako je Isus imao rodovnik koji se proteže unazad do onih ljudi kojima je Bog dao obećanja.

Obećanje Davidu o Hristu ne dopušta njegovo fizičko postojanje u vreme kad je obećanje dano: "podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje... Ja ću mu biti otac, i on će mi biti Sin" (2Sam.7:12,14). Primeti buduće vreme upotrebljeno ovde. Budući da će Bog biti Otac Hristu, nemoguće ja da bi Sin Božiji već mogao postojati u vreme kad su obećanja data. To da ovo seme "*će izaći iz utrobe tvoje*" pokazuje da je trebao biti doslovni, fizički potomak Davidov. "Zakle se Gospod Davidu u istini... od poroda tvojega posadiću na prijestolu tvojemu" (Ps.132:11).

Solomon je bio primarno ispunjenje obećanja, ali pošto je već fizički postojao u vreme davanja obećanja (2Sam.5:14), glavno ispunjenje ovog obećanja da će David imati fizičkog potomka koji će biti Božiji Sin, mora se odnositi na Hrista (Lk.1:31-33). "*Ću podignuti Davidu klicu pravednu*" (Jer.23:5) – tj. Mesiju.

Slična buduća vremena su upotrebljavana u drugim proroštvima o Hristu. "Proroka *ću im* (Izraelu) podignuti... kao što si ti (Mojsije)" (5Moj.18:18) je citiran u Delima 3:22,23 gde opisuje "Proroka" kao Isus. "Djevojka (Marija) *će* zatrudneti i rodiće sina, i *nadjenuće* mu ime Emanuilo" (Is.7:14). Ovo je jasno bilo ispunjeno Hristovim rođenjem (Mt.1:23).

7.2 Devičansko rađanje

Zapis Hristova začeca i rođenja ne dopušta ideju da je on fizički postojao prije toga. Oni koji drže lažni nauk 'trojstva' su dovedeni do zaključka da ih je u jednom trenutku bilo tri osobe na nebu, i onda je jedna od njih iščeznula i nekako se pretvorila u fetus u Marijinoj utrobi, ostavljajući samo dve osobe na nebu. Mi smo videli u Pismu da svo postojanje – uključujući i ono Božije – je postojanje u fizičkom, telesnom obliku. Stoga smo mi prisiljeni zaključiti iz 'preegzistencionalnog' verovanja da je Hrist nekako fizički sišao s neba i ušao u Marijinu utrobu. Cela ova kompleksna teologija je sasvim izvan učenja Pisma. Zapis o Hristovom početku ne daje nikakav razlog misliti da je on fizički napustio nebo i ušao u Mariju. Nedostatak dokaza ovome je jedna velika 'karika koja nedostaje' u trinitarnom učenju.

Anđeo Gabrijel se pojavio Mariji s porukom "začećeš i rodićeš sina, i nadenućeš mu ime Isus. On će biti velik i zvaće se Sin Svevišnjeg...A (na to) Marija reče anđelu: kako će to biti kad ne znam muža? (tj bila je devica). Anđeo pak odgovori i reče joj: Duh Sveti doći će na tebe i sila Svevišnjega oseniće te; zato će se to sveto dete zvati Sin Božiji". (Lk.1:31-35).

Dvaput je istaknuto da *će* Isus *biti* Sin Božiji po svom rođenju; očito Sin Božiji nije postojao pre svog rođenja. I opet, mnoga buduća vremena trebaju se zabeležiti – pr. "On *će biti* velik". Ako je Isus već bio u fizičkom postojanju kad je anđeo govorio te reči Mariji, on bi već bio velik. Isus je bio "izdanak" Davidov (Otk.22:16), grčko 'genos' implicira da je Isus bio 'generiran' iz Davida.

ISUSOVO ZAČEĆE

Svetim Duhom (Božiji dah/moć) delujući nad njom, Marija je mogla začeti Isusa bez snošaja s muškarcem. Tako Josip nije bio stvarni otac Isusu. Mora biti shvaćeno da Sveti Duh nije osoba (vidi Studij 2); Isus je bio Sin Božiji, ne Svetog Duha. Zbog Božije upotrebe Svog Duha nad Marijom "zato će to čedo i biti sveto" koje se rodilo od nje nazvano "Sin Božiji" (Lk.1:35). Upotreba reči "zato" implicira da bez čina Svetog Duha nad Marijinom utrobom, Isus, Sin Božiji nije mogao doći do postojanja.

Pošto je Isus bio 'začet' u Marijinoj utrobi (Lk.1:31) je takođe dokaz da on nije mogao fizički postojati prije tog vremena. Ako mi 'začnemo' ideju, ona počinje unutar nas. Isto tako Isus je bio začet unutar Marijine utrobe – on je počeo tamo kao fetus, upravo kao i svako drugo ljudsko biće. Jovan 3:16 najslavniji stih Biblije, beleži da je Isus bio '*Jedinorođeni Sin*' Božiji. Milioni ljudi koji recituju ovaj stih ne uspevaju promisliti o tome šta on implicira. Ako je Isus bio 'rođen', on se počeo 'rađati' začecem u utrobi Marije. Ako je Isus bio rođen od svog Oca Boga, to je jasni dokaz da je njegov Otac stariji od njega – Bog nema početka (Ps.90:2) i stoga Isus ne može biti Sami Bog (Studij 8 naširoko tumači ovu misao).

Značajno je to da je Isus bio 'rođen' od Boga umesto da je bio stvoren, kao što je bio Adam. Ovo objašnjava bliskost Božije povezanosti s Isusom - "Bog je u Hristu svet sa sobom pomirio" (2Kor.5:19). Hrist je 'rođen' od Boga, umesto da je samo stvoren iz praha, takođe pomaže objasniti njegovu prirodnu sklonost putevima svog Oca Boga.

Is.49:5,6 sadrži proroštvo koje se tiče Hrista kao svetla sveta, koje je ispunio (Jv.8:12). On je opisan kako razmišlja : "Gospod, koji me je sazdao od utrobe materine da sam mu sluga". Hrista je znači 'sazdao' Bog u Marijinoj utrobi, kroz moć Svog Svetog Duha. Marijina je utroba očito mesto Hristova fizičkog porekla.

Mi smo videli u Studiju 7.1 da Ps.22 prorokuje Hristove misli na krstu. On održava da ga je Bog "izvadio iz utrobe... Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj" (Ps.22:9,10). U vreme njegova umiranja, Hrist se okrenu svome poreklu – k utrobi matere svoje Marije, sazdan silom Božijom. Sam opis Marije u evanđelju kao "*majka*" Hristu samo po sebi uništava ideju da je postojao prije svog rođenja od Marije.

Marija je bila obično ljudsko biće, od običnih ljudskih roditelja. Ovo je dokazano činjenicom da je ona imala rođaku, koja je rodila Jovana krstitelja, običnog čoveka (Lk.1:36). Rimokatolička ideja da Marija nije bila obične ljudske prirode znači da Hrist nije mogao biti oboje "čovečiji sin" i "Božiji sin". Ovo su njegove česte titule širom Novog Zaveta. Bio je "čovečiji sin" s obzirom da je imao potpuno ljudsku majku, i "Božiji sin" zbog Božijeg čina nad Marijom kroz Sveti Duh (Lk.1:35), sa značenjem da je Bog bio njegov Otac. Ovaj prekrasni aranžman je poništen ako Marija nije bila obična žena.

"Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.. šta je čovjek, da bi bio čist, i rođeni od žene, da bi bio prav?... i kako će čist biti rođen od žene?" (Jov 14.4; 15:14; 25:4). Ovo stavlja mrlju na bilo kakvu ideju o nekom bezgrešnom začecu da je moguće, bilo o Mariji ili Isusa.

Marija je "rođena od žene", od običnih ljudskih roditelja, morala je imati našu nečistu, ljudsku prirodu, koju je predala Isusu, koji "od žene bi rođen" (Gal.4:4). Jezik da je on bio "rođen" posredstvom Marije je daljnji dokaz da on nije mogao fizički postojati bez svog rođenja od nje. Diaglott upotrebljava u Gal.4.4 da je : "*bio produciran* od žene".

Zapisi evanđelja često pokazuju Marijinu ljudskost. Hrist ju je morao ukoriti najmanje tri puta zbog nemanja duhovne percepcije (Lk.2:49; Jv.2:4); ona ne uspeva razumeti sva njegova kazivanja (Lk.2:50). Ovo je upravo ono što bi i očekivali od žene koja je bila ljudske prirode, čiji je sin bio Božiji sin, i stoga duhovno perceptivniji od nje same, iako je on, isto tako, delio ljudsku prirodu. Josip je imao odnos s Marijom nakon Hristovog rođenja (Mt.1:25), i nema nikakvog razloga misliti da oni nisu imali jednu normalnu bračnu vezu od tada pa nadalje.

Spominjanje Hristove "majke i braće njegove" u Mt.12:46,47 bi stoga impliciralo da je Marija imala drugu decu nakon Isusa. Isus je bio samo "njen *prvorodeni*". Katolička učenja da je Marija ostala devica i onda uzašla na nebo stoga nemaju apsolutno nikakvu biblijsku podršku. Kao ljudsko biće smrtno prirode, Marija bi ostarela i umrla; osim toga mi čitamo u Jv.3:13, "Niko nije uzašao na nebo". Činjenica da je Isus imao ljudsku prirodu (vidi Jev.2:14-18; Rim.8:3) znači da ju je njegova mati takođe morala imati, budući da je njegov Otac nije imao.

7.3 Hristovo mesto u Božijem planu

Bog ne odlučuje o Svojim planovima podsticajem trenutka, praveći dodatne delove u Svojoj nameri kako vreme prolazi u ljudskoj istoriji. Bog je imao potpuni plan formuliran u samom početku stvaranja (Jv.1:1). Njegova želja da ima Sina je stoga bila u Negovom planu od početka. Celi Stari zavet otkriva razne aspekte Božijeg plana spasenja u Hristu.

Mi smo često pokazivali da preko obećanja, proroštva proroka, i vrsti Zakona Mojsijeva, Stari zavet je uvek otkrivao Božiju nameru o Hristu. Zbog Božijeg znanja da će imati Sina doveo je On stvaranje u postojanje (Jev.1:1,2 grčki tekst; "po" je u A.V. bolje preveden "zbog"). Zbog Hrista su godine ljudske istorije dopuštene od Boga (Jev.1.2 grč.tekst) .Sledi da je Božije otkrivenje čoveku kroz godine, zapisano u Starom zavetu, puno preporuka o Hristu.

Hristovu nadmoć i njegovu ogromnu i osnovnu važnost Bogu nam je teško potpuno shvatiti. Stoga istina je reći da je Hrist postojao u Božijem umu i nameri od početka, iako je jedino došao u fizičko postojanje svojim rođenjem od Marije. Jev.1:4-7,13,14, ističe da Hrist nije bio anđeo; dok je u svom smrtnom životu bio manji od anđela (Jev.2:7), on je bio uzvišen u daleko veću čast od njih budući da je bio Božiji '*Jednorodeni Sin*' (Jv.3:16). Mi smo ranije pokazali da je jedini oblik postojanja naučavan u Pismu postojanje u telesnom obliku, stoga Hrist nije postojao kao 'duh' pre svog rođenja. 1Pet.1.20 rezimira stanje: Hrist "koji je pre postanka sveta bio predodređen, a na kraju vremena objavljen radi vas". Isus je bio središnji stub evanđelja, "koje je Bog unapred obećao preko svojih proroka u Svetim pismima a koje govori o njegovom Sinu, po telu rođenom iz Davidovog potomstva, po Duhu svetosti postavljenom za Sina Božijeg u sili – od uskrsa iz mrtvih" (Rim.1:1-4).

Ovo rezimira Hristovu istoriju:-

1. Obećan u Starom zavetu – tj. u Božijem planu;
2. Stvoren kao fizička osoba preko devičanskog rođenja, kao seme Davidovo;
3. Zbog svog savršenog karaktera ("Duhu posvetitelju"), pokazanog za vreme njegova smrtna života
4. Bio je vaskrsnut, i opet javno proglašen Sinom Božijim s duhom darivanim propovedanju apostola.

BOŽIJE PREDZNANJE

Nama će uveliko pomoći u razumevanju kako je potpuno Hrist bio u Božijem umu od početka, dok nije fizički postojao, ako se složimo s činjenicom da Bog zna sve stvari koje će biti u 'budućnosti'; On ima potpuno 'predznanje'. Bog može stoga govoriti i misliti o stvarima koje ne postoje, kao da jesu. Tako celokupno je Njegovo znanje o budućnosti. Bog "zove da bude ono što nije" (Rim.4:17). On može stoga objaviti od početka "kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja" (Is.46:10). Zato, Bog može govoriti o mrtvima kao da su živi, i može govoriti o ljudima kao da su živi prije rođenja.

"Savjet", ili reč Božija, je prorekla Hrista od početka; on je uvek bio u Božijoj nameri ili "volji". Bilo je stoga sigurno da će Hrist u neko vreme biti fizički rođen; Bog će ispuniti Svoju izjavljenu nameru o Hristu. Sigurnost Božijeg predznanja je stoga odražena u sigurnost Njegove reči. Biblijski jevrejski ima 'proročki perfekat' vreme, koje koristi prošlo vreme za opisivanje budućih događaja koje je Bog obećao. Tako David reče, "ovo je kuća Gospoda Boga" (1Dnev.22:1), kad je hram bio tek obećan od Boga. Takva je bila njegova vera u toj reči obećanja da je David upotrebio sadašnje vreme da opiše buduće stvari. Pismo obiluje primerima o Božijem predznanju. Bog je bio tako siguran da će On ispuniti obećanja Abrahamu, da mu je rekao: "sjemenu tvojemu *dadoh* zemlju ovu" (1Moj.15:18) u vreme kada Abraham nije imao semena. Za vreme ovog istog perioda prije no je seme (Isak/Hrist) rođeno, Bog je dalje obećao: "*jer sam te učinio* ocem mnogih naroda" (1Moj.17:5). Zaista, Bog "zove da bude ono što nije".

Tako Hrist govori za vreme svog službovanja kako je Bog sve "*predao* u ruku njegovu" (Jv.3:35), premda ovo onda nije bio slučaj. "(Hristu) pod noge *podloži*... Sad još ne vidimo da mu je sve podloženo" (Jev.2:8).

Bog je govorio o Svom planu spasenja preko Isusa kroz "usta svetih proroka svojih odvijeka" (Lk.1:70). Jer su bili tako usko povezani s Božijim planom, za ove se ljude govori kao da su doslovno postojali od početka, iako ovo očito nije bio slučaj. Umesto toga, mi možemo reći da su proroci bili u Božijem planu još od početka. Jeremija je glavni primer. Bog mu je rekao: "Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego iziđe iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te" (Jer.1.5). Tako je Bog znao sve o Jeremiji čak i prije stvaranja. Na ovaj način može Bog govoriti o persijskom kralju Kiru prije vremena njegovog rođenja, koristeći govor koji implicira

da je on bio tada u postojanju (Is.45:1-5). Jev.7:9,10 je drugi primer da se ovaj govor o postojanju koristi o nekom tada još nerođenom.

Slično kao što govori o Jeremiji i prorocima kao da su postojali čak i prije stvaranja, zbog njihovog udela u Božijem planu, tako i o istinskim vernicima se govori kao da su postojali onda. Očito je da mi nismo onda postojali izuzev u Božijem umu. Bog "nas je spasio i pozvao svetim... po svojem naumu i milosti koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjekovječnih" (2Tim.1:9). Bog "u (Hristu) nas sebi izabra prije postanka svijeta... nas predodredi... dobrohotnošću svoje volje" (Ef.1:4,5).

Cela ideja o pojedincima da su unapred znani Bogu od početka, i da su 'markirani' ('predestinirani') na spasenje, pokazuje da su oni postojali u Božijem umu od početka (Rim.8:27; 9:23).

U svemu ovome, ne iznenađuje da se o Hristu, kao osnovi Božije namere, treba govoriti kao da je postojao još od početka u Božijem umu i planu, iako fizički on to nije mogao. On je bio "zaklano Jaganjce od postanka svijeta" (Otk.13.8). Isus nije tada doslovno umro; on je bio "Božije Jagnje" žrtvovano 4000 godina kasnije na krstu (Jv.1:29; 1Kor.5:7). Slično kao što je Isus bio izabran još od početka (1Pet.1:20), tako su i vernici (Ef.1:4; ista grčka reč za "izabran" je upotrebljena u ovim stihovima). Naša poteškoća u reazumevanju svega ovoga je zbog toga što ne možemo lako zamisliti kako Bog deluje izvan pojma vremena. 'Vera' je sposobnost gledanja stvari s Božijeg gledišta, bez ograničavanja vremenom.

7.4 "U početku beše Reč", Jovan 1:1-3

"U početku beše Reč Božija, i ta Reč beše u Boga, i Bog beše Reč. Ona beše u početku u Boga. Sve je kroz nju postalo".

Ovi stihovi, kad se ispravno shvate, potvrđuju i proširuju postignute zaključke u zadnjem delu. Međutim, ovaj pasus je onaj opšte pogrešno shvaćen u učenju da je Isus postojao na nebu pre svog rođenja . Ispravno razumevanje ovih stihova okreće se s procenjivanjem šta "Reč" znači u ovom kontekstu. Ne može se odnositi na osobu, jer osoba ne može biti "u Boga" a ipak biti istovremeno Bog. Grčka reč 'logos' koja je prevedena "reč" ovde, ne znači sama po sebi 'Isus'. Obično je prevedena kao "reč", ali takođe i kao:-

Račun	Razlog
Komunikacija	Nauk
Namera	Propoved
Razum	Govorenje
Vest	

O "reči" se jedino govori sa "on" (ovo važi za engleski jezik, ipak u srpskom može se uzeti u obzir "slovo" - "ono") jer 'logos' je muškog roda u grčkom. Ali to ne znači da se odnosi na čoveka, Isusa. Nemači (Luther) prevod govori o "das Wort" (srednji); francuski (Segond) prevod govori o "la parole" u ženskom rodu, pokazujući da "reč" nužno ne ukazuje na mušku osobu.

"U POČETKU"

'Logos' se može striktno odnositi na unutarnju misao koja se izražava rečima i drugim komuniciranjem. U početku je Bog imao taj 'logos'. Ovde je namera bila usredsređena na Hrista. Mi smo pokazali kako Božiji Duh ostvaruje u delo Njegove unutarnje misli, otuda veza između Njegova Duha i Njegove Reči (vidi deo 2.2). Božiji je Duh ostvarivao Njegov plan s ljudima i nadahnjivao Njegovu pisanu Reč od početka, on je time saopštio ideju o Hristu svojim delom i rečju. Hrist *je* bio 'logos' Božiji, i stoga je Božiji Duh izrazio plan o Hristu u svim svojim radnjama. Ovo objašnjava zašto su tako mnogo starozavetnih događaja tipična Hristu. Međutim, ne može biti preistaknuto da Hrist lično nije bio "reč"; Božiji plan spasenja preko Hrista je bila "reč". 'Logos' (Reč) se vrlo često koristi u evanđelju o Hristu – pr. "Reč Hristova" (Kol.3:16; up. Mt.13:19; Jv.5:24; Dela 19:10; 1Sol.1:8 itd). Primeti da je 'logos' *oko* Hrista, umesto da je lično on. Kad je Hrist bio rođen, ova se "reč" pretvorila u oblik od krvi i mesa - "I Reč telom postade" (Jv.1:14). Isus je lično bio 'reč' koja je postala telo umesto "reč"; on je lično postao "reč" putem svog rođenja Marijom, umesto u neko pređašnje vreme.

Plan, ili poruka, o Hristu je bila u Boga još od početka, ali je bila otvoreno otkrivena u osobi Hrista, i propovedanju evanđelja o njemu u 1.veku . Tako nam je Bog govorio Svoju reč preko Hrista (Jev.1:1,2). Povremeno se ističe da je Hrist govorio Božije reči i činio čuda Božijom rečju kako bi nam otkrio Boga (Jv.2:22; 3:34; 7:16; 10:32,38; 14:10,24).

Pvle je poslušao Hristovu zapovest da propoveda evanđelje o njemu "svim narodima": "i propovedi o Isusu Hristu, po otkrivenju tajne o kojoj se vekovima nije govorilo, a sad se javila... obznanjena svim narodima" (Rim.16:25,26 up. 1Kor.2.7).

Večni je život jedino omogućen čoveku preko dela Hrista (Jv.3:16; 6:53); ipak u početku je Bog plan o večnom životu imao ponuditi čoveku, znajući pri tome za žrtvu koju će Isus napraviti. Potpuno otkrivenje te ponude jedino je došlo nakon rođenja i smrti Isusa:"večni život koji je pre večnih vremena obećao Bog... a u svoje vreme objavio svoju reč kroz propoved" (Titu 1:2,3). Mi smo videli kako se o Božijim prorocima govori kao da su od uvek postojali (Lk.1:70) u smislu da je "reč" koju su govorili postojala u Boga još od početka.

Isusove priče su otkrile mnogo od ovih stvari; on je stoga ispunio proroštvo o njemu samom, "Otvoriću u pričama usta svoja, objaviću što je skriveno od postanka sveta" (Mt.13:35). U ovom smislu "Reč beše u Boga... u početku", i "postade telo" s rođenjem Hrista.

"BOG BEŠE REČ"

Mi smo sada u stanju razmatrati u kom smislu "Bog beše Reč". Naše planove i misli smo u osnovi mi. 'Ja idem u London' je 'reč' ili saopštenje koje izražava moju nameru, jer to jeste moja namera. Božiji plan o Hristu se može shvatiti slično. "Jer kakve su misli (čoveka) u duši njegovoj, takav je i on" ((izv. jev. Tekst) Priče 23:7), i kako Bog misli, takav je i On. Tako Božija reč ili misao *jeste* Bog: "Bog beše Reč". Zbog ovog, ima vrlo bliske povezanosti između Boga i Njegove reči: pararele kao Ps.29:8 su česte: "Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju". Izjave kao "Ali *me* ne poslušaste, govori Gospod" (Jer.25:7) su česte u prorocima Delotvorno Bog

misli 'Vi niste poslušali *Moju reč* govorenu preko proroka' David je uzeo reč Božiju za svoju svetiljku i svetlo (Ps.119:105), takođe se izrazio: "*Ti si videlo moje, Gospode, i Gospod prosvetljuje tamu moju*" (2Sam.22:29), pokazujući paralelu između Boga i Njegove reči. Razumljivo je, stoga, da je Božija reč personifikovana kao da je to Sam On, tj. govori se o njoj kao da je osoba iako to nije (vidi Osvrt 5 'Princip personifikacije').

Bog je sama istina (Jv.3:33; 1Jv.5:10), i stoga je reč Božija takođe istina (Jv.17:17). Slično tome Isus izjednačuje sebe sa svojim rečima tako prisno da personifikuje ovu reč: "Ko mene odbacuje i ne prima mojih reči, ima svoga sudiju; reč – koju sam izgovorio – ona će mu suditi u poslednji dan" (Jv.12:48). Isus govori o svojoj reči kao da je stvarna osoba, tj. on sam. Njegove su reči bile personifikovane, jer su bile tako usko povezane s Isusom.

Božija reč je takođe personifikovana kao osoba, tj. Sami Bog, u Jv.1:1-3. Tako je nama rečeno o Reči, "Sve je kroz nju postalo" (Jv.1:3). Međutim sve stvari "stvari Bog" Svojom rečju zapovedi (1Moj.1:1). Zato, o Božijoj se Reči govori kao da je ona Sami Bog. Pobožnu poentu na koju valja obratiti pažnju iz ovog jeste da kroz prebivanje Božije reči u našim srcima, Bog nam se može tako blizu približiti.

Očito je iz 1Moj.1 da je Bog bio Torac, Svojom Rečju, umesto Hrist lično. Reč je ta koja je opisana da čini sve stvari, umesto Isus lično (Jv.1:1-3). "Rečju Gospodnjom nebesa se stvoriše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova (tj. zvezde)... Jer on reče, i postade" (Ps.33:6,9). Čak i sada Njegovom Rečju prirodno stvaranje radi: "Šalje govor svoj na zemlju, brzo teče reč njegova. Daje snijeg kao vunu... Pošalje riječ svoju... i poteku vode" (Ps.147:15-18).

Božija reč je Njegova stvaralačka moć, On ju je upotrebio kod Isusovog začeca u Marijinoj utrobi. Reč, Božiji plan stavljen u delo Svojim Svetim Duhom (Lk.1:35), je izdejstvovao začecé Hrista. Marija je poznala ovo u svom odgovoru vestima o njenom budućem začecu Hrista: "neka mi bude po tvojoj reči" (Lk.1:38).

Mi smo videli da je Božija Reč/Duh odražava Njegovu nameru, koja je bila izjavljivana duž Starog zaveta. Stepén istinitosti toga je pokazan u Delima 13:27, gde se o Isusu govori kao o paraleli reči starozavetnih proroka: "(Jevreji) ne upoznaše njega ni reči proročkih". Kad se Hrist rodio, sva je Božija Reč/Duh bila izražena u osobi Isusa Hrista. Pod nadahnućem, apostol Jovan se radovao tome kako je Božiji plan večnog života bio izražen u Hristu, kojeg su apostoli mogli fizički dotaknuti i gledati. On je sada uvideo da su oni doticali Reč Božiju, sav Njegov plan spasenja U Hristu (1Jv.1:1-3). Dok mi ne možemo fizički videti Hrista, mi, takođe, se možemo radovati da kroz istinsko razumevanje njega, možemo posve lično znati Božiju nameru s nama i time biti sigurni u večni život (1Pet.1:8,9). Mi se moramo upitati: '*Poznajem li Hrista?*' Samo prihvaćanje da je dobari čovek zvani Isus nekad postojao nije dovoljno. Kroz stalna, s molitvom proučavanja Biblije, može se brzo shvatiti kao lična spasitelja i povezati se s njim baptizmom.

Fusnota: "U početku beše Reč" verovatno komentariše o jevrejskom uverenju da je Tora (Mojsijevih pet knjiga) postojala pre stvaranja. Jv.1:1-3 veli da je najvažnije ceniti da su te reči Božije proricale o Isusu; Božiji je plan o njemu postojao pre stvaranja (up. Lk.1:70).

Osvrt 22: Istorijski Isus

Ako kao što neki tvrde, nema dokaza da je Isus iz Nazareta ikad postojao, onda je samo postojanje hrišćanstva teško objasniti. Užasno mnogo se traži u očekivanju bilo koga da veruje da su milioni ljudi u zadnjih 2000 godina osnivali svoja verovanja u nekog koji nije nikad ni postojao, i imali tako silnu veru u nj da su bili potstaknuti širiti svoju veru u njega po celom svetu, često po rizik proganjanja i smrti. Hrišćani i Jevreji uglavnom nemaju poteškoća prihvatiti da je Muhamed nekad živeo, dok odbacuju njegove tvrdnje i učenje. Uistinu mi prihvatamo da su najslavniji istorijski karakteri postojali bez zahtevanja kritičkog osvrta i dokaza. Česte analize su pravljene o široko prihvaćenim istorijskim događajima, pr. da se bitka kod Hastingsa dogodila 1066, i našli su da je do konkretnih dokaza relativno teško doći.

Činjenica da neki tako silno negiraju samo postojanje Isusa iz Nazareta je sigurni nagoveštaj preterane reakcije, želja da se nađe prikladan izgovor ne suočavanja s razlozima za prihvaćanje njegova Mesijanstva. Ovo se pokazuje naročito istinito kad se shvati da su sami rani Jevreji prihvatili da je osoba zvana Isus postojala u 1.veku. Sledeći istorijski dokazi o postojanju Isusa iz Nazareta pokazuju da se ni u kom slučaju on ne može svrstati u teološku invenciju ljudi. Prilično je korisnih informacija u ovom delu sakupljeno iz 'Ancient Evidence For The Life Of Jesus' Gary-a Habermasa.

- 1) Tacit je bio rimski istoričar čije dve velike knjige o 1.veku ("Annals" i "Histories") obe spominju Isusa i hrišćanstvo. On je napisao u 'Analima' (oko 115 n.e.):

"Omražena klasa zbog svojih odvratnosti, od naroda su nazvani hrišćani. Hrist, po kome je nastalo i ime, je pretrpeo ekstremnu kaznu za vreme vladavine Tiberija u rukama jednog od naših prokuratora, Pontija Pilata".

Imperator Tiberije je vladao od 14 do 37 n.e., za čije vladavine je Hrist ubijen, prema zapisu. Taciti takođe opisuje kako su verovanja ove grupe "Izbila ne samo u Judeji, prvobitno izvoriste (ovih ideja), nego čak i u Rimu", on nastavlja sa opisivanjem kako su hrišćani bili opšte omrženi, i mnogi ubijeni u Rimu. Sve se ovo slaže s novozavetnim zapisom o Isusu, učenici i apostoli prvo su širili svoje učenje Judejom, i onda kroz rimski svet, uključujući i Rim, s velikim otporom prema njima.

- 2) Suetonij, drugi rimski istoričar, komentarisao je o vladavini Klaudija (41-54 n.e.): "Stoga jer su Jevreji u Rimu stvarali neprestane nemire posticani Krestom, on (Klaudije) ih je oterao iz grada". "Krest" je drugi naziv za "Hrist". Slučajno Dela 18:2 opisuje kako je jevrejski par imenom Akvila i Priscila morao napustiti Rim zbog progona Jevreja. Suetonij komentariše kasnije o progonu hrišćana u vreme Nerona: "Nakon velikog požara u Rimu... Kazne su takođe dosuđivane i hrišćanima, sekta koja propoveda novo i štetno religiozno verovanje". Ova preporuka o postojanju grupe zvane "hrišćani" u 1. veku sugerije da je osoba zvana "Hrist" postojala ranije u tom veku.

- 3) F.F. Bruce ("Christian Origins" pp.29,30) privlači pažnju činjenicama da ima priča o istoriji istočnog Mediterana pisana od istoričara zvanog Talij oko 52.n.e. Bruce pokazuje drugde ("The New Testament Documents", p.113) da je učenjak po imenu Julij Afrikanij citirao Talija, ismejavajući njegov opis tame za Isusova raspeća da je zbog pomračenja sunca. Ovo sugerise da je Talij pisao na račun raspeća Isusova koje je nastalo nekoliko godina pre njegovog pisanja istorije u 52.n.e.
- 4) Plinije, rimski vladin službenik, opširno spominje postojanje veoma aktivne grupe ljudi zvane hrišćani u kasnijim godinama 1 veka. Za njihovo držanje rekvijema on ukazuje: "Oni su imali običaj sretati se određenog dana prije no se obdani, kad su pevali naizmeničnim stihovima himnu Hristu" ("Letters of Pliny", prevedeno od W.Melmoth, Vol.2, X:96). Rimski imperatori Trajan i Hadrijan obojica su spomenuli problem odnosa sa hrišćanima. Za primere o tome, vidi "Letters of Pliny", Vol.2, X:97 i Eusebius' Ecclesiastical History, IV:IX odnosno. Postojanje ove grupe još od 1.veka i njihovu izvanrednu istrajnost za vreme progona bi sugerisalo da su oni bili sledbenici istinskog istorijskog karaktera koji je živeo u 1.veku.
- 5) Talmud, jevrejska sveta knjiga, u Sanhedrin 43a govori o Isusovoj smrti. Potvrđeno je da ovaj deo Talmuda datira od ranog perioda kompilacije te knjige (tj.70-200 n.e.):

"Te večeri za pashu Ješu (Isus) bi obešen. Četrdeset dana prije no se dogodilo smaknuće, glasnik je išao napred i vikao, 'On će biti kamenovan jer je vršio čarobnjaštvo i privukao je Izrael odmetništvu. Bilo ko koji može reći šta u njegovu korist, neka istupi napred'. Ali pošto ništa nije bilo izneto u njegovu korist on bi obešen te večeri za pashu".

"Obešen" može biti idiom za raspeće – tako se koristi u Novom zavetu (Gal.3:13; Lk.23:39). Ovaj pasus opisuje da su Jevreji hteli Isusovo kamenovanje (saglasno Mojsijevom zakonu, verovatno?), ali spominje da je bio zaista obešen. Objašnjenje ovome je dano u novozavetnom opisu o tome kako su Jevreji morali koristiti rimski zakon u izvršavanju Isusove smrti – koje je bilo vešanjem.

Sanhedrin 43a takođe opisuje kako su pet Isusovih učenika bila osuđena kaznom smrti, opet pokazujući da su Jevreji tradicionalno verovali u postojanje istorijskog Isusa. Sanhedrin 106b čak kaže da je Isus bio u dobu od 33 godine kad je umro; tačno koliko i kaže Novi zavet. Maier ("First Easter", pp.117,118) citira jevrejska dokumenta "Toledoth Jesu" iz 5.veka, koji tvrdi da su učenici pokušali ukrasti Isusovo telo nakon njegove smrti, ali jedan je baštovan po imenu Juda čuo za njihov plan i premestio je Isusovo telo na drugo mesto, uručivši ga kasnije Jevrejima. Justin Martyr pišući u 150. n.e. beleži da su Jevreji poslali posebne glasnike da tvrde da je Isusovo telo bilo ukradeno ("Dialogue with Trypho",108), i Tertullian ("On Spectacles",30) ima sličan prikaz kad je pisao u 200 n.e.

Zajedno ovi strukovi dokaza pokazuju da su Jevreji ranih vekova n.e. verovali o postojanju i nasilnoj smrti istorijskog Isusa.
- 6) Grčki dramopisac Lukijan, pišući u 2.veku, ismejava hrišćane koji "slave čoveka do dana današnjeg (koji) bi razapet" (Lucian, The Death of Peregrine, 11-13, u "The Works of Lucian", Vol.4, prevedeno od Flower i Flower).

- 7) Josifij je najpoznatiji historičar 1.veka. U svojim "Antiquities", pisanim 90-95 n.e., on spominje Jakova, "brata Isusu kojeg su zvali Hrist". On takođe govori u drugom delu iste knjige rečima koje jasno potvrđuju novozavetnu sliku o Isusu: "Otrilike u ovo vreme Isus, jedan mudar čovek... Jer je činio začuđujuća dela... On je bio Hrist... pojavio im se živ trećeg dana, kao što su božanstveni proroci pretkazali ove i deset hiljada drugih čudesnih stvari o njemu". Tako precizan je ovaj pasus da su neki tvrdili da je umetnut. Da ipak postoji razlog za upotrebu ovog pasusa u podršci prepirke da je bilo čoveka zvanog Isus iz Nazareta koji je živeo u 1.veku je snabdeveno sa sledećim razmatranjima:

-Eusebius (Ecclesiastical History, 1:XI) citira ovo delo Josifija.

-Ugledni učenjaci podržavaju ovo prvo čitanje za izvorno, i mogu pokazati da je ovaj deo pisan istim stilom kao i ostalo Josifijevo delo (Vidi Daniel Rops, »The Silence of Jesus' Contemporaries", p.21; J.N.D. Anderson, "Christianity: The Witness of History" p.20; F.F.Bruce, "The New Testament Document" pp.108,109).

-Nema nikakvog tekstualnog dokaza da je ovo umetak.

-Profesor Schlomo Pines tvrdi da je arapsko izdanje Josifijeva dela ustanovljeno što je skoro sigurno za izvorno. Gore navedeni pasusi se pojavljuju onde, ali bez očitih naučnih izjava o Isusovom vaskrsenju i Mesijanstvu koje su načinjene u gornjem izvodu. Ovo izgleda logično, budući da je Josifij bio Jevrej. Pines je prvo objavio svoje nalaze javno u članicama u "The New York Times", Feb.12 1972, gde citira raspravljani pasus Josifija o Isusu iz arapskog prevoda: "Otrilike u ovo vreme bio je jedan mudar čovek po imenu Isus. Bio je dobrog vladanja i poznat po kreposnosti. I mnogi su ljudi iz Jevreja i drugih naroda postali njegovi učenici. Pilat ga je osudio na raspeće i smrt. I oni koji su postali njegovi učenici nisu ostavili njegova sledbeništva. Oni su izvestili da im se on ukazao tri dana nakon svoga raspeća i da je bio živ; dakle, on je možda bio dotični Mesija kojemu su proroci nabrojivali čuda".

Ovaj prikaz se divno podudara sa onim iz Novog zaveta.

Osvrt 23: "Jer siđoh s neba"

"Jer Božiji hleb je onaj što silazi sa neba i daje život svetu... Jer siđoh sa neba"(Jv.6:33,38).

Ove se reči i druge poput njih, pogrešno koriste u podršci pogrešne ideje da je Isus fizički postojao na nebu prije svog rođenja. Sledeće tačke se međutim, moraju zabeležiti:

1.Trinitarci uzimaju ove reči za doslovne, kako bi dokazali svoju poentu. Međutim ako bi ih mi uzeli za doslovne, onda to znači da je Isus nekako doslovno doplovio dole s neba. Ne samo da Biblija potpuno ćuti o ovome, nego i opis kako je Isus bio *začet* kao beba u Marijinoj utrobi je napravljen besmislenim. Jv.6:60 opisuje učenje o mani rečima "Tvrda je ovo beseda"; tj. trebamo shvatiti da se upotrebljava figurativan govor.

2.U Jv.6, Isus objašnjava kako je mana bila slična njemu samom. Mana je bila poslana od Boga u smislu da je Bog bio odgovoran za njeno stvaranje na zemlji; ona nije fizički padala dole s Božijeg prestola na nebu. Tako i Hristov se silazak s neba treba slično shvatiti; on je bio stvoren na zemlji, od delovanja Svetim Duhom na Marijinu utrobu (Lk.1:35).

3.Isus veli "hleb koji ću ja dati, jeste telo moje" (Jv.6:51). Trinitarci tvrde da je 'Božanski' deo Isusa sišao s neba. Ali Isus veli da je njegovo "telo" hleb koji je sišao s neba. Slično Isus povezuje hleb sa neba s njim samim kao "Sina Čovečijeg" (Jv.6:62, ne 'Bog Sin'.

4.U ovom istom pasusu u Jv.6 ima obilnih dokaza da Isus nije bio jednak Bogu. "Kao što je mene poslao živi Otac" (Jv.6:57) pokazuje da Isus i Bog ne dele sujednakost; i činjenica da "ja živim po Ocu" (Jv.6:57) jedva da je 'suvečnost' o kojoj govore trinitarci.

5. Mora se pitati, Kada i kako je Isus 'sišao' s neba? Trinitarci koriste ove stihove u Jv.6 da 'dokažu' da je Isus sišao s neba za svog rođenja. Ali Isus govori o sebi kao za "Onaj koji silazi s neba" (s.33,50), kao da je trajni proces. Govoreći o Božijem daru Isusa, Hrist reče "moj Otac (vam) daje istiniti hleb sa neba" (s.32). U vreme kad je Isus govorio ove reči, on je već bio 'sišao' u određenom smislu, da je bio poslan od Boga. Zbog toga, on je mogao takođe govoriti u prošlom vremenu: "Ja sam živi hleb koji je sišao s neba" (s.51). Ali on isto tako govori o 'silazanju' hleba sa neba u obliku njegove smrti na krstu: "i hleb, koji ću ja dati, jeste telo moje - za život sveta" (s.51). Pa tako imamo Isusa koji govori ovde da je sišao sa neba, da je u toku 'silaska', i da još uvek ima 'sići' u svojoj smrti na krstu. Sama ova činjenica treba dokazati da se 'silazak' odnosi na Božije očitovanje Sebe, umesto samo da se odnosi na Hristovo rođenje. Ovo je uverljivo dokazano sa svim starozavetnim primerima za Božiji 'silazak' da ima upravo ovo isto značenje. Tako je Bog video ogorčenost Svojih ljudi u Egiptu, i 'sišao' je da ih izbavi kroz Mojsija. On je video naše robovanje grehu, i 'sišao' je ili Se očitovao, ispraćajući Isusa kao ekvivalent Mojsiju da nas izvede iz ropstva.

Osvrt 24 Da li je Isus stvorio zemlju?

"Prvorodeni sveg stvorenja, jer je u njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno – i za njega. I on je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje. On je i glava tela, Crkve; on je početak, prvorodeni iz mrtvih, da u svemu on bude prvi.(Kol.1:15-18). Ovo je tipično za one pasuse koji mogu dati utisak da je Isus zaista stvorio zemlju.

1.Ako je ovo istina, onda se protivreči mnogim pasusima koji naučavaju da Isus nije postojao prije svog rođenja. Zapis u Postanku jasno uči da je Bog bio Tvorac. Ili Isus ili je Bog bio tvorac; ako kažemo da je Isus bio jednak Bogu. U ovom je slučaju nemoguće objasniti mnoge stihove koji pokazuju razlike između Boga i Isusa (vidi Studij 8.2 za primer ovome).

2.Isus je bio "prvorodeni" , što implicira početak. Nema nikakvog dokaza da je Isus bio Božiji "prvorodeni" prije stvaranja doslovne zemlje. Pasusi kao 2Sam.7:14 i

Ps.89:27 su predvideli da će doslovni potomak Davidov *postati* Božiji prvorođenac. On jasno nije bio u postojanju u vreme kad su ti pasusi pisani, i stoga niti u vreme stvaranja Postanka. Isus je postao "Sinom Božijim, u snazi " preko svog vaskrsenja iz mrtvih (Rim.1:4). Bog "je vaskrsao Isusa , kao što je napisano u drugom psalmu: "Ti si moj sin, ja sam te *danas* rodio" (Dela 13:32,33). Tako je Isus postao Božiji prvorođenac putem svog vaskrsenja. Primeti takođe da sin koji s desne ruke Ocu je povezano s tim da je prvorođeni (1Moj.48:13-16) i Hrist bi uznesen k Božijoj desnoj ruci nakon svog vaskrsenja (Dela 2:32; Jev.1:3).

3.U ovom je smislu Isus opisan kao prvorođenac od mrtvih (Kol.1:18), fraza koja je paralelna sa "Prvorođeni sveg stvorenja" ili stvaranja (Kol.1:15). On stoga govori o sebi kao o "Prvorođenom od mrtvih... Početak Božijeg stvorenja" (Otk.1:5; 3:14). Isus je bio prvi od novog stvorenja besmrtnih muškaraca i žena, čije vaskrsenje i potpuno rođenje kao besmrtni Božiji sinovi je omogućeno smrću i vaskrsenjem Isusa (Ef.2:10; 4:23,24; 2Kor.5.17). "U Hristu (će) svi (istinski vernici) oživeti. Ali svaki u svom redu: kao prvenac Hristos , zatim oni koji Hristu pripadaju – prilikom njegovog dolaska" (1Kor.15:22,23). Ovo je upravo ista ideja kao u Kol.1. Isus je bio prva osoba za ustajanje iz mrtvih i za dodeljivanje besmrtnosti, on je bio prvi od novog stvorenja, i istinski vernici će slediti njegov model o njegovom povratku.

4.Stvorenje o kojem se govori u Kol.1 se stoga odnosi na novom stvorenju, umesto onom iz Postanka. Preko Isusovih dela "je stvoreno... Prestolja... Gospodstva" itd . Pavle ne veli da je Isus stvorio sve stvari i onda da daje primere reka, planina, ptica itd. Elementi ovog novog stvaranja se odnose na one nagrade koje ćemo imati u Božijem Carstvu. "Prestolja...Gospodstva" itd. Se odnosi na to da će vaskrsnuti vernici biti "kraljevi i sveštenici i kraljevat ćemo na zemlji" (Otk.5:10 izv.tekst). Ove su stvari omogućene Isusovim delom. "Ta u njemu je stvoreno na nebesima" (Kol.1:16). U Ef.2:6 mi čitamo o vernicima koji su u Hristu kako "sede na nebesima". Tako ovi stihovi naučavaju da uzvišeno duhovno stanje koje možemo sada imati, kao i ono koje ćemo doživeti u budućnosti, je sve omogućeno po Hristu. 'Nebesa i zemlja' sadrže sve stvari kojima je trebalo izmirenje po krvlju krsta Hristova (Kol.1:16,20), pokazujući da se "sve... na nebesima" odnosi na vernike koji sada sede "na nebesima u Hristu Isusu". Umesto na sve fizičke stvari oko nas.

Osvrt 25: "Ja postojim pre no što se Avraam rodio" (Jv.8:58)

Ove se reči često pogrešno primenjuju u učenju da je Isus postojao prije Abrahama. Međutim bliže ispitivanje otkriva istinu kao suprotnu.

1. Isus ne kaže 'Prije nego što se Abraham rodi, ja sam postojao' On je bio obećani potomak Abrahamov; mi činimo besmislicu od Božijih obećanja Abrahamu ako kažemo da je Isus fizički postojao prije vremena Abrahama.

2.Kontekst u Jv.8:58 je Hristov javni govor Jevrejima o Abrahamu. Što se njih ticalo, Abraham je bio najveći čovek koji je ikad živeo. Isus veli "Ja sam *sada*, kao što ovde stojim, važniji od Abrahama". Kao što su oni stajali tamo, Isus je taj koji je bio za počast više nego Abraham. On veli 'Ja sam sada važniji no što je Abraham ikada bio'. (Ovo je jedna igra reči koja ne dobija smisao našim prevodom u engl. Prevodu čija odstupanja od izvornika s u minimalna stoji "Prije Abrahama, sam Ja"; dakle Isus veli: 'Pre (vam je bio važan) Abraham, (sada važan) sam Ja').Moguće je shvatiti

"prije" u Jv.8:58 kao primer za vreme, u smislu da prije no što je postojao Abraham, Hrist je bio u Božijem planu još s početka sveta. Bio je stoga Isus "prije" Abrahama u ovom smislu što je bio "prije" njega u govoru važnosti.

3. Dokaz o ovome je nađen u Jv.8:56: "Avraam, otac vaš, likovao je što će videti moj dan, i – video je i obradovao se". Jedino vreme zapisano da se Abraham smejao i bio obradovan bilo je kad mu je obećano da će imati seme; on je shvatio da je konačno to obećanje imalo preporuku na Isusa (1Moj.17:17). Abraham "vidje" napred prema Hristu kroz dana mu obećanja o Isusu. On je skriveno komentarisao o budućoj Isusovoj žrtvi: "na brdu gde će se Gospod postarati" ("na brdo Gospodnje bit će *viđeno*" izv. heb. tekst (1Moj.22:14)). U ovom smislu Isus govori o Abrahamu da ga je *video*. U ovom kontekstu govora o obećanjima je Isus mogao reći "Ja postojim prije nego što se Avraam rodio". On je ocenio, kao što smo objasnili u delu 3.1, da su Božija obećanja Abrahamu otkrivala plan o Isusu koji je Bog znao s početka sveta. Ta namera, koja je bila "Pre nego što se Avraam rodio", je bila otkrivena Abrahamu u obećanju njemu, i sada se ispunjavala u očima Jevreja 1 veka, kao što su stajali oko Isusa, "reč (obećanja) telom postade".

4. Često se tvrdi da Isus aludira na božanstveno Ime kad veli "Ja jesam" (Prevod F.D.) (Ja sam). Mi smo objasnili u Osvrtu 3 da Isus i dakako obični ljudi mogu nositi Božije Ime, bez da to znači da su oni sami Bog lično. Međutim, može biti da Isus jednostavno upotrebljava sadašnje vreme glagola 'biti'. Taj se isti grčki sastav pojavljuje u Jv.9:9 nekoliko stihova kasnije. Komšije slepog čoveka koji je bio izlečen su pitali jedan drugog je li to bio isti čovek koji je imao običaj sedeti i prositi: "Jedni su govorili: On je. Drugi opet: Nije nego mu je sličan. On je sam tvrdio. Da ja sam (taj)". Primetićeš da je u A.V. reč "taj" u italiku. Ovo znači da se to ne nalazi u izvornom grčkom tekstu, nego je dodato od prevodioca. Slepí čovek veli "Ja sam", upravo kao što i Isus veli "Ja sam" u Jv.8.58. Ako mi kažemo da činjenica što Isus veli "Ja sam" dokazuje da je on sami Bog, onda moramo zaključiti da je slepi čovek bio takođe "sami Bog". Međutim, vredno je zabeležiti da Jahve, Božije Ime, uistinu znači "Ja ću biti koji ću biti" (2Moj.3:14 R.S.V.mg) umesto "Ja sam" (Ja jesam).

Osvrt 26: Melhisedek

Mnogi su biblijski učenici rekli srdačno 'Amen' rečima apostola Petra kad je pisao: "ljubljeni brat naš Pavle... u svim poslanicama... U njima ima ponešto nerazumljivo, što neupućeni i nepostojani iskrivljuju, kao i ostala Pisma – sebi na propast" (2Pet.3:15,16). Ovo sigurno pristaje Pavlovom komentaru o Melhisedeku koji je zapisan u Jevrejima; on je sam priznao da ide duboko, govoreći o stvarima koje se jedino mogu shvatiti od vrlo zrelih vernika (Jev.5:10,11,14). Prema tome nije u redu temeljiti osnovni nauk na učenju ovakvih stihova, niti trebaju Melhisedekovi pasusi poprimiti veliku važnost u umove onih koji još uvek uče osnovne doktrine Pisma.

"Ovaj Melhisedek, salimski kralj, sveštenik svevišnjeg Boga, koji je izišao u susret Avraamu kad se ovaj vraćao s pobeđe nad kraljevima, i blagoslovio ga" o kome se govori da je "bez oca, bez majke, bez rodoslovlja, nemajući ni početka danima na svršetka životu, upodobljen Sinu Božijem" (Jev.7:1,3). Iz ovog je raspravljano od nekih da je Isus doslovno postojao prije svog rođenja, i da stoga nije imao ljudskih roditelja.

Isus je imao Oca (Boga) i majku (Mariju) i rodoslovlja (vidi Mt.1, Lk.3 i up. Jv.7:27). 'Melhisedek' se stoga ne može odnositi na njega lično. Osim toga, Melhisedek je bio "SLIČAN Sinu Božijemu" (Jev.7:3); on nije bio sami Isus, već je imao određene sličnosti s njim koje se koriste od pisca u poučne namere. "Drugi (se) svećenik postavlja po sličnosti s Melhisedekom", Isus (Jev.7:15), koji je bio postavljen svećenik "po redu Melhisedekovu" (Jev.5:5,6).

Jezik u Jevrejima o Melhisedeku se jednostavno ne može shvatiti doslovno. Ako Melhisedek doslovno nije imao oca i majke, onda jedina osoba koju je mogao biti jeste Sami Bog; On je jedina osoba bez ikakvog početka (1Tim.6:16; Ps.90:2). Ali je ovo zabranjeno od Jev.7:4: "pogledajte samo koliki je ovaj (čovjek- izv. tekst)", i takođe od činjenice da je on bio viđen od ljudi (što Bog ne može biti) i da je nudi žrtve Bogu. Ako je on nazvan čovekom, onda je morao imati doslovne roditelje. To da je bio "bez oca, bez majke, bez rodoslovlja" mora se stoga odnositi na činjenicu da je njegovo rodoslovlje i roditelji nisu zapisani. Roditelji kraljice Estere nisu zapisani, tako je i njena pozadina opisana na sličan način. Mordekaj "odgajaše (Esteru), kći strica njegova, jer ne maše oca ni matere... i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kćer" (Jestira 2:7).

Knjiga Postanja obično nadugačko i naširoko uvodi porodičnu pozadinu svih karaktera koje nam predstavlja. Ali se Melhisedek pojavljuje na sceni nenajavljen, bez zapisa o njegovim roditeljima, i iščezava s prikazom jednakom nenadanošću. Ipak ne može biti sumnje da je bio vredan jako velikog poštovanja; čak mu je i veliki Abraham plaćao desetinu, i bio blagoslovljen od njega, jasno pokazujući Melhisedekovu superiornost nad Abrahamom (Jev.7:2,7).

Pavle ne čini samo duševnu vežbu s Pismom. Postojao je vrlo realan problem u prvom veku koji je Melhisedekov argument mogao rešiti. Jevreji su rasuđivali:

'Vi nam hrišćani kažete da ovaj Isus može sada biti naš veliki svećenik, koji će nuditi naše molitve i dela Bogu. Ali svećenik mora imati poznato rodoslovlje, koje dokazuje da je on iz levitskog plemena. I svakako, vi sami priznajete da je Isus bio iz plemena Juda (Jev.7:14). Žao nam je, ali nama je Abraham naš vrhovni vođa i primer (Jv.8:33,39), i nećemo poštovati ovog Isusa'.

Na čega Pavle odgovara:

'Ali setite se Melhisedeka. Zapis Postanja je sastavljen kako bi pokazao da takav veliki sveštenik nije imao nikakvog rodoslovlja; a Mesija će biti oboje kralj i sveštenik, čije sveštenstvo je po redu Melhisedekovom' (Jev.5:6; Ps.110:4). Abraham je bio inferioran Melhisedeku, pa trebate vašeg isticanja Abrahama da zamenite Isusom, i prestanite činiti pitanja rodoslovlja tako važnim (vidi 1Tim.1:4). Ako promišljate o tome kako je Melhisedek vrsta Isusa (tj. detalji njegova života su ukazivali k njemu), onda bi imali veće razumevanje o Hristovom delu'.

I mi bi mogli primiti tu lekciju za nas same.

STUDIJ 7: Pitanja

1. Navedi dva starozavetna proroštva o Isusu.

2. Je li Isus fizički postojao prije svog rođenja?
3. U kom se smislu može reći da je Isus postojao prije svog rođenja?
 - a) Kao anđeo
 - b) Kao deo trojstva
 - c) Kao duh
 - d) Samo u nameri i umu Božijem
4. Koja od sledećih izjava su istinite o Mariji?
 - a) Bila je savršena, bezgrešna žena
 - b) Bila je obična žena
 - c) Bila je trudna Isusom od Svetog Duha
 - d) Ona sada nudi naše molitve Isusu.
5. Je li Isus stvorio zemlju?
6. Šta podrazumevaš s Jv.1:1-3 "U početku beše Reč" Šta to *ne* znači ?
7. Zašto misliš da je važno biti siguran u to da je Isus postojao fizički prije svog rođenja?

STUDIJ 8

ISUSOVA PRIRODA

8.1 Isusova priroda: uvod

Mora biti jedna od najvećih tragedija u hrišćanskom shvatanju da Gospodin Isus Hrist nije primio čast i uzvišenost koju je zaslužio zbog svoje pobede nad grehom, kroz izgradnju savršenog karaktera. Rasprostranjeno učenje koje se drži u 'trojstvu' čini Isusa Samim Bogom. Budući da Bog ne može biti iskušavan (Jak.1:13) i nema nikakvu mogućnost grešiti, to znači da se Hrist u stvari i nije morao boriti sa grehom. Njegov život na zemlji je bio stoga pretvaranje, proživljavajući ljudska iskustva, ali bez stvarnog osećajna duhovne i fizičke dileme ljudske rase, budući da on nije bio lično pogođen time.

U drugoj krajnosti, grupe kao mormoni i Jehovini svedoci ne uspevaju ispravno ceniti čudesnost da je Hrist bio jedinorođeni Sin Božiji. Kao takav, nije mogao biti anđeo ili prirodni sin Josipov. Sugerisano je od nekih da je za vreme njegovog života, Hristova priroda bila poput one Adamove prije pada. Odvojeno od nedostatka biblijskih dokaza o ovom gledištu, ne uspeva se ceniti da je Adam bio stvoren od Boga iz praha, dok je Isus bio 'stvoren' time što je bio rođen od Boga u Marijinoj utrobi. Tako, iako Isus nije imao ljudskog oca, bi začet i rođen kao i mi u svakom drugom pogledu. Mnogi ljudi ne moigu prihvatiti da čovek naše grešne naravi može imati savršen karakter. Ova je činjenica jedna prepreka istinskoj veri u Hrista.

Verovati da je Isus bio naše prirode, ali bezgrešan u svom karakteru, uvek savladavajući svoja iskušenja, nije lako. Iziskuje mnogo razmišljanja nad zapisima evanđelja o njegovom savršenom životu, udruženo sa mnogim biblijskim pasusima koji negiraju da je on Bog, da bi došli do čvrstog razumevanja i vere u istinskog Hrista. Daleko je lakše pretpostaviti da je on bio Sami Bog, i stoga automatski

savršen. Ipak ovo gledište ponizuje veličinu pobede koju je Isus izborio protiv greha i ljudske prirode.

On je imao ljudsku narav; on je delio svaku i jednu našu grešnu sklonost (Jev.4:15), iako ih je svladao svojom predanošću Božijim načinima i tražeći Njegovu pomoć da savlada greh. Ovo je Bog voljno dao, tako da je Bog "u Hristu svet sa sobom pomirio" preko vlastitig Sina (2Kor.5:19).

8.2 Razlike Između Boga i Isusa

Postoji fina ravnoteža koja se može povući između onih pasusa koji naglašavaju stepen do kojeg je Bog bio "u Hristu", i oni koji ističu njegovu ljudskost. Potonja grupa pasusa onemogućuje biblijski opravdati ideju da je Isus Sami Bog, "sami Bog samoga Boga", kao što nauk trojstva pogrešno navodi (Ova fraza "sami Bog samoga Boga" je bila upotrebljena u nikejskom Saboru 325 n.e. gde ideja da je Bog trojstvo bila prvo objavljena; bila je nepoznata ranim hrišćanima) Reč 'trojstvo' nikad se ne pojavljuje u Bibliji. Studij 9 će dalje prekapati po Hristovoj potpunoj pobedi nad grehom, i Božijeg udela u tome. Na početku ovih lekcija, setimo se da spasenje ovisi o ispravnom razumevanju istinskog Isusa Hrista (Jv.3:36; 6:53; 17:3). Čim smo jednom došli do ovog istinskog razumevanja njegove pobede greha i smrti, možemo biti kršteni u njega kako bi delili ovo spasenje.

Jedan od najjasnijih sažetaka odnosa između Boga i Isusa se nalazi u 1Tim.2:5. "Jer Bog je **jedan** i jedan je **posrednik** između Boga i ljudi, **čovjek** Isus Hristos". Razmišljanje o istaknutim rečima vodi sledećim zaključcima:-

-Imamo samo jednog Boga, nemoguće je da bi Isus mogao biti Bog; ako je Otac Bog i Isus je takođe Bog, onda su to dva Boga. "Mi imamo jednog Boga Oca" (1Kor.8:6). 'Bog Otac' je stoga jedini Bog. Prema tome je nemoguće da bi tu moglo biti jedno odvojeno biće zvano 'Bog Sin', kao što navodi lažni nauk trojstva. Stari zavet takođe prikazuje Jahvea, jedinog Boga, kao Oca (pr. Is.63:16; 64:8).

-Kao dodatak ovom jednom Bogu, tu je posrednik, čovek Hrist Isus - "*i* posrednik". Slovo "*i*" pokazuje razliku između Hrista i Boga.

-Hrist kao "posrednik" znači da je on hod – između. Posrednik između grešnih ljudi i bezgrešnog Boga ne može biti bezgrešni Sami Bog; morao je to biti bezgrešni čovek, grešne ljudske naravi. "**Čovek** Hrist Isus" ne ostavlja nas ni u kakvoj sumnji ispravnosti ovog objašnjenja. Iako je pisao nakon Isusova uzašća, Pavle ne govori o "Bogu Hristu Isusu".

Nekoliko smo puta podsećani da "Bog nije čovek" (4Moj.23:19; Os.11:9); ipak Hrist je jasno "sin čovečiji, kao što je često nazivan u Novom zavetu, "**čovjek** Isus Hristos". On je bio "Sin Svevišnjeg" (Lk.1:32). Bog da je "Svevišnji" ukazuje da samo On ima krajnju visinu, Isus da je "**Sin** Svevišnjega" pokazuje da on nije mogao biti lično Sami Bog. Sama priča o Ocu i Sinu koji se koristi o Bogu i Isusu, čini očitom da oni nisu isti . Dok sin može imati određene sličnosti sa svojim ocem, on ne može biti jedna te ista osoba, niti da bude tako star kao njegov otac.

U ovom nizu, ima jedan broj očiglednih razlika između Boga i Isusa, koje jasno pokazuju da Isus nije Sami Bog:-

BOG	ISUS
"Bog se ne da zlim kušati" (Jak.1:13)	Hrist je "u svemu bio iskušan - slično nama" (Jev.4:15)
Bog ne može umreti – On je besmrtn po prirodi (Ps.90:2; 2Tim.6:16).	Hrist je bio mrtav tri dana (Mt.12:40; 16:21).
Boga ne mogu videti ljudi (1Tim.6:16; 2Moj.33:20).	Isusa su ljudi gledali i doticali (1Jv.1:1 ističe to)

Kad smo iskušavani, mi smo prisiljeni izabrati između greha i pokornosti Bogu. Često odabiramo nepokornost Bogu; Hrist je imao iste izbore, ali je uvek odabirao biti pokoran. On je stoga imao mogućnost grešiti, iako on zaista nikad to nije učinio. Nezamislivo je da Bog ima bilo kakvu mogućnost grešiti. Mi smo pokazali da je Davidovo seme obećano u 2Sam.7:12-16 bilo definitivno Hrist. Stih 14 govori o Hristovoj mogućnosti grešenja: "Ako učini što zlo, karaću ga prutom".

8.3 Isusova priroda

Reč 'priroda' se odnosi na ono što mi prirodno, u osnovi jesmo. Mi smo pokazali u studiju 1. Da Biblija govori samo o dve prirode – Onoj Božijoj, i onoj ljudskoj. Po prirodi Bog ne može umreti, biti iskušavan itd. Očito je da Hrist nije bio Božije prirode tokom svog života. On je stoga bio potpuno ljudske prirode. Po našoj definiciji reči 'priroda' treba biti jasno da Hrist nije mogao imati dve prirode istovremeno. Bitno je to da je Hrist bio iskušavan kao mi. (Jev.4:15), tako da je preko svog savršenog savlađivanja iskušenja mogao zaraditi oprost za nas. Pogrešne želje koje su temelj naših iskušenja dolaze iz nas (Mk.7:15-23), iz naše ljudske prirode (Jak.1:13-159. Bilo je stoga, potrebno, da Hrist bude ljudske prirode kako bi mogao iskusiti i savladati iskušenja.

Jevrejim 2:;14 govori o ovom u potpunosti sa tako malo reči:-

"Budući pak da djeca (mi) imaju tijelo i krv (ljudsku prirodu), tako i on (Hrist) uze dijel u tome (prirodi), da smrću satre... đavola... Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima (prirode) sjemena Avramova. Zato bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštencički pred Bogom, da očisti grijehe narodne. Jer u čemu postrada i iskušan bi u onome može pomoći i onima koji se iskušavaju" (Karadžić).

Oavaj pasus izvanredno ističe činjenicu da je Isus imao ljudsku prirodu: "i sam on tako" uze udeo u istoj (Jev.2:14). Ova fraza koristi tri reči istog značenja, kako bi misao doveo k nama. On uze udeo u istoj prirodi; zapis je mogao govoriti 'sudjelovao je u tom', ali ističe, "uze dijel u tome". Jev.2:16 slično obrađuje poentu da Hrist nije imao anđeosku prirodu, budući da je on bio Abrahamovo seme, koje je došlo doneti spasenje mnoštvu vernika koji će postati Abrahamovo seme. Zbog ovoga, bilo je nužno da Hrist ima ljudsku prirodu. "Stoga je trebalo da u svemu postane braći sličan" (Jev.2.17) kako bi nam Bog mogao dodeliti oprost kroz Hristovu žrtvu. Reći da Isus nije bio potpuno ljudske prirode je stim neupućenost u same temelje dobre vesti o Hristu.

Kad god baptizirani vernici greše, mogu doći k Bogu, ispovedajući svoj greh u molitvi kroz Hrista (1Jv.1:9); Bog je svestan da je Isus bio iskušavan grehom upravo kao i oni, ali da je on bio savršen, savladavajući ista iskušenja koja oni ne uspevaju. Zbog toga, "Bog u Hristu" može nam oprostiti (Ef.4:32). Stoga je bitno shvatiti kako je Hrist bio iskušavan baš kao i mi, i trebao je imati našu prirodu da bi to bilo moguće. Jev.2:14 jasno navodi da je Hrist imao prirodu "krvi i mesa" kako bi omogućio ovo. "Bog je duh" (Jv.4:24) po prirodi i iako On ima materijalno telo, kao "duh" On nema mesa i krv. To da je Hrist imao prirodu "mesa" znači da on ni na koji način nije imao Božiju prirodu za vreme svog života.

Pređašnji pokušaj ljudi da drže Božiju Reč, tj. da potpuno savladaju iskušenja, su svi propali. Zato "Bog... poslavši Sina svog u obličju grešnog tela i s obzirom na greh, osudi greh u telu" (Rim.8:3).

"Greh" se odnosi na prirodnu sklonost grehu koju imamo po prirodi. Mi smo ovome već dali put, i nastavljamo tako, a "plata za greh je smrt". Kako bi izašao iz ove neugodnosti, čoveku je trebala spoljna pomoć. On sam nije bio kadar usavršiti se; nije bilo niti je unutar tela izbavljenje tela. Bog je stoga intervenisao i dao nam je Svog vlastitog Sina, koji je imao naše "grešno telo", sa svim poticajima greha koje imamo i mi. Ni nalik nekom drugom čoveku, Hrist je svladao svako iskušenje, iako je imao mogućnosti neuspeha i greha isto koliko i mi. Rim.8:3 opisuje Hristovu ljudsku prirodu da je "grešno telo". Nekoliko stihova ranije, Pavle govori da dobro ne prebiva" u telu, i da telo prirodno vojuje protiv pokornosti Bogu (Rim.7:18-23). U ovom kontekstu je sve divnije čitati da je Hrist imao "grešno telo" u Rim.8:3. Zbog toga, i njegovom savlađivanju tog tela, mi imamo način pobeći našem telu; Isus je bio silno svestan grešnosti svoje vlastite prirode. Jednom je bio oslovljen s "Učitelju dobri", s implikacijom da je dobar i savršen po prirodi. On je odgovorio "Što me nazivaš dobrim? Niko nije dobar – osim jednoga Boga" (Mk.10:17,18). Drugom prilikom, ljudi su stali svedočiti o Hristovoj veličini zbog serije neobičnih čuda koja je izveo. Isus nije iskoristio ovo "on ih je sve poznao i nije imao potrebe da ko svedoči za čoveka; jer je sam znao šta beše u čoveku" (Jv.2:23-25). Zbog njegova velika poznavanja ljudske prirode("jer ih je sve poznao"), Hrist nije hteo da ga ljudi hvale lično po svojem pravu, budući da je on znao koliko zla je njegova vlastita priroda bila.

8.4 Isusova ljudskost

Zapisi evanđelja pribavljaju mnoge primere toga kako je Isus imao potpuno ljudsku prirodu. Zabeleženo je da je bio umoran, i morao je sedeti i piti na zdencu (Jv.4:6). "Zaplaka Isus" pri smrti Lazara (Jv.11:35). Najviše, zapis njegovih zadnjih muka treba biti dovoljan dokaz njegove ljudskosti: "Duša mi je sad potresena", on prizna kad se molio Bogu da ga spasi onoga što mora proći u njegovoj smrti na krstu (Jv.12:27). On se molio: "Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ova čaša (muke i smrti). Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti " (Mt.26:39). Ovo ukazuje da su na neki način Hristova 'volja', ili želje, bile različite od Božijih.

Čitavog svog života, Hrist je podčinjavao svoju volju Božijoj u pripremanju za ovu zadnju probu na krstu: "Ja ne mogu da činim ništa sam od sebe, kako slušam – sudim, i moj sud je pravedan, jer ne tražim svoje volje, nego volju onoga koji me je poslao"

(Jv.5:30). Ova različitost između Hristove volje i one Božije je dovoljan dokaz da Isus nije bio Bog.

Tokom našeg života od nas se očekuje da rastemo u svom poznavanju Boga, učeći od iskušenja koja doživljavamo u životu. U ovome je, Isus bio naš veliki primer. On nije imao potpuno znanje o Bogu ubrizgano u njega ništa više od nas. Od detinjstva "Isus napredovao je u mudrosti, dobi (tj. duhovne zrelosti, up. Ef.4:13) i milosti kod Boga i ljudi" (Lk.2:52). "A dijete rastijaše i jačaše u duhu" (Lk.2:40 Karadžić). Ova dva stiha prikazuju Hristov fizički razvoj kao paralelan s njegovim duhovnim razvojem; razvojni proces se pojavio u njemu i prirodno i duhovno. Ako "Sin je Bog", kao što navodi atanzijansko verovanje o 'trojstvu', ovo ne bi bilo moguće. Čak je i na kraju svog života, Hrist priznao da on ne zna tačno vreme svog drugog dolaska, iako ga je Otac znao (Mk.13:32).

Pokornost Božijoj volji je nešto što svi mi moramo naučiti kroz određeni period vremena. Hrist je takođe morao proći kroz ovaj proces učenja pokornosti svome Ocu, kao što treba i svaki sin. "Premda je Sin, iz onoga što propati, naviknu slušati (tj. slušati Boga), i *postigavši* savršenstvo (tj. duhovnu zrelost), postaje svima koji ga slušaju začetnik vječnog spasenja" kao rezultat njegovog završenog i potpunog duhovnog rasta (Jev.5:8,9). Fil.2:7,8 (dalje komentarišemo u Osvrtu 27) beleži ovaj isti proces duhovnog razvoja u Isusu, kulminirajući njegovom smrću na krstu. On "sam sebe oplijeni uzevši lik sluga... *ponizi sam sebe*, poslušao do... smrti na krstu". Jezik upotrebljen ovde ilustruje kako se Isus svesno probio napred u svom duhovnom razvoju, ponižujući se sve više i više, da je na kraju *postao* "poslušan" Božijoj želji da umre na krstu. Tako "*postigavši* savršenstvo" s ispravnim odazivom svojim patnjama.

Iz ovoga je jasno da je Isus morao učiniti svesni, lični napor da bude pravedan; ni kojim načinom nije bio prisiljen na to od Boga, što bi ishodilo u to da bude samo marioneta. Isus nas je istinski ljubio, i dao je svoj život na krstu iz ove pobude. Neprestano isticanje Hristove ljubavi za nas bilo bi isprazno ako ga je Bog prisilio umreti na krstu (Ef.5:2,25; Otk.1.5; Gal.2:20). Ako je Isus bio Bog, onda on ne bi imao opciju nego biti savršen i onda umreti na krstu. To da je Isus *imao* ove opcije, nas čini da možemo ceniti njegovu ljubav, i formirati lični odnos s njim.

Zbog Hristove voljivosti da dobrovoljno da svoj život, Bog je bio tako ushićen njime: "Zato me ljubi Otac što polažem život svoj... Niko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem" (Jv.10:17,18). Da je Bog bio toliko zadovoljan sa Hristovom voljivom pokornošću je teško razumeti ako je Isus bio Bog, preživljavajući život u ljudskom obliku kao neka vrsta simboličnog povezivanja s grešnim čovekom (Mt.3:17; 12:18; 17:5). Ovi zapisi Očeve ugodnosti s poslušnošću Sina, je dovoljan dokaz da je Hrist imao mogućnost nepokoravanja, ali je svesno odabrao biti pokoran.

HRISTOVA POTREBA ZA SPASENJE

Zbog svoje prirode Isus je iskusio manje bolesti, umor itd. Upravo kao i mi. Stoga sledi da ako ne bi umro na krstu, on bi umro u svakom slučaju, npr. od starosti. U ovom pogledu, Isus je trebao Božije spasenje od smrti. Silno prepoznavši ovo, Isus je "jaukom i suzama prineo molitve i usrdna moljenja onome koji ga je mogao spasiti smrti, i bi uslišan za svoju bogobožnost" (Jev.5:7). Činjenica da se Hrist trebao

moliti Bogu da ga spasi od smrti isključuje bilo kakvu mogućnost da je on lično bio Bog. Po Hristovom vaskrsenju, "smrt *ne* gospodari *više* nad njim" (Rim.6:9), implicirajući da je prije toga gospodarila.

Mnogi Psalmi proriču o Isusu; kad su neki Psalmi citirani o Isusu u Novom zavetu, logično je pretpostaviti da su i mnogo od ostalih Psalmama takođe o njemu. Ima brojnih prilika gde je istaknuta Hristova potreba za Božijim spasenjem:-

-**Ps.91:11,12** je citiran o Isusu u Mt.4:6. Ps.91:16 proriče kako će Bog dati Hristu spasenje: "Duga života nasitiću ga (tj.večnim životom), i pokazaću mu spasenje svoje"- Ps.69:21 govori o Hristovom raspeću (Mt.27:34); Celi Psalm opisuje Hristove misli na krstu: "Pomozi mi, Bože... Približi se duši mojoj, izbavi je ... pomoć tvoja, Bože nek me zakloni" (vidi 1,18,29).

-**Ps.89** je komentar o Božijem obećanju Davidu o Hristu. O Isusu, Ps.89:26 proriče: " On će me (Boga) zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega". Hristove molitve Bogu za spasenje su uslišene; on bi uslišen zbog svoje lične duhovnosti, ne zbog svojeg mesta u 'trojstvu' (Jev.5:7). Da je Bog vaskrso Isusa i proslavio ga besmrtnošću je velika novozavetna tema:-

-"*Bog*... vaskrsao je Isusa... Njega je *Bog* svojom desnicom uzvisio kao poglavara i spasitelja" (Dela 5:30,31).

-"*Bog*... proslavi sina svojega Isusa... kojega *Bog* vaskrse iz mrtvih" (Dela 3:13,15 – Karadžić)

-"*Isusa* je *Bog* vaskrsao" Dela 2:24,32,33).

-Sam je Isus prepoznao sve ovo kad je tražio od *Boga* da ga "proslavi" (Jv.17:5 up. 13:32; 8:54).

Ako je Isus bio Sami Bog, onda sva ova isticanja ne bi bila na mestu, budući da Bog ne može umreti. Isusu ne bi bilo potrebno spasenje ako je bio Bog. Da je to bio Bog koji je uzvisio Isusa pokazuje Božiju superiornost nad njim, i odvojenost Boga od Isusa. Ni u kom slučaju nije Hrist mogao biti "vrli i večni Bog (s) dve... naravi... Božije i ljudske", kao što prva od 39 tačaka anglikanske crkve navodi. Po samom značenju reči, jedno biće može imati samo jednu prirodu. Mi smo podložni tome da su dokazi silni da je Hrist bio naše ljudske prirode.

8.5 Božiji odnos s Isusom

Razmatranje toga kako je Bog vaskrsao Isusa vodi nas pomisli o odnosu između Boga i Isusa. Ako su oni "sujednaki i suvečni", kao što navodi učenje 'trojstva' onda bi očekivali da njihov odnos bude takav kao da su jednaki. Mi smo već videli obilje dokaza da to nije slučaj. Odnos između Boga i Hrista je sličan onom između muža i žene: svakom je mužu glava Hrist, glava ženi muž, a glava Hristu Bog" (1Kor.11:3). Kao što je muž glava ženi, tako je i Bog glava Hristu, iako oni imaju istu jedinstvenu nameru koja treba postojati između supružnika. Tako je "Hrist Božiji" (1Kor.3:23), kao što supruga pripada suprugu.

Za Boga Oca se često navodi da je Hristov Bog. Činjenica da je Bog opisan kao "Bog i Otac Gospodina našeg Isusa Hrista" (1Pet.1:3; Ef.1:17) čak i nakon Hristova uzašašća, pokazuje da je to *sada* njihov odnos, kao što je bio i u vreme Hristova smrtna života. Nekad se raspravlja od strane trinitaraca da se o Hristu govori kao za manjeg od Boga samo za vreme njegova života na zemlji. Novozavetna pisma su pisana nekoliko godina nakon Hristova uzašašća, ipak još uvek govore o Bogu kao Hristovom Bogu i Ocu. Isus još uvek tretira Oca svojim Bogom.

Otkrivenje, zadnja knjiga Novog zaveta, je bila pisana najmanje 30 godina nakon Hristova uzdizanja i uzašašća, ipak ona govori o Bogu kao o "(Hristovom) Bogu i Ocu" (Otk.1:6). U ovoj knjizi vaskrsli i uzdignuti Hrist daje poruke vernicima. On govori o "hramu Boga moga...ime Boga svoga... grada Boga svoga" (Otk.3:12). Ovo dokazuje da Isus čak i sada misli o svom Ocu kao o svom Bogu – i stoga on (Isus) nije Bog.

Tokom svog smrtnog života, Isus se povezao sa svojim Ocem na sličan način. On je govorio o uzdizanju "Ocu svomu i Ocu vašemu, Bogu svomu i Bogu vašemu" (Jv.20:17). Na krstu, Isus je izložio svoju ljudskost do potpunog: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" (Mt.27:46). Ovakve reči je nemoguće shvatiti ako su govorene od samog Boga. Sama činjenica da se Isus molio Bogu "silnim vapajem i suzama" sama po sebi pokazuje istinsku prirodu njihovog odnosa (Jev.5:7; Lk.6:12). Očito Bog se ne može moliti Samom Sebi. Čak i sada, Isus se moli Bogu za nas (Rim.8:26,27 N.I.V. up 2Kor.3:18 R.V. mg.).

Mi smo sada pokazali da Hristov odnos s Bogom u vreme njegova smrtna života u osnovi nije različit od onoga kakav je sada. Hrist se povezao s Bogom kao sa svojim Ocem i Bogom, i molio se Njemu; isto stanje je zadržano i sada, nakon Hristova vaskrsenja i uzašašća. Tokom svog života na zemlji, Hrist je bio Božiji sluga (Dela 3:13,26; Is.42:1; 53:11). Jedan sluga izvršava volju svoga gospodara, i ni u kom slučaju nije jednak s njegovim gospodarem (Jv.13:16). Hrist je istaknuo da je moć i vlast koju je imao bila Božija, umesto njegovo vlastito pravo: "Ja sam od sebe ne mogu učiniti ništa... tražim... volju onog koji me posla... Sin ne može sam od sebe učiniti ništa" (Jv.5:30,19).

Osvrt 27: "Bio (je) u obličju Božijemu"

"Koji (Isus), ako je bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; Nego je ponizno sam sebe uzevši obličje sluge" (Fil.2:5-11 Karadžić). Ovi su stihovi uzeti sa značenjem da je Isus bio Bog, ali prilikom svog rođenja postao je čovekom. Ako je ovo istina, onda svaka poenta napravljena u Studijima 7 i 8 se mora takođe objasniti. Podložno je da se ne može dopustiti da jedan stih protuslovi opštem sadržaju biblijskog učenja. Značajno je to da je ovo skoro jedini pasus koji se može izneti u objašnjenju 'alke koja nedostaje' u trinitarnom shvatanju – kako se Isus preneo od Boga na nebu u bebu u Marijinoj utrobi. Sledeće rasčlanjivanje pokušava pokazati šta ovaj pasus zaista znači.

1. Ima jedan broj skoro slučajnih fraza u ovom pasusu koje direktno protuslove trinitarnoj ideji:

- a) "*Bog* (ga je) preuzvisio i *darovao* mu ime" (s.9) pokazuje da Isus nije sam sebe preuzvisio – Bog je to učinio. Sledi da on nije bio u preuzvišenom stanju prije nego mu je to Bog učinio, pri njegovom vaskrsenju.
- b) Celi proces Hristova ponižavanja i kasnijeg uzdizanja od Boga bilo je "na slavu *Boga Oca*" (s.11). Bog Otac stoga, nije, sujednak sa Sinom.

2. Kontekst ovog pasusa se mora pažljivo razmotriti. Pavle ne počinje tek tako samo govoriti o Isusu 'iz nebuha'. On govori o Hristovom umu u Fil.1:8. Nazad u Fil.1:27 Pavle počinje govoriti o važnosti našeg stanja svesti. Ovo se razvija u ranim stihovima poglavlja 2: "jedne *misli* budite... u poniznosti jedni drugi *smatrajte*... ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tiče drugih! Neka u vama bude isto *mišljenje* kao i u Hristu Isusu" ((poenta pisca je: stanje *uma*... 'jednog *uma* budite... u poniznosti *uma*... ista *uma* kao i...') Fil.2:2-5). Pavle znači govori o važnosti toga o imanju *uma* kao u Isusa, koji je predan poniznom služenju drugih. Stihovi koji slede prema tome komentarišu o poniznosti *uma* koju je Isus pokazao, umesto da govore o nekakvoj promeni prirode.
3. Isus je bio "u obličju Božijemu". Mi smo pokazali u Studiju 8.3 da je Isus bio od ljudske prirode, i stoga ovo se ne može odnositi na to da je Hrist imao Božanstvenu prirodu. Prevod N.I.V. u ovom pasusu je ozbiljno pogrešan ovde. Usput, mora se primetiti da neki današnji prevodi namenjeni 'laganom čitanju', skloni su ulepšavanju tačnog značenja grčkog teksta, i skloni su davanju parafraze umesto prevoda kod određenih pasusa. Fil.2:5-8 je klasičan primer ovome. Međutim, ovo nije da se osramoti njihova upotreba u drugim pravicima.

Da se 'oblik' (grčki 'morphe') ne može odnositi na suštinsku prirodu je dokazano iz Fil.2:7 koje govori o Hristu da uzima "obličije sluge". On je imao Božiji oblik, ali je uzeo obličije sluge. Suštinska priroda sluge nije različita od one bilo kog drugog čoveka. U skladu s kontekstom, možemo pouzdano protumačiti ovo sa značenjem da je iako Isus bio savršen, imao je um potpuno nalik Bogu, ipak je bio voljan uzeti držanje sluge. Nekoliko stihova kasnije Pavle nas ohrabruje da postanemo "nalik na smrt (Hristovu) njegovu" (Fil.3:10). Mi treba da delimo 'morphe', lik Hrista koji je on pokazao u svojoj smrti. Ovo ne može da znači da trebamo deliti prirodu koju je on onda imao, jer mi već imamo ljudsku prirodu, ali moramo promeniti naš način razmišljanja, pa tako da imamo 'morphe' ili duhovni lik koji je Hrist imao u svojoj smrti.

Grčka reč 'morphe' znači lik, utisak ili sličnost. O ljudima se govori da imaju "*obličje* (morphe) pobožnosti" (2Tim.3.5). Gal.4:19 govori "dok se Hrist ne *oblikuje* u (verniciama)". Zato što je imao savršeni karakter, savršen poput Božijeg načina razmišljanja, Isus je bio "u obličju Božijemu". N.I.V. daje drugačiji prevod ove fraze, govoreći da Isus nije smatrao jednakost s Bogom "nešto što treba ugrabiti". Ako je ovaj prevod ispravan, (koji je takođe podržan od R.S.V.) onda ovo potpuno opovrgava teoriju da je Isus bio Bog. Prema N.I.V. prevodu, Isus se nije ni za tren bavio mišlju da je jednak s Bogom; on je znao da je bio podložan Bogu, a ne sajednak s Njim.

4. Hrist "je ponizio sebe" ("nije za sebe učinio nikakvu slavu" izv.tekst), ili "ispraznio se" (R.V.), aludirajući na proroštva o njegovom raspeću u Is.53:12 : "izlio je dušu svoju u smrt" ("jer je dao svoju dušu na smrt" Daničić). "Uzevši obličje sluge" s njegovim držanjem nalik – služi prema njegovim sledbenicima

(Jv.13.14), krajno dokazano njegovom smrću na krstu (Mt.20:28). Is.52:14 je prorokovalo o Hristovim patnjama na krstu "bijaše nagrađen u licu mimo svakog čovjeka, i u *stasu* mimo sinove čovječije". Ovo napredno ponižavanje sebe "do smrti, smrti na krstu" je bilo nešto što je nastalo za vreme njegovog života i smrti, ne njegovim rođenjem. Mi smo pokazali da se kontekst ovog pasusa tiče Isusova uma, čija je poniznost stavljena za primer nama da je oponašamo. Ovi stihovi moraju stoga govoriti o Isusovom životu na zemlji, u našoj ljudskoj prirodi, i kako je ponizio sebe, uprkos tome što je imao um potpuno usklađen s Bogom, uzevši u obzir naše potrebe.

5. Ako je Hrist bio Bog po prirodi i onda to ostavio iza sebe i uzeo ljudsku prirodu, kao što trinitarci pokušavaju protumačiti ovaj pasus, onda Isus nije bio "sami Bog" dok je bio na zemlji; ipak trinitarci veruju da jeste. Sve ovo pokazuje protivrečja koja nastaju pridržavanjem definicije načinjene od čoveka kao što je trojstvo.
6. Konačno, tačka o frazi "*bio* (je) u običiju Božijemu". Grčka reč prevedena "bio" ne znači 'bio je poreklom, od večnosti'. Dela 7:55 govori o Stevanu "*budući* (da je *bio*) pun Duha Svetoga" (Karadžić). On je bio pun Duha Svetoga tada i već neko vreme pre toga; ali on nije *oduvek* bio pun toga. Drugi primeri mogu se naći u Lk.16:23; Dela2:30; Gal.2:14. Da je Hrist "bio u obličju Božijemu" stoga samo znači da je bio u (duševnom) liku Božijem, to ne implicira da je on bio u tom obliku još s početka vremena.

STUDIJ 8: Pitanja

1. Naučava li Biblija da je Bog trojstvo?
2. Navedi tri razlike između Boga i Isusa.
3. U kojem je od sledećih načina Isus bio drugačiji od nas?
 - a) Nije nikad sagrašio
 - b) Bio je rođeni sin samog Boga
 - c) Nije nikada mogao sagrašiti
 - d) Bio je prisiljen od Boga biti pravedan.
4. U kojem od sledećih načina je Isus bio sličan Bogu?
 - a) Imao je Božiju prirodu u njegovom životu na zemlji
 - b) Imao je svršen karakter poput Boga
 - c) Znao je koliko i Bog
 - d) Bio je ravno jednak Bogu.
5. U kojem je od sledećih načina Isus bio poput nas?
 - a) Imao je sva naša iskušenja i ljudska iskustva
 - b) Sagrašio je dok je bio dete
 - c) Trebao je spasenje
 - d) Imao je ljudsku prirodu
6. Koja je od sledećih izjava istinita?
 - a) Isus je bio savršene prirode i imao je svršen karakter

- b) Isus je bio grešne prirode ali je imao savršen karakter
- c) Isus je bio oboje i Bog i čovek
- d) Isus je imao Adamovu prirodu prije greha.

7. Je li Isus imao mogućnost grešiti?

STUDIJ 9

ISUSOVO DELO

9.1 Isusova pobjeda

Pređašnji studij je dokazao kako je Isus imao našu ljudsku prirodu i bio je kušan grehom upravo kao i mi. Razlika između njega i nas je ta da je on potpuno savladao greh; iako je imao grešnu prirodu, uvek je pokazivao savršeni karakter. Čudesnost ovoga treba nas beskonačno inspirisati u našem sve većem razumevanju toga. U Novom zavetu se iznova ističe Hristov savršeni karakter:-

- On je bio "u svemu kušan kao i mi, ali bez grijeha" (Jev.4:15 SPC)
- On "nije znao grijeha" . "I grijeha u njemu nema" (2Kor.5:21; 1Jv.3:5 SPC)
- "On grijeha ne učini, niti se nađe prijevarama u ustima njegovim" (1Petr.2:22 SPC)
- "Svet, nezlobiv, čist, odvojen od grešnika i viši od nebesa" (Jev.7:26 SPC)

Zapis evanđelja pokazuje kako su njegovi bližnji prepoznali savršenost koja je izvirala iz njegovog karaktera, pokazana u njegovoj reči i delima. Pilatova je žena prepoznala da je on bio "pravednik" (Mt.27:19), nezaslužan kazne; rimski vojnik koji je gledao Hristovo držanje dok je visio na krstu morao je komentarisati, "ovaj čovek je zaista bio pravedan" (Lk.23:47). Ranije u svom životu, Isus je izazivao Jevreje sa pitanjem: "Ko će mi od vas pokazati greh" (Jv.8:46). Na to nije bilo odgovora.

Zbog njegovog savršenog karaktera, Isus je bio objavljenje Boga u telu (1Tim.3:16); on je delovao i govorio kao što bi radio Bog kad bi On bio čovek. On je stoga bio savršen odraz Božiji - "*slika* Boga nevidljivoga" (Kol.1:15). Zato, nema nikakve potrebe da smrtni fizički ljudi vide Boga. Kao što je objasnio Isus, "Ko je mene video, video je i Oca. Kako ti onda kažeš. Pokaži nam (fizički) Oca?" (Jv.14:9).

Živeći u grešnom svetu, napastvovan grehom same naše naravi, teško je za nas shvatiti potpunost i beskrajnost Hristove duhovne nadmoći; da čovek naše prirode može potpuno otkriti Božiju pravednost u svom karakteru. Verovanje u ovo iziskuje više istinske vere nego samo prihvatanje teološke ideje da je Hrist bio sami Bog: razumljivo je da su lažni nauci trojstva i 'Hristova Božanstvenost' tako popularni, budući da su jednostavni za prihvatanje.

Zato što je imao našu prirodu, Hrist je morao umreti. On je bio Adamov potomak kroz Mariju, a sva Adamova deca moraju umreti (1Kor.15:22). Svi Adamovi potomci su morali umreti zbog njegovog greha, bez obzira na svoju ličnu pravednost: "smrt je...

kraljevala... grehom jednog (Adama) mnogi (su) umrli... presuda (zbog) jednog (Adamovog) greha posta osudom (na smrt)... neposluhom jednog čoveka mnogi (su) *postali* grešnici" i stoga su morali umreti (Rim.5:14-19 up. 6:23). Kao Adamov potomak Hrist *'posta'* 'grešnik' i stoga je morao umreti, kao što su svi Adamovi potomci bili klasificirani grešnicima zaslužni smrti zbog greha njegovog. Bog nije promenio ovo načelo, time je pogodio i Hrista. "Njega koji ne okusi greha Bog za nas grehom *učini*" (2Kor.5.21).

Osim Isusa, svi Adamovi potomci zaslužuju ovu kaznu, jer smo svi lično sagrešili. Isus je morao umreti jer je bio naše prirode, deleći prokletstvo koje je snašlo Adamovo potomstvo. Ipak, jer on lično nije učinio ništa vredno smrti "Njega Bog vaskrse, razrevšivši muke smrti, jer ne bješe moguće da ga ona drži" (Dela 2:24). Hrist je bio "postavljen sinom Božijim, u snazi, po Duhu svetosti vaskrsenjem iz mrtvih (Rim.1:4) Tako zbog svog savršenog karaktera, njegovog "Duha svetosti", on bi slavno vaskrsnut.

Hrist nije umro na krstu samo zato jer je bio ljudske prirode. On je voljno dao svoj savršeni život nama na dar, pokazao je svoju ljubav za nas time što je umro "za naše grehe" (1Kor.15.3), znajući da će nam svojom smrću zaraditi konačno spasenje greha i smrti (Ef.5:2,25; Otk.1:5; Gal.2:20). Budući da je Isus bio savršenog karaktera bio je kadar savladati ishod greha time što je bio prva osoba koja je ustala iz mrtvih i kojoj je dan večni život. Svi oni koji se izjednače sa hristom kroz krštenje i Hristu nalik načinom života stoga imaju nadu sličnog vaskrsenja i nagrade.

U ovome leži slavno značenje Hristovog vaskrsenja. To je 'overa' da ćemo biti vaskrsnuti i suđeni (Dela 17:31), i ako smo uistinu bili poput njega, delićemo njegovu nagradu besmrtnog života, "ta znamo (pouzdanje): onaj koji je vaskrsao Gospoda Isusa i nas će sa Isusom vaskrsnuti" (2Kor.4.14, 1Kor.6:14; Rim.6:3-5). Kao grešnici mi zaslužujemo večnu smrt (Rim.4:6). Ipak na račun Hristovog savršenog života, pokorne smrti i njegovog vaskrsenja, Bog nam može ponuditi dar večnog života, sasvim u skladu sa svim Njegovim principima.

Kako bi uklonio učinke naših greha, Bog nam "uračunava pravednost" (Rim.4:6) kroz našu veru u Njegova obećanja o spasenju. Mi znamo da greh donosi smrt, stoga ako uistinu verujemo da će nas Bog izbaviti nje, moramo verovati da će nas On računati za pravedne, iako nismo. Hrist je bio savršen; bivanjem istinski u Hristu, Bog nas može računati kao da smo savršeni, iako lično to nismo. Hrist "koji ne okusi greha Bog za nas grehom učini da mi budemo pravednost Božija u njemu" (2Kor.5.21), tj. da budemo u Hristu krštenjem i Hristu nalik životom. Tako za one "u Isusu Hristu" on postaje "pravednost, i posvećenje, i otkupljenje" (1Kor.1:30,31); sledeći nas stih stoga ohrabruje hvaliti Hrista za velike stvari koje je postigao: "(u evanđelju) pravednost se Božija... otkriva kao što je pisano: Pravednik će od vere živeti (Rim.1:17). Razumevanje ovih stvari je stoga nužan deo poznavanja istinskog evanđelja.

Sve je ovo omogućeno Hristovim vaskrsenjem. On je bio "prvina" od cele jedne žetve ljudskih bića koja će biti obesmrćena kroz njegovog dostignuća, "prvorodeni" nove duhovne porodice kojoj će se dati Božija priroda (Kol.1:18 up. Ef.3:15). Hristovo vaskrsenje je stoga omogućilo Bogu uvrstiti vernike u Hristu za pravedne, budući da

su pokriveni njegovom pravednošću. Hrist je bio "predan za naše grehe i podignut radi našeg opravdanja" (Rim.4:25), reč koja znači 'biti pravedan'.

Iziskuje svesnu, promišljenu veru u ovim stvarima da uistinu budemo uvereni da ćemo se računati od Boga kao savršeni. Hrist nas može predstaviti sudu '*besprekorne... pred svoju slavu*', 'svete, bez mane i bezprigovorne' (Juda s.24; Kol.1.22 up. Ef.5:27). Dana nam grešna priroda i stalni duhovni neuspesi, iziskuje čvrstu veru usitinu verovati ovo. Jednostavno dizanje ruku od hrišćanstva ili akademski se složiti garnituri nauka nije povezano sa ovom vrstom vere. Ispravno razumevanje Hristova vaskrsenja je ono što treba motivisati našu veru: "(Bog) ga vaskrsnu iz mrtvih... *da vera vaša i nada* (u slična vaskrsenja) budu u Bogu" (1Petr.1:21).

Jedino preko ispravnog krštenja u Hristu možemo biti u Hristu" i tako biti pokriveni njegovom pravednošću. Krštenjem se povezujemo sa njegovom smrću i vaskrsenjem (Rim.6:3-5), koje su sredstvo našeg izbavljenja iz naših greha, preko "opravdanja", ili smatranje pravednima (Rim.4.25).

Čudesne stvari koje smo razmatrali u ovom delu su prilično izvan našeg dohvata izuzev ako smo kršteni. Krštenjem se povezujemo s Hristovom krvi prolivenoj na krstu; vernici peru "haljine svoje i (izbeljuju) ih u krvi jagnjetovoj" (Otk.7:14). Figuratивно, oni su onda odeveni u belu odeću, predstavljajući Hristovu pravednost koja im je bila uračunata (('dana') Otk.19:8). Moguće je uprljati ovu belu odeću kao rezultat našeg greha (Juda s. 23); kad to učinimo nakon krštenja, moramo iznova upotrebiti Hristovu krv oprati ih čiste s molbama Boga za oprost preko Hrista.

Sledi da nakon krštenja još uvek se trebamo naprezati ostati u blagoslovljenom stanju u koje smo tada ušli. Postoji potreba za redovna, dnevna samoispitivanja od nekoliko minuta svakog dana, sa stalnom molitvom i traženjem oprosta. Čineći ovo mi ćemo uvek biti ponizno uvereni da, s obzirom na našu pokrivenost sa Hristovom pravednošću, mi ćemo uistinu biti u Božijem Carstvu. Mi moramo raditi na tome da budemo nađeni u obitavanju u Hristu u dan naše smrti ili za Hristov povratak, "ne (našom) pravednošću... nego pravednošću po veri u Hrista, onom od Boga, na veri utemeljenoj" (Fil.3:9)

Ponavljano isticanje o veri koja ishodi danom pravednošću, pokazuje da nijednim načinom ne možemo zaraditi spasenje našim delima; spasenje je po milosti: "Ta milošću ste spašeni po veri! I to ne po sebi! Božiji je to dar! Ne po delima" (Ef.2.8,9). Kao što su opravdanje i pravednost 'dari' (Rim.5:17), tako, isto, je i spasenje. Naša pobuda ikakvom radu hrišćanske službe stoga treba biti iz zahvalnosti zbog onoga što je Bog učinio za nas – računajući nas pravednim preko Hrista, i time dajući nam put ka spasenju. Kobno je razmišljati ako činimo dela da ćemo onda biti spašeni. Mi jednostavno nećemo uspeti steći spasenje ako tako razmišljamo; to je dar koji ne možemo zaraditi, jedino sa ljubavlju se odazvati u dubokoj zahvalnosti, koja će se odraziti u našim delima. Istinska vera stvara dela kao jedan neizbežni nusprodukt (Jak.2:17)

9.2 Isusova krv

Česta je izjava u Novom zavetu da je naše opravdanje i spasenje kroz Hristovu krv (pr. 1Jv.1:7; Otk.5:9; 12:11; Rim.5:9). Da shvatimo značenje Hristove krvi, mi moramo shvatiti da je biblijsko načelo to da "je duša svakoga tela krv njegova, to mu je duša" (3Moj.17:14). Bez krvi telo ne može živeti; stoga ona simbolizuje život. Ovo objašnjava sklonost Hristovih reči, "ako ne jedete tela Sina Čovečijega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi" (Jv.6:53).

Greh ishodi smrću (Rim.6:23), tj. prolivanjem krvi, koja nosi život. Iz ovog se razloga od Izraelaca očekivalo prolivanje krvi svaki put čim bi zgrešili, da se podsete da greh ishodi smrću. "I gotovo se sve po zakonu čisti krvlju i bez prolivanja krvi nema oprostaja" (Jev.9:22). Zato, Adamovo i Evino pokrivanje sebe smokvinim lišćem je bilo neprihvatljivo; umesto toga Bog je ubio jagnje da opskrbi kožu za pokrivanje njihovog greha (1Moj.3:7,21). Slično, Abelova žrtva životinje je bila radije prihvaćena nego Kainova ponuda povrćem, jer je on cenio ovo načelo da bez prolivanja krvi ne može biti nikakvog oprosta i prihvatljivog pristupa Bogu (1Moj.4.3-5).

Ovi događaji pokazuju vrhovnu važnost Hristove krvi. Ovo je bilo naročito nagovešćavano događajima za blagdan pashe, kada su Božiji ljudi norali namazati (poškropiti) pragove svojih vrata krvlju jagnjeta kako bi se spasili smrti. Ova je krv pokazivala prema onoj Isusovoj, s kojom se mi moramo pokriti. Prije Hristovog vremena jevreji su morali nuditi životinjske žrtve za svoje grehe, saglasno Božijem zakonu Mojsiju. Međutim, ovo prolivanje životinjske krvi je bilo samo zbog poučnih namera. Greh se kažnjava smrću (Rim.6:23); nije bilo moguće da jedno ljudsko biće može ubiti životinju u zamenu za vlastitu smrt ili kao istinskog predstavnika sebe. Životinju koju je on nudio nije mogla razlikovati ispravno od pogrešnog; nije ga u potpunosti predstavljala: "Jer krv bikova i jaraca nikako ne može odneti greha" (Jev.10:4).

Stoga se postavlja pitanje, Zašto su Jevreji morali žrtvovati životinje kad su grešili? Pavle sažima različite odgovore ovom pitanju u Gal.3:24: "Tako nam je zakon bio nadzireteljem sve do Hrista". Životinje koje su ubijane za ponudu za greh morale su biti besprekorne – bez mane (1Moj.12:5; 3Moj.1:3,10 itd.). Ovo je ukazivalo na Hrista : "jagnje nevino i bez mane" (1Petr.1:19). Krv tih životinja je stoga predstavljala onu od Hrista. Bile su prihvaćene za žrtve zbog greha samo dotle dok su pokazivale Hristovu savršenu žrtvu, koju je Bog znao da će učiniti. Na račun ovog, Bog je mogao oprostiti grehe Njegovih ljudi koji su živeli pre Hrista. Njegova smrt je bila "za otkupljenje prekršaja (načinjenih) iz starog Saveza" (Jev.9:15), tj. Mojsijeva zakona (Jev.8:5-9). Sve žrtve ponuđene pod zakonom pokazivale su prema Hristu, savršenu ponudu za greh, koji "greh ukida, žrtvom svojom" (Jev.9:26; 13.11,12; Rim.8:3 (N.I.V.) up. 2Kor.5:21).

Mi smo objasnili u delu 7.3 kako je celi Stari zavet, naročito Mojsijev zakon, ukazivao na Hrista. Pod tim zakonom način pristupanja Bogu je bio preko velikog sveštenika; on je bio posrednik između Boga i ljudi pod starim Savezom kao što je Hrist sada pod novim Savezom (Jev.9.15). "Zakon, naime, postavlja slabe ljude za prvosveštenike, a reč zakletve, date posle zakona, Sina koji je dovekavršen" (Jev.7:28). Budući da su oni sami grešnici, ovi ljudi nisu bili u stanju steći istinski oprost za ljude. Životinje koje su žrtvovali za greh nisu istinski predstavljale grešnike. Ono što se tražilo je bilo savršeno ljudsko biće, koje je u svakom pogledu

predstavljalo grešnog čoveka, koje bi učinilo prihvatljivu žrtvu za greh od koje bi se ljudi okoristili putem povezivanja sebe sa tom žrtvom. Slično tome, bio je potreban savršeni veliki Sveštenik koji je se mogao saosećati sa grešnim ljudima koje je posredovao, bivajući kušan upravo kao i oni (Jev.2:14-18).

Isus savršeno pristaje ovom zahtevu "Nama je... dolikovao takav prvosveštenik, koji je svet, bezazlen, neokaljan" (Jev.7:26). On ne treba stalno žrtvovati za svoje vlastite grehe, niti je podložan smrti (Jev.7:23,27). U svetlu ovome, Pismo komentariše o Hristu kao o našem svešteniku: "Stoga i može sasvim da spase one koji njegovim posredstvom prilaze Bogu, pošto svagda živi – da se moli za njih" (Jev.7:25). Budući da je imao ljudsku prirodu, Hrist, kao naš uzorni Veliki Sveštenik, "može da bude uviđavan prema onima koji ne znaju i blude, pošto je i sam podložan slabostima" (Jev.5.2). Ovo nas vraća izjavi koja se tiče Hrista, " i sam on tako" sudjelova u našoj prirodi (Jev.2:14).

Kao što su jevrejski velikosveštenici posredovali Božijem narodu, Izraela, tako je i Hrist Sveštenik samo duhovnom Izraelu – oni koji su kršteni u Hrista, razumevši istinsko evanđelje. On je Veliki Sveštenik "nad kućom Božijom" (Jev.10:21), koja je sastavljena od onih koji su iznova rođeni krštenjem (1Pet.2:2-5), koji imaju istinsku nadu evanđelja (Jev.3:6). Uviđanje čudesnih prednosti Hristova sveštenstva treba nas stoga ohrabriti za krštenje u njega; bez ovoga, on ne može biti naš posrednik.

Kršteni u Hristu, mi trebamo nestrpljivo činiti punu korist iz Hristova sveštenstva; dakako, mi imamo određene odgovornosti s obzirom na ono sa čime se moramo nositi. "Po njemu dakle neprestano prinosimo Bogu žrtvu hvalbenu" (Jev.13:15). Božiji plan snabdevanja Hrista za našeg sveštenika je bilo zbog toga da Ga mi hvalimo. Jev.10:21-25 lista broj odgovornosti koje imamo na račun toga što je Hrist naš Veliki Sveštenik: "imamo i Velikog sveštenika nad kućom Božijom.

1. Pristupajmo stoga (Bogu) sa istinitim srcem u punini vere, srcima škropljenjem očišćenih od zle savesti i tela oprana čistom vodom. Razumevanje Hristova sveštenstva znači da moramo biti kršteni u njega ("tijela oprana"), i ne trebamo nikad dopustiti razvoj zle savesti u našim umovima . Ako verujemo Hristovom iskupljenju, mi smo načinjeni jednim sa Bogom (I- U-ZAJEDNIŠTVU) Kroz njegovu žrtvu.
2. "Čuvajmo nepokolebljivu veru". Ne trebamo odstupiti od istinskih nauka koje su uzrokovale naše razumevanje Hristova sveštenstva.
3. "I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav... te ne propuštamo svojih sastanaka". Trebamo se s ljubavlju vezivati s drugima koji uviđaju i imaju korist od Hristova sveštenstva; naročito skupljanem na zajedničku službu, s kojom se potsećamo Hristove žrtve (vidi deo 11.3.5).

razumevanje ovih stvari nas treba ispuniti poniznim uverenjem da ćemo zaista doći do spasenja, ako smo kršteni i obitavamo u Hristu: "Pristupajmo dakle smjelo Prestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas" (Jev.4:16 DF).

9.3 Ponuda za nas i za sebe

Jevrejski prvosveštenik je morao prvo učiniti ponudu za vlastite grehe, zatim za one od naroda (Jev.5:1-3).Hristova je žrtva imala ovu istu obostranu strukturu. Iako on

lično nije imao greha, Isus je još uvek bio ljudske prirode, i trebao je spasenje od smrti. Ovo spasenje je bilo snabdeveno Bogom na račun Hristove vlastite žrtve; tako je Isus umro za oboje da zaradi vlastitog spasenja, i takođe da nam omogući naše. Mnogi pasusi govore o tome.

Ovaj deo je popis stihova koji dokazuju da je Hristova žrtva bila zbog njegove vlastite koristi kao i naše. Duži je nego što treba da se dokaže poenta; ali osećam da je ova tema bitna za shvatanje ako se Gospodnja ljudskost hoće ispravno razumeti. Na kraju čitanja ove knjige možeš u nekoj budućoj etapi hteti razmišljati o ovim stvarima na jednoj većoj razini, i stoga je sav ovaj materijal uključen.

- Veliki sveštenik (Prvosveštenik) "Mora kako za narod tako i za samoga sebe da prinosi žrtve ... Tako i Hristos" ispuni vrstu Mojsijevog Prvosveštenika u ovom pogledu (Jev.5:3,5). Grčko "mora" određeno znači imati novčani dug – govoreći da je naš Gospod otkupio svoje vlastito spasenje. Obzirom na svoju ljudskost on je to morao učiniti (Jev.5:3). Ovo ne znači da je on imao nekakve lične grehe koje je trebao platiti. Ova poenta ne može biti previše istaknuta. Mi smo bili izbavljeni krvlju njegova žrtvovanja – takođe i on sam.
- Hrist nije trebao "kao prvosveštenici – da prinosi žrtve prvo za svoje sopstvene grehe a zatim za grehe naroda; jer je on to *učinio jednom* zasvagda kada je prineo samoga sebe" (Jev.7:27). Nema nikakve sumnje da Pavle ističe sličnost između sveštenečke duple ponude i one Hristove. On to čini opet u Jev.9:7 (up.12,25). Kontrast je u tome da je Hrist to učinio jednom, a prvosveštenik godišnje. Ako je kontrast bio da je Hrist samo ponudio za ljude, onda bi to bilo istaknuto. Primeti da je Hristova žrtva bila za njegove vlastite "grehe", koje su odvojene od ljudskih – njegovi "gresi" nisu bili naši koje je nosio, jer je u modelu on načinio posebnu ponudu za nas. Budući da je Isus imao savšen, bezgrešan karakter, "gresi" su ovde drugi način opisivanja grešne ljudske prirode. Metonimijom, o uzroku (grešne prirode) se govori kao o rezultatu. Ali ipak treba istaći da je naš Gospod bio savršen, i ne može se osuditi za greh.
- Bog "je krvlju večnog saveza izveo iz mrtvih velikog pastira...Gospoda našeg Isusa" (Jev.13:20), tj. njegove vlastite krvi. Tako je naš Gospodin bio oboje pastir i zaklana ovca, time što je samog sebe odveo na klanje, i kroz njegovu krv Bog ga vaskrsnu; na isti način je bio oboje ponuda i sveštenik.
- A.V.margin Zah.9:9 savršeno pristaje: "kralj tvoj (Isus) ide k tebi, pravedan je i spašava se (A.V. 'ima spasenje')". Ova dva moguća prevoda sugerišu da spasavajući sebe naš nam je Gospod doneo spasenje. Žrtvom na krstu, Isus je otplatio za svoju vlastitu prirodu kako bi postigao naše izbavljenje. Nije mudro razmišljati o njegovoj smrti izvan konteksta njezine svrhe – našeg spasenja.
- Mora se ceniti da svi primeri o prolivanju krvi kroz životinjske žrtve pod zakonom su relevantne na neki način za Hristovu žrtvu. Oltar, simbol Hrista, je bio čišćen jednom godišnje krvlju (2Moj.30:10), pokazujući kako je Hrist posvetio sebe svojom vlastitom ponudom. Uistinu je celi Šator predstavljao Hrista, i morao je biti čišćen krvlju (Jev.9:23). Fizički nameštaj Šatora nije učinio nikakav greh, ipak je trebao očišćenje zbog same povezanosti sa grehom. Pa tako i sa našim Gospodom. Sam Prvosveštenik je morao početi svoju službu namazan krvlju, i Hristu je takođe bila potrebna njegova vlastita žrtva kako bi započeo svoju službu za nas na nebu (3Moj.8:23).

Da je Isus otplatio za sebe ne znači da je on lično bio grešan. Ponuđivanje lične ponude za greh ne implicira uvek da je ponuđivač sagrešio (pr.u 3Moj.12 žena je morala to učiniti nakon porođaja).

9.4 Isus kao naš predstavnik

Mi smo videli da životinjske žrtve nisu u potpunosti predstavljale grešne ljude. Isus je bio naš predstavnik, u svakom pogledu "braći sličan" (Jev.2:17). "Svakome na korist što je on smrt okusio" (Jev.2:9). Kad mi učinimo greh – pr. se naljutimo – Bog nam može "u Hristu... oprostiti" (Ef.4:32). Ovo je stoga što nas može Bog uporediti sa Hristom, čovekom poput nas iskušavan grehom – pr. da se naljuti – ali koji je savladao svaku kušnju. Stoga nam Bog može oprostiti naš greh – ljutnju – na račun našeg obitavanja u Hristu, pokriveni njegovom pravednošću. To da je Hrist naš predstavnik je stoga sredstvo po kojem nam Bog može pokazati Svoju milost, dok i dalje može čuvati Svoja vlastita pravedna načela.

Ako je Isus bio Bog umesto isključivo ljudske prirode, on nije mogao biti naš predstavnik. Ovo je jedan primer o tome gde jedna pogrešna ideja vodi drugoj. Zbog toga, teolozi su razvili mnogo kolmpleksnih načina objašnjavanja Hristove smrti. Narodno gledište otpadničkog hrišćanstva je to da su čoveka njegovi gresi zadužili Bogu koje on sam nije mogao platiti. Hrist je onda namirio dug svakog pojedinog vernika svojom krvlju prolivenoj na krstu. Mnogi propovednici u evangelističkim dvoranama su to izrazili ovako: "Bilo je to kao kad bi svi mi bili postrojeni uza zid, đavo tek da nas ustrelji. Isus onda jurnu; đavo je ustrelio njega umesto nas, pa tako smo sada mi slobodni."

Ove razrađene teorije su bez ikakve čvrste biblijske podrške. Postoji očigledno protivrečje ako je Hrist umro umesto nas, onda ne trebamo umirati. Pošto još uvek imamo ljudsku prirodu, još uvek moramo umirati; spasenje greha i smrti će se konačno otkriti kod suda (kada nam se da besmrtnost). Mi nismo ovo primili u vreme Hristove smrti. Hristova smrt je uništila đavola (Jev.2:14) umesto da je đavo uništio njega.

Biblija naučava da je spasenje moguće kroz Hristovu smrt i vaskrsenje, ne samo kroz smrt. Hrist "je umro za nas" jednom. Teorija zamene bi značila da je on morao umreti za svakog od nas lično.

Ako je Hrist otplatio dug svojom krvlju, naše izbavljenje postaje nešto što možemo sa pravom očekivati. Činjenica da je spasenje dar, uzrokovan od Božije milosti i praštanja, se gubi iz vida ako shvatimo Hristovu žrtvu kao otplatu duga. Takođe proizilazi da se jedan ljuti Bog umirio jednom čim je video fizičku Isusovu krv. Ipak ono što Bog vidi kad se pokajemo jeste Svog Sina kao našeg predstavnika, koga težimo oponašati, umesto povezivanja sa Hristovom krvlju kao talismanom. Mnoge 'hrišćanske' himne i pesme sadrže neverovatnu količinu lažnih nauka u ovoj oblasti. Većinu lažnog nauka se ububnjava u ljudske umove muzikom, umesto razboritom, biblijskom podukom. Mi moramo uvek biti na oprezu od ove vrste pranja-mozga.

Tragično, jednostavne reči "Hrist za nas umre" (Rim.5:8) su napadno pogrešno shvaćene sa značenjem da je Hrist umro umesto nas. Ima brojnih povezivanja između Rim.5 i 1Kor.15 (pr. s.12=1Kor.15:21; s.17=1Kor.15:22). "Hrist je umro za *nas*"

(Rim.5:8) pristaje sa "Hrist je umro za naše grehe" (1Kor.15:3). Njegova je smrt bila zato da se načini put kojim možemo steći oprost naših greha; u ovom smislu "Hrist je za nas" umro. Reč "za" ne znači nužno 'umesto'; Hrist je umro "za naše grehe", ne 'umesto' njih. Zbog toga, Hrist može "da se za nas zauzima" (Jev.7:25) – ne 'umesto nas', niti "za" znači 'umesto' u Jev.10:12 i Gal.1:4.

9.5 Isus i Mojsijev zakon

Isus je bio savršena žrtva za greh i idealni Prvosveštenik koji je uistinu mogao steći spasenje za nas, stari je sistem žrtvovanja životinja i prvosvešteničkih službi završen nakon njegove smrti (Jev.10:5-14). "Kad se, naime, menja sveštenstvo (sa Levita na Hrista), mora doći i do promene zakona" (Jev.7:12). Hrist je postao sveštenik "ne po zakonu telesnog propisa (samo potomak Levita je mogao biti sveštenik) nego po sili neuništivog života", koji mu je dan sa obzirom na njegovu savršenu žrtvu (Jev.7:16) Zbog toga, "Ukida se naime pređašnja zapovest (tj. Mojsijev zakon) zato što je bila slaba i beskorisna, jer zakon nije ništa usavršio, a uvodi se bolja nada" (Jev.7:18,19)

Iz ovoga je jasno da je Mojsijev zakon bio ukinut Hristovom žrtvom. Uzdati se u ljudsko sveštenstvo ili još uvek nuditi žrtvovane životinje znači da ne prihvatamo potpunost Hristove pobede. Takva verovanja znače da ne prihvatamo Hristovu žrtvu za potpuno uspešnu, i da osećamo da su nužna dela kako bi uzrokovali naše opravdanje, umesto vere u samog Hrista. "A da se pred Bogom niko ne opravdava Zakonom ... jer: Pravednik će od vere živeti" (Gal.3:11 up Av.2:4). Naš vlastiti čelično- voljni napor da budemo pokorni Božijim zakonima neće nam doneti opravdanja; svakako svaki je čitaoc ovih reči već prekršio te zakone.

Ako ćemo se držati zakona Mojsijeva, moramo pokušati držati ga *celog*. Nepokornost samo jednom njegovom delu znači da su oni koji su pod njim osuđeni: "Jer koji čine dela zakona – pod kletvom su; napisano je naime: »Neka je proklet svako ko ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakona – da to čini«" (Gal.3:10)

Slabost naše ljudske prirode je da nalazimo za nemoguće u potpunosti držati Mojsijev zakon, ali sa obzirom na Hristovu potpunu pokornost njemu, mi smo oslobođeni bilo kakve obaveze držati ga. Naše spasenje se duhuje Božijem daru kroz Hrista, više nego našem ličnom delovanju u pokornosti. "Uistinu, što je bilo nemoguće Zakonu, jer je zbog tela onemoćao, Bog je učinio: poslavlši Sina svoga u obličju grešnog tela i sa obzirom na greh (tj. ponudu za greh), osudi greh u telu" (Rim.8:3). Tako "Hrist nas otkupi od prokletstva Zakona, postavši za nas prokletstvom" (Gal.3:13).

Zbog toga, se od nas više ne traži da držimo bilo koji deo Mojsijevog zakona. Mi smo videli u Studiju3.4 da je novi Savez u Hristu zamenio stari savez Mojsijevog zakona (Jev.8:13). Svojom je smrću, Hrist "je izbrisao obveznicu koja je svojim odredbama bila protiv nas (naša nesposobnost da se u potpunosti držimo zakona). Uklonio je prikovavši je na krst... Da vas dakle, niko ne osuđuje za jelo, ili za piće, ili za kakav praznik, ili mladinu, ili subotu. Ovo je sve samo sen onoga što će doći a stvarnost je Hristos" (Kol.2:14-17). Ovo je prilično jasno – poradi Hristove smrti na krstu, Zakon je 'uklonjen' pa tako se trebamo opirati bilo kakavom pritisku na nas da držimo delove toga, pr.praznike i subotu. Kao i ostatak Zakona, svrha ovih stvari je bila da ukažu prema Hristu. Nakon njegove smrti, njihov je simbolični značaj bio ispunjen, i stim više nije imalo potrebe držati ih.

Rana hrišćanska crkva prvog veka je bila pod stalnim pritiskom pravoslavnih Jevreja da drži delove zakona. Kroz celi Novi zavet ponavljaju se upozorenja da se pruža otpor ovim sugestijama. U lice svemu ovome, neobično je to da danas ima toliko denominacija koje zagovaraju delimičnu pokornost Zakonu. Mi smo ranije pokazali da bilo kakav pokušaj sticanja spasenja iz pokornosti Zakona mora imati za cilj čuvanje *celog* Zakona, u protivnom smo automatski osuđeni zbog nepokornosti njemu (Gal.3.10).

Postoji element unutar ljudske naravi koji je sklon ideji o opravdanju delima; mi želimo osećati da činimo nešto za naše spasenje. Zbog toga, prinudno ubiranje desetine, nošenje raspeća, citiranje datih molitvi, moliti se u određenoj pozi itd. Su sve popularni delovi većine religija, hrišćanske i inače. Spasenje verom u Hrista samo po sebi je nauk skoro jedinstven istinskom biblijskom temeljnom hrišćanstvu.

Upozorenja protiv čuvanja bilo kog dela Mojsijevog zakona za postizanje spasenja, nalaze se kroz ceo Novi zavet. Neki su naučavali da se hrišćani trebaju obrezivati saglasno Mojsijevim zakonom, "i držati zakon". Jakov je direktno osudio ovu ideju u korist istinskih vernika: "bez *našega* naloga"(Dela 15:24). Petar je opisao one koji naučavaju potrebu za pokornošću Zakonu kao da stavljaju "učenicima na vrat jaram koji ni oci naši ni mi nismo mogli nositi? Verujemo naprotiv: po milosti smo Gospodina Isusa (nasuprot njihovim delima pokornosti zakonu) spašeni, baš kao i oni" (Dela 15:10,11). Pod nadahnućem, Pavle je jednao govorio, naglašavajući istu misao s vremena na vreme: "čovjek se ne opravdava po delima Zakona, nego verom u Isusa Hrista... da se opravdamo po veri u Hrista, a ne po delima Zakona jer se po delima Zakona niko neće opravdati... niko (se) ne opravdava Zakonom... po (Hristu) se ko god veruje, opravdava od svega od čega se po Mojsijevom Zakonu niste mogli opravdati" (Gal.2:16;3:11; Dela 13:39).

Siguran znak odmetništva narodnog hrišćanstva je taj da mnoge njihove prakse su temeljene na elementima Mojsijevog zakona – uprkos jasnog i napornog naučavanja razmatranog gore da hrišćani ne trebaju držati ovaj Zakon, budući da je ukinut od Hrista. Mi ćemo sad razmatrati očiglednije načine u kojim je Mojsijev zakon temelj današnje 'hrišćanske' prakse:-

SVEŠTENICI

Katolička i anglikanska crkva napadno koriste jedan sistem ljudskog sveštenstva. Rimokatolici vide papu kao njihov ekvivalent jevrejskog prvosveštenika. Samo "*jedan* je posrednik između Boga i ljudi, čovek – Hrist Isus" (1Tim.2:5). Stoga je nemoguće, da papa ili sveštenici mogu biti naši posrednici kao što su to bili sveštenici pod starim Savezom. Hrist je sada naš Prvosveštenik na nebu, nudeći naše molitve Bogu.

Ne postoji apsolutno nikakav biblijski dokaz da je autoritet posedovan od Duhovno-darovanih starešina prvog veka – pr. Petra – prenet uzastopnim naraštajima ili lično na papu. Čak kad bi se i dopustila ova mogućnost, nema nikakvog načina o dokazivanju da su papa i sveštenici lično oni na koje je pao duhovni plašt starešina prvog veka.

Pošto su Duhovni dari povučeni, svi vernici imaju podjednaki pristup Duhovnoj-Reči u Bibliji (vidi Studije 2.2 i 2.4). Svi su oni stoga braća, i niko nema duhovno uzvišeniji položaj od drugoga. Svakako, svi istinski vernici su članovi novog jednog sveštenstva zbog njihovog krštenja u Hristu, u smislu da oni izlažu svetlo Božije u mračnom svetu (1Pet.2:9). Oni će stoga postati kraljevi – sveštenici Kraljevstva, kad se ono uredi na zemlji po Hristovom povratku (Otk.5:10).

Katolička praksa nazivanja svojih sveštenika 'oče' ('papa' takođe znači 'otac') je u direktnoj protivrečnosti sa Hristovom jasnom reči, "ocem ne zovite nikoga na zemlji jer jedan je Otac vaš – onaj na nebesima" (Mt.23:9). Dakako, Isus je upozorio protiv dodeljivanja bilo kom bližnjem vrstu duhovnog ugleda koji je zahtevan od današnjih sveštenika: Vi ipak ne dajte se zvati Rabbi jer jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća" (Mt.23:8).

Ukrašenu odeću koje nose sveštenici, biskupi i drugi duhovnici ima svoje osnove u naročitim odelima koje su nosili Mosijevi sveštenici i prvosveštenik. Ova je odeća ukazivala na savršeni Hristov karakter, i ako i sa celim Zakonom, njena svrha je sada bila ispunjena. Uistinu je srceparajuće, da se odeća koja je bila predviđena za veličinu Hristove slave, sada koristi za promaknuće slave ljudi koji je nose – od kojih neki priznaju da ne prihvataju Hristovo vaskrsenje ili čak i samo postojanje Boga.

Katolička ideja da je Marija jedan sveštenik je strašno pogrešna. Naši zahtevi su u Hristovo ime ne u Marijino (Jv.14:13,14;15.16; 16:23-26). Hrist je naš jedini veliki sveštenik, a ne Marija. Isus je ukorio Mariju kada ga je pokušala naterati da učini nešto za druge (Jv.2:2-4). Bog, ne Marija, dovodi ljude Hristu (Jv.6:44).

DESETAK

Ovo je takođe bio deo Mojsijevog zakona (4Moj.18:21), po kojem su Jevreji morali darivati desetinu svojih dobara sveštenučkom plemenu levita. Budući da sada nema nikakvog ljudskog sveštenstva, ne može više biti obavezno plaćanje desetine bilo kojem crkvenim starešinama. I opet je, jedna lažna ideja (u ovom slučaju o sveštenicima) odvela do druge (tj. desetka). Samom Bogu ne *trebaju* naše ponude, budući da sve ionako pripada Njemu (Ps.50:8-13). Mi samo vraćamo Bogu ono što nam je On i dao (1Dnev.29:14). Nemoguće je za nas steći spasenje kao ishod naših materijalnih ponuda, pr. u obliku novca. U zahvalnost Božijem velikom daru nama, mi ne trebamo samo ponuditi desitinu našeg novca, već čitav naš život. Pavle je postavio primer u ovome, uistinu čineći ono što je propovedao: "prikažite svoja tela za žrtvu živu, svetu, Bogu milu - kao svoje duhovno bogoslužje" (Rim.12:1).

MESO

Jevrejski zakon je klasifikovao određena mesa za nečista – praksa prihvaćena od nekih denominacija danas, posebno u pogledu svinjskog mesa. Zbog Hristovog uklanjanja Zakona na krstu, Neka vas dakle niko ne sudi po jelu ili po piću" (Kol.2:14-16). Tako Mojsijeve zapovesti o ovim stvarima su ukinute, budući da je Hrist sada došao. On je bio taj na koga su 'čista' jela pokazivala.

Isus je jasno objasnio da ništa što čovek jede ne može da ga duhovno onečisti; ono što izlazi iz srca to čini (Mk.7:15-23). "rekavši ovo, Isus je deklariseo sva jela za čista"

(Mk.7:19). Petar je bio naučen istoj lekciji (Dela 10:14,15), kao i Pavle: "Znam i uveren sam u Gospodinu: ništa samo od sebe nije nečisto" (Rim.14:14). Ranije je, Pavle mislio da je odbijanje određenog mesa bio znak duhovne slabosti (Rim.14:2). Naš stav o mesu "nas ne privodi (Bogu)" (1Kor.8:8). Najinkriminirajuće od svega je upozorenje da će hrišćanski apostoli naučiti ljude, "uzdržavati se od jela što ih je Bog stvorio da ih sa zahvalnošću uzimaju oni koji veruju i znaju istinu" (1Tim.4:3).

9.6 Subota

Jedan od najrasprostranjenijih kontinuiteta između sadašnjih 'hrišćanskih' praksi i Mojsijevog zakona je viđen u ideji da moramo držati subotu. Neke grupe tvrde da trebamo držati jevrejsku subotu tačno po opisu Zakona; mnogi drugi osećaju da hrišćani trebaju imati određen dan u nedelji u kojem će bogoslužiti, koji oni često definišu kao nedelju. Prva stvar za razjašnjavanje je ta da je subota bila poslednji dan u nedelji, kada je Bog počinio nakon šest dana stvaranja (2Moj.20.10,11). Kako je nedelja prvi dan nedelje, bilo bi neispravno držati ovaj dan kao subotu. Subota je bila određeni "znak između mene (Boga) i njih (Izraela) da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem (Jez.20:12). Kao takva, nikada nije bila predviđena za obaveznu ne Jevrejima.

Mi smo videli da Hristovom smrću na krstu, Mojsijev zakon biva ukinut, pa tako sada nema nikakve potrebe držati subotu ili, dakako, bilo koji blagdan pr. dan Hristove smrti (Kol.2:14-17). Rani hrišćani koji su se vratili držanju delova Mojsijevog zakona, pr. subote, su opisani od Pavla kao da se vraćaju "k nemoćnim i bednim počelima i opet im, ponovo, hoćete robovati? Dane pomno opslužujete (pr. subotu), i mesece, i vremena, i godine (tj. jevrejskih blagdana)! Sve se bojim za vas! Da se možda nisam uzalud trudio oko vas! (Gal.4:9-11). Ovakva je ozbiljnost pokušaja držanja subote kao sredstvo za spasenje. Jasno je da je držanje subote nevažno za spasenje: jedan razlikuje dan od dana (tj. u duhovnom značenju), a drugi drži da su sve jednaki. Svaki da bude uveren za svoju misao. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje, i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje" (Rim.14:5,6)

Zbog toga, razumljivo je to da mi ne čitamo o ranim hrišćanima da drže subotu. U stvari, zapisano je da su se oni sastajali u "*prvi dan nedelje*", tj. nedeljom: "U prvi dan nedelje, kada se sabrasmo (učenici) lomiti hleb" (Dela 20.7). Da je to bila rasprostranjena praksa je ukazano iz Pavlovog savetovanja vernicima u Korintu da sabiru milodara "*prvog dana u nedelji*" (1Kor.16:2), tj. u njihove redovne sastanke toga dana. Svi vernici su opisani kao da su sveštenici (1Pet.2:9) – koji su bili oslobođeni od čuvanja subote (Mt.12:5).

Ako ćemo držati subotu, moramo činiti to ispravno; mi smo ranije pokazali da je kobno držati Mojsijev zakon delimično, jer će ovom slediti naša osuda (Gal.3:10; Jak.2:10). Spasenje je kroz čuvanje Hristovog zakona umesto Mojsijevog. Izraelu nije bilo dozvoljeno bilo šta da radi subotom: "ko bi radio u taj dan, da se pogubi". Njima je takođe zapovedeno: "Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotnji", i stoga im je bilo zabranjeno spremanje hrane toga dana (2Moj.35:2,3; 16:23). Jedan čovek koji je skupljao drva subotom, verovatno da potpali vatru, bio je kažnen smrću zbog toga (4Moj.15:32-36).

One denominacije koje naučavaju da je držanje subote obavezno za njihove članove trebaju stoga kazniti one članove smrću kad prekrše subotu. Ne sme biti kuvanja hrane ili upotreba vatre u bilo kom obliku – pr. u vožnji prevoznim sredstvima, upotreba sistema za grejanje itd. Pravoslavni Jevreji daju primer o vrsti ponašanja koje se očekuje subotom: oni ostaju u svojim domovima čitav dan izuzev iz religioznih razloga, i nisu lično upleteni u kuvanje, transport itd. Većina ‘hrišćana’ koji tvrde da drže subotu nisu ni izdaleka takvi.

Često je raspravljano da je držanje subote bila jedna od deset zapovesti dane Mojsiju i dok je ostatak Mojsijevog zakona ukinut, ostala je obaveza držanja svih deset zapovesti. Sedmog dana adventisti čine razliku između ‘moralnog zakona’ od deset zapovesti i takozvanog ‘ceremonijalnog zakona’, za koje veruju da je Hrist ukinuo. Ova razlika nije naučavana u Pismu. Mi smo ranije pokazali da se stari Savez odnosi na Mojsijev zakon, koji je zamenjen na krstu novim savezom. Može se pokazati da su deset zapovesti, uključujući i onu koja se tiče subote, bile deo starog saveza koji je ukinut od Hrista:-

- Bog "objavi vama (Izraelu) zavet svoj, koji vam zapovedi da držite, deset reči, koje napisao na dve ploče kamene" (5Moj.4:13). I opet treba se zabeležiti da je ovaj zavet, osnovan na deset zapovesti, bio načinjen između Boga i *Izraela*, ne ne Jevreja današnjice.
- Mojsije se popeo na brdo Horiv da primi kamene ploče na kojim je Bog napisao deset zapovesti. Mojsije je kasnije komentarisao o tome "Gospod Bog naš učini s nama zavet na Horivu" (5Moj.5:2), tj. kroz tih deset zapovesti.
- U ovo vreme, Bog napisao "na ploče reči zaveta, deset reči" (Moj.34:28). Ovaj je isti zavet uključivao detalje takozvanog ‘ceremonijalnog zakona’ (2Moj.34:27). Ako se mi raspravljamo da je držanje zaveta načinjen u tih deset zapovesti nužno, mi takođe moramo držati svaki detalj celog Zakona, budući da je sve ovo deo istog zaveta. Očito je da je to nemoguće učiniti.
- Jev.9:4 govori o "Ploče Saveza". Deset su zapovesti bile napisane na kamene ploče, koje su sadržavale "(stari) Savez".
- Pavle govori o ovom zavezu kao o "slovima isklesanim u kamenu" , tj. na kamene ploče. On ga naziva "smrtonosna služba... služba osude... ono prolazno" (2Kor.3:7-11). Savez povezan sa deset zapovesti zacemento ne može dati nikakvu nadu spasenja.
- Hrist je "izbrisao zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas"(Kol.2:14) na krstu. Ovo aludira na Božije pisanje deset zapovesti na kamene ploče. Slično, Pavle govori o "umrevši... rešeni smo Zakona... stareži *slova*" (Rim.7:6), verovatno govoreći o slovima deset zapovesti koje su bile napisane na kamene ploče.
- Samo jedna od deset zapovesti je nazvana "Zakon" u Rim. 7:7; "Zakon (je) govorio: Ne poželi". Predhodni stihovi u Rim.7:1-7 ističu kako je "Zakon" ukinut Hristovom smrću; "Zakon" stoga uključuje deset zapovesti.

Sve ovo čini jasnim da su stari Savez i "Zakon" uključivali deset Božijih zapovesti. Pošto su one ukinute od novog Saveza, deset su zapovesti stoga odstranjene. Međutim, devet od deset zapovesti su bile ponovo utvrđene, u duhu bar, u Novom zavetu. Brojevi 3,5,6,7,8 i 9 se mogu naći u 1.Tim.1 sam, i brojevi 1,2 i 10 u 1Kor.5. Ali nikad četvrta zapovest o suboti nije ponovljena u Novom zavetu kao obavezna za nas.

Sledeća lista pasusa dokumentuje dalje kako su ostalih devet zapovesti ponovo potvrđene u Novom zavetu:-

PRVA Ef.4.6; 1Jv.5:21; Mt.4:10
DRUGA 1Kor.10:14; Rim.1:25
TREĆA Jak.5:12; Mt.5:34,35
PETA Ef.6:1,2; Kol.3:20
ŠESTA 1Jv.3:15; Mt.5:21
SEDMA Jev.13:4; Mt.5:27,28
OSMA Rim.2:21; Ef.4:28
DEVETA Kol.3:9; Ef.4:25; 2Tim.3:3
DESETA Ef.5:3; Kol.3:5

Osvrt 28: Raspeće

Rasprostranjeno je verovanje u hrišćanstvu da je Isus Hrist bio ubijen na krstu. Međutim grčka reč ‘stauros’, koja je obično prevedena sa ‘krst’ u englesko (srpskim) Biblijama, u stvari znači stub ili kolac. U stvari, simbol raspeća verovatno ima pagansko poreklo. Slaže se da je Hrist umro sa dlanovima i rukama podignutim iznad glave, umesto raširenim u obliku raspeća, jer podignute ruke uvis su simbol da su Božija obećanja potvrđena (Jez.20:5,6,15; 36:7; 47:14), kao i intenzivne molitve (Tužb.2:19; 1Tim.2:8, 2Dnev.6:12,13; Ps.28:2), s kojom je Hrist bio zauzet na krstu (Jev.5:7). On je rekao da kako je bronzana zmijska bila podignuta na kolcu kad je Izrael bio u pustinji, tako će i on biti javno podignut u vreme svog umiranja; tako je on povezao ‘krst’ sa *stubom* (Jv.3:14).

Rimokatolička je crkva pridala veliki mistični značaj krsta. To je potpuno bez biblijske podrške; ishodilo je u to da je raspeće postalo talisman, fizičko obeležje da je Bog s nama. Ljudi su došli do toga da osećaju da će ako nose raspeća ili se redovno prekrste, Bog biti sa njima. Ovo je tek simbolizam; istinska snaga krsta je kroz naše povezivanje sa Hristovom smrću preko verovanja i krštenja, umesto opozivanja fizičkog oblika krsta. Lakše je, dakako, učiniti potonje nego predhodno.

Osvrt 29: Da li je Isus rođen 25. decembra?

Druga jedna velika pogreška narodnog ‘hrišćanstva’ se tiče Isusovog rođendana. Pastiri su spavali u poljima s njihovim stadima u vreme Hristovog rođenja (Lk.2:8); oni ovo ne bi činili u vreme Božića, za vreme zime. Hrist je živeo 33,5 godine i onda umro za blagdan pashe, koji je u vreme Uskrsa. Onda je on morao biti rođen šest meseci sa one strane Uskrsa – tj. oko septembra/oktobra.

25. decembar je izvorno bio paganski praznik predhrišćanske Evrope. Dela Apostolska beleže kako su istinski hrišćani bili opako proganjani od pagana zbog svojih verovanja. S vremena na vreme su apostoli upozoravali da će zbog toga, neki hrišćani prihvatiti paganska verovanja, kako bi sebi omogućili da učine svoju religiju prihvatljivu paganima oko njih (pr. Dela 20:30; 1Jv.2:18; 2Sol.2.3; 2Pet.2:1-3). Usvajanje 25. Decembra za hrišćanski praznik je glavni primer ovoga. Božićne jelke, badnjaci itd. Sve se mogu pratiti unazad do paganskih obreda izvršavanih 25. decembra.

Iz ovoga sledi da istinski hrišćani ne trebaju svetkovati Hristov rođendan 25. Decembra. U praksi, istinski vernici će najbolje iskoristiti narodne praznike, pr. Božić, za zajedničko druženje gde god je moguće.

STUDIJ 9: Pitanja

1. Zašto je baš Isusova smrt umesto neke druge bila potrebna za naše spasenje?
2. Zašto životinjske žrtve Mojsijevog zakona nisu bile dovoljne da uklone greh?
3. Je li Isus bio naš predstavnik ili zamena kada je umro?
4. Koja je od sledećih izjava istinita?
 - a) Hrist je umro umesto da umremo mi
 - b) Hrist nas je predstavljao, pa tako nam Bog može oprostiti zarad njega
 - c) Hrist je bio poput nas ali nas ne predstavlja
 - d) Hristova smrt je značila da Bog neće više ni jedno ljudsko biće okriviti za greh.
5. Je li se Isus okoristio od svoje vlastite smrti?
6. Kada je Hrist umro na krstu, da li je on
 - a) Ukinuo manje zapovesti Mojsijevog zakona ali ne i 10 zapovesti
 - b) Ukinuo sav Mojsijev zakon uključujući i 10 zapovesti
 - c) Ukinuo Mojsijev zakon izuzev jevrejskih blagdana
 - d) Nije imao nikakva učinka na stanje Mojsijevog zakona.
7. Trebamo li sada držati subotu?
8. Daj razloge tvom odgovoru na pitanje 7.

STUDIJ 10

KRŠTENJE U HRISTU

10.1 Bitna važnost krštenja

Nekoliko smo puta u pređašnjim Studijima spomenuli bitnu važnost krštenja; to je prvi korak pokornosti poruci jevanđelja. Jev.6:2 govori o krštenju kao jednom od najosnovnijih nauka. Ostavili smo njegova razmatranja do ovog kasnog stadijuma jer istinsko krštenje može nastati tek nakon ispravnog shvatanja osnovnih istina koje čine jevanđelja. Sada smo dovršili naše proučavanje ovih; ako želiš biti istinski povezan sa velikom nadom koju Biblija nudi kroz Isusa Hrista, onda je krštenje jedna apsolutna nužnost.

"Jer spasenje dolazi od Judeja" (Jv.4:22) u smislu da su obećanja o spasenju načinjena samo Abrahamu i njegovom semenu. Mi jedino možemo imati ta obećanja kao dana nama ako uđemo *unutar* Semena, time što ćemo biti kršteni *u* Hristu (Gal.3:22-29).

Isus je stoga zapovedio svojim sledbenicima jasno: "Pođite po svem svetu, propovedajte evanđelje (koje se sadrži u obećanju Abrahamu – Gal.3:8) svemu stvorenju. Ko uzveruje *i* pokrsti se, spasiće se" (Mk.16:16). Razmišljanje nad slovom "i" otkriva da samo verovanje u evanđelje ne donosi spasenje; krštenje nije samo

opcija više u hrišćanskom životu, to je bitan preduslov za spasenje. Ovo nije da se kaže da nas čin krštenja može spasiti sam po sebi; on mora biti prosleđen životom stalne pokornosti Božijoj Reči. Isus je ovo istaknuo: "Zaista, zaista, kažem vam: ako se ko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u Carstvo Božije (Jv.3:5).

Ovo se rađanja "iz (grčki 'izvan') vode"odnosi na osobu koja izlazi van vode krštenja; nakon ovoga, on mora biti iznova rođen duhom. Ovo je trajni proces: "nanovo ste rođeni... rečju Boga" (1Pet.1:23). Tako s našim stalnim odazivom Duhovnoj Reči rađamo se duhom (vidi Studij 2.2).

Mi smo "u Hristu kršteni" (Gal.3.27), u njegovo ime (Dela 19:5; 8:16; Mt.28:19). Primeti da smo mi kršteni u Hristu – ne u hristadelfijance ili neku ljudsku organizaciju. Bez krštenja nismo "u Hristu", i tim nismo pokriveni njegovim spasonosnim delom (Dela 4:12). Petar sanja snažno upoređenje oko ove činjenice: on upoređuje arku u Nojino vreme sa Hristom, pokazujući kako je arka spasila Noja i njegovu porodicu od suda koji je došao grešnicima, da će tako kršteni u Hrista spasiti vernike večne smrti (1Pet.3.21). Nojev ulazak u arku je upoređen sa našim ulaskom Hrista kroz krštenje. Svi oni izvan arke su bili uništeni potopom; stajanje blizu arke ili da je ko bio Nojin prijatelj je bilo sasvim nevažno. Jedini način spasenja je, i bio je, biti unutra u Hristu/arci. Očito je drugi dolazak, koji je simbolični potop (Lk.17:26,27), skoro nad nama (vidi Dodatak 3). Stoga je ulazak u Hrista/arku od najveće hitnosti. Ljudske reči zaista ne uspevaju izraziti ovaj smisao hitnosti; biblijska slika ulaska u arku u Nojevo vreme je puno snažnija.

Rani hrišćani su poslušali Hristovu zapovest da putuju svetom propovedajući evanđelje i krsteći; knjiga Dela je zapis toga. Dokaz o bitnoj važnosti krštenja može se naći u načinu na koji ovaj zapis ističe kako su *smesta* ljudi bili kršteni nakon prihvaćanja evanđelja (pr. Dela 8:12,36-39; 9:18; 10:47; 16:15). Ovo isticanje je razumljivo čim se jednom shvati da je bez krštenja naše učenje evanđelja uzaludno; krštenje je vitalno nužni stadijum za prelaženje na put ka spasenju. U nekim slučajevima nadahnuti zapis izgleda ističe kako, uprkos mnogim ljudskim razlozima da odgode krštenje, i mnogim poteškoćama za izvršavanje čina, veoma je važno da su ljudi činili svaki pokušaj da savladaju sve to, sa Božijom pomoći.

Tamničar Filipe je odjednom bio uvučen u najveću krizu svog života masivnim potresom koji je potpuno upropastio njegov zatvor visoke sigurnosti. Zatvorenici su imali povoljnu priliku za beg – nešto što bi ga stajalo života. Njegova je vera u evanđelje onda postala stvarna, toliko da se " Tog istog noćnog sata... krsti" (Dela 16:33). Ako je iko imao razloga odložiti krštenje to je bio on. Najgori potres u Grčkoj u 3000 godina, i horda ludih zatvorenika koji će tek nastupiti u najdramatičnijem begu u istoriji, i pretnja pogubljenja zbog zapostavljanja dužnosti koja mu se nadvila nad glavom, ipak je jasno video koji je bio jedan od najvažnijih činova za izvršavanje u celom svom životu i večne sudbine. Tako je on savladao trenutne probleme svog okolnog sveta (pr. potresa), pritisci svoje poslovne svakidašnjice i silne nervne traume u kojoj se zatekao – da bude kršten. Mnogi neodlučni kandidati za krštenje mogu izvući pravi podsticaj od ovog čoveka. Da je mogao učiniti takav čin vere je dovoljan dokaz da je on već imao detaljno poznavanje jevanđelja, budući da takva istinska vera jedino dolazi od slušanja reči Božije (Rim.10:17 up. Dela 17:11).

Dela 8:26-40 beleže kako je jedan etiopski činovnik proučavao svoju Bibliju dok se vozio kočijom kroz pustinju. Sreo je Filipa, koji mu je naširoko objasnio evanđelje, uključujući potrebu za krštenjem. Ljudski rečeno, moralo je izgledati nemoguće poslušati zapovest da se krsti u toj bezvodnoj pustinji. Ipak Bog ne bi dao zapovest za koju bi znao da joj se neki ljudi neće moći pokoriti. "Putujući tako, stigoše do neke vode", tj. oaze, gde je krštenje bilo moguće (Dela 8:36). Ovaj događaj odgovara neosnovanim sugestijama da je krštenje potapanjem bio jedino određen za izvršavanje u oblastima gde je bilo puno, lako dostupne vode. Bog će uvek iznaći način u kojem će se izvršiti Njegova zapovest.

Apostol Pavle je dobio dramatičnu viziju od Hrista koja je tako grizla njegovu savest da je on što je skorije mogao "odmah... usta, (i) krsti se" (Dela 9:18). I opet, moralo je biti primamnjivo za njega da odgodi krštenje, misleći na svoj istaknut društveni položaj i ambicioznu karijeru ucrtane u njemu u judaizmu. Ali je ova uzlazna zvezda jevrejskog sveta učinila ispravnu i trenutnu odluku da se krsti i otvoreno se odrekne svog predašnjeg načina života. On je kasnije razmišljao o svojoj odluci da bude kršten "što mi god bijaše dobitak, to poradi Hrista smatram gubitkom... radi kojega sve izgubih (sve što je nekoć smatrao za "dobitak") i otpadom smatram: da Hrista steknem... što je za mnom, zaboravljam ("dobitak" svog predašnjeg judaističkog života), za onim štoje preda mnom, prežem, k cilju hitim, k nagradi" (Fil.3:7,8,13,14).

Ovo je govor jednog atletičara koji napinje prema napred da perkiine ciljnu vrpcu. Ovakva sabranost duhovnog i fizičkog nastojanja treba obeležavati naše živote nakon krštenja. Mora se shvatiti da je krštenje početak utrke prema Carstvu Božijem; nije tek simbol promenjivanja crkve, verovanja, niti je pasivni ulazak u opušten život lake odanosti na nekoliko neodređenih hrišćanskih načela. Krštenje nas povezuje trajnim osećanjem Isusovog raspeća i vaskrsenja (Rim.6:3-5) – događaje ispunjeni krajnjim dinamizmom u svakom pogledu.

Kao umoran, duhovno pobedonosni starac, Pavle se prisećao: "ne bijah neposlušan nebeskom viđenju" (Dela 26:19). Kao što je bilo istinito za Pavla, tako i za sve koji su ispravno kršteni: krštenje je odluka za koju niko neće nikada zažaliti. Celog života ćemo biti svesni da smo učinili pravu stvar. O malo ljudskih odluka možemo biti sigurni . Na pitanje se mora ozbiljno odgovoriti: 'Zašto se ne bi krstio?'

10.2 Kako trebamo biti kršteni ?

Postoji rasprostranjeno gledište da se krštenje može izvoditi, na malim bebama, škropljenjem vode na njihovo čelo (tj. 'krštenje'). Ovo je u potpunoj suprotnosti biblijskom zahtevu za krštenje.

Grčka reč 'baptizo', koja je prevedena 'krštenje' u srpskoj Bibliji, **ne** znači škropiti; ona znači potpuno oprati i potopiti u tečnost (vidi opise u Robert Young i James Strong concordances). Ova je reč upotrebljena u klasičnom grčkom jeziku o potonulim brodovima da su 'baptizirani' (tj. potopljeni) u vodu. Takođe se koristi na primeru komada tkanine koji se boji iz jedne boje u drugu 'baptiziranjem', ili umakanjem u boju. Da se promeni boja tkanine, očito je da se treba potpuno potopiti u tečnost, umesto poprskati bojom. Da je potapanje zaista ispravan oblik krštenja je izneto u sledećim stihovima:-

- "A i Jovan je krštavao u Enonu kraj Salima, jer je tamo bilo mnogo vode – ljudi su dolazili i krštavali se" (Jv.3:23). Ovo pokazuje da je "mnogo vode" bilo potrebno za krštenje; ako se radilo prskanjem sa nekoliko kapi vode, onda bi samo kabo vode bio dovoljan za stotine ljudi. Ljudi su dolazili na obalu reke Jordan zbog krštenja, umesto da je Jovan išao unaokolo do njih sa bocom vode.
- Isus je, takođe bio kršten od Jovana u Jordanu: "Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode" (Mt.3:13,16). Njegovo krštenje bilo je jasno potapanjem – on "izađe... iz vode..." nakon krštenja. Jedan od razloga Isusovog krštenja je bio da se postavi primer, tako da niko ne može ozbiljno tvrditi da sledi Isusa bez oponašanja njegovog primera krštenja potapanjem.
- Sličnim stilom su, Filip i etipski činovnik "obojica... (sišli) u vodu te ga Filip krsti. A kad **izađoše iz vode...**" (Dela 8:38,39). Seti se da je činovnik zatražio krštenje kad je ugledao oazu: "Evo vode! Što prijeći da se krstim?" (Dela 8:36). Skoro je sigurno da čovek ne bi putovao pustinjom bez imalo vode s njim, pr. u boci. Ako je krštenje bilo mazanjem ili prskanjem moglo se stoga izvršiti bez potrebe oaze .
- Krštenje je sahrana (Kol.2.12), što implicira potpunom prekrivanju.
- Krštenje je nazvano 'pranje greha' (Dela 22:16). Misao istinskog obraćenja je uspoređena sa 'umivanjem' u Otk.1:5 (Karadžić) Tit 3:5; 2Pet.2:22; Jev.10:22 itd. Ovaj govor o pranju se daleko više tiče krštenja sa uronjavanjem nego prskanjem

Postoje nekoliko starozavetnih ukazivanja da je prihvatljiv pristup Bogu bio kroz neku vrstu pranja.

Sveštenici su se morali potpuno umivati u kadi zvanoj 'laver' prije nego bi se približili Bogu u službi (3Moj.8:6; 2Moj.40:32). Izraelci su se morali prati kako bi se očistili od nečistoća (pr. 5Moj.23:11), koje su predstavljale greh.

Čovek zvan Naaman je bio gubavi ne Jevrej koji je tražio da bude lečen od izraelskog Boga. Kao takav predstavljao je grehom-pogođenog čoveka delotvorno prolazeći kroz živu smrt zbog greha. Njegovo ozdravljenje je bilo ronjenjem u reci Jordan. Prvobitno on je našao ovaj jednostavan čin težak za prihvaćanje, misleći da će Bog tražiti da on učini neki dramatičan čin, ili da zagnjuri u veliku i dobro znanu reku, pr. Abana. Slično, mi možemo naći za teško verovati da tako jednostavan čin može nam na kraju doneti spasenje. Daleko je privlačnije misliti da naša vlastita dela i javna povezivanja sa velikom, dobro znanom crkvom (up. Reku Abanu) može nas spasiti, umesto ovaj jednostavan čin povezivanja sa istinskom nadom Izraela Nakon ronjenja u Jordanu Naamanovo telo "postakao u malog deteta, i očisti se" (2Car.5:9-14).

Sad treba imati malo mesta sumnji da se 'krštenje' tiče potpunog poranjanja u vodu nakon što se prvo shvati osnovna poruka jevanđelja. Ova biblijski-osnovana definicija o krštenju ne čini nikakav povlašćen status osobe koja fizički zaista izvršava krštenje. Krštenje je uranjanje u vodu nakon verovanja jevanđelju, teoretski je moguće krstiti samog sebe Međutim, pošto je krštenje jedino krštenje sa obzirom na ispravnu nauku koje neko drži u vreme uranjanja u vodu, koji će pre svega ustanoviti stepen znanja koje osoba ima prije nego zaista uroni.

Stoga postoji običaj kod hristadelfijanaca o držanju dubljeg razgovora sa bilo kojim kandidatom za krštenje pred uranjanje. Lista pitanja poput onih koji se mogu naći na kraju svakog Studija mogu osnovati temelj takvom jednom razgovoru. Hristadelfijanci su putovali hiljadama milja da pomognu da samo jedna osoba bude

krštena; takva je čudesnost o samo jednoj osobi koja dolazi k istinskoj nadi večnog života, da mi nismo uglavnom zabrinuti o broju obraćenika. Kvalitet umesto kvantiteta je glavna misao našeg pristupa.

10.3 Značenje krštenja

Jedanod razloga za krštenje uranjanjem je taj što uranjanje pod vodu simbolizuje naš odlazak u grob – povezivajući nas sa Hristovom smrću, i pokazuje našu 'smrt' za naš pređašnji život greha i neznanja .Izlazak iz vode nas povezuje sa Hristovim vaskrsenjem, povezivajući nas sa nadom u vaskrsenje i večni život za njegov povratak, kao i sa jednim novim životom sada, duhovno pobedonosnog nad grehom zbog Hristove pobjede postignute njegovom smrću i vaskrsenju.

"Mi, koji smo kršteni u Hrista Isusa ,u njegovu smrt (smo) kršteni. Tako smo mi krštenjem u smrt zajedno sa njim sahranjeni, da bismo, kao što je Hrist vaskrsnut iz mrtvih očevom slavom, i mi na isti način živeli (tj. Živimo dan za danom) novim životom. Jer kad smo srasli sa slikom njegove smrti (krštenjem), onda ćemo sresti i sa slikom njegovog vaskrsenja" (Rim.6:3-5).

Budući da je spasenje omogućeno jedino kroz Hristovu smrt i vaskrsenje, bitno je da se združimo sa ovim stvarima ako smo za spasenje. Simbolično umiranje i vaskrsenje sa Hristom, koje daje krštenje, je jedini način učiniti to. Treba zabeležiti da prskanje ne ispunjava ovaj simbol. Kod krštenja "naš je stari čovek (način života) zajedno s (Hristom) razapet" na krstu (Rim.6:6); Bog nas "oživi zajedno sa Hristom" krštenjem (Ef.2:5) Međutim, mi još uvek imamo ljudsku prirodu nakon krštenja, i stoga će telesni način života nastaviti sa podizanjem glave. 'Raspeće' naše telesnosti je stoga jedan trajni proces koji tek počinje krštenjem, zato je Isus rekao verniku da uzima svoj krst svakog dana i sledi ga, kao što je bilo s procesijom prema Kalvariji (Lk.9:23; 14:27). Dok život istinskog raspinjanja sa Hristom nije lak, postoji neizreciva uteha i radost u sjedinjenju sa Hristovim vaskrsenjem.

Hrist je doneo "mir njegovom krvlju na krstu" (Kol.1:20) - "mir Božiji koji je iznad svakog razuma" (Fil.4:7). U vezi toga Isus je obećao, "Mir vam ostavljam, mir van svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svet daje" (Jv.14:27). Ovaj mir i istinska duhovna radost više nego uravnotežavaju bol i poteškoće našeg otvorenog spajanja sa razapetim Hristom: "Jer kao što su velike patnje Hristove u nama, tako je po Hristu velika i uteha naša" (2Kor.1:5).

Postoji takođe i sloboda koja dolazi iz poznavanja da je naše prirodno ja zaista mrtvo, i stim Isus veoma aktivno živi sa nama kroz svaku našu muku. Velik apostol Pavle je mogao govoriti iz velikog iskustva u svemu ovome od dugih godina ispunjenih događajima njegovog života: "Tako ne živim više ja , nego Hristos živi u meni. A što sad živim u telu, živim verom u Sina Božijeg" (Gal.2:20).

"Krštenje... i vas sada spasava po vaskrsenju Isusa Hrista" (1Pet.3:21) budući da nam naše povezivanje sa Hristovim vaskrsenjem u večnom životu daje pristup istom o njegovom povratku. Učestvovanjem u ovom vaskrsenju, ćemo konačno biti spašeni. Isus je ovo izložio vrlo jednostavnim rečima: "jer ja živim i vi ćete živeti" (Jv.14:19). Slično i Pavle: "s Bogom (se) pomirismo po smrti Sina njegova... ćemo se... spasiti životom njegovim" (vaskrsenjem; Rim.5:10).

S vremena na vreme se ističe da ćemo sa našim povezivanjem sa Hristovom smrću i patnjama i krštenjem, i našeg daljnjeg načina života, zacementovati u njegovom slavnom vaskrsenju:-

- "Ako smo s njim (Hristom) umrli, s njim ćemo i oživeti. Ako podnosimo , s njim ćemo i carevati" (2Tim.2:11,12).
- "Svagda nosimo Hristovo umiranje na svom telu, da se i život Isusov pokaže na našem telu... znajući da će onaj koji je vaskrsao Gospoda Isusa vaskrsnuti i nas" (2Kor.4:10,11,14)

Pavle je delio "zajedništvo u patnjama (Hristovim), ne bih li kako (svojim teškim životnim iskustvom), suobličen smrti njegovoj, prispio ka vaskrsenju iz mrtvih (Fil.3:10,11 up. Gal.6:14).

10.4 Krštenje i spasenje

Krštenje povezujući nas sa Hristovom smrću znači da samo kroz krštenje možemo imati pristup oprostjenju. Mi smo "sa (Hristom) sahranjeni u krštenju, u njemu ste zajedno s njim vaskrsnuti verom u delotvornu silu Boga koji ga je vaskrsao iz mrtvih. I vas, koji ste bili mrtvi zbog prestupa... oživeo je zajedno s njim oprostivši nam sve prestupe" (Kol.2:12,13). Mi smo se "oprani ... u imenu Gospodina našeg Isusa" (1Kor.6:11) – tj. Krštenjem u ime Isusa je sredstvo po kojem su naši gresi oprani. Ovo je bilo simbolično u 4Moj.19:13, gde su oni bez vode za pročišćavanje trebali umreti. Pokazali smo u Studiju 10.2 kako je krštenje ispiranje greha (up. Dela 22:16). Opisi vernika da su oprani od svojih grehova u Hristovoj krvi stoga ukazuju da su oni to uradili pomoću krštenja (Otk.1:5 (Karadžić); 7:14; Tit 3:5 govori za ovo kao o "banji koja preporuča ", aludirajući na naše rađanje "iz vode" pri krštenju (Jv.3:5)).

U ovom smislu , razumljivo je da je Pavlov odgovor na pitanje, "Šta nam je činiti?" (spasiti se) bio, "Obratite se i svako od vas neka se krsti u ime Isusa Hrista *da vam se oproste gresi*" (Dela 2:37,38). Krštenje u ime Isusa Hrista je za oprost greha; bez toga ne može biti oprosta greha, i nekršteni moraju stoga primiti platu greha – smrt (Rim.6:23). Nema spasenja izuzev u ime Isusa (Dela 4:12), i mi možemo jedino deliti to ime krštenjem u njega. Ova činjenica znači da nehrišćanske religije nikako ne mogu voditi spasenju. Nijedan istinski biblijski vernik ne može prihvatiti da mogu; činjenica da katolicizam i širi ekumenski pokret mogu, je žalostan odraz njihovog stava o Svetom Pismu.

Hristovo vaskrsenje u večni život je bio znak njegove vlastite pobede nad grehom. Krštenjem mi se povezujemo sa ovim, i stoga se o nama govori kao da smo vaskrsli zajedno sa Hristom, da greh više ne vlada nad nama, kao što nije vladao njime. Krštenjem smo dakle "oslobođeni greha... greh neće vama više gospodariti" nakon krštenja (Rim.6:18,14). Međutim, nakon krštenja mi još uvek grešimo (1Jov.1:8,9); greh je još uvek u stanju zarobiti nas opet ako se udaljimo od Hrista. Mi prema tome u sadašnjosti delimo Hristovu smrt i patnje, iako krštenje dokazuje kako smo mi isto tako povezani sa Hristovim vaskrsenjem, u kojem se nadamo učestvovati u njegovom povratku.

Samo u izgledu smo oslobođeni greha. "Ko uzveruje i pokrsti se , spasit će se" (Mk.16:16) o Hristovom drugom dolasku. Konačno spasenje ne nastaje odmah nakon krštenja , nego kod suda (1Kor.3:15). Svakako, nema nikakve potrebe za nauk suda ako primamo spasenje pri krštenju, niti bi trebali umirati. "Ko ustraje do kraja, biće spašen" (Mt.10:22).

Čak i posle svog krštenja, Pavle (i ostali hrišćani) morali su težiti ka spasenju (Fil.3:10-13; 1Kor.9:27); on je govorio o "*nadi* života večnog" (Tit 1:2; 3:7; 1Sol.5:8; Rim.8:24) i da ćemo "*naslediti* spasenje" (Jev.1:14). Kod suda, pravednici će ući u večni život (Mt.25:46). Pavlova divna, nadahnutu logika blista kroz Rim.13:11 – on zaključuje da ćemo nakon krštenja znati da svaki dan koji proživimo i izdržimo jeste jedan dan bliže Hristovom drugom dolasku, pa možemo se radovati "jer nam je spasenje bliže nego kad poverovasmo", Naše spasenje stim sada nam nije u posedu . Spasenje je uslovljeno ; mi ćemo biti spašeni *ako* se držimo čvrsto istinske vere (Jev.3:12-14), *ako* pamtimo osnovne nauke koje sačinjavaju evanđelje (1Tim.4:16; 1Kor.15:1,2), i *ako* činimo one stvari koje su o čuvanju jedne tako velike nade (2Pet.1:10).

Grčki glagol preveden "spašen" je stoga ponekad upotrebljivan u trajnom vremenu, pokazujući da je spasenje trajni proces koji nastaje u nama zbog naše stalne pokornosti jevanđelju. Tako o vernicima se govori kao o "onima koji se spasavaju" sa njihovim odzivom jevanđelju (2Kor.2.15; drugi primeri ove trajne teme su u Delima 2:47 i 11Kor.1:18). Ova grčka reč "spasavaju" jedino je upotrebljena u prošlom vremenu u odnosu na veliko spasenje koje je Hrist omogućio na krstu, i s kojim se mi možemo povezati kroz krštenje (2Tim.1:9; Tit 3:5).

Sve je ovo dano u primerima Božijeg odnosa sa prirodnim Izraelom, koji oblikuje temelje Njegovog odnosa sa duhovnim Izraelom, tj. vernicima. Izrael je napustio Egipat, koji je predstavljao svet telesnosti i krive religije s kojim smo povezani pre krštenja. Prošli su kroz Crveno more i zatim su putovali sinajskom pustinjom u obećanu zemlju, gde su bili potpuno spremni za Božije Carstvo. Njihov prolaz kroz Crveno more je tipičan za naše krštenje (1Kor.10:1,2); pustinskog putovanja našeg sadašnjeg života, i Kanaana Carstva Božijeg. Juda s.5 opisuje koliko od njih su bili uništeni tokom pustinskog putovanja: "Gospodin (je) izbavio narod iz Egipta, a zatim uništio neverne". Tako je Izrael bio "spašen" iz Egipta, kao i svi oni koji su kršteni i "spašeni" greha. Ako bi neko od Izraelaca bio upitan, "Jesi li spašen?" njihov odgovor bi mogao biti, "Da, ali to ne bi značilo da će oni *konačno* biti spašeni.

Slično kao što su se Izraelci osvrnuli natrag ka Egiptu u srcima (Dela 7:39) i vratili se životu telesna udovoljavanja i lažnom nauku, tako i oni koji su "spašeni" od greha krštenjem se mogu otkloniti iz blagoslovljena stanja u kojem stoje. Mogućnost da učinimo isto što i Izrael u pustinji je istaknuta u 1Kor.10:1-12; Jev.4:1,2 i Rim.11:17-21. Ima brojnih primera u Pismu o onima koji su nekoć bili "spašeni" od greha krštenjem, a kasnije upali u stanje koje je značilo da će biti osuđeni o Hristovom povratku (pr. Jev.3:12-14; 6:4-6; 10:20-29). Doktrina 'jednom spašeni zauvek spašeni revnih 'evanđelističkih' propovednika je od ovih pasusa izložena za ono što u stvari jeste – potpuno telesno – ugađajuća sofistacija.

Kao i u svim stvarima, ispravan osećaj ravnoteže je potreban u potrazi utvrđivanja do koje mere smo "spašeni" krštenjem. Ne treba se čin posmatrati kao dodeljivanje

spasenja – već kao bolja mogućnost za to nego bez krštenja. Postavši " u Hristu" krštenjem, spašeni smo u izgledu; mi zaista imamo sigurnu nadu biti u Božijem Carstvu ako nastavimo sa obitavanjem u Hristu kao kod izlaska iz vode krštenja. U bilo koje doba nakon našeg krštenja trebamo biti sposobni ponizno verovati da ćemo sigurno biti prihvaćeni u Carstvo o Hristovom povratku. Mi ne možemo biti krajnje sigurni, jer možemo otpasti već narednog dana; mi ne poznajemo našu ličnu duhovnu budućnost u ovom životu.

Mi moramo učiniti sve da održimo dobru savest koju imamo sa Bogom u krštenju. Krštenje je "molitva za dobru savest" (1Pet.3:21); kandidat za krštenje se zalaže (obećava) da drži tu jasnu savest sa Bogom.

Dok je krštenje od bitne važnosti u dodeljivanju nam pristupa u veliko spasenje koje je dostupno u Hristu, moramo biti obazrivi da ne odajemo utisak da ćemo samim činom ili "delom" krštenja biti spašeni. Pokazali smo ranije kako je život stalnog druženja sa Hristovim raspećem nužan: "ako se ko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božije" (Jv.3:5). Poređenje ovog sa 1Pet.1:23 pokazuje da rođenje od Duha koje nastaje nakon krštenja se mora odnositi na našu postepenu regeneraciju od Duha/Reči. Spasenje se ne duguje samo krštenju: to je ishod milosti (Ef.2:8), vere (Rim.1:5) i nade (Rim.8:24), između ostalog. Ponekad se čuje rasprava da je spasenje samo po veri, i da je stoga "delo" poput krštenja nevažno. Međutim, Jak.2:17:24 razjašnjava da takvo rasuđivanje čini lažnu razliku između vere i dela; istinska vera, pr. U evanđelju, je izložena za pravu veru po delima kojima ishodi, pr. krštenju. "Čovek se opravdava delima, a ne samom verom" (Jak.2:24). U nekoliko slučajeva krštenja, vernik je upitao šta mu je "činiti" da bude spašen; odgovor je uvek uključivao krštenje (Dela 2:37; 9:6; 10:6; 16:30). 'Činiti' stoga 'delo' krštenja je nužni nagoveštaj naše vere u jevanđelje o spasenju.. Delo našeg spasenja konačno je učinjeno od Boga i Hrista, ali mi moramo činiti "dela dostojna obraćenja" i verovanja u to (Dela 26:20 up. Mk.16:15,16).

Ranije smo pokazali da se govor o pranju greha odnosi na Božiji oprost nama na račun našeg krštenja u Hristu. U nekim pasusima o nama se govori kao da peremo naše grehe svojom verom i pokajanjem (Dela 22:16; Otk.7:14; Jer.4:14; Is.1:16); u drugim je Bog viđen kao Onaj koji pere naše grehe (Jez.16:9; Ps.51:2,7; 1Kor.6,11). Ovo se pokazuje u tome ako uradimo naš deo krštenjem, da će onda Bog oprati naše grehe. Tako 'delo' , ili čin, krštenja biva važan korak prihvatanja Božijeg jevanđelja milosti ('nezasluznu naklonost'), koja nam je ponuđena u Njegovoj Reči.

Osvrt 30: Prekrštavanje

Neki ljudi osećaju veliku uzdržljivost da se krste nakon onoga što su već imali i smatrali da je neka vrsta 'krštenja', ili obrezanja kao bebe, ili potpunim uranjanjem u drugoj crkvi. Međutim, prije krštenja mora postojati pokajanje i ispravno verovanje u istinsko jevanđelje (Dela 2:38; Mk.16:15,16). Krštenje jedino je krštenje ako su ove stvari uredi pre uranjanja u vodu. Mt.28:19,20 povezuje krštenje sa prvo slušanjem objašnjenja Hristovog učenja. Malo dete je nesposobno za pokajanje ili razumevanje jevanđelja ; u svakom slučaju, prskanje nije krštenje. Plivač koji skače u bazen, uranja u vodu ali to nije krštenje, jer se osoba ne odaziva svesno istinskom jevanđelju. Takođe je istina i sa onima koji su potopljeni dok veruju u lažnu doktrinu; oni su bili potopljeni ali ne i kršteni.

Postoji samo "jedna vera", tj. Jedna garnitura nauka koji sadrže istinsko jevanđelje, i stoga samo "jedno krštenje" – krštenje koje nastaje nakon verovanja u "jednu veru". "Jedno telo (tj. jednu istinsku crkvu) ... kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vera! Jedno (krštenje) Jedan Bog!" (Ef.4:4-6). Ne postoje dve nade, kao što se veruje kod onih koji kažu da nije važno verujemo li da će nam nagrada biti na nebu ili na zemlji. Ima samo "jedan Bog" – Isus stoga nije Bog. Sledi da ako, kad smo kršteni, nismo uspeli razumeti osnovnu doktrinu o Božijem Carstvu, Prirodu Boga i Isusa, itd., onda naše prvo krštenje nije bilo punovažno.

Jovan krstitelj je potapao ljude, zovući ih na pokajanje, i učeći ih određenim stvarima o Isusu (Mk.1:4; Lk.1:77). Međutim, ovo nije bilo dovoljno. Dela 19:1-5 beleži da su neki koje je Jovan krstio trebali biti opet kršteni zbog njihovog nepotpunog shvatanja određenih nauka. Kao i one koje je Jovan krstio, možemo osećati da kod našeg prvog potapanja mi jesmo načinili originalno pokajanje i novi početak. Ovo može biti istina, ali ne odstranjuje potrebu primanja "jednog (istinskog) krštenja" koje može nastati tek nakon razumevanja svih elemenata "jedne vere".

Osvrt 31: Nivo znanja potreban pre krštenja

Mnogi će se čitatelji suočiti sa onim iz 'evangelističkih' crkvi koji rasuđuju da je nauk nevažan za spasenje, i da je tek verbalno priznanje 'Ja verujem da je Isus Hristos Sin Božiji' osnovni preduslov spasenja. Površno ovo izgleda verovatno zbog načina kojim su obraćenja zabeležena u Delima, dok su takođe puna ideja o 'ljubavi' i 'trpeljivosti' koje su duh našeg doba. Ovaj Studij pravi detaljnije raščlanjenje o važnosti nauka.

ZAŠTO TAKO BRZO?

Nema nikakve sumnje da brzo čitanje Dela odaje utisak da su mnoga krštenja bila izvršena sa dragoceno malo poduke u osnovama jevanđelja, i tek sa kratkim priznanjem verovanja da je Hrist Božiji Sin. Tek izgovoriti četiri reči 'Ja verujem u Hrista' je očito besmisleno kao put ka spasenju – i većina će 'evangelista' dopustiti da tu mora imati i neko drugo poznavanje ili razumevanje u umu osobe koja izgovara te reči da bi imale značaja. Ova tačka ne treba biti teška za utvrđivanje. Teško je, onda, raspravljati da pasusi koji beleže ispoved vere u Hrista kao sina Božijeg dokazuju da je izgovaranje ove reči sve što je potrebno. Skoro je zdravi razum da tek izgovaranje kratke rečenice, bez obzira na nečije osećaje i verovanje, ne može postaviti čoveka na put spasenja. Sledeće tačke mogu biti od pomoći u objašnjavanju ovih prividno brzih obraćenja:

-Zapis je Dela – kao dosta toga u Pismu – nužno veoma sažet. Zanimljiva je vežba čitati u glas neke govore zapisane u Delima i približiti vreme potrebno za to; sasvim je sigurno da su oduzeli daleko više vremena u realnosti, uključujući i puno toga ne zapisanog. Nekoliko primera:

Za Pavlovu odbranu u Jerusalimu trebaju 4 minuta za čitanje (Dela 22); onu pred Feliksa 1 minut; pred Agripom 4 minute; za Petrovo obraćenje o Pedesetnici trebaju samo 4 minute; za ono do Kornelija 3 minute; Gospodinov govor nakon nahranjivanja 5000 (Jv.6) ljudi 6 minuta; za besedu na gori 18 minuta Za Petrovu propoved u Delima 3:12-26 trebaju oko 2 minuta za čitanje u glas; ali u stvarnosti bilo je dovoljno

dugo da vesti o sadržaju njegove propovedi budu odnete do 'sveštenika, hramskog zapovednika i saduceja" i za njihov nastup na sceni (Dela 4:1).

Tako činjenica kako duže 'poduke' kandidatima za krštenje nisu spomenute nije dokaz da se nisu dogodile. Jedna rasprava iz tišine je vrlo neizvesna u ovom slučaju.

-Posedovanje "(čudesnog) dara znanja... raspoznavanja duhova (umova)" je omogućilo propovednicima da ispravno čitaju umove onih kojima su propovedali, tako iscrpno naučno ispitivanje, kakvo nama treba, je bilo nepotrebno.

-Postoji razlog verovanju da je masovno krštenje Jevreja u Jerusalimu na početku hrišćanstva bio poseban slučaj. Nema nikakvog dokaza da su ovakve metode i količine krštenja izvršavane kasnije u 1. veku. Ako bi se obraćenja nastavila tom razmerom onda bi celi Jerusalem bio hrišćanski za nekoliko godina. Da su ovi ljudi bili Jevreji značilo je da su imali prilično znanja o Starom zavetu i Božijih puteva. Dubina Pavlova pisma Jevrejima i Petrova (takođe Jevrejima) pokazuje da je njihovo čitateljstvo bilo kadro shvatiti brojne starozavetne aluzije koje su činile. Ošamućujuće je da Pavle opisuje ono što on govori o Melhisedeku kao o mleku sveta, jadikujući da on ne može ulaziti u detalje o njemu zbog njihove duhovne nezrelosti (Jev.5:11,12). To pokazuje njihov stepen znanja u vreme njihovog obraćenja, kad ih Pavle optužuje zbog ne napredovanja mnogo od tada. Izgleda da su ta pisma bila prvobitno pisana ekleziji u Jerusalimu, od kojih bi najveći broj bili kršteni u ranim danima zabeleženim u početku Dela.

-Nadamo se pokazati da je propovedanje Hristovog imena i priznavanja toga kao šta je pisano u Delima, je bilo jednako razumevanju posve detaljnog tela nauka.

-Proizašlo bi iz 1Kor.1:17 da je Pavle (i drugi apostoli?) radio usred delotvornog tima predhodnika, instruktora i krstitelja, tako da je samo provodio relativno kratko vreme u svakom mestu gde je propovedao.

ISUSOVO IME

Božije ime uključuje mnoga naučavanja o Njemu i Njegovim putevima – Božija Imena i titule izražavaju Njegov karakter i nameru. Ime Isusa Hrista isto tako nije samo naziv nego jedna dublja izjava nauke.

Verovanje u ime Isusa je upoređeno sa biti kršten (Jv.3:5,18,23). Gal.3:26,27 pravu veru u Hrista nerazmrsivo povezanu sa baptizmom u njega: "svi ste sinovi Božiji , po veri, u Hristu Isusu. DOISTA koji ste god u Hristu kršteni, Hristom se zaodenuste". Daljnji primeri ove veze između verovanja i krštenja se nalaze u Delima 19:4; 10:42 up.48; 2:37,38; Lk.24:47. Apolon je "znao" Jovanova krštenja (Dela 18:25), pokazujući da krštenje nije samo čin, nego obuhvaća i znanja određenog učenja.

"Filip... stade im propovedati Hrista" (Dela 8:5) zvuči kao da je tek rekao ' verujte u Isusa'; ali "Hrist" je definisao u Delima 8:12: "kad poverovaše Filipu koji navješćuje jevanđelje o kraljevstvu Božijem i o imenu Isusa Hrist, krštavahu se". Primeti da su "stvari" (izv.tekst: "koji je propovedao stvari o kraljevstvu...") množina; ne samo jedna kratka izjava o Hristu ; i 'propovedati Hrista' takođe je uključivalo nauk o krštenju. Jv.6:40 nam veli da je Božija volja "da ko vidi (shvati) Sina i veruje u njega,

ima život večni" ; dok kasnije Isus kaže "Ko hoće vršiti volju (Božiju), prepoznat će ... taj nauk" (Jv.7:17). Tako poznavanje nauka je isto što i 'videti' Sina. Hristove reči "očuvao si moju reč i nisi zatajio mog imena" (Otk.3:8) takođe pokazuje da je Hristova reč jednaka Njegovim Imenom. Hrist pod nadahnućem citira Is.42:4, "ostrva će čekati nauku (Hristovu)" kao "Ime njegovo nada je narodima" (Mt.12:21), opet izjednačavajući Njegovo Ime sa evanđeljem o njemu. Drugo i treće Jovanovo pismo sadrže primere putujućih propovednika "dobro ćeš učiniti ako ih ispratiš Boga dostojno. Jer poradi Imena iziđoše" (3Jv.6,7). Ovo se čini da aludira na odredbu Marka 15:15,16 da ide po svetu i propoveda jevanđelje; tako su Ime Hrista i Njegovo jevanđelje izjednačeni. 'Verovati u Hrista' biblijski stoga uključuje biti kršten: "svi ste sinovi Božiji, po veri, u Hristu Isusu. Zaista (tj. jer), koji ste god u Hristu kršteni, Hristom se zaodenuste" (Gal.3:26,27). Pavle govori kao da njihovo imanje vere u Hrista prirodno uključuje njihova izražavanja te vere u krštenje. Tako verovanje u Hrista je proces razumevanja prosleđen pokornošću, umesto brzog priznanja 'Ja verujem u Hrista'. Ovo je izneto iz Jv.6:35: "Ko dolazi k meni, neće ogladneti; ko veruje u mene, neće ožedneti nikada", što izjednačuje verovanje u Hrista s DOLASKOM k njemu – pokazujući da je verovanje jedan proces.

Propovedanje »Hrista« je stoga obuhvaćalo seriju nauka. Tako Lk.9:11 opisuje Hrista kako propoveda jevanđelje o Carstvu Božijem (up. Mt.4:23), dok paralelni račun u Mk.6:34 govori o njemu gde poučava "u mnogo čemu". Jevanđelje uključuje "mnogo čemu" – ne samo kratku izjavu o Hristu koja da izgovoriti za jedan minut. Tako mi čitamo fraze poput: "Pošto navjestiše evanđelje tomu gradu i mnoge učiniše učenicima" (Dela 14:21), izjednačujući propovedanje i naučavanje. Ovakav govor bi bio nepotreban ako je jevanđelje bilo tek nekoliko prostih izjava. Pavlovo propovedanje u Bereji je ishodilo da ljudi pretražuju Pismo svakodnevno (sa starozavetnim kopijama u sinagogi?) kako bi poverovali što ih je Pavle naučavao (Dela 17:11). Jevanđelje naučavano od Pavla je stoga bilo posve temeljeno na starom zavetu, i zbog procesa biblijskog učenja ljudi nakon slušanja njega su poverovali.- "Mnogi od njih stoga poverovaše" Dela 17:12). Kad se raspravljamo s ljudima koji imaju malog poznavanja Biblije i ne pretražuju je često dnevno nakon razgovora, ne iznenađuje da je vreme poduke daleko duži nego u prvom veku. "Ko god veruje: Isus je Hrist, od Boga rođen" (1Jv.5:1) jasno pristaje stihovima poput "Po svom naumu on nas porodi rečju Istine" (Jak.1:18), "nanovo... rođeni... rečju Boga... Ta pak reč jeste jevanđelje koje vam je navješteno" (1Pet.1:23,25). Ovo pokazuje da je verovanje da je Hrist Sin Božiji sažetak činjenice da je neko shvatio jevanđelje sadržano u reči Božijoj.

CAR CARSTVA

Isticanje 'verovanja u Hrista' postaje značajnije jednom čim se shvati da se titula 'Hrist' može čitati sinonimno s Carstvom Hrista u nekim pasusima. Tako je naš Gospodin rekao farizejima da ne trebaju ići naokolo tražiti dolazak Mesije, jer je već stajao među njima. On to izražava rečima: "carstvo je Božije među vama" (Lk.17:21), pokazujući da je "carstvo" izjednačeno sa carem Carstva. Jovanovo propovedanje da je Carstvo Božije blizu, se stoga tiče njegove najave Hristova pojavljivanja. Kamen koji je udario Navuhodonosorovog lika predstavlja Božija Kraljevstva (Dan.2:44); taj će kamen/Carstvo "satrti i ukinuti sva ta (ostala) carstva", pokazujući da kamen jeste Carstvo kad udara lik, kao i nakon njegovog uništenja. U sličnom stilu Jezekejina uporedba o čokotu opisuje jednu "grančicu" odlomljenu od "mladih grana" i

posadenu, tako da je izrasla u veliko drvo, "i pod njim će nastaviti svakojake ptice" (Jez.17:22,23). Ovo se mora odnositi na Hrista, "šibljiku" iz Is. 53:2; ipak ima očitih povezivanja sa njegovom uporedbom o gorušičinom zrnju, u kojem je Crastvo Božije izjednačeno sa malim semenom od kojeg je izraslo veliko drvo, ispod kojeg su došle živeti ptice svih vrsta. Ova veza između reči o Carstvu i samoga Isusa lično pokazuje da je on video sebe kao živu reč Carstva. U svetlu ovome razumljivo je da su 'verovanje u Hrista' i verovanje u celo jevanđelje Carstva Božijeg istovetna.

ŠTA JE JEVANĐELJE

Sada dolazimo do detaljnije diskusije o tome šta se smatralo važnim naukom među vernicima prvog veka. Mora se priznati da je postojalo telo nauka u novozavetnim vremenima koje je bio grubo ekvivalent našoj "Izjavi o Veri". Drugi jedan važan činilac koji trebamo imati na umu je bilo postojanje braće sa darom proricanja – 'predkazivanja' direktnih Božijih otkrivenja nadahnućem. Postoji razlog verovanju da s vremenom neke od ovih izjava bile dodavane ovom telu nauka.

TELO DOKTRINE

Pavle je mogao reći da su oni u rimskoj ekleziji bar "od srca poslušali ono pravilo nauka kojem ste povereni" (Rim.6:17) pre svog krštenja. Grčka reč za "pravilo" je ona ista prevedena kao "primer" i "uzor" – kao da se odnosi na jedno telo učenja koje je kopirano drugde. Pavlova preporuka o ovom dokazuje važnost o definisanom telu za učenje koje treba razumeti pre krštenja, i takođe da to nije bilo samo nekoliko kratkih izjava spomenutih prije krštenja. Neki u ekleziji bi imali "obličije pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli" (2Tim.3:5), možda sugerišući da oni mogu držati osnovne nauke vere ali ne prepoznavati stvarnu snagu Istine u svom svakodnevnom životu. Pavle je mogao podsetiti Galaćane "pred očima (vam Hrist) naslikan kao raspet" (Gal.3:1). Grčka reč za "ocrtan" doslovno znači 'prikazan pisanim rečima', kao da je početna poduka Galaćanima bila pomoću nekakvog ručnog pisanog oblika poduke.

Kada je definisao nauku vaskrsenja, Pavle je mogao reći "predadoh vam... što i primih: Hrist umrije..." (1Kor.15:3), pokazujući kako je primio otkrivenje o ovim stvarima, i predao im ga u nauku koji trebaju prihvatiti za temeljni. 2 Pet.2:21,22 lepo se slaže ovde: "Bilo bi, naime, bolje da nisu poznali put pravednosti, nego što su se, pošto su ga poznali, odvratili od svete zapovesti koja im je predana... i okupana (krštenjem) svinja vraća se da se valja u kaljuzi" Ovde "put" i "sveta zapovest koja im je predana" su povezani sa pranjem krštenjem, kao da su put i zapovest bile pre krštenja. Pokazali smo da nije bilo samo jedne zapovesti koju je trebalo shvatiti pre krštenja; stoga 'zapovest' u jednini može sugerisati da je postojalo telo učenja vrlo jasno definisano koje se moralo shvatiti prije krštenja. Ima nekoliko pasusa koji govore o 'primanju' učenja o nauku i 'jevanđelju': Gal.1:9,12; Fil.4:9; Kol.2:6; 1Sol.1:6; 2:13; 4:1. Ovo potvrđuje da se 'jevanđelje' sastojalo od određene osnove učenja koje je bilo isprva 'primljeno' od apostola i onda od onih kojima je bilo propovedano.

"VERA"

Juda takođe govori "za veru koja je jednom zauvek predana svetima" (Juda 3). Tako je "vera" paralelna sa "učenjem" koje im je bilo dano prije krštenja, i bila bi tek druga fraza u vokabularu prvog veka koja se odnosila na ovo telo nauka. Pavlov poticaj

"Čuvajmo nepokolebljivu veru" (Jev.10:23) možda aludira na njihovu javnu ispoved verovanja u "veru" prije njihovog krštenja. Čuvanje 'verodostojne reči' (Tit 1:9) bi se primarno odnosilo na održavanje ove 'Izjave o Veri' kojoj su izvorno bili naučavani. "Po zajedničkoj veri" (Tit 1:4) pokazuje kako je ovo telo nauka bilo deljeno od svih vernika; postojala je samo "Jedna vera" (Ef.4:5). "Vera" i ime Hrista su povezani u Delima 3:16. Videli smo da je Hristovo ime još jedno ime istog učenja sadržanog u "veri". Oboje po pitanju prakse (1Tim.6:10) i nauka (1Tim.4:1) Pavle je upozorio da će "neki otpasti od vere". Prvi stepen toga odmetanja bi bio reći da je "veru" nemoguće definisati.

PITANJE PRAKSE

Pitanja prakse su takođe bila deo ovog tela nauka. "Vera u Hrista" je uključivala i rasuđivanje o "pravednosti, uzdržljivosti i budućem Sudu" (Dela 24:24,25). Pavle govori o podukama lomljenja hleba kao i o učenju o vaskrsenju: "ja od Gospodina primih što vam predadoh" (1Kor.11:23). Čini se da je postojala grupa ovih praktičnih stvari, koju je Pavle kasnije proširio uključivanjem učenja o mestu sestre u ekleziji: "držite predanja onako kako sam vam predao. Ali hoću da znate ...čovjek je glava ženi" (1Kor.11:2,3). Ovo pokazuje da objašnjenje ovih stvari treba biti pre krštenja, i bile su deo tela nauka na kojem se insistiralo u prvom veku. Grčka reč za "predaja" je takođe prevedena "predaja" u 2Sol.3:6 i 2:15: "da se klonite svakog brata što živi... ne po predanju koje primiste od nas... čvrsto stojte i držite se predanja u kojima ste podučeni bilo (nadahnutom proročkom) rečju, bilo pismom". Ovi pokazuju bitnu važnost pridržavanja ovom telu učenja, i potrebu za odvajanje od onih koji se ne pokoravaju tome: "priljubljen uz verodostojnu reč nauka da može i hrabriti u zdravom nauku i uveravati protivnike" (Tit 1:9).

Znamo da je bilo "lažnih proroka" u ranim eklezijama, koji su tvrdili da imaju Božija otkrivenja koja su se trebala dodati prihvaćenom telu učenja. Tako Pavle ističe šta je "verodostojna reč" nadahnutog otkrivenja nauka (Tit 1:9; 3:8; 2Tim.2:11; 1Tim.4:9), koja je "vredna da se potpuno prihvati" (1Tim.1:15; 4:9) – tj. u telu nauka koje se sastoji od "vere". Zato je Jovan upozorio "ne verujte svakom duhu" koji tvrdi nadahnutost (1Jv.4:1).

ODREĐENI DETALJI

Slede neki jasni primeri naučavanja osnovnog jevanđelja koje je trebalo razumeti pre krštenja osim jednostavnog "verovanje u Hrista":

- "po mom evanđelju (tj. onom koje je Pavle propovedao), Bog će preko Isusa Hrista suditi ljudske tajne" (Rim.2:16). Nauk o sudu i odgovornost se stoga smatra 'prvim načelom' – vidi i Dela 24:25; Jev.6:1,2.

- Ideja da je obrezivanje bilo nužno za spasenje je bilo opisano od Pavla koa "drugo evanđelje" (Gal.1:6). Tako znanje da ne trebamo držati Mojsijev zakon, pr. Subotu, je deo razumevanja istinskog evanđelja.

- "Evanđelje o Carstvu" nije samo o Hristu već takođe i o njegovom dolazećem Carstvu; Is.52:7 (up. Rim.10:15) opisuje propovednika evanđelja koji govori o vremenu kad će se moći reći Sionu "Bog tvoj caruje" – tj. u Crastvu.

-Ispravno razumevanje 'finijih crta' Hristove prirode je bilo stvar druženja (2Jv. 7-10); Zbog toga evanđelje je obuhvaćalo "stvari", množina, o Hristu (Dela 8:12). Opet, tek reći da verujemo u Hrista nije dovoljno.

-Važnost obećanja o Carstvu je bitan deo evanđelja; kroz obećanja je bilo evanđelje propovedano Abrahamu (Gal.3:8) i Izraelu (Jev.4:2). Tako je Pavle govorio o svom propovedanju o obećanju danom Davidu kao "ova Reč spasenja" (Dela 13:23,26). Ona su bila dakle bitan deo poruke spasenja. Tako on veli "mi vam navješćujemo evanđelje: obećanje dano ocima" (Dela 13:32). Slično i Rim.1:1-4: "evanđelje Božije... o Isusu Hristu... Sinu svome, potomku Davidova po telu".

-Razumevanje obećanja zahteva određeno znanje istorije Izraela. Analiza Pavlove propovedi u Antiohiji u Delima 13 pokazuje kako ocrta istoriju Izrael s naročitim isticanjem obećanja, naglašavajući kako su ona ispunjena u Isusu. Tako je njegovo učenje bilo temeljeno na istoriji Izraela, i bilo je što bi rekli "izlaganje", zaključujući opomenom o posledicama kod suda zbog neodazivanja na reč koju je propovedao (Dela 13:40,41). Sadržaj našeg propovedanja treba biti sličan..

ZAKLJUČCI

Važnost svega ovoga ne može se prenaglasiti. "Pripazi na samog sebe i na poučavanje! Ustraj u tome! Jer to vršeci, spasit ćeš i sebe i one koji te slušaju" (1Tim.4:16-16). Liste važnih nauka poput onih danih u Dodatku 1 ove knjige očigledno nisu nadahnute, ali po mišljenju pisca je prihvatljivi sažetak mnoge određene teme spomenutih u biblijskim pasusima koji govore o stvarima koje su deo "vere", "predanja" itd. Ovo proučavanje nadobudno pokazuje da postoji definitivna potreba o telu nauka koji svi prihvatamo i nismo spori potvrditi našu privrženost njemu. Sadržaj ovog tela nauka trebaju sačinjavati našu poduku kandidata za krštenje, i jedino je pošteno prema njima proveriti kroz razgovor prije njihovog potapanja da oni potpuno shvataju ono čim su naučavani. Često su vernici bili podsticani da se drže "vere" u mučnim vremenima. "Božije osnove stoje čvrsto". Naša upoznatost sa prvim načelima, sa čudesnim načinom kojim cela Božija namera udružuje, treba nam biti ohrabrenje samo po sebi. Samo kroz našeg redovnog propovedanja ili ponovnog proučavanja ovih stvari će ovaj probitak i duboki smisao uverenosti biti naši, pa kao i Pavle u svoje vreme smutnje i osame možemo reći "trku (sam) završio, veru sačuvao... znam kome sam poverovao i uveren sam da je on moćan poklad moj (naš život, naše sve) sačuvaj za onaj Dan" (2Tim.4:7; 1.12).

FUSNOTA: ISPOVEDANJE GOSPODA ISUSA

"Ako, dakle, svojim ustima ispovediš da je Isus Gospod i poveruješ u svom srcu da ga je Bog vaskrsao iz mrtvih, bićeš spasen" (Rim.10:9).

Sledeće poente se moraju načiniti:

-Pokazali smo da je 'Gospod Isus' verovatno sinonim za celo telo nauka koje sadrži "evanđelje o Carstvu Božijem i o imenu Isusa Hrista", uključujući i krštenje (Dela 8:12 up. S.5). 'Ispovedanje' o kojem govori Pavle možda je već bilo kod krštenja. On

bi u ovom slučaju aludirao na Mk.16:16 "Ko uzveruje (up. ustima ispoveda) i pokrsti se (up. ustaje sa Hristom iz mrtvih), spasit će se".

-Shvatiti vaskrsenje Hristovo uključuje poznavanje biblijskog učenja o paklu i ljudskoj naravi.

-Rim.10:8,9 se čini paralelnim sa s.13 : " Jer: Ko ga prizove (na se,- grčki) ime Gospodnje, biće spašen". Pavle je opisan kako se krsti i na ovaj način priziva na sebe ime Gospodnje (Dela 22:16); jedino nam krštenje daje pristup imenu Gospoda (Mt.28:19).

-Naglasivši važnost krštenja nekoliko poglavlja ranije u Rim.6, nemoguće je da bi Pavle sada naučavao da je bilo nepotrebno za spasenje u pogl.10.

-Rim.10:9 je prethodeno od s.6-8: "Nemoj da kažeš u svom srcu:ko će se popeti na nebo? ... ko će sići u bezdan... Nego šta govori ? – Blizu ti je reč, u tvojim ustima i u tvom srcu, to jest reč vere koju mi propovedamo". "Reč vere" je stoga ono šta se trebalo ispovedati, i paralelna je sa 'Godpodom Isusom' u s.9 Videli smo da "vera" opisuje čitava tela nauka koje je sadržalo evanđelje. Pavle citira iz 5Moj.30:11-14: "zapovest ovu koju ti ja zapovedam danas... Nije nanebu... Niti je preko mora (bezdana)... Nego ti je vrlo blizu ova reč". On izgleda da tumači "reč... zapovest ova" kao da govori o Hristu. Na isti način ako su Izraelci držali reč oni bi bili blagoslovljeni (5Moj.30:16); tako ako novi Izrael veruje reči o Hristu bio bi spašen. Ispovedanje Hrista ustima stoga odgovara prihvaćanju ovog učenja o Hristu. "Ako uzaslušas glas Gospoda Boga" (5Moj.30:10) je jednako s Rim.10:9: "ako ustima ispovediš da je Isus Gospod". Ova paralela opet pokazuje da je "Isus Gospod" titula koja sažima osnovno učenje o reči Božijoj.

Osvrt 32: Lopov na krstu

Lopov "reče Isuse, seti me se kad dođeš sa svojim carstvom . A on (Isus) mu reče: zaista, kažem ti: danas ćeš biti sa mnom u raju" (Lk.23:42,43). Ovi stihovi su uzeti sa tumačenjem da krštenje nije bitno za spasenje, i da idemo na nebo nakon smrti. Na stranu stavimo sve duge dokaze o protivnom, pomno čitanje pasusa otkriva nam sledeće:

1.Zapovest za krštenje u Hristovu smrt i vaskrsenje je dan nakon Hristova vaskrsenja (Mk.16:15,16). Lopov je još uvek bio pod Mojsijevim zakonom kad mu je Hrist govorio.

2.Istinsko krštenje je u Isusovu smrt i vaskrsenje. Jer nijedno od toga se nije dogodilo kad je Isus govorio lopovu, krštenje u Hristu nije bilo još moguće.

3.Krštenje simbolizuje naše umiranje sa Hristom (Rim.6:3-5). Lopov je bio jedina osoba koja je doslovno to učinila.

4.Vrlo je verovatno da je lopov bio jedan od onih koji su bili kršteni od Jovana krstitelja. Mnogi od njegovih obraćenika su ranije bili sumnjiva karaktera (Mt.21:32). Kazati da lopov nije bio kršten jeste raspravljati u tišini; što jedva da je razumno

načelo sa kojim se možemo izvući od zapovesti za krštenje. Takođe, pasus čuti oko reči 'duša' i 'nebo'.

5. Lopov je pitao Isusa da ga se seti, kad se Isus vrati "u svoje carstvo". Lopov stoga nije bio neupućen u evanđelje Carstva Božijeg koje je Isus propovedao (Mt.4:23). Znao je da će biti sudnjeg dana pri uspostavljanju tog Carstva, i stoga je pitao Isusa, za kojeg je znao da će vaskrsnuti iz mrtvih da konačno bude sudac u taj dan, da ga se seti zauvek. Lopov sigurno nije bio neupućen; on je prepoznao da će spasenje u dan vaskrsenja i suda biti objavljeno sa Hristovih usana.

6. Isus je odgovorio da će lopov *biti* s njim "u raj". Ova grčka reč se uvek odnosi na jednu idiličnu situaciju na *zemlji*. Upotrebljena je vezi restauriranog vrta Edenskog koji će biti viđen u budućem Carstvu Božijem na zemlji (Otk.2:7). Za vreme Carstva Božijeg, svet će se vratiti rajskim uslovima edenskog vrta (Is.51:3; Jez.36:35), zbog prokletstva koje će se ukinuti (Otk.22:3). Grčki Stari zavet (Septuaginta) koristi istu grčku reč za "raj" u vezi idiličnog stanja na zemlji u Pro.2:5; Nem.2:8; Pisma 4:13; 1Moj.13:10. 'Raj' je tek postao povezan sa nebom kroz upotrebe u beletristici kao što je Miltonov 'Izgubljeni Raj'. Isusovo obećanje mesta lopovu u raj u je bilo odgovor njegovoj želji da bude u Hristovom Carstvu. Pokazali smo u Studiju 5 da će Carstvo biti na zemlji; 'raj' će dakle biti takođe tamo tj. ovde.

7. Način kojim je s.43 obično preveden čini da izgleda kao da će Hrist i lopov biti zajedno tog istog dana u 'raju'. Ali očitno da Carstvo još uvek nije uspostavljeno na zemlji. Oni nisu otišli u Carstvo tog dana. Isus je otišao u grob (Dela2:32); kao što je prorečeno, bio je "u srcu zemlje tri dana i tri noći" (Mt.12:40 up 16:21) nakon svoje smrti na krstu. Čak i nakon svog vaskrsenja on reče "Ne zadržavaj se sa mnom jer *još ne uzidoh Ocu*" (Jv.20:17). Tako Isus nije otišao na nebo u dan koji je umro.

Ipak se čini da Isus obećava lopovu "danas ćeš biti sa mnom u raj". Odgovor ovoj očitnoj protivrečnosti se nalazi u činjenici da u izvornim hebrejskim i grčkim tekstovima Biblije, nema nikakve interpunkcije ili čak velikih slova. Može se repunktirati tako da čitamo "A on će mu: Zaita ti kažem *danas*, bićeš sa mnom u raj" (Lk.23:43). Rotherhamov prevod u stvari stavlja zarez iza "danas". Ovo sasvim pristaje kontekstu. Isus mu je dao divno uverenje- 'Mogu ti odmah *sada* reći! Ne moraš čekati dotle da bi saznao svoju osudu- bić ćeš sa mnom u Carstvu!'.

8. Od stvari zabeleženih gore, mogu se navesti nauci koje je lopov očitno shvatao.

- Carstvo Božije
- Hristov drugi dolazak
- Vaskrsenje i sud
- Odgovornost
- Spasenje kroz veru Hrista
- Hristovo vaskrsenje
- Hristova savršenost ("on ništa opako ne učini")
- Potreba da sledi Hrista (nazvao ga je "Gospode" (Karadžić))
- Ljudsku grešnost ("mi po pravdi...primamo što smo...zaslužili").

Prema tome nije na mestu koristiti ovog čoveka za opravdanje mišljenja da se svako može spasiti ako pokaže i najmanje zanimanje za hrišćanstvo; tu mora postojati vrsta

naučnih osnova kakve je on imao. Bez toga, on ne bi bio u stanju doseći vrhunac vere koju je mao. Hrist nije načinio nikakvu ponudu drugom razbojniku, čije je držanje bilo, "Nisi li ti Hrist? Spasi sebe i nas!". Tu je bio čovek koji je govorio, "Ako ima ičega u ovoj Isusovoj raboti, ne vidim zašto ne bi nešto dobio". Zbog svog nedostatka naučnog razumevanja koje je drugi lopov imao on je bio nesposoban naći istinsko spasenje na svršetku svojih dana, uprkos njegovom prolaznom zanimanju za Hrista.

Osvrt 33: Primer službe krštenja

Da se da nekakva ideja o tome kako se krštenje ispravno izvodi sljedeći prikaz je iz službe krštenja izveden od hristadelfijanaca Hartlepoola, u Engleskoj jednog subotnjeg popodneva novembra, 1990. Međutim, mora se zabeležiti da je krštenje u osnovi potapanje u vodu koje sledi istinskom pokajanju i verovanju u evanđelje. 'Služba' je tek dodatna opcija da se da prikladni smisao važnosti prilike. Redosled procedure je sledeći:-

Uvodna molitva

Čitanje Rimljanima poglavlje 6

Kratki govor o krštenju (štampan dole; stvarna imena promenjena)

Molitva

Potapanje osobe u vodu

Molitva

PRIPREMA KRŠTENJA

Nema sumnje da je danas najvažniji dan u životu Dejana; za nekoliko minuta on će zaroniti ispod vode i ustati potpuno "u Hristu", seme Abrahamovo, imajući ta slavna obećanja koja sačinjavaju evanđelje kao da su načinjena njemu.

Krajnja jednostavnost ovoga čina može biti varljiva, ipak Dejan i svi mi ovde potpuno verujemo da će ga ovo potapanje u vodu povezati sa smrću i vaskrsenju Isusa, kao što smo pročitali u Rim.6 s.3-5:-

" Ili ne znate da smo svi mi, koji smo kršteni u Hrista Isusa, u njegovu smrt kršteni? Tako smo mi krštenjem u smrt zajedno s njim sahranjeni, da bismo, kao što je Hristos vaskrsnut iz mrtvih Očevom slavom, i mi na isti način živeli novim životom. Jer kad smo srasli sa slikom njegove smrti, onda ćemo sresti i sa slikom njegovog vaskrsenja."

Pokušajmo za nekoliko trenutaka zamisliti scenu Isusova vaskrsenja, jer smo videli da će Dejan kad bude izlazio iz vode biti povezan sa Isusovim vaskrsenjem iz mrtvih.

Možemo zamisliti svežinu i tišinu noćnog vazduha, i uzvišeni osećaj novog života unutar Isusa. Bio bi u stanju videti svetla Jerusalima kako trepere u daljini; ljudi su tamo bili potpuno nesvesni čudesne stvari koja se događala tako blizu njih – da je čovek ustajao iz mrtvih u novi život.

Kao što i Dejan izranja iz vode, svet oko nas nema nikakvu procenu o veličanstvenoj stvari koja se događa; samo mogu videti, ako se potrude pogledati, malu grupu muškaraca i žena koja ide prema bazenu i čoveka koji uranja drugog. Ali kako su se

anđeli radovali Isusovom vaskrsenju, tako se i sada, nevidljivi nama, anđeli raduju grešniku koji se kaje.

Čitali smo u Rim.6 da treba da "*hodimo* u novosti života" – radost koju će Dejan sada imati treba ići s njim dok hoda dalje životom. Kako smo i pročitali, on neće više robovati grehu, već Bogu, vršeći Njegovu volju kakva je otkrivena u Bibliji. Primamljivo je misliti da trebamo hteti slobodu za sebe, ali služenjem sebi nismo slobodni, robovi smo greha. Dejan sada menja gospodare, da služi Bogu. Povremeno će izgledati da se vidljiva ograničenja koja će nam se nametati življenjem novog života ne mogu izdržati, i bićemo u kušnji da ih se pokušamo osloboditi. Ali učinimo li to, nećemo biti slobodni, opet ćemo služiti grehu.

Pavle objašnjava u 1Kor.10:1,2 da je naše prolaženje kroz vodu krštenja kao prolaženje Izraela kroz vodu Crvenog mora. Jedna vrsta paralele se može videti u tome, sa mnogim lekcijama za nas. Izraelci su bili robovi u Egiptu, živeli besmislenim životom, mukotrпно radeći u svom robovanju i služili su idolima Egipta. Kroz svoje životno iskustvo zavapili su Bogu da nađu nekakav izlaz, iako verovatno nisu imali nikakvu predodžbu kako će im On odgovoriti.

U odgovoru Bog je poslao Mojsija da ih izvede iz Egipta, kroz Crveno more i zatim kroz pustinju, da uđu u Obećanu zemlju. Izraelci u Egiptu su bili poput Dejan i svi koji dolaze do krštenja; sada Dejan biva vođen, kao što oni bejahu, do obala Crvenog mora. Jednom čim prođu kroz vodu, on neće odmah biti u Obećanoj zemlji Carstva, on će se pridružiti ostalima ovde u hodanju kroz pustinju. Bog je vodio Izrael kroz pustinju anđelom, koji je bio stalno sa njima danju i noću. Tako, isto, svako od nas ima anđela utaborenog oko nas, vodeći nas kroz naše živote ka spasenju (Ps.34:7; Jev.1:14).

Izrael je bio hranjen svaki dan manom, koju Isus tumači u Jv.6 kao Božiju Reč. Ako je nisu jeli ubrzo bi umrli u toj pustinji – tamo nije bilo druge hrane za jelo. Iz tog razloga ne možemo vama kao dovoljno preporučiti "Biblijski priručnik" tablicu za čitanje, s kojom čitaš Bibliju svakog dana, dobivajući celi kontekst pasusa kroz čitanja. Bitno je napraviti mesta u našoj dnevnoj rutini, najbolje u isto vreme svakog dana, za čitanje tih poglavlja i razmišljanja o njima.

Usput, Izraelcima je bilo rečeno da ne pokušavaju skupljati manu za nekoliko dana u samo jednom danu, nego da čine napor da idu napolje i skupljaju je svakog dana. Naše hranjenje Rečju treba biti dnevno. Isto kao što ne zaboravljamo jesti našu prirodnu hranu, tako treba nagoni da činimo dnevni trud hraniti se Božijom Rečju; zaista, Jov je mogao reći da je cenio reči Božije "*više nego svoj užitak*".

Izraelci su takođe pili iz potoka koji je tekao iz udarene stene; 1Kor.10 nam kaže da ona predstavlja "Hrista".

Pa tako se trebamo hraniti i piti po Isusovom primeru, što možemo činiti rekvijemom svake nedelje. Kad smo već kod sastanaka, treba nam biti prirodna želja sretati se sa drugima koji dele našu nadu. Putnik bi u doslovnoj pustinji oberučke prihvatio bilo kakvu priliku susreta sa drugim putnikom da razgovara o mogućim problemima koji mogu iskrnuti, da podele iskustva. Tako mi u životnoj pustinji ovog zlog sveta trebamo činiti svaki napor održavanja veze jedni sa drugima. Često takav susret nije

telesno moguć onoliko koliko bi mi hteli, ali trebamo koristiti svaku priliku za održavanje veze pisanjem, čitanjem časopisa, itd.

Govorili smo o odgovornostima novoga života, ali bilo bi pogrešno odavati utisak da ako činimo određene stvari, kao dnevno čitanje Biblije, da će nas onda Bog morati nagraditi. Božija dobra želja, njegova volja, da nam da Carstvo kao dar, ne kao platu za naša dela (Rim.6:23). Bilo bi pogrešno za nas osećati da je krštenje dobra ideja jer sada imamo povoljnu priliku ulaska u Carstvo. Istina i ljubav Božija, Hristova pobjeda, čine to daleko pozitivnije od toga. Bog uistinu *želi* Dejana i svi mi ovde da budemo u Carstvu. Ova činjenica je tako uzvišena da se moramo povremeno podsećati da je to zaista istina i da u tom svetlu trebamo činiti neku vrstu odziva Božijoj ljubavi.

Kad je Izrael izlazio iz Crvenog mora bilo je silnog radovanja; Mojsije je pevao svoju pesmu i svi su se ljudi radovali. Ps.105:35-41 dobro izražava ovo pokazujući kako je bog obezbedio sve što je potrebno za njihovo putovanje:-

"I izjedoše svu travu (Gospodin) po zemlji (Egipata) njihovoj, i pojedoh rod u polju njihovu, i pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakog truda njihova. Izvede za pokrivač, i oganj da svetli noću. Moliše, i posla im prepelice, i hlebom ih nebeskim hrani. Otvori kamen i poteče voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji". Izrailjci sa srebrom i zlatom, i ne beše sustala u plemenima njihovijem. Obradova se (Egipat) izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao. Razastrije im oblak ".

To radovanje je naša radost, tvoja buduća braća i sestre, koji su ovde svedočice tvom krštenju. Radost je Božija, i isusova i anđela koji nas intenzivno gledaju u ovo vreme. Neka svako od nas čuva ovu nadu i ovu radost "čvrsto do samoga kraja", da ćemo zajedno hodati u Carstvu.

Sada ćemo otići dole do svlačionice, a zatim u bazen...

STUDIJ 10: Pitanja

1. Možemo li biti spašeni bez krštenja?
2. Šta znači reč 'baptizam'?
 - a) Obaveza
 - b) Škropljenje
 - c) Verovanje
 - d) Uranjanje/potapanje
3. Koje je značenje krštenja objašnjeno u Rim.6:3-5?
4. Kada trebamo biti kršteni?
 - a) nakon učenja istinskog evanđelja i pokajanja
 - b) kao male bebe
 - c) Nakon zanimanja za Bibliju
 - d) Kada se želimo pridružiti nekoj crkvi

5. U šta se krstimo ?
 - a) U crkvu koja nas je krstila
 - b) U Reč Božiju
 - c) U Hrista
 - d) U Svetom Duhu

6. Šta se od sledećeg događa nakon krštenja?
 - a) Deo smo Abrahamovog semena
 - b) Nikada više nećemo grešiti
 - c) Definitivno smo spašeni za sva vremena
 - d) Naši su gresi oprošteni

7. Da li će nas krštenje spasiti samo po sebi?

8. Da li ćemo primiti čudesne dari Svetog Duha nakon krštenja?

STUDIJ 11

ŽIVOT U HRISTU

11.1 Uvod

Krštenje nam daje uverljivu nadu o imanju večnog života u Božijem Carstvu. Što više verujemo i cenimo sigurnost ove nade, postaje očiglednije da imamo određene odgovornosti. Ove se odvijaju oko življenja života koji je prikladan za nekog koji ima nadu da će mu se dati Božija priroda (2Pet.1:4), da će zaista deliti Njegovo Ime (Otk.3:12) tako da će biti načinjen savršenim u svakom pogledu.

Objasnili smo u Studiju 10.3 da smo nakon krštenja predani životu stalnog napada zlih želja naše prirode (Rim.6:6). Izuzev ako smo voljni pokušati raditi to, onda je krštenje besmisleno. Ono treba nastati jednom čim je osoba spremna prihvatiti odgovornosti novog života koje trebaju da slede.

Krštenjem mi umiremo za ovaj stari, prirodni način života, i figurativno smo vaskrsli sa Hristom. "Ako se uskrsli s Hristom (krštenjem), tražite što je gore, gde Hrist sedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umreste... Umrtevite dakle... bludnost, nečistoću... pohlepu" (Kol.3:1-5). Nakon krštenja predajmo se životu gledanja stvari iz Božije nebeske perspektive, razmišljajući o nebeskim (tj. duhovnim) stvarima, menjajući našu svetsku težnju sa težnjom savlađivanja naših telesnih sklonosti i s tim da uđemo u Carstvo Božije.

Skлонost ljudske naravi je pokazati na mahove entuzijazam za pokornost Bogu. Često Bog opominje protiv toga. U vezi Božijih zapovesti, On veli "ko (ih) vrši živi kroz njih" (Jez.20:21). Ako smo svesni Božijih zapovesti, i počnemo im se pokoravati krštenjem, trebamo se predati življenju života pokorni njima.

11.2 Svetost

"Svet, svet, svet je Gospod" (Is.6:3). Trostruko isticanje ovog pojma u jednom stihu je jedno od mnoštva pasusa koji ističu Božiju svetost. 'Svetost' u osnovi znači 'odvajanje' . oboje, odvajanje *iz* nesvetih stvari, i odvajanje *u* svete stvari. Od nas se traži da budemo "naslenici Božiji", kao Njegova vlastita deca (Ef.5:1). Stoga "kao što je svet Onaj koji vas pozva, i vi budite sveti u svemu življenju. Ta pisano je: Budite sveti jer sam ja svet" (1Pet.1:15,16; 3Moj.1:44).

Prirodni Izrael je bio puzvan iz Egipta svojim krštenjem u Crvenom moru da bude "narod svet" (2Moj.19:6). Nakon našeg krštenja, članova duhovnog Izraela takođe smo pozvani "pozivom svetim" (2Tim.1:9). Nakon krštenja mi smo "robovi... posvećenja" (Rim. 6:19,22 i kontekst).

Pošto je svetost jedan tako bitan deo samog Božijeg bića, tako mora biti i osnovna briga svih onih koji pokušavaju biti "naslednici Božiji". Ako činimo ovo, postat ćemo "sudionici njegove svetosti" kad nam se dodeli Njegova priroda (Jev.12:10; 2Pet.1:4). Stoga bez svetosti u ovom životu, jedan vernik ne može "videti Gospoda" (Jev.12:14) – tj. neće biti kadar zaista videti Boga i povezati se s Njim na ličnom nivou u Carstvu ako nije pokazao svetost u ovom životu.

Da se da ovakva jedna velika nada znači da se trebamo odvojiti od oklonog sveta koji nema ovu nadu, da budemo odvojeni **u** večnost deljenja Božije prirode. Naše 'odvajanje' stoga ne treba biti nešto što ćemo osećati silom nametnuto; zbog svog odvajanja **u** ovaj uzvišeni poziv, treba biti tek prirodno da se osećamo odvojeni **od** stvari sveta, kojim dominiraju telesna načela.

Sada ćemo razmotriti neke stvari od kojih se trebamo osećati odvojenim, i onda u Studiju 11.3 učićemo u šta smo odvojeni praktičnim izrazima.

11.2.1 UPOTREBA SILE

Mi živimo u svetu kojim dominira greh. Videli smo Studiju 6.1 da se ljudske vlade mogu smatrati 'đavolom' jer su organizovane oko telesnih želja, biblijskog 'đavola'.

Ponavljana poruka Biblije je , da će kratkoročno, izgledati da greh i seme zmiije trijumfuju, dok će se nakon privremene patnje na različite načine, seme žene na kraju opravdati. Iz tog se razloga verniku stalno zapoveda "ne protivite zlu" (Mt.5:39; Rim.12:17; 1Sol.5:15; 1Pet.3:9).

Mi smo videli da je zlo konačno dopušteno i doneto od Boga (Is.45:7; Amos 3:6 up. Studij 6.1). Aktivno se protiviti zlu je stoga vojevanje protiv Boga. Iz ovog nam je razloga Isus zapovedio da se fizički ne opiremo silama zla: "pljusne li te ko po desnom obrazu, okreni mu i drugi. Onome ko bi se hteo s tobom parničiti da bi se domogao tvoje donje haljine prepusti i gornju" (Mt.5:39,40). Hrist je primer ovome: "Leđa svoja *podmetah* onima koji me bijahu" (Is.50:6).

Hristove reči povezuju zakonsko parničenje sa aktivnostima sveta koji je suprotan verniku. Činiti ovo je glavni primer protivljenja zlu, i ne bi bilo učinjeno od nekog koji ima čvrstu veru u Božije obećanje "Moja je odmazda, ja ću je vratiti, veli Gospod" (Rim.12:19). "Ne govori: vratiću zlo. Čekaj Gospoda, i sačuvaće te"

(Pri.20:22 up. 5Moj.32:35). Zbog ovog je razloga Pavle direktno ukorio Korinćane zbog parničenja (1Kor.6:1-7).

U pogledu veličine naše Nade, ne trebamo biti tako zabrinuti nepravdama sadašnjeg života: "Sme li se ko od vas, kad ima spor s drugim, da ide na sud pred nepravedne, a ne pred svete?... zar ne znate da će sveti suditi svetu?"(1Kor.6:1,2). Izvođenje drugih pred zakon, bilo zbog zemljišnog spora ili parnice rastave braka, treba stoga biti nezamislivo istinskom verniku.

Da savladaju zle sile, kao i (u nekim slučajevima) da održe zle ljude na vlasti, vojne i policijske sile se koriste ljudskim vladama. Ovo su ustanovljeni oblici opiranja zlu, i stoga istinski vernik ne treba imati ikakvog udela u njima. "Jer svi koji se mača late od mača i ginu" (Mt.26:52). Ovo ponavlja jedno veoma rano Božansko načelo: "Ko prolije krv čovečiju (namerno), njegovu će krv proliti čovek; jer je Bog po svom obličju stvorio čoveka" (1Moj.9:6). Bilo kakva namerna nasilnost protiv našeg bližnjeg je stoga nasilje protiv Boga, izuzev kad je On to odobrio.

Pod hrišćanskim oprostom, nam je rečeno: "Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagosiljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju" (Lk.6:27; Mt.5:44). Oružane i policijske sile deluju u direktnoj protivnosti ovim načelima i stoga će se istinski vernik kloniti svake povezanosti sa njima. Iako nije direktno uključen u izvršavanje nasilja, rad u ovim organizacijama ili upletenost u poslu povezanog s njima, je očito nepreporučljivo; dakako, svako zaposlenje koje uključuje zakletvu vernosti takvom autoritetu, zarobljava nas slobode savesti pokoravanja Božijim zapovestima. Istinski vernici su stoga uvek bili savesni prigovarači vojnoj i policijskoj službi u bilo kom obliku, iako uvek voljni uzeti alternativno zaposlenje u vremenima nacionalnih kriza kako bi se materijalno okoristio njihov bližnji.

11.2.2 POLITIKA

Jasno razumevanje, i čvrstu veru u dolazak Božijeg Carstva znači da ćemo prepoznati da je ljudska vlada nesposobna proizvesti savršenstvo. Stoga svaka upletenost u ljudsku politiku je nespojiva sa nadom o Carstvu. Isus je predskazao da će stvari krenuti od lošeg na gore u "poslednjim danima" pre svog dolaska (Lk.21:9-11,25-27). Nije moguće verovati njegovim rečima i istovremeno pokušavati poboljšati stanje sveta ljudskom politikom ili pomoćnim delatnostima. Primer o dobrom Samarićaninu pokazuje kako hrišćanin treba pomagati okolnom svetu – čineći dobro svim ljudima kako prilike dopuštaju (Gal.6:10).

Zapis o ranim hrišćanima opisuje ih kao predane življenju duhovnim životom u očekivanju Hristovog povratka, uglavnom ispoljavajući svoju brigu za okolni svet svojim propovedanjem. Nema nikakvog zapisa o njihovom oslovljavanju društvenih, ekonomskih i političkih problema sveta oko njih.

"(nije) čoveku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim" (Jer.10:23); razumevajući temeljno zlo i pogrešku ljudske prirode znači da ćemo prepoznati da je ljudsko vodstvo nepodesno za Božiji narod. Glasanje je stoga nedosledno sa istinskim razumevanjem istog. "višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće" (Dan.4:32). Tako je ljudskim vladarima njihova vlast konačno od Boga dana

(Rim.13:1); glasati u demokratskom sistemu može stoga imati za posledicu glasanje protiv nekog kojeg je Bog odabrao da vlada. Tako je zabeleženo da je Bog *dao* određene narode pod upravu Navuhodonosora babilonskog kralja (Jer.27:5,6)

Zbog našeg poznavanja da je Bog dao narode u ruke svojih vladara, moramo biti veoma pažljivi da budemo uzorni građani, živeći po zakonima zemlje gde živimo, izuzev ako protuslove Hristovom zakonu. "Svaka duša neka se podlaže vlastima nad sobom... vlasti... koje postoje, od Boga su postavljene... Zato i porez plaćate... Dajte svakome što mu pripada: kome porez-porez... kome čast-čast" pripada (Rim.13:1-7).

Upletenost takozvanih hrišćanskih organizacija u oblike političkih protesta i izbegavanja poreza je stoga jedan znak njihovog proučenog preziranja ovih osnovnih biblijskih načela. Međutim, Petrov primer o nastavljanju da propoveda Hrista kad mu je vlada zabranila to da čini, je ukazivanje o tome kako se možemo jedino pokoravati ljudskim zapovestima kada nisu protivrečne Hristovom zakonu: "Sudite je li pred Bogom pravo slušati radije vas nego Boga" (Dela 4:17-20; 5:28,29).

Hristadelfijanski stav o prinudnoj vojnoj obavezi u skorašnjim godinama je drugi primer ovome.

11.2.3 SVETSKA ZADOVOLJSTVA

Zbog svog nedostatka istinskog odnosa s Bogom i stvarne nade o budućnosti, svet je izmislio bezbroj načina u potrazi za užitkom. Oni koji traže da ugone telu teže izbegavati one koji pokušavaju razviti duhovnu svest. "Jer telo žudi protiv Duha, a Duh protiv tela" (Gal.5:17). Zbog ove osnovne suprotnosti, nemoguće je rasuđivati da možemo pravovaljano dati puta telu i takođe tvrditi da sledimo Duh. Svet je sastavljen iz "požuda tela, i požuda očiju, i oholost života" (1Jv.2:16). "Prijateljstvo sa svetom (je) neprijateljstvo prema Bogu" (Jak.4:4). Imanje svetskih prijatelja, gledanje svetskih filmova itd. Je "prijateljstvo sa svetom". Želje sveta će uskoro proći, i oni koji su pristajali sa svetom u ovom životu će proći sa njim (1Jv.2:15-17). "Svet (društvo) bezbožni" će biti uništeni o drugom dolasku (2Pet.2:5), budući da "sav svet leži u zlu" (1Jv.5:19 Karadžić). Ako želimo izbeći tom uništenju, moramo da ne budemo "od sveta" (Jv.17:16 up. Otk.18:4).

Mnogo od svetskih načina ugađanja telu uključuju to po cenu telesnog zdravlja: pušenje, uzimanje teških droga i preterano piće su primeri toga. Naše fizičko zdravlje, naš novac, uistinu sve što imamo zaista pripada Bogu. Mi stoga nismo slobodni koristiti ove stvari kako nam se prohte, nego se moramo ponašati poput upravitelja onoga što nam je Bog dao. Od nas će se tražiti račun našeg upravljanja time kod suda (Lk.19:12-26). Navike poput pušenja ili alkoholnih pića su zloupotreba i našeg novca i zdravlja. "Ne znate li? Hram ste Božiji i Duh Božiji prebiva u vama. Ako ko upropašćuje hram Božiji, upropastit će njega Bog... Telo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama... te niste svoji. Jer kupljeni ste otkupninom. Proslavite dakle Boga u telu svom" (1Kor.3:16,17; 6:19,20). Zloupotreba tela navikama poput pušenja je stim ozbiljna stvar.

Međutim, poznato je da ako su navike poput ovih stvorene pre obraćenja, može biti nemoguće ostaviti ih odmah. Ono što se očekuje je priznanje da je navika loša, i da se

čini stvarni pokušaj odvikavanja. Životni stresovi se trebaju dočekati pojačanim obraćanjem Božijoj Reči i molitvi, umesto bilo kakvim ljudskim načinom opuštanja.

11.3 Praktičan hrišćanski život

11.3.1 BIBLIJSKO UČENJE

Nakon krštenja, trebamo donositi "plod... za posvećenje", živeći život vođen od Duha umesto tela (Rim.6:22; 8:1; Gal.5:16,25). Božijom Rečju koja obitava u nama donosimo duhovne plodove (Jv.15:7,8). Videli smo da smo vođeni Duhom u smislu da je Božiji Duh u Njegovoj Reči. U toku naših života moramo se držati blizu te Reči kroz redovno čitanje i proučavanje Biblije.

Promišljeno učenje Reči rezultuje da osoba shvati potrebu krštenja, i stoga da izvede taj čin. Ovaj proces dopuštanja Reči da utiče našim delima i upravlja našim životima treba produžiti; krštenje je samo prvi korak životne pokornosti Božijoj Reči. Postoji veoma stvarna opasnost dobrog upoznavanja Biblije i osnovnih nauka evanđelja, vodeći nas do stanja u kojem Reč više neće uticati na nas: možemo čitati reči i da one nemaju nikakvog efekta na nas (vidi Dodatak 2). Iz ovog je razloga mudro izreći kratku molitvu prije svakog čitanja Pisma: "Otvori oči moje, da bih video čudesa zakona tvojega" (Ps.119:18).

Reč Božija treba biti naša dnevna hrana – zaista, naša ovisnost od nje, i prirodna želja za njom, trebaju biti čak veći od našeg nagonskog apetita za fizičku hranu: "čuvao sam reči usta njegovih više nego svoj užitak" bio je Jovov osećaj (Jov 23:12). Jeremija slično "Kad se nadoše reči tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu" (Jer.15:16). Nalaženje vremena preko dana za redovno čitanje Biblije je stoga bitna stvar za izgrađivanje u našem šablonu svakodnevnog života. Neprkinutih 30 min. Proučavanja Biblije kao prva stvar ujutru obavezno će nas pokrenuti svakog dana sa pravom duhovnom opremom. Ovakve navike koje oblikuju našu veru će biti zlata vredne u dan suda.

Da bi se izbegla prirodna sklonost čitanja samo onih delova Pisma koje nam se prirodno dopadaju, hristadelfijanci su izmislili program čitanja nazvan "Biblijski Priručnik" (dostupan od izdavača ove knjige). Ovaj daje jedan broj poglavlja koji se čitaju svakog dana, ishodeći u dvostrukom čitanju Novog zaveta i jednim čitanjem Starog zaveta tokom jedne godine. Čitajući poglavlja dan za danom, možemo crpeti hrabrost pomišlju da na hiljade drugih vernika čitaju ta ista poglavlja. Kada god se sretnemo, zbog toga imamo trenutačnu vezu; poglavlja koja smo skoro čitali trebaju oblikovati osnove našeg razgovora.

11.3.2 MOLITVA

Druga jedna bitna praksa za razvijanje jeste molitva. Podsetivši nas da "jedan je posrednik između Boga i ljudi, čovek – Hrist Isus, koji sebe samoga daje kao otkup za sve", Pavle ukazuje nama praktični ishod razumevanja Hristova dela: "Hoću dakle da muškarci mole na svakom mestu... bez srdžbe i raspre" (1Tim.2:5-8). "Jer mi nemamo prvosveštenika koji ne može saosećati sa našim slabostima, nego je on u svemu bio iskušan – slično nama – izuzev greha. Pristupajmo, dakle, slobodno

prestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat kad nam zatreba pomoć" (Jev.4:15,16).

Zaita shvatanje da je Hrist naš lični Veliki sveštenik koji silno nudi naše molitve Bogu, treba nas podstaknuti redovnoj molitvi u veri. Međutim, molitva ne treba biti samo 'lista želja' podnesena Bogu; zahvaljivanje za hranu prije jela, za čuvanje na putovanjima itd. Trebaju oblikovati važan deo naših molitvi.

Postavljanje naših problema pred Gospoda u molitvi treba, samo po sebi, da da veliki osećaj spokoja: "u svemu (ništa nije beznačajno za molitvu) – molitvom... sa zahvalom – očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božiji koji je iznad svakog razuma čuvaće srca vaša i vaše misli" (Fil.4:6,7).

Ako su naše molitve u skladu sa Božijom voljom, na njih će sigurno odgovoriti (1Jv.5:14). Mi možemo znati Božiju volju kroz naše proučavanje Njegove Reči, koja nam otkriva Njegov Duh/um. Stoga naše proučavanje Biblije treba nas naučiti i kako se moliti i za šta se moliti, time čineći naše molitve silnim. Stoga "Ako... reči moje ostanu u vama, šta god hoćete tražite i daće vam se" (Jv.15:7).

Ima mnogo primera o redovnim molitvama u Pismu (Ps.119:164; Dan.6:10). Jutrom i uveče, sa nekoliko kratkih molitvi zahvaljivanja tokom dana trebalo bi biti bar minimum.

11.3.3 PROPOVED

Jedno od velikih iskušenja koje dolaze sa poznavanjem istinskog Boga je da se postane duhovno sebičan. Možemo biti tako zadovoljni vlastitim ličnim odnosom s Bogom, toliko zaokupljeni vlastitim ličnim proučavanjem Biblije duhovnošću, da možemo zanemariti deljenje ovih stvari sa drugima – našim savernicima i svetom oko nas. Reč Božija i istinsko evanđelje koje se nalazi u njoj, je uspoređena sa svetlom ili svetiljkom koja svetli u mraku (Ps.119:105; Pri.4:18). Isus je objasnio da niko ko ima takvo jedno svetlo ne stavlja ga pod posudu, već ga javno izlaže (Mt.5:15). "Vi ste svetlost sveta" zbog krštenja u Hristu, "svetlost sveta" (Mt.5:14; Jv.8:12). "Ne može se sakriti grad što na gori leži", nastavio je Hrist (Mt.5:14).

Ako uistinu živimo život saglasan istinskom evanđelju koje smo shvatili, naša će 'svetost' biti očita onima sa kojima živimo. Mi nećemo biti kadri sakriti činjenicu da smo 'odvojeni u ' nadi Carstva, i takođe 'odvojeni iz' njihovih svetskih puteva.

Na taktičan način trebamo tražiti da delimo naše znanje istine sa svima sa kojima dolazimo u dodir: razgovarajući o duhovnim stvarima; raspravljajući nauk sa članovima drugih crkava; deljenjem brošura, pa čak i stavljanje malih oglasa u lokalnim medijima, sve su to načini kojim ožemo dopustiti našem svetlu da svetli. Ne trebamo misliti da možemo ostaviti posao svedočenja drugim vernicima; svako od nas ima ličnu odgovornost. Hristadelfijanci imaju relativno malo organizovanih, velikih inicijativa propovedanja u poređenju sa ostalim grupama. Svako od nas, pojedinačno, činimo šta možemo, uglavnom o svom ličnom trošku.

Jedan od najuspešnijih načina propovedanja je kroz objašnjavanje našeg verovanja svojoj porodici i onima s kojima smo u trenutnom dodiru. Oni čiji partneri nisu u veri

trebaju im jasno objasniti svoja verovanja, iako čim se jednom to učini nije mudro nastaviti sa pokretanjem teme ili vršiti na njih bilo kakvi pritisak. Prisiljeni obraćenici nisu ono što Bog želi. Naša je dužnost svedočiti Istinu bez preterane zabrinutosti veličini odazova. Mi imamo veliku odgovornost činiti svedočenje (Jez.3:17-21); ako Hrist dođe u vreme našeg života "Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti" (Lk.17:36 Karadžić). Bi će uistinu čudnovato ako nismo razgovarali sa našom porodicom i kolegama sa posla o drugom dolasku našeg Gospoda kad se to dogodi.

11.3.4 ŽIVOT U EKLEZIJI

Dosada u ovom studiju smo govorili o našim ličnim duhovnim odgovornostima . Međutim, mi imamo obavezu sretati se sa ostalim koji dele našu nadu. I opet, to treba biti nešto šta ćemo prirodno želeti da činimo. Pokazali smo da nakon krštenja ulazimo u pustinjsko putovanje ka Carstvu. I prirodno je da želimo dolaziti u dodir sa saputnicima. Mi živimo u poslednjim danima pre Hristovog dolaska; da bi savladali brojne složene brige koje nas spopadaju u ovim vremenima, trebamo se družiti sa onima koji su u istoj situaciji: "te ne propuštamo svojih sastanaka... nego se hrabrimo, to više što više vidite da se bliži Dan (drugog dolaska)" (Jev.10:25 up. Mal.3:16). Vernici trebaju stoga činiti svaki napor da kontaktiraju međusobno putem pisama i putuju jedno drugom u susret da podele biblijsko učenje, zajedničku službu i propovedanje delatnosti.

Svako od nas je lično 'pozvan' iz sveta velikoj nadi Carstva. Reč 'svetac' znači 'pozvana osoba', i može se odnositi na sve istinske vernike umesto na samo nekoliko značajnih vernika iz prošlosti. Grčka reč koja je prevedena 'crkva' u srpskohrvatskoj Bibliji jeste 'eklezija', i znači 'sabor pozvanoh osoba', tj vernika. 'Crkva' se dakle odnosi na grupu vernika, umesto na fizičko zdanje gde se sastaju. Da bi izbegli nesporazume u upotrebi ovog naziva, hristadelfijanci su skloni misliti o svojim 'crkvama' kao 'eklezijama'.

Bilo gde da ima broj vernika u nekom gradu ili mestu, logično je da nađu sastajalište gde bi se redovno sastajali. To može biti kuća vernika ili iznajmljeni prostor. Hristadelfijanske eklezije se sastaju širom sveta u mestima poput društvenih domova, u hotelskim salama za konferencije, u dvoranama koje su sami izgradili ili privatno po kućama. Svrha eklezije je izgrađivanje svojih članova udruženim proučavanju Biblije, i takođe da udruženo svedoče svetlu ime što će dopuštati njihovom svetlu da svetli kroz propovedanja. Tipičan raspored hristadelfijanske eklezije može biti nešto ovako:

NEDELJA 11:00 Služba lomljenja hleba
18:00 Delatnost javnog propovedanja
SREDA 20:00 Proučavanje Biblije

Eklezija je deo Božije porodice. U svakom tesno povezanom društvu, svaki član treba biti osećajan i podložan drugome; sam je Hrist bio glavni primer toga. Uprkos svoje očigledne duhovne nadmoći, ponašao se kao "sluga svima", oprao je učenicima noge dok su se oni svađali među sobom o tome koji je bio najveći među njima. Isus nam nalaže da sledimo njegov primer u tome (Jv.13:14,15; Mt.20:25-28).

Sada pošto su čudesne dari Svetog Duha povučeni, nema nikakvog mesta 'starešinama' kakvih je bilo u ranoj crkvi; "jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća" (Mt.23:8 Karadžić). Hristadelfijanci se stoga obraćaju jedan drugome s 'bratom' ili 'sestrom', i oslovljavaju se ličnim imenom bez obzira na svoju različitu poziciju u svetskom životu. Ovako rečeno, jasno je da treba imati poštovanja za vernike koji su godinama poznavali istinskog Boga, ili su ubrzano sazreli u duhovnim stvarima svojom predanošću Reči Božijoj. Savet ovih vernika će se veoma ceniti od svih koji traže kako da slede Božiju Reč. Međutim, oni će jedino prihvatiti savet drugih vernika samo dotle dok je jedan tačan odraz Božije Reči.

Učenje koje se daje u ekleziji treba jasno biti temeljeno na Božijoj Reči. Oni koji rade na javnom govoru u ekleziji stoga održavaju Boga, govoreći u Njegovo ime. Budući da je Bog muška osoba, sledi da jedino braća trebaju raditi posao javne poduke iz Božije Reči. 1Kor.14:34 ne može biti jasnije: "Žene vaše da ćute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore" (Karadžić). 1Tim.2:11-15 sledi razlog ovom da se vratimo nazad događajima u Edenskom vrtu; jer je Eva poučila Adama da učini greh, žena sada ne treba učiti muškarca. Činjenica da je Bog stvorio Adama pre Eve je znak da je "glava ženi muž" (1Kor.11:3), i stoga muškarac treba duhovno voditi ženu umesto obrnuto.

Zbog svega ovoga "Žena neka u miru prima pouku sa svojom podložnošću. Poučavati pak ženi ne dopuštam, ni vladati nad mužem, nego - neka bude na miru. Jer prvi je oblikovan Adam a onda Eva; i Adam nije zaveden, a žena je zavedena, učinila prekršaj. A spasit će se rađanjem dece ako ustraje u veri, ljubavi i posvećivanju, sa razboritošću" (1Tim.2:11-15).

Iz toga je jasno da Biblija definiše određene zasebne uloge muškim i ženskim vernicima. Ženama da je zapovedano u određenim slučajevima "(da se) udaju, decu radjaju, da budu kućevne" (1Tim.5:14), pokazuje da je njihova sfera duhovnog nastojanja ona u domu. Javni rad u ekleziji je dakle ostavljen muškarcu. Ovo je u oštroj suprotnosti humanističke teorije jednakosti medju polovima, u kojoj žena predana karijeri može tražiti jednakost sa svojim suprugom u svakom pogledu, od upravljanja porodičnim budžetom do nošenja uniseks odeće. Produkcija dece se čini da je svedena na neprikladnost, na koju se gleda kao potreba da se sačuva nekakav nivo duševnog zdravlja u potpuno materijalističkom i sebičnom svetu. Istinski vernici će izbegavati ovaj duh vremena, iako kao i uvek, jedna ravnoteža je neophodna.

Muš ne sme gospodariti nad ženom, nego je ljubiti kao što je Hrist ljubio nas (Ef.5:25).

"Muževi, živite uvidavno (tj. nežno, saglasno svom poznavanju Božije Reči) sa ženom kao slabijim sudom ukazivajući im poštovanje kao sunaslednicima životne blagodati" (1Pet.3:7).

Duhovnm govorom, krštenje u Hristu čini muškarca i ženu jednakima (Gal.3:27,28 up. 1Kor.11:11). Međutim to ne utiče na jasno načelo da je "glava ženi muž" (1Kor.11:3) u praktičnim i duhovnim stvarima, u porodici i ekleziji.

Kako bi se pokazalo priznavanje ovog načela, žena vernik treba nositi pokrivalo na glavi uvek kada jedan brat poučava iz Božije Reči. Ovo u praksi znači da se treba

nositi šešir ili šal na svim sastancima u ekleziji. Razlika u ulogama između muškarca i žene se treba istaći načinom kojim muškarci i žene nose svoju kosu (1Kor.11:14,15). "Svaka pak žena koja se moli... gologlava sramoti glavu svoju (tj. njenog supruga s.3.) To je isto kao da je obrijana. Jer ako se žena ne pokriva, neka se šiša; ako li je pak ružno ženi šišati se ili brijati, neka se pokrije... Zato žena treba da ima "vlast" na glavi" (1Kor.11:5,6,10).

Da bude "gologlava" je "isto kao da je obrijana", pokazuje da jedna gola glava nije ona glava bez kose. Stoga jedna "pokrivena" glava nije ona koja ima kosu, nego jedna koja je svesno stavila pokrivalo. Bez pokrivala jedna žena se ne može osloniti na svoju prirodnu pokrivenost kosom; učiniti to je kao da je bez kose u Božijim očima. Pogrešno je da muškarac ima pokrivalo na glavi (1Kor.11:7); ovo se ne odnosi na kosu, nego na određeno pokrivalo glave.

U okolnim kulturama novozavetnih vremena, jedino je žena brijala svoju glavu kad bi bila otkrivena da je kurva ili preljubnica, ili kad bi oplakivala gubitak svog supruga. Kad je jedna žena bila obrijana to bi pokazivalo da je ona izgubila ili se odrekla svog supruga – tj. vrste Hrista.

Žena predstavlja ekleziju, dok muškarac predstavlja Hrista. Kao što mi trebamo doneti svesnu odluku da pokrijemo naše grehe Hristom, tako žena mora doneti svesnu odluku da pokrije svoju glavu. Verovanje u svoju prirodnu pokrivenost kosom je jednako verovanju da će nas naša lična pravednost spasiti naspram one Hristove.

Budući da je ženi duga kosa "dika... (Bogom) dana mesto prijevjesa" (1Kor.11:15) žena je treba puštati na način koji ističe njenu različitost od muškarca. Različitost između muških i ženskih stilova kose se treba iskoristiti kod žene kao mogućnost da istakne svoju zasebnu ulogu.

Po ovim pitanjima ženine duge kose i nošenja pokrivala na glavi, moramo biti pažljivi da ne učinimo činjenje ovih stvari samo simboličnim. Ako jedna sestra ima istinsko duhovno i ponizno držanje (up.1Pet.3:5), ona će biti podložna braćama kao što su vernici u Hristu, i biće oduševljena pokazati tu pokornost u svakom pogledu, uključujući i nošenje pokrivala na glavi. Ako se shvati razlog ovih zapovesti, kao i svih Božijih zapovesti, onda ne bi bilo nikakvog opiranja udovoljiti im.

Uvek ima posla za sestre u ekleziji – školsko poučavanje nedeljom, kao domaćica drugih dužnosti koje ne uključuju javno podučavanje ili govorenje, pr. računovodstvo. Duhovno zrele žene se mogu potaći držanju nastavnih sesija mladim sestrama (Tit2:3,4 up. Marija vodi izraelske žene, 2Moj.15:20).

11.3.5 LOMLJENJE HLEBA

Pored molitve i čitanja Biblije, redovna pokornost Hristovoj zapovesti za lomljenje hleba i pijenje vina u spomen njegovoj žrtvi je bitna. "Ovo činite meni na spomen" (Lk.22:19). Njegova je želja bila da njegovi sledbenici redovno čine ovo do njegovog drugog dolaska, kad će Isus opet s njima deliti hleb i vino (1Kor.11:26; Lk.22:16-18).

Hleb predstavlja Hristovo telo koje je bilo ponuđeno na krstu, a vino njegovu krv (1Kor.11:23-27). Rani vernici čini se da su često držali ovu službu (Dela 2:42,46),

verovatno jednom nedeljno (Dela 20:7). Ako usitinu ljubimo Hrista, mi ćemo se pokoravati njegovim zapovestima (Jv.15:11-14). Ako imamo istinski lični odnos s njim, mi ćemo želeti sećati se njegove žrtve kao što je on to tražio, i pri tome se bodriti sećanjem na to veliko spasenje koje je postigao. Jedan period tihog razmišljanja o njegovim patanjama na krstu će učiniti naše vlastite nevolje bledim do boznečaja u poredbi sa onim koje je naš Gospod doživeo.

Lomljenje hleba je u osnovi služba *sećanja*, ništa se čarobno ne događa kao rezultat toga. To je ekvivalent blagdana pashe pod Mojsijevim zakonom (Lk.22:15; 1Kor.5:7,8). To je bio način sećanja velikog izbavljenja iz Egipta koje je Bog izdelovao kroz Mojsija kroz Crveno more. Služba lomljenja hleba nas vodi nazad ka našem spasenju od greha kroz Hrista, koje je omogućeno na krstu i sa kojim se povezujemo krštenjem. Čuvanje ove zapovesti treba stoga biti nešto što prirodno želimo činiti.

Fizičko uzimanje hleba i vina predstavlja Hristovu ljubav za nas, i zaista sve stvari koje se tiču našeg spasenja, postaju još jednom stvarne. Lomljenje hleba jednom nedeljno je stoga znak zdravog duhovnog stanja. Ako neko to ne može raditi sa suvernima Istine, treba raditi nasamo. Nikakvoj prepri ne trebamo dopustiti da nas spreči držanju te zapovesti. Mi trebamo učiniti svaki napor držati zalihu hleba i vina za tu službu, iako u krajnjim situacijama čak i neimanje ovoga ne treba nas sprečiti spomenuti se Hrista utvrđenim načinom najbolje što možemo. Isus je upotrebio "roda trsova" (Lk.22:18), i stoga trebamo koristiti crveno vino od grožđa.

Uzimanje obeležja Hristovih patnji i žrtve je najviša čast koju može imati jedan muškarac ili žena. Učestvovati u tome sa neprikladnom pažnjom u onome što to predstavlja je blizu huljenja, budući da "kad god jedete ovaj hleb i pijete čašu, smrt Gospodnju navješćujete... Stoga ko god jede hleb ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bi će krivac tela i krvi Gospodnje" (1Kor.11:26,27). Služba lomljenja hleba se treba dakle držati u vreme i na mestu gde neće biti nikakvog ometanja ili prekidanja toka nečije misli. Ovo može obuhvaćati činjenje toga u rano jutro ili kasno u noć, u spavaonici ili drugom prikladnom mestu. Mi smo dalje savetovani, "Neka se dakle svako ispita *pa tada* (u tom poniznom duhu samoispitivanja) od hleba jede i iz čaše pije" (1Kor.11:28). Trebamo se dakle usredsrediti na Hristovu žrtvu, možda sa letimičnim pregledavanjem zapisa evanđelja o njegovom raspeću, prije nego što uzmemo obeležja. Čineći to ispravno, neizbežno ćemo ispitati i našu vlastitu savest u Hristu.

Primer po redu jedne prikladne službe lomljena hleba je kao što sledi:

1. Molitva – traženje Božijeg blagoslova nad sastankom; da nam otvori oči za Njegovu Reč; ne zaboravite potrebe drugih vernika; hvaliti Ga zbog Njegove ljubavi, naročito kakva je prikazana u Hristu, i molitva koja se tiče bilo koje druge određene stvari.

2. Čitanje Biblije po redosledu koji je određen u "Biblijskom priručniku" za taj dan.

3. Razmišljenje o odlomcima iz kojih se uči, ili čitanje (iz literature) 'poticanje' – podučavanja iz Biblije za ona poglavlja koja nas vode cilju naše službe – spomen na Hrista.

4.Čitanje 1Kor.11:23-29

5.Period tihog samoispitivanja.

6.Molitva za hleb.

7. Razlomi se hleb i pojedje se malo parče.

8.Molitva za vino.

9. Uzme se mali gutljaj vina.

10.Završna molitva

11.4 Brak

Mi ćemo početi ovaj deo razmatranjem stanja onih koji su sami u času krštenja. Mi smo obradili u Studiju 5.3 potrebu venčavanja jedino krštenih vernika. Ima nekoliko pasusa, ujedinjeni sa primerima Isusa, Pavla i drugih, koji potiču samce da bar uzmu u obzir opciju da ostanu sami kako bi se potpuno predali Gospodnjom delu (1Kor.7:7-9,32-38) up 2Tim.2:4; Mt.19:11,12,29; Pro.9:9)."Ali ako se i oženiš, nisi sagrašio" (1Kor.7:28). Mnogi od apostola su bili oženjeni (1Kor.9:5), i brak kakvog ga je Bog namenio je osnovan da donosi mnoge fizičke i duhovne koristi. "Ženidba neka bude u časti u sviju i (upotreba) postelje neokaljane" (Jev.13:4). "Nije dobro da je čovek sam" izuzev ako se može snaći sa visokim nivoom predanosti duhovnim stvarima, i zato je Bog ustanovio brak (1Moj.2:18-24). Stoga, "Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda... a od Gospoda je razumna žena" (Pri.18:22; 19:14).

Dano nam je uravnotežen rezime stanja u 1Kor.7:1,2: "Dobro je čoveku ne dotaći ženu. Ipak, zbog bludnosti, neka svaki ima svoju ženu i svaka neka ima svog muža" (up.stih 9).

Implikacija ovih stihova je da udovoljavanje polnih želja izvan braka jeste blud. Upozorenja protiv bluda (seks između nevenčanih ljudi), preljuba (seks gde su jedna ili obe strane već u braku s drugim partnerom) i bilo kakav oblik nemoralnosti su česta širom Novog zaveta; skoro ih svako pismo sadrži. Sledeća su samo neka od njih: Dela 15:20; Rim.1:29; 1Kor.6:9-18; 10:8; 2Kor.12:21; Gal.5:19; Ef.5:3; Kol.3:5; 1Sol.4:3; Juda 7; 1Pet.4:3; Otk.2:21.

U svetlu svim ovim ponavljanim isticanjima, prkositi jasno izraženoj volji Božijoj je dosta ozbiljno. Dok grehe trenutne slabosti, ako se pokaju, Bog oduševljeno prašta, (pr. Davidove preljube s Bet-Šebom), živeti načinom života u kojem se redovno čine ove stvari može jedino ishoditi u osudu. Pavle je često govorio ovo: "bludnost... razvratnost... i tome slično. Unapred (suda) vam kažem, kao što vam već rekoh: koji takvo šta (stalno) čine, carstva Božijeg neće baštiniti" (Gal.5:19,21), zato "Bežite od bludnosti (up. 2Tim.2:22)! Svaki greh koji učini čovek, izvan tela je, a bludnik greši protiv svog tela" (1Kor.6:18).

Prihvata se skoro širom sveta da mladi parovi mogu živeti zajedno pre braka, uživajući u potpunim polnim odnosima. Upotreba naziva 'građanski brak' za

opisivanje toga je pridavanje potpuno pogrešnog naziva. Brak verniku mora biti brak saglasan Božijoj definiciji toga; mi ne možemo dopustiti definiciji braka, stvorene od telesno-udovoljavajućeg sveta oko nas, prevlast nad Božijim iskazima o braku – napokon, brak je ustanovljen od Boga umesto čoveka. Biblijski , brak se sastoji najmanje od tri elementa:-

1.Neka vrste bračne ceremonije, kako god jednostavna. Zapis o Vozu gde uzima Rutu u Rutu 3:9-4:13 pokazuje da brak nije odnos u koji se samo uleće; mora postojati određeni trenutak kada neko potpuno ulazi u brak. Hrist je poistovećen sa mladoženjom a vernici sa nevestom, kojom će se on 'oženiti' pri njegovom drugom dolasku. Bi će i "svadbene gozbe Jaganjčeve" da se to proslavi (Otk.19:7-9). Odnos između supruge i supruga simbolizuje onaj između Hrista i vernika (Ef.5:25-30); kao što će biti definitivna tačka venčanja za nas, tako treba biti venčanja između vernika sa kojima počinje njihov brak, simbolizujući naše jedinstvo sa Hristom kod suda.

2.Božiji brak sa Izraelom uključivao je ulazak u jedan obostarani zavet međusobne vernosti (Jez.16:8), ovo se treba isto tako pojaviti u braku vernika.

3.Polni odnos je nužan za konzumiranje braka (5Moj.21:13; 1Moj.24:67; 29:21; 1Car.11:2). Zbog toga, 1Kor.6:15,16 objašnjava zašto je polni odnos van braka tako pogrešan. Polni odnos označava, u fizičkom govoru, kako je Bog združio bračni par (1Moj.2:24). Biti združen u "jednom telu" u privremenom odnosu je stoga zloupotreba tela koje nam je Bog dao. On ih je oblikovao da mogu konzumirati u fizičkom govoru ono što je On udružio brakom.

Iz toga sledi da parovi koji 'žive zajedno' pre braka sada žive u grehu. Izuzev ako učvrstite svoj odnos time što će se ispravno venčati – ili odvojiti – nema nikakvog smisla da se oni krste.

Nastaje poteškoća u nekim kulturama sveta u razvoju u kojima nema nikakvog pojma o obredu venčanja ili ugovora za obične ljude. Jedan par je možda živeo zajedno mnogo godina bez ovih stvari, smatrajući se u braku. Savet pisca je da u ovakvim slučajevima oni koji vrše krštenje trebaju objasniti stanje kandidatu za krštenje, i nateraju ih da s partnerom potpišu neku vrstu bračnog ugovora. Veza se onda treba registrovati kod dotične državne vlasti što je prije moguće.

Oni koji su kršteni, a njihov partner nije, ni u kom ih slučaju ne trebaju ostavljati (1Kor.7:13-15), nego radije da čine svaki napor ljubiti ih, i tako pokažu svojim načinom života da imaju originalno verovanje u istinskog Boga, umesto da su samo promenuli religiju (veru). 1Pet.3:1-6 potiče one u ovom položaju da čineći ovo, samo po sebi, može biti način obraćenja partnera koji ne veruje.

Načela koja vladaju brakom su sažeta u Božijoj izjavi o njemu: "ostavit (će) čovek oca svoga i mater svoju, i prilepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno telo" (1Moj.2:24). Ova težnja jedinstvena između muža i žene u koliko god načina mogućim je jednaka našem stalnom naporu jedinstva s Hristom, kroz savladavanje osnovnog greha i sebičnosti naše naravi. Ova težnja je protiv nas samih umesto protiv Hrista ili našeg partnera. Što više uspevamo u tome, to će srećniji i ispunjeniji naš odnos biti.

Međutim, mi živimo u stvarnom svetu greha i neuspeha, nesposobni da se u potpunosti uspravimo vrhovnim standardima svetosti koji su nam postavljeni u Bibliji, i u primeru ljubavi Božije i Hristove. Uzorni standard postavljen u 1Moj.2:24 je onaj od jednog muškarca i jedne žene, koji žive zajedno u potpunom jedinstvu za život.

Vernici moraju biti spremni prihvatiti da kad kad ovaj standard neće biti postignut u njihovom ličnom životu i u onim od drugih vernika. Supruzi i supruge se mogu svađati i izgubiti jedinstvo uma koje trebaju imati; može biti fizički nemoguće konzumirati brak; čovek može imati nekoliko supruga, uzetih pre svog krštenja, ako živi u društvu gde je poligamija dopuštena. U tom slučaju on treba ostati sa suprugama, ali da ne uzima više. Apostol Pavle, majstorski spoj ljudskog saosećanja i nepokolebljivog sleđenja Božijih načela, je stoga savetovao da je rastava moguća u krajnjim slučajevima nesaglasnosti: "žena neka se od muža ne rastavlja – *ako se ipak* rastavi, neka ostane neudana" (1Kor.7:10,11).

Ovo postavljanje uzornog standarda, ali voljnost prihvatanja nižeg standarda sve dotle dok se ne ruga osnovnim Božanstvenim načelima (pr. Da je preljuba pogrešna), je prilično uobičajena pojava u Pismu. Pavlov savet u 1Kor.7:10,11 je sličan 1Kor.7:27,28: "Jesi li slobodan od žene? Ne traži žene (tj.ostani sam). *Ali ako se* i oženiš, nisi sagrešio". Međutim, voljna rastava jest institucionalno ruganje Božijem načelu da muškarci i žene trebaju priznati da ih je On udružio u jedno telo, čak i da, u praktičnim pitanjima, nalaze za teško primenjivati ovo. Hristove reči su bolno jednostavne:

"A u početku stvaranja Bog ih je stvorio kao muža i ženu. Zbog toga će ostaviti čovek oca svojega i mater i prilepiće se ženi svojoj. I biće dvoje jedno telo. Tako (ističe Isus) nisu više dvoje nego jedno telo. A šta je Bog sastavio čovek da ne rastavlja (razvodom)... Koji otpusti ženu i oženi se drugom, čini preljubu sa njom. I ako žena odvojivši se od muža svojega pođe za drugoga, čini preljubu" (Mk.10:6-12).

U celoj ovoj sferi polnih veza, telo spretno čini uverljive uzgovore da opravda ugađanje prirodnim željama. Oni koji se nađu u naročito primamnjivim situacijama će jedino naći snagu i duhovnu ustrajnost koja im je potrebna iz ponavljano razmišljanja nad stihovima citiranim u ovom delu. Neki su nastojali opravdati homoseksualnost i lezbejstvo kao ispravne prirodne želje. Međutim, nema nikakve sumnje da su takve prakse u celini odvratne Božijim očima.

Osnovno načelo 1Moj.2.24 izlaže greh homoseksualnosti; Božija je namera da se muškarci i žene uzimaju i prijanjaju uzajamno. Bog je stvorio ženu da bude od pomoći Adamu, umesto drugog muškarca. Polne veze između muškaraca su ponavljano osuđivane u Bibliji. Ovo je bio jedan od grehova zbog kojeg je Sodoma bila uništena (1Moj.18 i 19); apostol Pavle čini vrlo jasnim da će ustrajanje u takvim praksama navući na sebe gnev Božiji, i isključenje iz Njegovog Carstva (Rim.1:18-32); 1Kor.6:9,10).

Činjenica nekadašnje upletenosti u te stvari ne treba nas terati držanju da smo bez Božije pomoći. U Boga ima praštanja, da Mu se oda čast ljubavlju onih koji iskuse Njegov oprost (Ps.130:4). Korintska eklezija je imala svoj dobar udeo pokajničkih

playboya: "To, evo, bejahu neki od vas, ali opirali ste se (krštenjem), ali posvetili ste se, ali opravdali ste se (krštenjem) u imenu Gospoda našeg Isusa" (1Kor.6:9-11).

Prigovor da neko nema prirodnu sklonost za suprotni pol je snažna optužba da je Bog nepravedan u zabrani izvršavanja homoseksualnosti, ali nas je stvorio s tom neodoljivom kušnjom. Bog neće dopustiti da budemo kušani iznad onoga što možemo podneti bez da nam ostavi izlaz (1Kor.10:13). Prekomernim udovoljavanju nekom aspektu tela, neko može dostići tačku gde je to prirodno ono kakvo jeste. Tako alkoholičar ili ovisnik droge ne može živeti bez redovnog unošenja određenih hemikalija; ali se od njega traži da izmeni svoj duhovni nazor, i pomoću terapije da se vrati uravnoteženom, normalnom načinu življenja.

Homoseksualci moraju proći kroz isti proces. Bog će potvrditi ljudske napore u ovome; ako se oni potpuno predaju udovoljavanju svojim prirodnim željama, Bog će postupiti s njima kao sa starim Izraelom:

"Zato ih je Bog prepustio sramnim strastima; njihove žene zameniše prirodno opštenje neprirodnim, a isto tako i ljudi ostaviše prirodno opštenje sa ženom i u svojoj požudi raspališe se jedan na drugoga, tako da ljudi s ljudima čine sram i na sebe primaju zasluženu platu za svoju zabludu" (Rim.1:26,27).

Samo namerno slepi mogu propustiti da vide u ovom jasnom proroštvu SIDU i obilnu žetvu drugih polnih bolesti koje naš pokvareni svet sada žanje.

11.5 Druženje

Grčke reči prevedene 'druženje' i 'opštenje' u osnovi opisuju stanje imanja nečeg zajedničkog: komune. 'Komuna' je povezana sa reči 'komuniciranje'. Zbog poznavanja i vršenja Božijih puteva, mi se družimo s Njim i svim ostalim koji čine isto kroz obitavanjem "u Hristu". Lako je zanemariti našu odgovornost druženja s drugima: "Dobrotvornosti i zajedništva (tj. druženja) ne zaboravljajte" (Jev.13:16). Fil.1:5 govori da smo "zajedničari u evanđelju" (Karadžić); osnove našeg druženja su dakle nauci koji sadrže istinsko evanđelje. Zbog toga je druženje uživano od istinskih vernika daleko uzvišenije nego u bilo kojoj drugoj organizaciji ili crkvi. Zbog ovog druženja oni putuju iz velikih daljina da budu jedni s drugima i da posete izolovane vernike, i trebaju činiti dobru upotrebu poštanskih i telefonskih veza tamo gde je moguće. Pavle govori o "zajedništva Duha" (Fil.2:1), tj druženje koje je osnovano oko našeg zajedničkog sleđenja Duha/uma Božijeg, kakvim je otkriven u Duhu/Reči Njegovoj.

Jedan od najvećih izraza našega druženja je držanje zajedničke službe lomljenje hleba. Rani vernici "bejahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju hleba i molitvama... lomili (bi) hleb... u radosti i prostodušnosti srca" (Dela 2:42-46). Simboli predstavljaju središnji strožer naše nade, učestvovanje u njima treba nas spojiti u "jedinstvenosti srca" (izv.tekst). "Čaša blagoslovna koju bogoslavljam nije zajedništvo tela Hristova? Budući da je jedan hleb, jedno smo telo mi mnogi; ta svi smo dionici jednog hleba", tj. Hrista (1Kor.10:16,17). Mi dakle imamo obavezu deliti simbole Hristove žrtve sa svim onima koji imaju korist od njegovog dela, koji su "sudionici jednog hleba". Jedino oni koji su bili ispravno kršteni u Hristu, nakon

poznavanje istine, su u ovom položaju, i ruganje je simbolima deliti ih sa bilo kim osim njih.

Jovan pominje kako je delio evanđelje večnog života sa drugima "da i vi imate zajedništvo sa nama. A naše je zajedništvo sa Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Hristom" (Jv.1:2,3). Ovo pokazuje da se druženje temelji oko zajedničkog razumevanja istinskog evanđelja, i da nas ovo vodi druženju sa drugim istinskim vernicima, i takođe sa Bogom i Isusom na ličnom nivou. Šta više primenjujemo evanđelje u svom životu, svladavajući grešne sklonosti, i šta više napredujemo u razumevanju Božije Reči, to će jače biti naše druženje sa Bogom i Hristom.

Naše druženje sa Bogom i Hristom i drugim vernicima ne zavisi samo o našem zajedničkom slaganju sa naučnim istinama koje sačinjavaju "jednu veru". Naš način života mora biti saglasan načelima izraženim od njih. "Bog je svetlost i tame u njemu nema nikakve! Reknemo li da imamo zajedništvo s njim, a u tami hodimo, lažemo i ne činimo istine. Ako u svetlosti hodimo, kao što je on u svetlosti, imamo zajedništvo jedni s drugima i krv Isusa, Sina njegova, čisti nas od svakog greha" (1Jv.1:5-7).

'Hodanje u tami' se mora odnositi na način života koji je stalno javno razilaženje sa svetlom Božije Reči (Ps.119:105; Pri.4:18); ne odnosi se na naše povremeno grehe iz slabosti, jer sledeći stih nastavlja, "Reknemo li da greha nemamo, sami sebe varamo istine (tj. Božije Reči – Jv.17:17; 3:21; Ef.5:13) nema u nama" (1Jv.1:8).

Iz ovoga treba biti očito da druženje prestaje kada vernik počne držati nauke, ili živi načinom života, koje su otvoreno suprotne jasnom biblijskom učenju: "nemajte udela u jalovim delima tame, nego ih dapače raskrinkavajte" (Ef.5:11) Svaki se napor treba učiniti pridobiti ih nazad po uzoru dobrog pastira koji je tražio izgublenu ovcu (Lk.15:1-7). Ako brat ili sestra ustraju u lažnom učenju ili upadljivo pogrešno ponašanje, nužno je učvrstiti nastali prekid druženja (Mt.18:15-17). U praksi to se radi sa razgovorom odgovornih članova eklezije, i objavljivanjem činjenice u hristadelfijanskom časopisu. Međutim, ne može se preglasiti da se ovaj proces treba staviti u pogon jedino u izrazitim slučajevima držanja lažnog nauka ili ustrajanja u neduhovnom načinu života. Pojedinaac mora znati da ima tako malo zajedničkog između nas, zbog odstupanja od osnovnih biblijskih učenja, da je nužan obavezan prekid druženja.

Jedan od najasnijih pasusa koji se tiču druženja se nalazi u 2Kor.6:14-18: "Ne vucite sa nevernicima jaram koji je za vas tuđ; jer čega zajedničkog ima pravednost sa bezakonjem? Ili kakvu zajednicu ima svetlost sa tamom?... Zato otidite od njih i odvojite se govori Gospod... pa ću vas primiti. I biću vam otac, a vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj."

Mi smo pokazali kako je Reč Božija svetlo. Ovi stihovi objašnjavaju zašto ne trebamo da se družimo sa crkvama koje naučavaju lažne nauke; zašto ne trebamo venčavati one koji ne poznaju Istinu, i trebamo izbegavati navike sveta. Zbog svog odvajanja od sveta imamo zapanjujuću čast da budemo sinovi i kćeri samog Boga, deo porodice rasprostranjene širom sveta sa drugima koji imaju isti ovaj odnos – naših braća i sestara. Postoji samo "jedno telo", tj. jedna istinska crkva (Ef.1:23), koja je osnovana od onih koji drže nadu – jedan Bog, jedno krštenje i "jedna vera", istinske garniture nauka koja sadrže veru (Ef.4:4-6). Ne može se biti deo 'jednog tela' i takođe se družiti

sa drugim religioznim organizacijama koje ne drže istinsku veru. Budući da svetlo nema nikakvog zajedništva sa tamom, proglašavamo da smo u tami ako izaberemo zajedništvo sa tamom.

Ako uistinu cenimo celi sistem naučne istine otkrivene u Pismu, mi ćemo videti da oni koji veruju lažnom nauku u ime hrišćanstva nemaju ništa većeg zajedništva sa Bogom nego ateiste.

Ako si pratio ove studije pažljivo, dosada će biti očito da tu ne može imati nikakve polu-pozicije u našem odnosu sa Bogom. Mi smo ili u Hristu zbog svog razumevanja istinskog nauka i primenjene pokornosti njemu, ili u tami. Pojedinaac ne može stajati jednom nogom u oba tabora.

Naše poznavanje ovih stvari daje nam određeni stepen odgovornosti Bogu. Sada ne hodamo ulicama ili živimo svakodnevnim životom kao prosečni čovek sveta. Bog intenzivno posmatra naš odaziv. Oboje On, Gospod Isus i svi istinski vernici mogu te skoro 'probuditi' da doneseš pravu odluku. Ali kao i Bog, Hrist i mi ćemo uraditi sve što možemo da ti pomognemo – čak u Božijem slučaju koji je dao Svog Sina jedinca da umre za nas – krajnje tvoje spasenje zavisi od tvoje dobrovoljne odluke da čvrsto stisneš veliku Nadu koja ti se sada nudi.

STUDIJ 11: Pitanja

1. Koje vrste promena trebaju nastati u nečijem životu posle krštenja?
2. Šta znači 'svetost'?
 - a) Nemanje nikakva dodira sa nevernicima
 - b) Biti odvojen od greha a u Božijoj stvari
 - c) Odlazak u crkvu
 - d) Činiti dobro drugima.
3. Koje vrste zanimanja su neprikladna istinskom hrišćaninu?
4. Šta znače reči 'svetac' i 'eklezija'?
5. Koje od sledećih izjava su istinite o lomljenju hleba?
 - a) Trebamo činiti to jednom nedeljno
 - b) Trebamo to činiti godišnje za vreme pashe
 - c) Hleb i vino se pretvaraju u doslovno Isusovo telo i krv.
 - d) Hleb i vino predstavljaju Isusovo telo i krv.
6. Koje od sledećih izjava su tačne o braku?
 - a) Trebamo se jednom venčati sa istinskim vernikom
 - b) Razvod je dopušten vernicima
 - c) Bračni vernik čiji je partner nevernik treba pokušati ostati sa njim
 - d) U braku, muškarac predstavlja Hrista a žena vernike.
7. Trebaju li žene podučavati unutar eklezije?

8. Ako si kršten nakon poznavanja istine, da li ćeš se i dalje družiti sa crkvama koje ne naučavaju potpunu istinu?

Dodatak 1: Rezime osnovnih biblijskih nauka

1. BOG

- 1.1 Postoji jedno osobno biće zvano Bog
- 1.2 koje ima određeno mesto na nebu
- 1.3 ima stvarno i telesno postojanje,
- 1.4 čiji lik nosimo.
- 1.5 Anđeli su Njegovi glasnici
- 1.6 koji ne mogu grešiti,
- 1.7 dele Božiju prirodu.
- 1.8 Postoji samo jedan oblik postojanja naučavan u Bibliji – postojanje u telesnom obliku. Bog i anđeli postoje u telesnom obliku.
- 1.9 Hrišćanska je nada dobivanje Božije prirode u telesnom obliku za Hristova povratka.

2. BOŽIJI DUH

- 2.1 Božiji Duh se odnosi na Njegovu moć, dah i um,
- 2.2 s kojim On postiže sve stvari
- 2.3 i svuda je prisutan.
- 2.4 Sveti Duh se tiče ove moći upotrtebljavane u vršenju određenih ciljeva.
- 2.5 U različita vremena u prošlosti, ljudi su imali čudesne dari Duha.
- 2.6 Oni su sada povučeni,
- 2.7 Božija moć nam je sada otkrivena kroz Njegovu Reč.
- 2.8 Sveti Duh ne prisiljava ljude da budu duhovni protiv njihove vlastite volje.
- 2.9 Biblija je bila potpuno nadahnuta Božijim Duhom.
- 2.10 Biblija je naš jedini autoritet u našem odnosu sa Bogom.

3. BOŽIJA OBEĆANJA

- 3.1 Jevanđelje se propovedalo u obliku obećanja danog jevrejskim ocima.
- 3.2 Seme žene u 1Moj.3:15 se tiče Hrista i pravednika, koji su bili i sada su privremeno 'gnječeni' grehom, semenom zmijske.
- 3.3 Za ispunjenje Božijih obećanja, planeta zemlja nikada neće biti uništena.
- 3.4 Abrahamovo i Davidovo seme je bio Hrist;
- 3.5 mi možemo biti u Hristu kroz veru i krštenje,
- 3.6 tako da se ova obećanja tiču istinskih vernika.

4. BOG I SMRT

- 4.1 Po prirodi čovek je smrtnik, sklon grehu, i
- 4.2 proklet kao rezultat Adamovog greha.
- 4.3 Hrist je imao ovu istu ljudsku prirodu
- 4.4 Duša se odnosi na 'nas', naše telo, mišljenje ili ličnost.
- 4.5 Duh se tiče naše životne snage/disanja i sklonosti
- 4.6 Niko ne može postojati kao duh bez tela
- 4.7 Smrt je stanje nesvesnosti.
- 4.8 Po Hristovom povratku će biti telesnog vaskrsenja samo onih koji su poznavali istinsko jevanđelje.
- 4.9 Znanje i razumevanje Božije Reči će biti osnov suda.
- 4.10 Potpuno dodeljenje besmrtnosti će nastati kod suda.
- 4.11 Kazna odgovornim zlim ljudima će biti večna smrt.
- 4.12 'Pakao' je grob

4.13 'Gehena' je bilo područje izvan Jerusalima gde su otpaci i kriminalci bili spaljivani.

5. BOŽIJE CARSTVO

5.1 Izraelski narod je bio Carstvo Božije u prošlosti.

5.2 Ovome je sada kraj, ali će biti preuređeno o Hristovom povratku,

5.3 u obliku širom sveta rasprostranjenog Carstva na zemlji, u kojem će vladati Hrist u Božije ime.

5.4 Prvih 1000 godina (ili 'milenijum?') ovog Carstva će videti vernici svih vremena vladajući običnim smrtnicima koji će živeti o Hristovom povratku.

5.5 Carstvo stoga sada nije uređeno.

5.6 Spašeni smo milošću kroz našu veru, umesto kroz naša dela.

6. BOG I ZLO

6.1 'Đavo' kao reč znači 'lažni optužitelj' ili 'klevetnik'.

6.2 'Sotona' kao reč znači 'protivnik',

6.3 i može se ticati oboje i dobrih i loših ljudi.

6.4 Figurativno, đavo i sotona se mogu ticati greha u telu.

6.5 Zmija u Edenu je bila doslovna životinja;

6.6 zapis Postanka o čovekovom stvaranju i padu se treba shvatiti doslovno umesto u čisto simboličnom obliku.

6.7 'Demoni' kao grešni duhovi, odvojeni duhovi ili sile greha ne postoje.

6.8 Da je Hrist 'isterivao demone' se može shvatiti kao deo odgovora koji delotvorno znači da je on lečio bolesti.

6.9 Lucifer se ne odnosi na grešnog anđela.

6.10 Bog je Svemoćan; On ne deli Svoju moć sa nikakvim grešnim bićem koje je suprostavljeno Njegovim putevima.

6.11 Nevolje u život vernika dolaze od Boga umesto da su ishod 'loše sreće' ili grešnog bića zvanog đavo.

7. ISUS HRIST

7.1 'Trinitet' kakvim je opšte shvaćen u hrišćanstvu je nauk koji nije naučavan u Bibliji.

7.2 Hrist je bio rođen od device Marije

7.3 koja je bila obična žena ljudske prirode.

7.4 Isus je imao ljudsku prirodu,

7.5 ali je imao savršen, bezgrešan karakter,

7.6 iako ga Bog nije prisilio ne grešiti; Isus je dobrovoljno umro kao savršena ponuda za greh.

7.7 Isus je bio vaskrsnut nakon svoje smrti na na krstu.

7.8 Isus nije fizički postojao prije svog rođenja;

7.9 iako je bio u Božijem umu/nameri od samog početka.

7.10 Isus je umro kao žrtva za naše grehe,

7.11 kako bi stekao spasenje oboje, za nas i za sebe.

7.12 Isus je umro kao naš predstavnik,

7.13 ne kao zamena kako se opšte veruje u hrišćanstvu.

7.14 Mojsijev zakon je bio ukinut Hristovom smrću,

7.15 stoga ga ne trebamo držati sada, uključujući i subotu.

8. KRŠTENJE

- 8.1 Bez krštenja, ne može biti nikakve nade spasenja;
- 8.2 verovanje i krštenje nam dopuštaju deljenje obećanja Abrahamu;
- 8.3 i za oprost greha su.
- 8.4 Krštenje je potpuno uranjanje u vodu
- 8.5 odaslog koji poznaje jevanđelje
- 8.6 Oni potopljeni bez potpunog znanja istinskog jevanđelja moraju biti ponovo kršteni, ispravno.
- 8.7 Razumevanje istinskog jevanđelja je nužno da krštenje bude pravovaljano.

9. ŽIVOT U HRISTU

- 9.1 Nakon krštenja, vernik mora činiti razumni napor odvajanja od puteva ovog grešnog sveta,
- 9.2 i razviti se u Hristu kao obeležiju.
- 9.3 Učestvovanje u zanimanjima i zadovoljstvima koja vode kršenju Božijih zapovesti, pr. Upotreba sile i neumerenosti u piću, je nespojivo sa istinskim hrišćanskim životom.
- 9.4 Kršteni vernici su dužni da se sreću i družu međusobno, bilo kada i bilo gde je to moguće.
- 9.5 Kršteni vernici trebaju redovno lomiti hleb i piti vino u spomen Hristove žrtve.
- 9.6 Redovna molitva i čitanje Biblije su nužne za krštenog vernika.
- 9.7 Kršteni vernik jedino se družu sa onima koji drže istinski nauk i stvarno ga pokušava primeniti.
- 9.8 Stoga ko prestaje verovati ili vršiti Istinu prestaje biti u zajednici sa telom istinskog vernika.

***Beleška:* Formalna 'Izjava jedne Vere' koja je u upotrebi preko 100 godina je dostupna od izdavača.**

Dodatak 2: Naš stav o učenju biblijske istine

Sasvim je moguće proučiti sve osnovne nauke Biblije i ipak još uvek ne uspeti shvatiti stvarnost njihove poruke. Ova činjenica može biti vrlo uznemirujuća onima koji koriste ovaj priručnik u podučavanju drugih koji onda čine propuste u razumevanju obuhvaćenih načela.

Bilo je veoma originalnih odaziva propovedanju jevanđelja u prvom veku. Ljudi "*rado primiše*" (Karadžić) jevanđelje i *onda se krstiše* (Dela 2:41). Bez odazova iz srca poruci - "srdačnog verovanja", kao je to Robert Roberts često opisivao – nema nikakvog smisla za krštenje. Oni koji je prime jedino zbog pritiska njihovog partnera ili roditelja bezizgledno će ostati na putu. Budući da smo zainteresovani dovoditi ljude spasenju umesto u broju krštenja, valja ne žuriti sa propovedanjem jevanđelja i osigurati da naši obraćenici dođu do krštenja sa ispravnim stavom.

Oni u bereji "primili su Reč sa svom spremnošću i danomice istraživali Pisma" da provere ono što je Pavle propovedao (Dela 17:11). Ovaj priručnik – svakako, bilo koja ljudska literatura – je samo pokušaj ispravno odraziti biblijsko učenje. Da se ima istinski odaziv jevanđelju, mora postojati um zainteresovan za Reč, iskreno želeći istraživati Pismo na ličnom nivou. To je nešto što propovednik jevanđelja ne može nužno postići; možemo samo privući pažnju na dotične biblijske pasuse. Vernici u

Rimu su "od srca poslušali ono pravilo nauka kojemu" su bili povereni, prije nego što su bili kršteni (Rim.6:17).

Oni koji tvrdoglavo ustraju u putevima tela neće niakada moći ispravno shvatiti istinsku poruku jevanđelja; imaće "obličije pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli... uvek uče, a nikako ne mogu doći do spoznaje istine" (2Tim.3:1-7). Nikad nećemo naučiti ono što želimo. Ako nemamo istinsku ljubav za pravednošću, stinsku želju dovesti naše živote pod božiju upravu, nikada nećemo "doći do spoznaje istine", uprkos svom našem čitanju Biblije; naše će učenje biti samo teorijska vežba.

Ima nekoliko primera da ljudi čitaju Pismo, ali na neki način ne čitaju. Ovo je bolest kojoj smo svo skloni. Jevreji u Hristovo vreme su naizgled imali veliku žar za Božjom Reči; verovali su da su starozavetni zapisi nadahnuti (Jv.5:45; Dela 6:11); znali su da proučavanjem ovih Pisama mogu imati nadu večnog života (Jv.5:39), i svake su ih nedelje javno čitali (Dela 15:21). Osim toga, neki od njih su pomno proučavali te pasuse u toku nedelje. Međutim, potpuno su zatajili shvatiti istinsku smisao ovih Pisama, i o tome šta su ona ukazivala na Hrista. Isus im je jednostavno rekao: istražujte Pisma... Uistinu, kad biste verovali Mojsiju, i meni biste verovali: ta o meni je on pisao. Ali ako njegovim pismima ne verujete, kako da mojim rečima verujete? (vi ne slušate) Mojsija i Proroke" (Jv.5:39,46,47; Lk.16:29-31).

Možemo zamisliti ogorčenje Jevreja: 'Ali mi čitamo Bibliju! Mi joj verujemo!' Ali, zbog ovog stava uskog gledanja, stvarno nisu – oni su čitali, ali nisu razumeli; oni su gleali, ali nisu videli. Uistinu nema tako slepih kao njih koji ne žele videti. U svim fazama našeg duhovnog razvoja moramo biti na oprezu zbog toga.

Dodatak 3: Blizina Hristovog povratka

Hristove reči u Mt.24:36 čine jasnim da nećemo nikad znati tačno vreme njegovog drugog dolaska: "A o onom danu i času niko ne zna, pa ni anđeli nebeski, ni Sin, nego samo Otac" (up.Dela 1:7). Međutim, kad su učenici pitali Isusa, "koji će biti znak tvojega dolaska?" (Mt.24:3), nije im rekao da je njihovom pitanju nemoguće odgovoriti. On im je dakako dao znake koji će biti viđeni u svetu pre samog njegovog povratka. Isus ne bi to učinio osim ako je nameravao da naraštaj koji živi pre njegovog dolaska može jasno prepoznati da zaista živi u "poslednje dane". Postoje dobri razlozi nadanju i verovanju da smo mi u tim zadnjim danima.

ZNACI HRISTOVOG DOLASKA

U Mateju 24 i Luki 21, Isus je govorio o vremenu kada će

- 1) Biti lažnih proroka tvrdeći da su Hrist
- 2) Rat i nasilje ispuniti zemlju
- 3) Biti "velikih potresa... gladi i pošasti"
- 4) Biti odmetanja od istine
- 5) Ljudska srca će klonuti od straha zbog očajnog stanja stvari na planeti Zemlji; i "iščekivanja onoga što pretil svetu" (Lk.21:26).

Istina je da je svet oduvek bio pritisnut sa sve većim nivoom problema ove vrste. Očito je Isus bio svestan ove činjenice; stoga je pošteno predpostaviti da je on govorio

o vremenu kada će ovi problemi biti tako veliki da će pretiti uništenju planete. Nema nikakve sumnje, svakom pažljivom promatraču sveta, da je to zaista sadašnje stanje. Neverovatni optimizam ljudske naravi i njeno opiranje da se stvarno suoči sa našim stanjem, nam otežava shvatiti stvarnost toga.

Sledeće je samo odlomak od dostupnik dokaza koji pokazuju kako se Hristove reči sada ispunjavaju:

1) Skoro na svakom kontinentu postoji utvrđena struja šarlatana i karizmatika koji vode ljude za njima.

2) Sledeća statistika ukazuje kako dramatično se problem rata povećava – uprkos složnim ljudskim naporima kao nikada pre u sprečavanju toga:

Vek	Ratni gubici (milioni)	Broj povećih ratova
17.	3.3	?
18.	5.0	?
19.	5.5	?
1900-1945	40.5	19
1945-1975	50.7	119

(Izvor: Institute Of Conflict Studies, University Of London)

3) Silni problemi glad i bolesti su dobro znani svima nama. SIDA je daleko najveća svetski rasprostranjena epidemija koja je poznata. Preti da dramatično smanji svetsku populaciju dugoročno. Osim Hristovih reči u Mt.24 i Lk.21, ima nekoliko drugih pasusa koji povezuju potrebe sa Hristovim povratkom: Is.2:19-22; Jez.38:20; Joil 3:16; Agej 2:7; Zah. 14:3,4. Relativno skora pojava potresa nastalih u neočekivanim mestima sa ishodom nečuvenih životnih gubitaka, može sugerisati da počnemo gledati i ispunjenje znaka o zemljotresima. Sledeće statistike koje se tiču zemljotresa, donete od U.S. Government Department of the Interior, su takođe značajne:

Godina	Broj zabeleženih potresa
1948	620
1949	1152
1950	2023
1964	5154
1965	6686
1976	7180

4) Umanjeno isticanje važnosti za temeljno sleđenje Biblije u dobivanju istinskih nauka je proizvela silnim odmetanjem od biblijske istine. Filozofija ljudskog jedinstva po svaku cenu koja sada prožima društvo je ubrzala ovaj proces.

5) Nastalo bežanje od stvarnosti viđeno u svakom savremenom društvu je dovoljan dokaz ljudskog straha za budućnost. Naučnici, ekolozi i ekonomisti se slažu da svet ne može nastaviti kakav je sada. Iscrpljenost i uništavanje prirodnih bogastava,

zagađenost vazduha, mora i ozonskog omotača, udruženo sa pretnjama epidemija i nuklearnog uništenja sve ukazuje na predstojeće uništenje sadašnjeg sveta. Međutim, Bog je obećao da ovo nikada neće nestati (vidi Osvrt9). Da održi to obećanje, Bog mora uskoro poslati Isusa da dramatično izmeni ovu planetu sa uređenjem Božijeg Carstva na njoj.

PREPOROD IZRAELA

Isus je zaokružio svoju listu znakova sa jasnom izjavom: "Tada će ugledati Sina Čovečijeg gde dolazi u oblaku s velikom moći i slavom" (Lk.21:27). Sledeći stih dopušta poticaj jedino onima koji su kršteni i žive u dobroj savesti pred Bogom: "kad se sve to stane zbivati (tj. sada!), uspravite se i podignite glave jer se približava vaše otkupljenje" (Lk.21:28).

Isus onda dodade postskriptum ovim proroštvima o svom drugom dolasku, u obliku upoređenim sa smokvinim drvetom: "Pogledajte smokvu i sva stabla. Kad već propupaju, i sami vidite i znate: blizu je već leto. Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je Carstvo Božije (i stoga Hristov drugi dolazak). Zaista, kažem vam, ne, neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne desi" (Lk.21:29-32). Posmatranjem propupavanje biljke, imamo nagoni osećaj u proleće da leto ili smena sezone dolazi; pa tako kad 'smokvino drvo' propupa, trebamo imati sličnu svesnot da će naš naraštaj videti drugi dolazak. Smokvino drvo je simbol nacije Izraela (Joil 1:7; Os.9:10; Jer.24:2 up Jez.36:8). Ovaj određeni znak Hristova povratka se stoga tiče preporoda ('propupavanja') Izraela na neki način. Dramatični događaji povezani sa rastom Izraela od vremena njegovog preuređenja u naciju u 1948 mora sigurno biti značajno u ovom kontekstu.

BUDUĆA INVAZIJA IZRAELA

Mnoga biblijska proroštva opisuju veliku najezdu Izraela koja će nastati u vremenu Hristovog povratka. Ps.83 opisuje okolne nacije Izraela da se udružuju protiv njega, izjavljujući "hodite da ih istrebimo između naroda da se više ne spominje ime Izrailjevo... osvojimo naselja Božija" (Ps.83:4,5,12). Primeti da ova najezda u poslednje dane na Izrael treba nastati kad Izrael bude nacija. Njihov sadašnji prepord u naciju je stoga nužna predigra u ovoj velikoj završnoj invaziji nacije. Biblijski učenici su predviđali prepord Izraela u naciju mnogo godina prije nego što se dogodilo (vidi, pr. John Thomas, 'Eelpis Israel', prvo objavljeno u 1948. Novo izdanje ovog dela je dostupno od izdavača). Stav napadača Izraela ocrtanog u Ps.83 tačno pristaje stavu arapskih suseda Izraela danas. Oni stalno izjavljuju svoju neumoljivu mržnju prema Izraelu, tražeći Jerusalem za sebe kao sveti, islamski grad. Psalam nastavlja sa opisivanjem kako će njihova provala biti izvršena Božijom dramatičnom intervencijom, s ishodom uređenja Svog Kraljevstva širom sveta (Ps.83:13-18).

Mnoga druga proroštva opisuju ovaj isti tok događaja: invaziju Izraela od njegovih arapskih, severnih i drugih neprijatelja, ishodeći Božijom intervencijom sa Hristovim povratkom da uredi Carstvo (pr.Jez.38-40; Dan.11:40-45). Dublje proučavanje proroštva poput ovih oblikuje važan deo našeg duhovnog rasta ubrzo nakon krštenja. Zah.14:2-4 je među jasnijim od njih: "Jer ću skupiti sve narode na Jerusalem u boj, i grad će se uzeti (up.Lk.21:24), i kuće opliniti i žene osramotiti... Jer će Gospod izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj (tj. On će čudesno intervenisati

u svetskim aferama kao što je činio i pre). I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu sa istoka"

Velika najezda na Izrael može nastati u bilo kom trenutku sada, sa danom rastućom brzinom ratnog stanja i političke akcije. Nije dobro razmišljanje da čekamo do najezde da bi se odazvali jevanđelju, imajući na umu Pavlove reči: "Dok još budu govorili: Mir i sigurnost, zadesiće ih iznenadna propast" (1Sol.5:1-3). Nikada nećemo biti u stanju da tačno označimo vreme kada će se Hrist vratiti; jedino znamo da je povezano sa najezdom na Izrael sa severa, i da će ova najezda skoro biti. Možda će biti i drugih najezdi na Izrael pre one o kojoj govore proroštva koja smo razmatrali; ipak učenici Biblije će nastaviti da pažljivo motre stanje Izraela. Mi znamo da će konačno Bog intervenirati da Hristove noge stanu na Maslinsku goru. Sa ovog istog brda Hrist je uznesen na nebo, i na njega će se i vratiti. "Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste videli da odlazi na nebo", anđeli su rekli učenicima kako su stajali na gori, zablenući u svog Gospoda koji se uznosio (Dela.1:9-12).

Mi moramo biti uravnoteženi u svom shvatanju blizine Hristovog povratka. Proroštva koja se tiču svetskih zbivanja o njegovom povratku dana su uglavnom da potvrde veru onih koji su već predali sebe Hristu kroz krštenje. Međutim, njihovo očito podudaranje sa sadašnjim stanjem u svetu sigurno mora više nego očaravati one koji tek čine taj korak, i takođe će podupreti našu veru u pouzdanost Božije nadahnute reči. Ne smemo biti motivisani u našoj pokornosti Bogu osećajem straha neminovnosti drugog dolaska. Jedino će oni koji uistinu "s ljubavlju čekaju njegov povratak" (2Tim.4:8) dobiti nagradu. Ipak hitnost našeg položaja, živeći na rubu vremena i ljudske sudbine kakvu jeznamo, ne treba nikad prestati da nas pritiska svakim danom koji porživimo.

Dodatak 4: Pravednost Božija

Poučavanje učenika Biblije je otkrilo da se broj odnosnih pitanja često pojavljuju u vreme kad je tečaj studija gotov. Sva su ona usmerena oko Božije pravednosti. Kao na primer:

'Nije pošteno što nisu svi pozvani od Boga da poznaju jevanđelje.'

'Zašto je Bog dopustio Adamu i Evi greh, i time doneo patnju i muku u životu milijardama njihovih potomaka?'

'Zašto je Bog izabrao baš Izrael za svoj narod u Starom zavetu, umesto da je dao svima priliku?'

Slična pitanja će padati na pamet svima nama, u bilo kojoj fazi odnosa da smo sa Bogom. Nalazeći ove stvari teške za slaganje sa njima nije samo po sebi razlog odložiti naš odaziv Božijem pozivu. Ova strana Hristovog povratka, nikada neće doći do stanja potpunog znanja što se njih tiče. Pre dve hiljade godina, jedan čovek "povika: Verujem! Pomozi mojoj neveri!" (Mk.9:24). Svi mi imamo ovu podvojenju ličnost; deo nas veruje, ali drugi deo etiketiran 'nevera' očajno treba Gospoda pomoć da nestane. U danima ili nedeljama pre krštenja, ovo je vrlo česta emocija koja se oseća, i do neki stepen će se pojavljivati u sve naše dane.

Naša će 'nevera' često uzimati oblik vrste pitanja Bogu nabrojanih gore. Osnovnu stvar koju trebamo znati je da je nezamislivo da optužujemo Boga da je nepošten ili nepravedan. Ako činimo to, sudimo Ssvemogućem Bogu pomoću našeg opažanja. Mi govorimo da ako smo mi Bog, delovali bi drugačijim načinom od onog kajim Bog deluje. Jedan od najvećih neuspeha čovečanstva je neshvatanje krajnje grešnosti čoveka, i konačne Božije pravednosti. Ako Bog nije konačno u pravu, onda nema nikakvog moralnog kriterijuma u celom postojanju. Stoga nema tu nikakvog istinskog pojma ispravnosti i pogrešivosti. Cela ideja o religiji ('ponovni ulazak u savez') sa Bogom je besmislen. Kao što deca mogu rasuđivati o odraslima samo svojim vlastitim ograničenim opažanjem i obrascima rasuđivanja, tako i Božija deca o svom Ocu. No dalje od toga; kao što je pas čoveku, tako je čovek Bogu. Jeremija je ispitivao Božije putove, ali pokušaj da dublje shvati Boga kojeg je prihvatio za krajnje ispravnog: "Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali ću progovoriti o sudovima tvojim" (Jer.12:1 up. Ps.89:19,34,39,52).

Sugestija da Bog može biti nepošten implicira da imamo određena prava, koje Bog na neki način krši. Činjenica da je Bog bio naš tvorac i jeste naš stalni Podupirač znači da nemamo *nikakvih* prava. Mi *stalno* živimo u Njegovoj milosti, ne samo kada grešimo. 'Ljudska prava' je ljudski pojam, stvoren od ljudi da se opravdaju. Mi smo došli u ovaj svet s ničim, i izaći ćemo s ničim. Sve što jesmo i imamo je potpuni dar, dan za kratko vreme da se vidi naša reakcija na to. Ako nas Bog pozove u bliži odnos s Njim, trebamo se radosno odazvati. Odbiti to jer drugi nisu pozvani u tome, je povrediti Boga u jednom od najbolnijih mogućih načina.

Svi smo životinje po prirodi (Pro.3:18-20). Mi možemo reći, 'Zašto je čovek izabran imati odnos s Bogom, umesto bilo koje druge životinje?' Tačne razloge nećemo moći razumeti čak i kad nam se kažu. Isto je istina o zapisu stvaranja u Postanku. Naučna objašnjenja toga kako je Bog stvorio materiju i uredio je u beskrajnom čudu našeg univerzuma je mnogo iznad mogućnosti ljudskog znanja da ikada to shvati. Bog je stoga izrazio Svoja dela stvaranja jezikom koji jedino oni nalik deci mogu prihvatiti. Ista je istina i sa moralnim dilemama koje smo nabrojali na početku ovog dodatka. Ova knjiga je ocrerala biblijsko učenje o ovim temama. Naš um nije prirodno ponizan Božijoj Reči; mi ćemo imati poteškoća prihvatiti neke od ovih stvari načinom kojim ih Biblija izražava. Ali trebamo priznati da je problem *naš*, ne Božiji. Nama obilato nedostaje samospoznanje potrebno za prihvaćanje da je naše razmišljanje u osnovi manjkavo i neispravno. Moramo se složiti sa činjenicom da smo strogo duševno umanjeni u poredbi sa Bogom. Naš način razmišljanja nije samo stepen niži od Božijeg; to je u osnovi različiti misaoni proces od Njegovog. Iz tog se razloga od nas traži da uzmemo Hristovu svest, da učimo od Božije Reči da shvatimo Njegov način razmišljanja, i pokušamo ga učiniti našim vlastitim.

Mi ćemo priznati da ima mnogo elemenata u Božijem stvaranju koji su jasno veoma dobri; očito da postoji neki pojam pravednosti koji izbija iz našeg Tvorca, i ispoljava se i Njegovom stvaranju. Problem je, da ima drugih stvari u našem ljudskom iskustvu koje su jasno zle i negativne . Ovo je to što stvara neku zabunu kao sa pravednošću Božijom. Tužno, mnogi onda nastavljaju sumnjati u Božiju pravičnost, i čak da li On postoji. Ipak nije li daleko bolje reći da mi verujemo da je Bog temeljno dobar i ispravan, kao što On tvrdi u Svojjoj reči, ali da mi imamo problem razumeti mesta zla u Njegovom stvaranju?

"Što je tajno ono je od Gospoda Boga našega, a javno je naše" (5Moj.29:29). Jevanđelje je nazvano ono "što se o Bogu može spoznati" (Rim1:19), implicirajući da ima mnogo toga što se još uvek ne može znati. Ima određenih istinskih načela koje jasno možemo videti u Božijoj reči; i ima mnogo drugih "tajnih stvari" o Božijim putovima, do kojih nemamo nikakvog pristupa u ovom životu. Tako je Pavle mogao reći da je u nekom smislu poznao Hrista i Boga, kao što možemo i mi (2Tim.1:12; 2Kor.5:16; Gal.4:9; Jev.10:30; 1Jv.2:13), naročito kroz lično doživljavanje Božije ljubavi i odazivanjem njoj (1Jv.4:7,8); ali u drugom jednom smislu je smo poznao "delimično" (1Kor.13:9,12), žudeći za Hristovim povratkom, "da (tada) upoznam njega i snagu uskrsnuća njegova" (Fil.3:10).

Kako se povećano izlažemo pravednosti Božijoj kroz proučavanje Njegove reči, mi ćemo povećano čeznuti za dolazak Njegovog Carstva, kada će konačno Njegova pravična obeležja biti jasno, fizički očitovana načinom kojeg će svi Njegovi ljudi radosno razumeti i ljubiti. Ono će vreme videti konačno rešenje svih trauma koje sada muče Božiju decu – intelektualne, moralne i fizičke: "Jer sad gledamo kao pomoću ogledala – u zagonetku, a onda ćemo licem u lice. Sada saznajem delimično, a onda ću saznati potpuno, kao što sam i sam potpuno poznat (1Kor.13:12,13).